

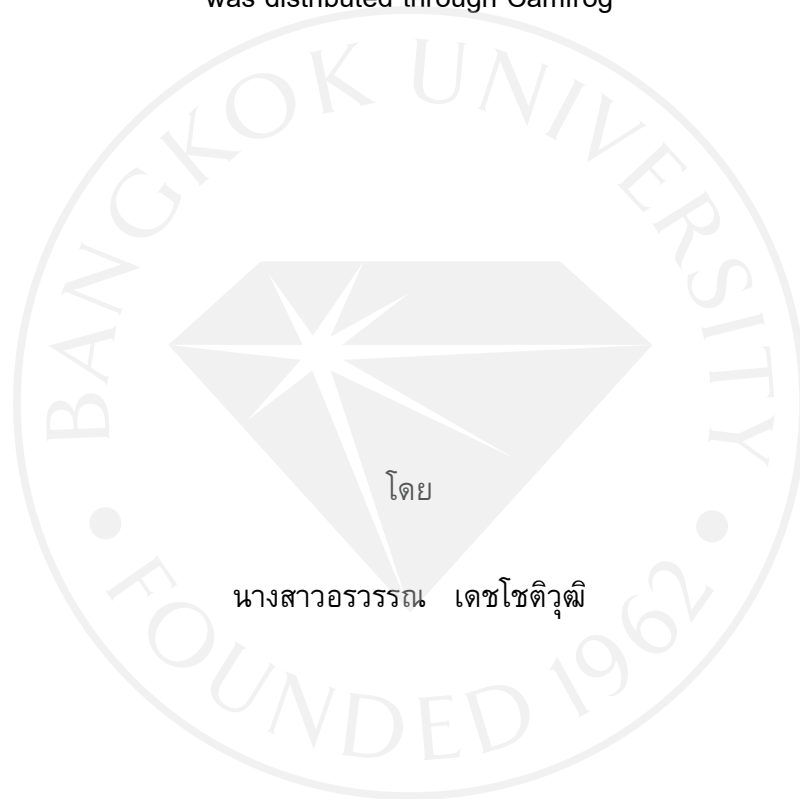
การกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต: ศึกษากรณีการเผยแพร่ภาพ
และสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก (Camfrog)
**The Offence on the Internet: Focusing on the pornography and
obscene material was distributed through Camfrog**

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2550

การกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต: ศึกษารณีการเผยแพร่ภาพ
และสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก (Camfrog)

The Offence on the Internet: Focusing on the pornography and obscene material
was distributed through Camfrog

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
นิติศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
พ.ศ. 2550

บัณฑิตวิทยาลัย
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

สารนิพนธ์

โดย

นางสาวอรรรณ เดชโชติวุฒิ

เรื่อง

การกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต: ศึกษากรณีการเผยแพร่ภาพ
และสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก (Camfrog)

ได้รับการตรวจสอบและอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรยา สิงห์สงบ)

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

(อาจารย์อำนาจ เนตยสุภา)

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ

(รองศาสตราจารย์ ดร.พันธุ์ทิพย์ ก.สายสุนทร)

ชื่องานวิจัยภาษาไทย:	การกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต: ศึกษากรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก (Camfrog)
ชื่องานวิจัยภาษาอังกฤษ:	The Offence on the Internet: Focusing on the pornography and obscene material was distributed through Camfrog.
ชื่อผู้วิจัยภาษาไทย:	นางสาวอรวรรณ เดชโชติวุฒิ
ชื่อผู้วิจัยภาษาอังกฤษ:	Miss Orawan Detchotiwut
ชื่อคณะ:	คณะนิติศาสตร์
สาขา:	กฎหมายธุรกิจระหว่างประเทศและธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์
ชื่อสถาบัน:	มหาวิทยาลัยกรุงเทพ
รายชื่อที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อรรยา สิงห์สงบ
ปีการศึกษา:	2550
คำสำคัญ:	อินเทอร์เน็ต สื่อลามกอนาจาร โปรแกรมแคมฟรอก

บทคัดย่อ

พัฒนาการทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อประเภทหนึ่งที่มีความสำคัญในระบบการสื่อสารโทรคมนาคมของโลกปัจจุบัน เป็นเครือข่ายการติดต่อสื่อสารไร้พรมแดน ก่อให้เกิดเสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารต่างๆ อย่างไร้ขีดจำกัด จึงทำให้มีผู้อาศัยหรือใช้ประโยชน์จากเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือหรือช่องทางในการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ในหลากหลายรูปแบบรวมถึงการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย

สารานิพนธ์ฉบับนี้มีจุดหมายที่จะศึกษาเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ โดยศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก (Camfrog) เนื่องจากการกระทำดังกล่าวนั้นส่งผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสังคมโดยเฉพาะกับวัยรุ่นไทย ทำให้มาตรฐานทางศีลธรรมอันดีงามของสังคมไทยเสื่อมทรามลง อีกทั้งอาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมทางเพศและปัญหาทางสังคมอื่นๆ ตามมานับว่าปัญหาดังกล่าวเป็นปัญหาที่สำคัญเนื่องจากปัญหาการเผยแพร่ สื่อลามก ได้พัฒนารูปแบบโดยใช้เครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ยากต่อการที่จะเข้าไปควบคุมกำกับดูแลและปราบปรามได้อย่างมีประสิทธิภาพ หากบทบัญญัติของกฎหมาย เจ้าหน้าที่ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องยังไม่มีความเพียงพอ

จากการศึกษาพบว่า ประเทศต่างๆ ทั่วโลกต่างก็ประสบกับปัญหานี้เช่นเดียวกันและได้มีความพยายามที่จะใช้มาตรการทางกฎหมายที่ออกมาใช้บังคับเฉพาะกับ การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ รวมถึงมาตรการทางสังคมต่างๆ ที่เข้ามาควบคุมดูแลการใช้อินเทอร์เน็ตในระดับที่แตกต่างกัน ด้วยเหตุผลทางด้านศีลธรรม วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีและนโยบายในการให้สิทธิเสรีภาพแก่ประชาชนที่แตกต่างกัน สำหรับประเทศไทยในขณะนี้ กำลังมีการพยายามร่างกฎหมายเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ออกมาใช้บังคับกับปัญหาดังกล่าว และเพื่อให้กฎหมายมีประสิทธิภาพมากขึ้นจึง ควรมีการพัฒนาปรับปรุงกฎหมายให้มีความทันสมัยเท่าทันกับกระการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาของเทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต นอกเหนือจาก มาตรการทางกฎหมาย อาจต้องนำมาตรการ ทางเทคนิคและทางสังคมมาใช้ร่วมกันด้วย ทั้งนี้เพื่อที่รักษาไว้ซึ่งความสงบเรียบร้อย ศีลธรรมอันดีของประชาชน

Abstract

The Computer Technology Development and The Internet Network are the one of significant communication system in the world. These global communication systems provided us the unlimited accession, broadcasting and distribution of the information. In Contrast, there were many people committed a crime, which include the distribution of the pornography and the obscene materials, on internet.

This Independent Study will concentrate and study on the offence on the internet. Especially, on the pornography and the obscene materials which have been distributed on The Cam frog because this behavior is directly effect to our merit and moral society. The condition of our society will be shatter. The crime rate, which involves rape and sexual harassment, will enormously expand. The consequence will be suffered by the children and the teenagers. This explanation indicates that the offences on the internet are varietally transformed into many formations which are impractical for the government to dealing or controlling the situation. This was the result form the insufficient law and regulation which issued by the officer, the authority and the government.

After analysis this problems, the author founded that many country in this world have been facing this problems and have put a lot of afford to draft and issue the regulation ,the social protocol or law which will be enforce and control the offence on the computer in every different level. There were a lot of efforts to draft the law by Thailand Government to deal with these problems and improve the capability of the law.

We have to modernize the law to keep up with the modification of computer, technology and internet. And if we combined the technical and social procedure together, we could maintain the order and moral of the people in our society

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลุล่วง ได้ก็ด้วยความกรุณาจากท่านอัยการ อำนาจ เนตยสุภา ที่กรุณารับเป็นที่ปรึกษา โดยท่านได้สละเวลาอันมีค่ายิ่ง ให้ความรู้ คำแนะนำ แนวคิดต่างๆ ในการทำสารนิพนธ์ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องให้สารนิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ ผู้เขียนจึงขอกราบขอบพระคุณท่านอาจารย์อย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

นอกจากนี้ผู้เขียนขอขอบคุณเพื่อนๆ นักศึกษามหาวิทยาลัยกรุงเทพ ที่ให้คำปรึกษา แนะนำ แลกเปลี่ยนข้อมูลความรู้ ประสบการณ์ต่างๆ รวมทั้งการติดต่อประสานงานในการศึกษาครั้งนี้

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ผู้มีพระคุณอันยิ่งใหญ่ของผู้เขียน ซึ่งท่านได้ให้การสนับสนุนในทุกๆด้าน ตลอดจนเป็นกำลังใจให้กับผู้เขียน และขอกราบขอบพระคุณ ครูบาอาจารย์ทุกๆท่านที่ได้ประสิทธิประสาทวิชาความรู้ต่างๆ ให้กับผู้เขียน ส่วนความผิดพลาดใดๆ ผู้เขียนขออภัยแต่เพียงผู้เดียว

นางสาวอรวรรณ เดชโชติวุฒิ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญ.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	2
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	2
1.5 วิธีการศึกษา.....	3
1.6 นิยามศัพท์.....	3
1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
บทที่ 2 การกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร	5
2.1 ปัญหาและผลกระทบของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต	5
2.1.1 ความหมาย และประเภทของการกระทำความผิดทาง อินเทอร์เน็ต.....	6
2.1.2 ลักษณะของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต	8
2.1.3 สภาพปัญหาของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต	10
2.2 ปัญหาและผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร.....	11
2.2.1 ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารลักษณะ ทั่วไป.....	12
2.2.2 ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารทาง อินเทอร์เน็ต.....	14
2.2.3 ผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร ทางอินเทอร์เน็ต.....	18
2.3 ปัญหาและผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก.....	22
2.3.1 ความหมายและลักษณะของโปรแกรมแคมฟรอก.....	22
2.3.2 ความเป็นมาของโปรแกรมแคมฟรอก.....	24
2.3.3 โครงสร้างของโปรแกรมแคมฟรอก.....	25

สารบัญ (ต่อ)

2.3.4 ตัวอย่างการกระทำความผิดในโปรแกรมแคมฟรอก.....	35
2.3.5 ผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่าน โปรแกรมแคมฟรอก.....	37
บทที่ 3 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่าน โปรแกรมแคมฟรอก.....	39
3.1 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร ที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของต่างประเทศ	45
3.1.1 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร ที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของประเทศสิงคโปร์.....	45
3.1.2 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร ที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	48
3.1.3 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร ที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของสหภาพยุโรป (EU).....	51
3.2 ปัญหาในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่าน โปรแกรมแคมฟรอกของประเทศไทย.....	56
3.2.1 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตของภาครัฐ.....	58
3.2.2 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตของภาคอุตสาหกรรม อินเทอร์เน็ต.....	64
3.2.3 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตโดยภาคประชาสังคม....	69
3.2.4 การกำกับดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ตสำหรับ เด็กและเยาวชน	71
บทที่ 4 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายในการควบคุมป้องกันและปราบปราม การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก โดยเปรียบเทียบ กฎหมายต่างประเทศกับกฎหมายไทย.....	74
4.1 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ.....	74
4.1.1 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของประเทศ สิงคโปร์.....	76
4.1.2 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของประเทศ สหรัฐอเมริกา.....	78

สารบัญ (ต่อ)

4.2 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทย.....	81
4.2.1 กฎหมายสารบัญญัติกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ต.....	81
4.2.2 ขอบเขตและการบังคับใช้กฎหมายกับปัญหาการเผยแพร่ภาพ และสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต.....	89
4.2.3 ผู้กระทำความผิดกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ต.....	91
4.2.4 ปัญหาเรื่องการแจ้งความร้องทุกข์	93
4.2.5 ปัญหาเรื่องการสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด.....	93
4.2.6 ปัญหาการรวบรวมพยานหลักฐาน.....	96
4.3 ศึกษาเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของกฎหมายต่าง ประเทศกับกฎหมายไทย.....	96
4.3.1 ความล้าสมัยของกฎหมาย.....	97
4.3.2 การตีความโดยเคร่งครัดของกฎหมายอาญา.....	98
4.3.3 ปัญหาเขตอำนาจศาล.....	99
4.3.4 ปัญหาความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินคดี.....	101
บทที่ 5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ	102
บรรณานุกรม.....	108
ภาคผนวก.....	111
ประวัติผู้เขียน.....	121

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในโลกยุคปัจจุบัน เทคโนโลยี ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ถูกพัฒนาไปอย่างรวดเร็ว ทำให้การติดต่อสื่อสาร การส่งผ่านข้อมูลสารสนเทศเป็นไปได้ง่ายและสะดวกรวดเร็ว สามารถเชื่อมต่อกันได้อย่างไร้พรมแดน อีกทั้งมีความเป็นอิสระในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร จึงทำให้ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นได้รับความนิยม เป็นอย่างมากโดยเฉพาะ ในหมู่คนทำงานและนักศึกษา เนื่องจากอินเทอร์เน็ตนั้นมีประโยชน์ มากมายสำหรับสังคมยุคปัจจุบัน แต่อย่างไรก็ตามอาจมีการนำอินเทอร์เน็ต ไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม ซึ่งอาจก่อให้เกิดปัญหาทางสังคมและศีลธรรมขึ้นได้ อาทิเช่น การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารบนอินเทอร์เน็ต โดยผ่านเว็บไซต์ (Website) อีเมล (E-mail) โปรแกรมแชท (Chat) และห้องสนทนา (Chat Room) เป็นต้น ซึ่งถือได้ว่ากำลังเป็นปัญหาใหญ่ในหลายๆประเทศรวมถึงประเทศไทยด้วย และหากไม่มีการควบคุมป้องกันและปราบปรามปัญหาดังกล่าว เชื่อกันว่าปัญหาดังกล่าวจะเป็นสิ่งที่กระตุ้นให้ เกิดอาชญากรรมทางเพศขึ้นได้

จากการที่เทคโนโลยี ทางด้านอินเทอร์เน็ตได้ถูกพัฒนาให้มีความทันสมัยขึ้น ทำให้การติดต่อสื่อสารเป็นไปได้ง่ายมีการพัฒนารูปแบบการติดต่อสื่อสารใหม่ๆขึ้นมา โดยเฉพาะโปรแกรมแชท (Chat) จากเดิมนั้นโปรแกรมแชทเป็นลักษณะข้อความอย่างเดียว จากนั้นได้พัฒนาให้มีระบบ video ที่สามารถส่งภาพและเสียงได้ ต่อมา มีการสร้างห้องสนทนาต่างๆขึ้นมา เพื่อให้คนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันสามารถคุยกันและแลกเปลี่ยนข้อมูลกัน ได้ จากจุดเริ่มต้นดังกล่าวทำให้มีการนำข้อดีของเทคโนโลยีแต่ละตัวมารวมกัน จนเกิดเป็นโปรแกรมแชทที่เรียกว่า Camfrog เป็น Video Conferencing Program¹ ที่ยอดนิยมเป็นอย่างมาก โปรแกรมนี้สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนหรือประชุมออนไลน์ ได้ดีที่สุดในขณะนี้ โปรแกรมหนึ่ง แต่ผลที่ออกมากลับตรงกันข้าม ได้มีการนำโปรแกรมดังกล่าวไปใช้ในทางลามกอนาจาร ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเปิดหนังโป๊ให้ดู การโชว์แก้ผ้า เดินท่าทางยั่ววน แสดงการร่วมเพศของคู่หนุ่มสาว การสำเร็จความใคร่ด้วยตนเอง รวมไปถึงการร่วมเพศแบบเช็ก หมู โดยจะมีดีเจของแต่ละห้องเป็นผู้จัดรายการเพลง พร้อมทั้งพูดคุยชักชวนให้สมาชิกทั้งหลายเปลือยกายโชว์ หรือถ้ามีใครกำลังโชว์ร่วมเพศอยู่ จะประกาศให้ผู้ใช้บริการเข้าไปดู ซึ่งในสังคมไทยยังไม่ยอมรับในพฤติกรรมและการกระทำดังกล่าว จึงเป็นการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายและศีลธรรมอันดีของสังคมไทย

¹ ภูมิจิต ศิระวงศ์ประเสริฐ. (2549). การนำโปรแกรมและระบบไปใช้อย่างผิดวิธี – ประเด็นร้อนเรื่องโชว์ลามกออนไลน์. ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2550, จาก <http://gotoknow.org/blog/itgirl/68285>

ดังนั้นการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอกนี้ เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาของเทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ต ในขณะที่กฎหมาย สารบัญญัติ ของไทยที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ได้แก่ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ได้บัญญัติขึ้นมาเพื่อรองรับอาชญากรรม แบบดั้งเดิม ซึ่งไม่สามารถขจัดปัญหาดังกล่าวได้ จึงสมควรที่จะมีการปรับปรุงแก้ไขเพื่อนำมาใช้บังคับกับอาชญากรรมสมัยใหม่ เพื่อให้กฎหมายเข้าไปจัดการหรือบังคับใช้กับอาชญากรรมเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ เท่าทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อให้ทราบ ถึงรูปแบบของการกระทำ ความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ต ตลอดจน มาตรการทางกฎหมาย ทางเทคนิค และทางสังคมในการป้องกันปราบปรามการกระทำผิดดังกล่าว ทั้งของต่างประเทศและของประเทศไทย
2. เพื่อให้ทราบว่ากฎหมายสารบัญญัติ ที่บังคับใช้อยู่ในปัจจุบันสามารถนำมาบังคับใช้กับการกระทำ ความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต กรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก ได้อย่างเพียงพอหรือไม่
3. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ถึงแนวทางและวิธีการในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายให้สามารถบังคับได้อย่างมีประสิทธิภาพและรักษาไว้ซึ่งศีลธรรมอันดี

1.3 สมมติฐานของการศึกษา

ปัจจุบันเทคโนโลยีทางอินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาเจริญก้าวหน้าไปมาก การกระทำ ความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต กรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อ ลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก นับว่าเป็นปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้น ในสังคม ณ ขณะนี้และส่งผลเสียต่อวัฒนธรรมและศีลธรรมอันดีของประเทศเป็นอย ่างมากส่วนปัญหาที่ตามมาคือ มาตรการทางกฎหมาย สารบัญญัติที่มีอยู่ไม่สามารถครอบคลุมปัญหาดังกล่าว จึงเห็นว่าควรที่จะ มีการหาทางปรับปรุงและแก้ไขกฎหมายสารบัญญัติที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันให้เกิดประสิทธิ ภาพมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อรักษาไว้ซึ่งศีลธรรมอันดีงามของประชาชนในสังคม

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยในเรื่องการกระทำ ความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตนี้จะครอบคลุมเฉพาะกรณีของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก ตลอดจนปัญหาข้อขัดข้องอันเกิดจ ากการบังคับใช้กฎหมาย สารบัญญัติ ที่มีอยู่ นอกจากนี้ยังพิจารณาถึง มาตรการทางกฎหมาย ทางเทคนิคและทางสังคมในการดำเนินการป้องกันปราบปราม การ

กระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ตประเภทนี้ ทั้งนี้โดยศึกษาเปรียบเทียบกับ ประเทศสิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป พร้อมทั้งเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษาวิจัย นี้ เป็นการ ศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยวิธีวิจัยจากเอกสาร (Documentary Research) โดยศึกษาจาก อินเทอร์เน็ต ตำรา ตำบทยุทธศาสตร์ของประเทศไทยและต่างประเทศ รายงานการวิจัย บทความ ระเบียบข้อบังคับ คำพิพากษาของศาล แล้วนำข้อมูลเอกสารนั้นมาเรียบเรียงพรรณนาและวิเคราะห์

1.6 นิยามศัพท์

อินเทอร์เน็ต หมายถึงเครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนนับแสนที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์แต่ละแห่ง ในที่ต่าง ๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่สุดในโลก และเป็นเครือข่ายที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไร้พรมแดน สามารถส่งถ่ายข้อมูลกันได้อย่างเสรีและไร้ขีดจำกัด

สื่อลามกอนาจาร² หมายถึง สิ่งที่ผู้พบเห็นแล้วมีความรู้สึกน่าอึดอัด บัดสี น่าอับอาย เป็นสื่อที่แสดงออกในรูปของภาพเปลือย มนุษย์ ภาพอวัยวะเพศทั้งหญิงและชาย หรือภาพการร่วมเพศ โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้ผู้พบเห็นเกิดความใคร่ทางกามารมณ์ ไม่ว่าจะเป็นภาพเขียน ภาพพิมพ์ ภาพระบายสี สิ่งพิมพ์ รูปภาพ ภาพโฆษณา เครื่องหมาย รูปถ่าย ภาพยนตร์ แถบบันทึกเสียง แถบบันทึกภาพ หรือสิ่งอื่นใดก็ตาม หากมีลักษณะและจุดประสงค์ดังกล่าว ล้วนเป็นสื่อลามกทั้งสิ้น

โปรแกรมแชท หมายถึง โปรแกรมแชท (Chat) ที่ทุกคนสามารถ พูดคุย พบปะ หรือแลกเปลี่ยนข้อมูล อันมีลักษณะเช่นเดียวกับโปรแกรม IM (Instant Messenger) อื่น ๆ และมีห้องสนทนา (Chat Room) ที่เป็นระบบ Video Conference สามารถใช้ประชุมออนไลน์ได้พร้อมกันหลายคน โดยผู้ใช้โปรแกรมดังกล่าวสามารถ แลกเปลี่ยนภาพและเสียงผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้

1.7 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงรูปแบบต่างๆของการกระทำความผิด เกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ต

² มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก(มพด.). (ลิขสิทธิ์ 2550). สื่อลามก ภัยคุกคามเด็ก. ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2550, จาก <http://www.iamchild.org/factsheet/fact01-1.html>

2. ทำให้ทราบถึงแนวความคิดเกี่ยวกับการป้องกันปราบปรามการกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่านโปรแกรมแคมฟรอก ทั้งของ ประเทศไทยและของต่างประเทศ เพื่อเปรียบเทียบถึงข้อดีข้อเสีย แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขประยุกต์ใช้กับของประเทศไทย อันจะทำให้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพในการบังคับใช้และรักษาไว้ซึ่งศีลธรรมอันดี

3. ทำให้ทราบถึงปัญหา อุปสรรค และข้อจำกัดของกฎหมาย โดยเฉพาะสารบัญญัติของประเทศไทยที่มีใช้บังคับอยู่นั้นจะสามารถนำมาบังคับใช้ และจัดการกับการกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่านโปรแกรมแคมฟรอก ได้อย่างมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่เพียงใด

4. ทำให้เห็นแนวทางและมาตรการในการปรับปรุงแก้ไขกฎหมายสารบัญญัติที่จะนำมาบังคับใช้จัดการกับ ผู้ที่กระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่านโปรแกรมแคมฟรอก ให้มีประสิทธิภาพ มากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลโดยรวมต่อความสงบสุขของสังคมและประเทศชาติ

บทที่ 2

การกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร

ในโลกปัจจุบันเทคโนโลยีทางการสื่อสารได้พัฒนาก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสื่อสารทางด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ที่นับวันจะมีบทบาทกับชีวิตของมนุษย์มากขึ้น อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตได้กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวันของคนจำนวนมากในโลกนี้ไปแล้ว

เครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ขยายวงกว้างเข้าไปในทุกสาขาอาชีพ นอกจากนี้อินเทอร์เน็ตยังกลายเป็นสื่อหนึ่งของความบันเทิง ไม่ว่าจะเป็นการดาวโหลดหนัง ฟังเพลง เล่นเกมส์ออนไลน์ รวมไปถึงการสนทนาผ่านทางห้องแชททูลุม ซึ่งสามารถเชื่อมโยงคนที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันมาไว้ด้วยกัน ในขณะที่เดียวกันเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่มีประโยชน์มากมายก็อาจมีโทษได้เช่นกัน โดยเฉพาะปัญหาอาชญากรรมบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ตัวอย่างที่เห็นได้ ชัดเจนและกำลังเป็นปัญหาสังคมอยู่ ณ ขณะนี้ก็คือ การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ดังนั้น เพื่อความเข้าใจถึงปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เราควรทำความเข้าใจถึงความหมาย ประเภท ลักษณะ และผลกระทบของการกระทำความผิดผ่านทางอินเทอร์เน็ต ตามที่จะกล่าวดังต่อไปนี้

2.1 ปัญหาและผลกระทบของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต

อินเทอร์เน็ต เข้ามามีบทบาทสำคัญในโลกเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นระบบเครือข่ายขนาดใหญ่ ที่มีข่ายงานครอบคลุมเครือข่ายทั่วโลก ซึ่งการใช้อินเทอร์เน็ต จะทำให้วิถีชีวิตของคนทันสมัย ขึ้นและทันต่อเหตุการณ์อยู่เสมอ เนื่องจากอินเทอร์เน็ต จะมีการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบันและสิ่งต่างๆ ที่เกิดขึ้นให้ผู้ใช้ได้ทราบ การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทุกวัน สารสนเทศที่เสนอใน อินเทอร์เน็ต นั้นจะมีมากมายหลายรูปแบบ ทั้งในด้านการบันเทิง สารความรู้ต่างๆ เพื่อสนองความสนใจและความต้องการของผู้ใช้ทุกกลุ่ม อินเทอร์เน็ตจึงเป็นแหล่งสารสนเทศที่สำคัญสำหรับบุคคลในทุกวงการ และทุกสาขาอาชีพ ที่สามารถค้นหาสิ่งที่ตนเองสนใจได้ในทันที แม้แต่การรับรู้ข่าวสารทั่วโลกก็สามารถอ่านได้ใน อินเทอร์เน็ต จากเว็บไซต์ต่างๆ ของหนังสือพิมพ์หรือสำนักข่าวของไทยและต่างประเทศ หรือเว็บไซต์ของสถานีโทรทัศน์ช่องต่างๆ ของไทย

นอกจากนี้การติดต่อสื่อสารระหว่างบุคคลก็สามารถส่งข่าวสารกันได้ในลักษณะของไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือ E-Mail โดยไม่ต้องเสียเวลาส่งจดหมาย ทั้งนี้ข่าวสารที่ส่งไปนั้นอาจจะเป็นข้อความหรือรูปภาพก็ได้ ซึ่งจะถึงมือผู้รับได้อย่างรวดเร็ว หรือถ้าต้องการ

พูดคุยกันก็สามารถทำได้เช่นเดียวกัน โดยการพิมพ์ข้อความหรือพูดคุยโต้ตอบกันไปมาโดยไม่ต้องใช้โทรศัพท์

ปัจจุบันนี้ระบบการสื่อสารทางคอมพิวเตอร์ผ่านระบบ อินเทอร์เน็ต ได้เจริญเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วและเข้ามามีบทบาทมากกับการทำงานบนเครื่องคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงาน องค์กร บริษัทเอกชน และสถาบันการศึกษาต่างๆ ได้มีการติดตั้งระบบ อินเทอร์เน็ตเอาไว้ใช้งาน ซึ่งระบบ อินเทอร์เน็ต มีประโยชน์ต่อการทำงาน การค้นหาข้อมูล และการสื่อสารข้อมูลมาก ช่วยให้ผู้ใช้สามารถเชื่อมโยงไปยังแหล่งข้อมูลต่างๆ ที่มีอยู่ในระบบ อินเทอร์เน็ตได้ การนำเอาระบบอินเทอร์เน็ตเข้ามาใช้งานนั้น หลายคนนำมาใช้ในทางที่ผิดทำให้เกิดผลเสียหายในหลายๆ ด้าน และก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมได้

2.1.1 ความหมาย และประเภทของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต

ความหมายของอินเทอร์เน็ต มีผู้ให้ความหมายเอาไว้หลากหลายดังนี้

(1) อินเทอร์เน็ต (Internet) หมายถึง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ นานาชาติ ที่มีสายตรงต่อไปยังสถาบันหรือหน่วยงานต่าง ๆ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ทั่วโลก ผู้ใช้เครือข่ายนี้สามารถสื่อสารถึงกันได้ทางอีเมล์ สามารถสืบค้นข้อมูลและสารสนเทศ รวมทั้งคัดลอก แฟ้มข้อมูลและโปรแกรมมาใช้ได้ อย่างไรก็ตาม มีผู้เปรียบเทียบว่า อินเทอร์เน็ตเป็นเหมือนทางหลวงระหว่างประเทศ แต่ละประเทศจะต้อง มีถนนเข้ามาเชื่อมต่อเข้าไปในประเทศ กล่าวคือจะต้องมีเครือข่ายภายในรับช่วงต่ออีกทอดหนึ่ง เช่น เครือข่ายภายในมหาวิทยาลัย องค์กร หรือเครือข่ายของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต มิฉะนั้นก็จะใช้ไม่ได้ผล³

(2) อินเทอร์เน็ต มาจากคำว่า Inter Connection Network หมายถึง เครือข่ายของเครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบต่าง ๆ ที่เชื่อมโยงกัน ลักษณะของระบบอินเทอร์เน็ต เป็นเสมือนใยแมงมุม ที่ครอบคลุมทั่วโลก ในแต่ละจุดที่เชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ตนั้น สามารถสื่อสารกันได้หลายเส้นทาง โดยไม่กำหนดตายตัว และไม่จำเป็นต้องไปตามเส้นทางโดยตรง อาจจะผ่านจุดอื่น ๆ หรือ เลือกลงเส้นทางอื่นได้หลาย ๆ เส้นทาง⁴

(3) อินเทอร์เน็ต หมายถึง ระบบเครือข่ายที่มีการเชื่อมโยงกันของระบบเครือข่ายย่อย และคอมพิวเตอร์จำนวนนับไม่ถ้วนทั่วโลก เพื่อให้บริการการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสาร ไม่ว่าจะ

³ แคมฟรอก. (ม.ป.ป.). วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี, ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2550, จาก <http://th.wikipedia.org>

⁴ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (ม.ป.ป.). วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต. ค้นเมื่อ 14 มกราคม 2550, จาก <http://dusithost.dusit.ac.th/~librarian/it107/C6.htm>

เป็นข้อความ ภาพ (ภาพนิ่ง หรือภาพเคลื่อนไหว) เสียง วิดีโอ และอื่นๆ เพื่อประโยชน์ในด้านต่างๆ เช่น การซื้อขายสินค้า การศึกษา วิทยาศาสตร์ การเงิน ธุรกิจ ศิลปะ ฯลฯ⁵

สำหรับอินเทอร์เน็ตตามความหมายของผู้เขียนนั้น เห็นว่า อินเทอร์เน็ต คือ เครือข่ายคอมพิวเตอร์จำนวนนับแสนที่เชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์แต่ละแห่ง ในที่ต่าง ๆ ทั่วโลกเข้าด้วยกัน จนกลายเป็นเครือข่ายคอมพิวเตอร์ขนาดใหญ่ที่สุดในโลก และเป็นเครือข่ายที่สามารถติดต่อสื่อสารกันได้อย่างไร้พรมแดน สามารถส่งถ่ายข้อมูลกันได้യാเสรีและไร้ขีดจำกัด

ประเภทของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต

ปัญหาอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ หรือการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้นสามารถแยกออกได้เป็น 3 ส่วน คือ การใช้คอมพิวเตอร์เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดหรือก่ออาชญากรรม ส่วนที่สองคือ คอมพิวเตอร์เป็นวัตถุที่ถูก กระทำความผิดหรือตกเป็นเป้าหมายในการก่ออาชญากรรมและส่วนที่สามคือ การใช้คอมพิวเตอร์หาประโยชน์โดยไม่ได้รับอนุญาต⁶

สำหรับการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ถือว่าเป็นอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์รูปแบบหนึ่ง โดยขอบเขตของอาชญากรรมคอมพิวเตอร์จำเป็นต้องมีการใช้คอมพิวเตอร์ในการกระทำความผิด (Computer Abuse) คือผลสำเร็จของการกระทำความผิดต้องอาศัยความรู้ทางคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญ จากการที่เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ได้นำโลกเข้าสู่ยุคโลกาภิวัตน์ จึงมีผู้นำเอาเทคโนโลยีเหล่านี้ มาเป็นช่องทาง หรือเป็นเครื่องมือที่ใช้ในการกระทำความผิด ซึ่งลักษณะหรือรูปแบบของความสัมพันธ์ระหว่างคอมพิวเตอร์กับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต นั้น มีรูปแบบของการกระทำความผิด ซึ่งเป็นการประทุษร้ายต่อสังคม ที่พอจะสรุปได้ดังนี้⁷

1. แอบถ่าย คือการตั้งกล้องถ่ายภาพ เพื่อแอบถ่ายคนที่เข้าห้องน้ำ หรือลองเสื้อผ้า แล้วนำภาพไปเผยแพร่ทางอี-เมลล์ หรือ เว็บไซต์
2. การใส่ความ กระทำผ่านกระดานข่าว อาจเป็นการใส่ความ เพื่อทำลายคู่แข่งก็ได้

⁵ เพ็ญ อินเทอร์เน็ต โซลูชั่น. (ม.ป.ป.). อภิธานศัพท์. วารสารสารสนเทศ, 1. ฉบับเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก http://www.internetsolutions.purethailand.com/knowledge/glossary_i.htm

⁶ พีรพันธ์ เปรมภูติ. (ม.ป.ป.). เทคโนโลยีการป้องกันอาชญากรรมทางธุรกิจสมัยใหม่. ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

⁷ ฝันร้ายโลกไซเบอร์ 'แคมฟร็อก' บาดความรู้สึกสังคมไทย. (2549, 24-27 ธันวาคม). [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ฐานเศรษฐกิจ. ฉบับเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก <http://www.thannews.th.com/detailnews.php?id=M3221771&issue=2177>

เช่น ตั้งกลุ่มแชทขึ้นมา เพื่อสร้างกระแส โดยใส่ข้อความให้อีกฝ่ายเสียหาย การขายบริการทางเพศ โดยใช้อี-เมลล์ และห้องแชท ในการเสนอขาย และต่อรองราคา อาจมีการเชื่อมต่อกล้อง ถ่ายรูปเข้ากับอินเทอร์เน็ตทำให้มองเห็นหน้าตา และรูปร่างของคู่ค้า

3. การเจาะระบบ คือการเข้าระบบคอมพิวเตอร์หรือเครือข่าย โดยไม่ได้รับอนุญาต เมื่อเข้าไปแล้วก็ไปสำรวจ แก้ไข ลบ เปลี่ยนแปลงข้อมูล หรือขโมยข้อมูลไป ทำให้เจ้าของระบบเสียหาย

4. การขโมยเว็บไซต์หรือชื่อโดเมน ทำได้โดยการเข้าไปเปลี่ยนแปลงข้อมูลในฐานข้อมูลของผู้ดูแลระบบโดเมน โดยอาจเปลี่ยนชื่อเจ้าของโดเมนที่แท้จริงให้ กลายเป็นชื่อของตนเอง หรือแก้ไขชื่อเครื่องเว็บเซิร์ฟเวอร์ให้เป็นเครื่องอื่นแทน ทำให้เจ้าของเข้าเว็บตัวเองไม่ได้

5. เผยแพร่ภาพลามกอนาจารบนอินเทอร์เน็ต ทางเว็บไซต์ อี-เมลล์ หรือ ห้องสนทนา ฯลฯ

6. การขโมยบัตรเครดิตของผู้อื่น โดยขโมยเลขที่บัตรเครดิตมาใช้ซื้อสินค้า และบริการบนอินเทอร์เน็ต

7. ขโมยบัญชีอินเทอร์เน็ต คือแอบใช้บัญชีของคนอื่น หรือขโมยบัญชีมาขายต่อ

8. การพนันบนอินเทอร์เน็ต เช่น พนันบอล

9. การแชทด้วยภาษาหยาบคาย ข่มขู่ หรือคุกคามคนอื่น

10. การแพร่ไวรัสคอมพิวเตอร์ เพื่อให้เครื่องคอมพิวเตอร์ และระบบเครือข่ายของคนอื่นไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ

11. การล่อลวง โดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อ ส่งอี-เมลล์นัดหมาย แชทจนเหยื่อไว้วางใจ แล้วลวงออกมาทำร้ายร่างกายหรือชิงทรัพย์

12. การชวนเชื่อให้ทำผิดกฎหมายหรือผิดศีลธรรม เช่น ชักชวนให้ร่วมเพศกับสัตว์ร่วมเพศกับเด็ก เหยียดสีผิว โดยชี้หน้าว่าเป็นสิ่งดีที่คนนิยมทำกัน ฯลฯ

2.1.2 ลักษณะของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต

เรื่องของสื่อลามกหรือข้อมูลที่มีเนื้อหาขัดต่อศีลธรรมอันดีของสังคมนั้นเป็นเรื่องที่มีมานานแล้วตั้งแต่สมัยที่สื่อต่างๆ ยังเป็นเพียงกระดาษหรือสิ่งพิมพ์ต่างๆ ภาพยนตร์ โทรทัศน์ วิทยุ วีดีโอ จนกระทั่งมาสู่เครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตในปัจจุบัน

เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะเครือข่ายอินเทอร์เน็ตมีความเจริญก้าวหน้าไปเป็นอย่างมาก ทำให้การสื่อสารรับส่งข้อมูลกันบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ทำได้ทั้งการส่งข้อความ ภาพ และเสียง ที่เรียกว่ามัลติมีเดีย ประกอบกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารแบบ WWW ซึ่งเป็นการเรียกดูข้อมูลแบบมัลติมีเดียอันประกอบด้วยตัวหนังสือ รูปภาพ เสียง หรือภาพยนตร์ ดังกล่าวมาแล้ว โดยข้อมูลต่างๆ เหล่านี้จะถูกจำกัดไว้เป็นหน้าๆ เรียกว่า เว็บเพจ (Web Page) ซึ่งหน้าแรกที่เข้าถึงเรียกว่าโฮมเพจ (Home Page) ซึ่งมีการเชื่อมโยงข้อมูลกันโดยใช้

ไฮเปอร์เท็กซ์ (Hypertext) คือ เมื่อผู้ใช้กดที่ข้อความที่เป็นไฮเปอร์เท็กซ์ก็สามารถที่จะกระโดดข้ามหรือ Link ไปดูข้อมูลจากแหล่งอื่นเพิ่มเติมได้อีกตามทีผู้สร้างเว็บไซต์ได้ออกแบบไว้ ทำให้เรียกระบบนี้ว่าเว็บ (Web) ซึ่งหมายถึงใยที่ชักไปมาเป็นตาข่ายเหมือนแมงมุม

เครือข่ายอินเทอร์เน็ต นั้นได้รับความนิยมเป็นอย่างมากเนื่องจากความสามารถในการสื่อสารข้อมูลแบบมัลติมีเดียดังกล่าวมาแล้ว คือรับส่งได้ทั้งข้อมูลที่เป็นตัวหนังสือ รูปภาพ เสียง และภาพเคลื่อนไหว และมีความหลากหลายในเนื้อหา อยู่บนอินเทอร์เน็ต โดยการรับส่งข้อมูลข่าวสารทำได้ตลอดเวลา ครอบคลุมพื้นที่ต่างๆ ทั่วโลก แต่ในขณะเดียวกันอินเทอร์เน็ตก็เป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดอาชญากรรมในหลากหลายรูปแบบ เช่นกัน โดยเฉพาะในเรื่องของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอย่างไร้ขอบเขต ซึ่งจะพบเห็นได้จากห้องสนทนา (Chat Room) หรือกลุ่มข่าว (Newsgroup) ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมส่อไปในทางเรื่องลามกทางเพศ เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาทางเพศชัดเจน (Sexually Explicit) มีคำบรรยายภาพโป๊เปลือย หรือภาพแสดงการกระทำทางเพศหรือการร่วมเพศ รวมถึงพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติ ข้อความหรือรูปภาพที่แสดงความรุนแรงทางเพศ สินค้าประเภทอุปกรณ์หรือของเล่นทางเพศ ซีดีรอมและวีดีโอลามก บริการทางเพศ รวมไปถึงการประชุมทางไกลเพื่อนัดพบและจับคู่ บริการส่งหญิงบริการและคลับเปลื้องผ้าต่างๆ นอกจากนี้ อินเทอร์เน็ต ยังถูกใช้เป็นแหล่งเผยแพร่แลกเปลี่ยนภาพลามกอนาจารของ เด็กด้วย มีกลุ่มข่าวและห้องสนทนามากมายที่ถูกใช้เป็นสถานที่ในการพูดคุยแลกเปลี่ยนภาพถ่ายและวีดีโอลามกกัน มีการดาวโหลด (Download) หรือมีการคัดลอกรูปภาพลามกบน อินเทอร์เน็ต มาเก็บไว้ในเครื่องคอมพิวเตอร์ส่วนตัว เป็นต้น ทั้งนี้อาจกล่าวได้ว่าอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่มีลักษณะพิเศษกว่าสื่อในรูปแบบดั้งเดิมหรือสื่อประเภทอื่นๆ กล่าวคือผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต นอกจากจะเป็นผู้รับสารแล้ว ยังสามารถเป็นผู้ส่งสารได้ด้วยและอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ทำให้พรมแดนและระยะทางระหว่างประเทศไร้ความหมาย ผู้ใช้สามารถติดต่อสื่อสาร กับคนอีกซีกโลกหนึ่งได้อย่างรวดเร็วและราคาถูก และผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตสามารถปกปิดชื่อเสียงและสถานะที่แท้จริงได้ ความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้จึงไม่ถูกละเมิดและรอดพ้นจากเงื้อมมือของกฎหมายได้ง่าย

บริการบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่พบภาพและสื่อลามก ได้แก่

(1) ช่องข่าว (Newsgroups) บนเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นั้นมีช่องข่าวอยู่มากมายหลายช่อง แต่ละช่องล้วนมีเนื้อหาแตกต่างกันไปตามหัวข้อ ช่องข่าวเหล่านั้นเปิดสำหรับผู้ที่มิอินเทอร์เน็ตทุกคนเข้าไปใช้ได้ ซึ่งในช่องข่าวเหล่านี้ใครก็สามารถแลกเปลี่ยนข้อมูลของตนกับผู้อื่นที่มีความสนใจในเรื่องเดียวกันแม้จะอยู่ห่างกันคนละมุมโลก โดยเฉพาะในช่องข่าวนี้อันที่มีรสนิยมในเรื่องทางเพศก็ย่อมสามารถแลกเปลี่ยนข่าวสารหรือภาพถ่ายลามกได้โดยง่าย ไม่ว่าจะเป็นชื่อประเทศสถานที่ที่สามารถจะไปใช้บริการโสเภณี ที่อยู่ของเว็บไซต์ที่มีข้อมูล หรือภาพ

ลามกดังกล่าว และในช่องทางนี้เองที่มีภาพลามกจำนวนมากถูกเผยแพร่อยู่ตลอดเวลา บางครั้งพบได้แม้กระทั่งภาพลามกของเด็ก

(2) ช่องสนทนาในอินเทอร์เน็ต (Internet Relay Chat) ช่องสนทนาดังกล่าวนี้เป็นช่องทางบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เล่น อินเทอร์เน็ตได้สนทนาโต้ตอบกันตามหัวข้อที่กำหนดไว้ให้ ชื่อของช่องสนทนาจะเป็นตัวบ่งชี้ว่าหัวข้อสนทนาจะเกี่ยวข้องกับเรื่องอะไร การแลกเปลี่ยนซื้อขายภาพลามกโดยผ่านช่องสนทนาเป็นที่นิยมกันมาก ช่องสนทนาบางช่องจะเปิดกว้างสำหรับคนทั่วไป แต่บางช่องสงวนไว้สำหรับกลุ่ม สมาชิกและผู้ที่มีรหัสผ่านเท่านั้น โดยผู้เล่น อินเทอร์เน็ต ทั่วไปไม่สามารถเข้าถึงได้ ซึ่งภาพลามกต่างๆ จะพบเห็นได้ง่ายในช่องสนทนาที่ไม่ได้ปิดบังซ่อนเร้นมากนักส่วนมากที่พบจะเป็นภาพถ่ายของทั้งเด็กหญิงและเด็กชาย กำลังถูกข่มขืนโดยผู้ใหญ่ทั้งผู้ชายและผู้หญิง เป็นต้น ซึ่งภาพลามกเหล่านี้ถูกซื้อขายแลกเปลี่ยนกันอย่างแพร่หลายในช่องสนทนา ปัจจุบันมีผู้เชี่ยวชาญด้าน อินเทอร์เน็ต สามารถแทรกซึมเข้าไปในกลุ่ม ถอดรหัส และให้ที่อยู่ของบริษัทให้บริการ อินเทอร์เน็ต รวมทั้งนำภาพลามกมาเป็นหลักฐานในการดำเนินคดีต่อผู้ค้าตามขั้นตอนทางกฎหมายได้

(3) เว็บไซต์ (Web Site) ต่างๆ ใน World Wide Web (WWW) เว็บไซต์ในอินเทอร์เน็ต เป็นตลาดแหล่งใหญ่ซึ่งสามารถทำเงินให้แก่ผู้ค้าขายภาพลามกรวมทั้งภาพลามกเด็กอย่างมหาศาล ร้านขายภาพและสื่อลามกต่างๆ ใน อินเทอร์เน็ต มีมากขึ้นเรื่อยๆ อย่างรวดเร็วโดยทำการค้าขายเช่นเดียวกับขายสินค้าอื่นๆ ด้วยการสมัครเป็นสมาชิกและให้หมายเลขเครดิตการ์ด ซึ่งเมื่อผู้เล่น อินเทอร์เน็ต สมัครเป็นสมาชิกและยินยอมจ่ายค่าบริการแล้วก็จะสามารถเข้าไปดูภาพลับหรือลามกที่ผู้เล่น อินเทอร์เน็ต ทั่วไปไม่สามารถเข้าไปได้จากนั้นก็สามารถ่ายเทหรือดาวโหลดภาพเหล่านั้นเข้าไปในฮาร์ดดิสก์ในคอมพิวเตอร์ของตัวเอง

(4) อีเมล (E-Mail) หรือระบบไปรษณีย์ผ่าน อินเทอร์เน็ต ก็เป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ใช้ติดต่อสื่อสารกันเพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับเรื่องลามกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น โสเภณีเด็ก ซึ่งซื้อขายแลกเปลี่ยนภาพลามก รวมทั้งส่งข้อความและภาพลามกถึงกันได้โดยง่าย สะดวก รวดเร็ว และประหยัดค่าใช้จ่ายเป็นอันมาก

2.1.3 สภาพปัญหาของการกระทำความผิดทางอินเทอร์เน็ต

ในโลกเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ถูกนำมาใช้ในการกระทำความผิดอย่างกว้างขวาง ปัจจุบันผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องลงมือกระทำผิดในสถานที่เกิดเหตุเหมือนในอดีตอีกต่อไป หากแต่สามารถใช้เทคโนโลยีสื่อสารเชื่อมโยงไปยังจุดที่เป็นเป้าหมาย ณ ที่เกิดเหตุได้ ซึ่งผลของการใช้อาวุธยุคดิจิทัลนี้มีลักษณะความรุนแรงสูงกว่าในทั้ง 2 ยุคที่ผ่านมา และส่งผลให้เกิดมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจและสังคมจำนวนมากมายมหาศาล

ในปัจจุบันการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ หรืออาชญากรรมคอมพิวเตอร์ไม่ได้จำกัดอยู่เฉพาะการปล่อยไวรัสเข้าสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ต และการเจาะระบบข้อมูล อย่างที่คนส่วนใหญ่เข้าใจเท่านั้น หากแต่อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ หรือการกระทำความผิดที่เกี่ยวกับคอมพิวเตอร์นั้น ยังสามารถใช้สื่อดิจิทัลเป็นอาวุธที่ก่อให้เกิดภัยอันตรายทางกายภาพได้ เช่นเดียวกับอาวุธมีดดาบหรืออาวุธปืนในสมัยก่อน อีกทั้งยังรวมถึงการเอื้อประโยชน์ในแง่โอกาสและช่องทางอาชญากรรมรูปแบบใหม่ เช่น การโจรกรรมข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Cyber Theft) การขู่กรรโชก (Cyber Extortion) การฉ้อโกง (Cyber Fraud) การยักยอกทรัพย์สิน (Cyber Embezzlement) การลักลอบขายข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ (Data Trade) หรือแม้กระทั่ง การล่อผู้เยาว์ผ่านการสนทนา (Chat) จากอินเทอร์เน็ตให้ผู้เยาว์ออกไปจากบ้านและลงเหยื่อไปชมขี้น⁸

การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ นอกจากจะเป็นการละเมิดต่อกฎหมาย และในบางกรณีก็ยังสามารถทำลายศีลธรรมอันดีของบ้านเมือง เช่น การเผยแพร่ภาพลามก หรือคำประเวณีเด็กทางอินเทอร์เน็ต เป็นต้น แล้ว อาชญากรรมประเภทนี้ยังอาจจะสร้างความสูญเสียให้แก่ประเทศชาติได้อย่างใหญ่หลวง มี ผลให้เกิดความเสียหายรุนแรงทั้งทางด้านเศรษฐกิจ เช่น การพนันประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่อย่างมากมายบนอินเทอร์เน็ตที่ทำให้เงินไหลออกนอกระบบ การหมุนเวียนภายในประเทศ หรือกระทบกระเทือนต่อความสงบสุขของสังคม และความมั่นคงของประเทศ เช่น บนอินเทอร์เน็ตมีข้อมูลเกี่ยวกับการก่อการร้าย หรือ วิธีการทำระเบิดแสวงเครื่อง ฯลฯ

จึงนับว่าใน อารยะ ธรรมแห่งคลื่นลูกที่สาม อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ถือเป็นภัยในรูปแบบใหม่ที่กำลังคุกคามความเป็นอยู่ของประชาชนในสังคม ทั้งประชาชนในโลกดิจิทัล และประชาชนในโลกแห่งความเป็นจริง

2.2 ปัญหาและผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร

ปัจจุบันการผลิตเผยแพร่จำหน่ายภาพและสื่อลามกต่าง ๆ ได้มีการพัฒนารูปแบบและวิธีการที่หลากหลายขึ้น ประกอบกับความก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ ผันวนกับพัฒนาการทางด้านคอมพิวเตอร์และเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ทำให้สื่อลามกบน อินเทอร์เน็ตสามารถแพร่หลายไปสู่สังคมของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็วจนยากที่จะควบคุมป้องกัน แม้หลายทุกประเทศจะได้มีการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุมการผลิตและเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกแล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะนำมาตราการทางกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาแก้ไขปัญหาการแพร่หลายของสื่อลามกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับสื่อ

⁸ มโนช ดันตระเธียร. (2541). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : กระบวนการยุติธรรมไทยพร้อมหรือยัง?. ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2550, จาก http://www.special2.thaigov.net/article24.html#_ftnref

ลามกบนอินเทอร์เน็ต ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาอันสำคัญที่จะส่งผลกระทบต่อศีลธรรมอันดีงามของสังคม และกฎหมายของบ้านเมืองที่มีอยู่เป็นอันมาก

2.2.1 ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารลักษณะทั่วไป

จากการเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ศีลธรรมและวัฒนธรรม รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยีสารสนเทศ เป็นเหตุให้สังคมเริ่มมีการเปิดเผยในเรื่องทางเพศไปสู่สาธารณชนมากขึ้น นอกจากนี้สังคมบางสังคมหรือกลุ่มคนบางกลุ่มยังมีความเชื่อกันว่า การเปิดเผยเรื่องราวทางเพศไม่ใช่เป็นเรื่องที่เสื่อมเสียหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ใด การเปิดเผยเรื่องราวทางเพศจึงเป็นสิ่งที่ยอมรับกันมากขึ้นในสังคมทั่วไป ทำให้การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารกลายเป็นปัญหาสำคัญที่ต้องได้รับการแก้ไข เนื่องจากมีผลกระทบต่อ มาตรฐาน ทางศีลธรรม รวมถึงเด็กและเยาวชนด้วย

ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกกับมาตรฐานทางศีลธรรม

การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกนั้นนับว่ามีสภาพปัญหาที่คล้ายคลึงกับปัญหาความเสื่อมโทรมทางศีลธรรมของคนในสังคม ซึ่งค่อยๆ เริ่มสะสมขึ้น จากปัญหาที่ไม่มีผลกระทบที่รุนแรงต่อสังคมมากนัก จนกลายเป็นปัญหาสำคัญที่หลายประเทศต้องเร่งหามาตรการเพื่อแก้ไข ปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน เนื่องจากปัญหาในเรื่องของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตนั้นมีผลกระทบต่อระบบมาตรฐานทางศีลธรรมของภายในประเทศต่างๆ ทั้งนี้เพราะการรับรู้ข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในเครือข่ายทาง อินเทอร์เน็ต ทำให้เกิดสภาพของการรับรู้ข้อมูลข่าวสารที่ไม่มีขอบเขตจำกัดด้านเขตแดนของแต่ละรัฐ ข้อมูลข่าวสารต่างๆ สามารถเข้าสู่สังคมของประเทศต่างๆ ได้อย่างสะดวกรวดเร็วและง่ายดาย เมื่อเป็นเช่นนี้การเผยแพร่เรื่องราวทางเพศ สื่อลามกต่างๆ ทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต จึงมีผลกระทบต่อระบบศีลธรรมของแต่ละสังคมด้วย ซึ่งถ้าปล่อยให้มี การเผยแพร่ของภาพและสื่อลามกผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยขาดการควบคุมแล้วก็จะทำให้ระบบศีลธรรมของประเทศต่างๆ มี ฐานทางศีลธรรมในเรื่องนี้เสื่อมทรามลง ทั้งนี้เพราะเมื่อผู้รับสื่อสามารถเปิดดูภาพและสื่อลามก ต่างๆ ได้อย่างสะดวก และถ้ามีผู้รับสื่อลามกกันอย่างเสรีโดยไม่มีขอบเขตจำกัด สิ่งที่จะ ได้รับผลกระทบก็คือ ระบบมาตรฐานทางศีลธรรมที่อาจเสื่อมทรามลงไป เพราะการ แพร่กระจายหรือแพร่หลายของสื่อลามก ซึ่งประเทศที่ยึดมั่นต่อระบบศีลธรรมสูงอย่างเช่น ประเทศไทยก็จะได้รับผลกระทบเป็นอย่างมาก หากการเปิดเผยหรือเผยแพร่สื่อลามกในที่ สาธารณชนหรือทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ถือว่าเป็นเรื่องปกติธรรมดาแล้ว ระบบศีลธรรม

วัฒนธรรมอันดีงามของสังคมจะถูกทำลายและอาจมีผลกระทบต่อระบบกฎหมายที่ใช้ควบคุมสิ่งลามกตามไปด้วย

ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกกับการคุ้มครองเด็กและเยาวชน

แนวความคิดเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิเด็กและปัญหาการละเมิดสิทธิเด็กทางเพศ เป็นปัญหาที่ได้รับความสนใจจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก ซึ่งเป็นปัญหาเรื่องสิ่งลามกก็เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่เกี่ยวข้องกับการกระทำทารุณและการแสวงหาประโยชน์ทางเพศต่อเด็ก การกระทำทารุณทางเพศต่อเด็กได้แก่ การกระทำทารุณทางเพศของผู้ใหญ่ที่ใช้เด็กกระตุ้นความรู้สึกทางเพศ การร่วมประเวณี การสัมผัส การเปิดเผยอวัยวะเพศ การแสดงวัตถุลามก การพูดคุยเกี่ยวกับสิ่งของทางเพศไปในทางกามารมณ์

การเผยแพร่สื่อและสิ่งลามกเข้าไปสู่กลุ่มเด็กและเยาวชนก็ถือว่าเป็นปัญหาที่มีความสำคัญ ในปัจจุบันสิ่งลามกในรูปแบบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นสื่อหนังสือ การ์ตูน ภาพยนตร์ รายการโทรทัศน์ วีดีโอ วีดีโอเกมส์ หรือสื่อทางคอมพิวเตอร์หรือทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ก็ได้มีการเผยแพร่สื่อลามกผ่านสิ่งเหล่านี้เข้าไปสู่กลุ่มเด็กและเยาวชน โดยเฉพาะสื่อเครือข่ายทางอินเทอร์เน็ตที่มีความใกล้ชิดกับเด็กและเยาวชนในสังคมปัจจุบันเป็นอย่างมาก การรับรู้สื่อลามกก่อนวัยอันสมควรย่อมส่งผลกระทบต่อพัฒนาการทางด้านร่างกายและจิตใจของเด็กและเยาวชน เพราะเด็กและเยาวชนไม่อาจที่จะพิจารณาได้ว่าอะไรเป็นสิ่งที่สมควรและไม่สมควร เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ถ้าปล่อยให้มีการเผยแพร่สื่อหรือสิ่งลามกผ่านสื่อต่างๆ โดยเฉพาะทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตไปสู่เด็กและเยาวชนก็จะส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมของเด็กและส่งผลกระทบต่อสังคมในอนาคต จึงต้องมีการควบคุมการเผยแพร่สื่อหรือสิ่งลามกผ่านทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ที่จะเข้าไปสู่การรับรู้ของเด็กและเยาวชน สำหรับปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกที่เกี่ยวข้องกับเด็กและเยาวชนแยกพิจารณาได้ดังนี้

(1) เด็กเป็นผู้แสดงในภาพหรือสื่อลามก ซึ่งรูปแบบของการนำเสนอภาพเด็กเกี่ยวกับสื่อลามก อาจแยกออกได้เป็น 2 กรณีคือ การนำเด็กไปแสดงในสิ่งลามกโดยตรงอันเป็นการคุกคามทางเพศต่อเด็กโดยตรง และการนำเด็กไปแสดงในสิ่งลามกทางอ้อม กรณีนี้เด็กไม่ได้ถูกกระทำทารุณทางเพศ ไม่ถูกขู่เข็ญ บังคับ เพื่อให้กระทำกิจกรรมทางเพศ แต่เกิดจากพัฒนาการทางด้านเทคโนโลยีการถ่ายภาพ การพิมพ์ และคอมพิวเตอร์ เช่น การโชว์ผ่านโปรแกรมแชท หรือการนำภาพใบหน้าหรือศีรษะของเด็กไปผสมกับภาพร่างกายของบุคคลอื่น ทำให้เข้าใจผิดคิดว่าเป็นรูปภาพของเด็กคนนั้น

(2) เด็กเป็นผู้รับรู้สื่อลามก ปัญหาการให้บริการหรือสิ่งของอันลามกแก่เด็ก เป็นอีกปัญหาหนึ่งที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการทางเพศของเด็ก และเกี่ยวพันถึงระบบมาตรฐานทางศีลธรรมของเด็กด้วย รูปแบบการนำเสนอสื่อที่มีความหลากหลายทางเทคโนโลยี โดยเฉพาะทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ถ้าได้มีการนำไปใช้ในทางที่ผิด ปัญหาของสื่อหรือสิ่งลามกที่

ปรากฏในสื่อต่างๆ สามารถพบเห็นได้ง่ายและเด็กสามารถที่จะเลือกรับสื่อเหล่านั้นได้อย่างมีขอบเขตจำกัด ซึ่งเมื่อเด็กรับสื่อที่เป็นสิ่งลามกเข้าไป อาจก่อให้เกิดการเลียนแบบพฤติกรรมที่ปรากฏในสื่อลามกและทดลองทำตาม ฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องมีการควบคุมการเผยแพร่ภาพวัตถุ หรือสื่อลามกในหมู่เด็กและเยาวชน โดยเฉพาะสื่อทางคอมพิวเตอร์หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ซึ่งนับวันจะทวีความรุนแรงมากขึ้น

(3) สื่อลามกในอินเทอร์เน็ต กับปัญหาการคุ้มครองเด็กและเยาวชน การที่จะเข้าใช้อินเทอร์เน็ต สามารถกระทำได้ง่าย ซึ่งการเรียกใช้หรือการเรียกดูภาพวัตถุหรือสื่อลามกต่างๆ ก็สามารถกระทำได้สะดวกเช่นเดียวกัน คือ ถ้าสามารถเข้าสู่ข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์และโมเด็มได้ก็เข้าสู่ข้อมูลที่เป็นรูปภาพหรือสื่อลามกได้ ทำให้การเปิดดูภาพลามกของเด็กเป็นไปอย่างง่ายดาย ทำให้หายากที่จะให้ความคุ้มครองเด็ก การเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกเด็กไม่ได้จำกัดอยู่ในประเทศใดประเทศหนึ่ง เนื่องจากเครือข่ายอินเทอร์เน็ต นั้นเชื่อมโยงกันทั่วโลก การส่งภาพหรือสื่อลามกต่างๆ รวมทั้งภาพหรือสื่อลามกเด็กจะส่ง ณ ที่ใด ประเทศใด หรือเวลาใดก็ได้ และภาพลามกเหล่านั้นจะไปปรากฏทั่วโลก บุคคลต่างๆ ก็สามารถเรียกดูภาพหรือสื่อลามกเหล่านั้นได้อย่างไม่จำกัด รวมทั้งเด็กและเยาวชนก็สามารถที่จะเปิดดูภาพลามกได้เช่นเดียวกัน

(4) ปัญหาการล่อลวงเด็กและเยาวชนผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยในการใช้บริการออนไลน์ อินเทอร์เน็ต แต่ละครั้งเด็กอาจได้รับอีเมลที่มีเนื้อหาลามก มีภาษาหยาบคาย ซึ่งอินเทอร์เน็ตก็เหมือนสังคมอื่นๆ ที่อาจมีคนร้ายหรืออาชญากรแอบแฝงอยู่ตามที่ต่างๆ ทั้งในห้องสนทนาหรือกลุ่มข่าว ซึ่งอาจมีคนแบ่ฟังการสนทนาหรือสร้างทำตัวเป็นเพื่อนรุ่นราวคราวเดียวกับเด็กเข้ามาพูดคุยและหลอกลวงข้อมูล ชื่อ ที่อยู่ โรงเรียน และพยายามนัดออกไปพบกันเป็นการส่วนตัว ซึ่งอาจทำให้เกิดกรณีความเสียหายของชีวิตและทรัพย์สิน เนื่องการติดต่อบนอินเทอร์เน็ต นั้นไม่ต้องแสดงหลักฐานความเป็นตัวตน ไม่จำเป็นต้องเห็นหน้า ไม่จำเป็นต้องได้ยินเสียง ดังนั้นผู้ที่พูดคุยกับเด็กบน อินเทอร์เน็ต ผ่านทางห้องสนทนาหรือกลุ่มข่าวต่างๆ นั้น ที่จริงแล้วอาจเป็นชายที่ชอบมีพฤติกรรมทางเพศที่ผิดปกติกกับเด็กก็ได้ และพบว่ามีหลายกรณีที่เกิดขึ้นแล้วที่เด็กถูกล่อลวงไปข่มขืนโดยใช้ อินเทอร์เน็ต เป็นสื่อกลางในการติดต่อและนัดพบ

2.2.2 ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต

ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตในต่างประเทศ

การเปลี่ยนแปลงของสังคมในทุกๆ ด้าน ไม่ว่าจะเป็นสภาพทางสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง ศิลธรรมและวัฒนธรรม รวมทั้งความเจริญก้าวหน้าของเทคโนโลยี

สารสนเทศ การสื่อสารที่ไร้พรมแดน เป็นเหตุให้สังคมเริ่มมีการเปิดเผยในเรื่องทางเพศไปสู่สาธารณชนมากขึ้น นอกจากนี้สังคมบางสังคมหรือกลุ่มคนบางกลุ่มยังมีความเชื่อกันว่า การเปิดเผยเรื่องราวทางเพศไม่ใช่เป็นเรื่องที่เสื่อมเสียหรือก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ใด การเปิดเผยเรื่องราวทางเพศจึงเป็นสิ่งที่ยอมรับกันมากขึ้นในสังคมทั่วไป โดยเฉพาะสังคมของประเทศตะวันตกที่พลเมืองมีอิสระเสรีทางด้าน การแสดงออกอย่างกว้างขวาง ทำให้ธุรกิจต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นธุรกิจสิ่งพิมพ์ ภาพยนตร์ หรือสื่อต่างๆ โดยเฉพาะเครือข่ายสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต หันมาทำธุรกิจโดยมีเรื่องทางเพศเป็นจุดขาย เป็นเหตุให้การผลิตและเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกต่อสาธารณะเป็นไปอย่างรวดเร็วด้วยอินเทอร์เน็ตเป็นระบบเครือข่ายที่ยากแก่การควบคุม เนื่องจากอินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ไร้พรมแดนไม่มีขอบเขตของประเทศใดๆ มาขวางกั้น การเผยแพร่สิ่งลามกลงสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตทำให้แพร่หลายไปสู่ประเทศต่างๆ ได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว โดยผ่านทางสายโทรศัพท์ และโมเด็ม ภาพวัตถุหรือสื่อลามกต่างๆ จะถูกแปลงเป็นคลื่นไฟฟ้าส่งผ่านไปสู่อุปกรณ์รับคือเครื่องคอมพิวเตอร์

ปัญหาการเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกในสังคมของประเทศต่างๆ นั้น ขณะนี้ถือได้ว่าเป็นปัญหาสังคมที่สำคัญประการหนึ่ง เนื่องจากสังคมโลกในปัจจุบันเป็นสังคมแห่งยุคของข้อมูลข่าวสารและเทคโนโลยีสารสนเทศ การถ่ายทอดเทคโนโลยีที่ทันสมัยรวมทั้งวัฒนธรรมและประเพณีของสังคมหนึ่งหรือประเทศหนึ่งไปสู่อีกประเทศหนึ่งหรือสังคมหนึ่ง สามารถกระทำได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว ดังนั้นปัญหาการแพร่หลายของภาพและสื่อลามกในสังคมประเทศหนึ่งจึงสามารถที่จะแพร่หลายเข้าไปสร้างปัญหาให้กับสังคมอีกประเทศหนึ่งได้ โดยเฉพาะประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ประสบกับความรุนแรงของปัญหาการผลิตและการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกมากที่สุด เนื่องจากสหรัฐอเมริกาคือประเทศผู้ผลิตและส่งออกสิ่งลามกมากเป็นอันดับหนึ่ง เป็นประเทศหลักที่ให้บริการสื่อลามกในลักษณะที่เป็นอุตสาหกรรมทั้งยังเป็นแหล่งหลักของอุตสาหกรรมผลิตสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ตอีกด้วย และอาจกล่าวได้ว่าประเทศสหรัฐอเมริกามีสื่อลามก (Pornography) หรือมีการขายภาพลามกผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต มากที่สุด⁹ การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกที่วิตถาร ซาดิสต์ หรือล่วงเกินทางเพศสตรี เด็ก และสัตว์ สะท้อนให้เห็นถึงความตกต่ำเสื่อมทรามของศีลธรรมอันดีของคนในสังคม ซึ่งอาจนำไปสู่ปัญหาทางด้านคุณธรรม ศีลธรรมและจริยธรรมในอนาคต การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมทางเพศผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต จึงมีสตรี เด็ก ตกเป็นเหยื่อมากมายและแพร่ขยายไปอย่างรวดเร็วทั่วโลก การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต กลายเป็นอุตสาหกรรมทางเพศที่ทำรายได้มากที่สุดและเป็นแหล่งที่มาของ

⁹ นันทชัย เพียรสนอง. (2539). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับผลกระทบทางกฎหมาย (งานวิจัยในการอบรมหลักสูตรผู้บริหารกระบวนกรยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.)). ม.ป.ท. : วิทยาลัยการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม

พัฒนาการไฮเทคคอมพิวเตอร์ที่ก้าวหน้า ซึ่งการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นได้เกิดขึ้นในตอนปลายศตวรรษที่ 20

ในประเทศสหรัฐอเมริกามีการเปิดให้บริการเว็บไซต์ลามกหรือที่เกี่ยวข้องกับเรื่องทางเพศที่มีใช้เพื่อการศึกษาเป็นจำนวนมาก จากข้อมูลของศูนย์วิจัยการต่อต้านอาชญากรรมเด็กในสหรัฐอเมริกาพบว่าร้อยละ 20 ของเด็กวัยรุ่นสหรัฐอเมริกาถูกชักชวนให้มีกิจกรรมทางเพศหรือพูดคุยเรื่องเพศผ่านเว็บไซต์ นอกจากนี้เด็กวัยรุ่นในสหรัฐอเมริกายังชอบแสวงหาเพื่อนใหม่ทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการพูดคุยผ่านทาง อินเทอร์เน็ต โดยใช้นามแฝง ใช้นิยายทางอิเล็กทรอนิกส์ และไม่ต้องเปิดเผยหน้าตาหรือตัวตนที่แท้จริงทำให้เด็กไม่มีโอกาสได้เรียนรู้นิสัยใจคอกันอย่างจริงจัง บางรายมีความสนิทสนมกันถึงขั้นไปเที่ยวกันสองต่อสอง จึงเสี่ยงต่อการถูกล่อลวงไปทำร้ายทางเพศดังกล่าวมาแล้วนั้น และจากการสำรวจผู้ใช้บริการคุยกันเกี่ยวกับเรื่องเซ็กส์หรือเรื่องเพศสัมพันธ์ทาง อินเทอร์เน็ต จริงๆ ปรากฏว่าประมาณ 52 เปอร์เซ็นต์ ของผู้ที่มีโอกาสพูดคุยกันในเรื่องความสัมพันธ์ทางเพศโดยเพราะอยากเรียนรู้หรือด้วยความสนุกสนานก็ตาม จะมีการไปนัดพบและมีเพศสัมพันธ์กันจริง ซึ่งในเรื่องกรณีดังกล่าวนี้มักเกิดขึ้นกับคนที่มีอายุตั้งแต่ 15 ถึง 25 ปี เป็นส่วนใหญ่ เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นต้องหาทางป้องกันโดยให้มีการอบรมสั่งสอนทางด้านจริยธรรมควบคู่ไปกับมาตรการทางกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ

ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

ปัญหาของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นในประเทศไทยถือได้ว่าเป็นปัญหาทางสังคมที่ส่งผลกระทบต่อศีลธรรมอันดีรวมถึงเด็กและเยาวชนในสังคมไทยที่ค่อนข้างรุนแรง อีกทั้งภาพและสื่อลามกยังเป็นสาเหตุที่ทำให้มาตรฐานทางศีลธรรมและขนบธรรมเนียมประเพณีวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมเสื่อมทรามลงอีกด้วย ซึ่งความสัมพันธ์ทางเพศถือได้ว่าเป็นพฤติกรรมอย่างหนึ่งของมนุษย์ที่มีความสำคัญและมีความจำเป็นต่อการดำรงเผ่าพันธุ์ของมนุษย์ แต่สังคมส่วนใหญ่โดยเฉพาะสังคมไทยมีทัศนคติหรือแนวความคิดที่ว่า เรื่องทางเพศเป็นเรื่องที่ควรปกปิดหรือเป็นความลับ จึงไม่ควรที่จะนำเรื่องทางเพศมาเปิดเผยให้สาธารณชนทั่วไปได้รับรู้โดยไม่มีขอบเขตจำกัดหรือพอเหมาะพอควร

สังคมโดยทั่วไปต่างมีความเห็นที่สอดคล้องต้องกันว่า การเปิดเผยในเรื่องทางเพศนั้นควรเป็นไปในทางที่สร้างสรรค์ เพื่อเป็นการเผยแพร่ความรู้เกี่ยวกับเพศศึกษาให้บุคคลทั่วไปได้มีความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในการมีเพศสัมพันธ์ โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน อันจะเป็นการดำรงไว้ซึ่งศีลธรรมและวัฒนธรรมอันดีงามในการมีเพศสัมพันธ์ให้อยู่ในระดับที่เหมาะสมกับสภาพของสังคม ศีลธรรม ประเพณีและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ

ปัญหาการเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกในประเทศไทยนั้นเป็นปัญหาทางสังคมที่ผ่านมานานไม่ค่อยได้ให้ความสำคัญต่อการรณรงค์เพื่อแก้ไขปัญหาเหล่านี้มากนัก สังคมไทยเพิ่งตื่นตัวให้

ความสนใจกับปัญหาการแพร่หลายของภาพหรือสื่อลามกที่รุนแรงขึ้นเมื่อเร็ว ๆ นี้ เนื่องจากได้มีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกในรูป แบบต่างๆ อย่างมากมายบน อินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ ผู้รักษากฎหมายก็ได้มีความเข้มงวดกวัดขั่นกันมากขึ้น เนื่องจากเห็นว่าสาธารณชนทั่วไป ต่างก็ไม่มีเวลาเคลื่อนไหวเพื่อต่อต้านด้านการผลิต และเผยแพร่ภาพและสื่อลามกเหล่านี้มากนัก อีกทั้งยังไม่มีการศึกษาอย่างจริงจัง ถึงมาตรการที่เหมาะสมต่อการแก้ไขปัญหาการผลิต และเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกที่กำลังเป็นภัยต่อศีลธรรมอันดี เด็กและเยาวชน รวมถึงสังคมไทยส่วนรวมที่ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้นทุกวันตามความก้าวหน้าของเทคโนโลยีทางด้าน เครือข่าย อินเทอร์เน็ต เพื่อกำหนดมาตรการในการแก้ไข ปัญหาหรือควบคุมการผลิตและเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในสังคมไทย

ในความเป็นจริงแล้วเว็บไซต์ลามกไม่สามารถช่วยระบายอารมณ์ทางเพศได้ แต่กลับเป็นตัวที่ทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศเพิ่มขึ้น เพราะเป็นการยั่วยุให้เกิดอารมณ์ทางเพศ หากไม่สามารถหาทางระบายอารมณ์ทางเพศออกได้ด้วยตัวเองก็อาจจะไประบายอารมณ์ทางเพศออกกับคนอื่นด้วยวิธีการข่มขืนกระทำชำเรา ก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมและสังคม ตามมาและยังทำให้เกิดการหมกมุ่นฝักใฝ่อยู่แต่ในเรื่องราวทางเพศ วัยรุ่นบางคนที่ยังเด็กเกินไป หากไม่สามารถแยกแยะได้แล้วเมื่อดูภาพลามกแล้วอาจจะอยากลอง ควบคุมอารมณ์ตัวเองไม่ได้ ก็อาจก่อให้เกิดปัญหาอาชญากรรมตามมาเช่น การลองมีเพศสัมพันธ์กับเพื่อน แฟน น้องสาวตามที่เป็นข่าวอยู่ในสื่อมวลชนบ่อยครั้ง

การดูภาพลามกทาง อินเทอร์เน็ตแล้วก่อให้เกิดอารมณ์อยากรู้ อยากเห็น อยากลอง อยากหาที่ระบายจากคนรู้จัก เพื่อน แฟนหรือคนรัก แต่ถ้าอีกฝ่ายไม่ยินยอมไม่ยอมลอง ด้วย ฝ่ายที่ถูกเว็บไซต์ลามกปลุกเร้าอารมณ์ทางเพศก็อาจจะใช้กลอุบายล่อลวง มอมยา จี้จุด ข่มขืน ชวนกันโทรมหรือลงแขก และอาจถึงฆ่ากันได้ ซึ่งภาพลามกรวมทั้งการแช้ ทใน อินเทอร์เน็ต ก่อให้เกิดอันตรายกับเด็กและเยาวชนในสังคมได้ทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็นการเข้าไปดู ภาพลามกหรือการเข้าไปแช้ ทเพื่อสนทนาแลกเปลี่ยนความรู้เรื่องทางเพศ แลกเปลี่ยน ประสบการณ์ทางเพศ อ่านเรื่องราวการมีเพศสัมพันธ์ทั้งแบบธรรมดาและแปลกพิสดาร วิถีการ ซึ่งก็ไม่ต่างกันกับสื่อสิ่งพิมพ์ในรูปแบบดั้งเดิม รวมถึงการแช้ ท สนทนาหลอกลวงกัน เพื่อหวังนัดหมายการมีเพศสัมพันธ์ตามมา อินเทอร์เน็ตมีอยู่ทุกที่ที่ให้เด็กและเยาวชนเข้าไปดู เรื่องราวเกี่ยวกับ แช้ ท เรื่องราวลามกต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นบ้านของตนเอง บ้านเพื่อน โรงเรียน สถานศึกษา และร้านบริการอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ที่เปิดให้บริการอยู่เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน

2.2.3 ผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต

เนื่องด้วยสังคมโดยทั่วไปมีความเห็นว่าการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกนั้นเป็นสิ่งที่มีความเป็นผลกระทบบ้างเป็นผลร้ายต่อบุคคลและสังคม ไม่ว่าจะสาเหตุที่ทำให้มาตรฐานทางศีลธรรมของวัฒนธรรมนิยมประเพณีและวัฒนธรรมอันดีงามของสังคมเสื่อมทรามลง อีกทั้งอาจเป็นสาเหตุที่อาจก่อให้เกิดอาชญากรรมหรือการล่วงละเมิดทางเพศ โดยเฉพาะกับเด็กและเยาวชน นอกจากนี้ยังอาจมีผลต่อบุคคลที่มีพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งขณะนี้อาจกล่าวได้ว่าปัญหาการแพร่กระจายของสื่อลามกได้ทวีความรุนแรงมากยิ่งขึ้น เนื่องจากในปัจจุบันเป็นโลกแห่งยุคข้อมูลข่าวสาร การถ่ายทอดวัฒนธรรมจากสังคมหนึ่งไปสู่สังคมหนึ่งสามารถเกิดขึ้นได้อย่างง่ายดายและรวดเร็ว ทำให้ประชาคมโลกและรัฐบาลของประเทศต่างๆ ได้เริ่มตระหนักถึงภัยอันตรายของสื่อลามกที่จะมีต่อบุคคลและสังคม โดยเฉพาะผลกระทบของสื่อลามกที่มีต่อบุคคลที่เป็นเด็กและเยาวชน เนื่องจากเด็กเป็นผู้ที่มีความอ่อนไหวในทางจิตใจจึงอาจถูกชักจูงโน้มน้าวให้เรียนแบบพฤติกรรมทางเพศที่พบเห็นจากสื่อลามกได้ง่ายกว่าบุคคลที่เป็นผู้ใหญ่ ซึ่งในขณะที่พบว่ามีมีการชักจูงล่อลวงบุคคลที่เป็นเด็กมาเป็นเหยื่อในการแสวงหาประโยชน์ทางเพศเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว

ในปัจจุบันภาพและสื่อลามกได้ผลิตและแพร่หลายออกไปในรูปแบบต่างๆ มากมายหลายประเภท เช่น นิตยสาร หนังสือ ภาพยนตร์ วีดีโอเทป เคเบิลทีวี การส่งสัญญาณโทรทัศน์ทางดาวเทียม และเครือข่าย อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งปัจจัยสำคัญที่เป็นสาเหตุทำให้สื่อลามกแพร่กระจายไปสู่สังคมประเทศต่างๆ ได้อย่างรวดเร็วในปัจจุบันนี้เนื่องมาจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะเครือข่ายการสื่อสารทางอินเทอร์เน็ต ทำให้การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกต่างๆ เป็นไปอย่างรวดเร็วและแพร่หลายไปทั่วโลก ดังนั้นปัญหาการผลิตและแพร่หลายของสื่อลามกต่อสาธารณชนที่ขยายตัวเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบันนั้นจึงเป็นปัญหาที่ประเทศต่างๆ ได้ให้ความสำคัญ ซึ่งจากการศึกษาวิจัยพบว่า สื่อลามกต่างๆ มีผลกระทบต่อรูปแบบของความสัมพันธ์ทางเพศระหว่างบุคคล และทำให้การแสดงออกในเรื่องทางเพศของบุคคลผิดไปจากมาตรฐานที่สังคมได้มีกรอบกำหนดไว้ เช่น การมีเพศสัมพันธ์หรือการร่วมเพศระหว่างชายกับชาย (Homosexual) หรือระหว่างหญิงกับหญิง (Lesbian) การร่วมเพศกับสัตว์ (Sex White Animal) เป็นต้น

นักสังคมวิทยาและอาชญาวิทยา สื่อลามกนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่กระตุ้นให้เกิดการกระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นการข่มขืนกระทำชำเรา การประทุษร้ายทางเพศในรูปแบบต่างๆ หรือการค้าโสเภณีหญิงและเด็ก อีกทั้งเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้วัฒนธรรมและมาตรฐานทางศีลธรรมของสังคมเสื่อมทรามลงด้วย ฉะนั้นการที่ประเทศต่างๆ ได้บัญญัติกฎหมายเพื่อควบคุมการผลิตและการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกนั้น ก็มีเหตุผลเนื่องจากสังคมทั่วไปมีความเห็นว่าการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกนั้นเป็นสิ่งที่มีความ

ผลกระทบที่เป็นผลร้ายต่อบุคคลและสังคม เป็นสาเหตุทำให้มาตรฐานทางศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีของสังคมเสื่อมทรามลง และอาจเป็นสาเหตุก่อให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ และมีผลทำให้บุคคลมีพฤติกรรมทางเพศที่เปลี่ยนแปลงไป

ผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตในต่างประเทศ

จากการศึกษาของคณะกรรมการต่างๆ เกี่ยวกับผลกระทบของสื่อลามกที่มีผลต่อบุคคล และสังคมในต่างประเทศ โดยเฉพาะ The Attorney General's Commission on Pornography ของสหรัฐอเมริกาสรุปว่า มีหลักฐานที่สามารถนำมาสนับสนุนสมมติฐานที่ว่า สื่อลามกทางเพศมีความสัมพันธ์ต่อการกระทำที่รุนแรงทางเพศอันเป็นการต่อต้านสังคม และมีความเป็นไปได้ที่ภาพและสื่อลามกจะมีผลต่อบุคคลบางกลุ่มในการกระทำความผิดทางเพศอันผิดต่อกฎหมาย¹⁰ นอกจากนี้สื่อลามกยังมีอิทธิพลต่อการก่ออาชญากรรมทางเพศด้วย ซึ่งจากการศึกษาของนักสังคมวิทยา นักกฎหมาย นักอาชญาวิทยา และองค์กรเอกชนอื่นๆ ต่างรายงานผลการศึกษาที่สอดคล้องกับคณะกรรมการ The Attorney General's Commission on Pornography ว่าภาพและสื่อลามกมีผลกระทบต่อบุคคลและสังคมจริง โดยพบว่าการกระทำความผิดของจำเลยบางส่วนที่เกี่ยวกับความรุนแรงหรือการทำร้ายร่างกายทางเพศมีส่วนเกี่ยวข้องกับสื่อลามกอยู่ด้วย

จากรายงานคดีฆาตกรรมของตำรวจสอบสวนกลางการกระทำผิดทางเพศรวมทั้งการข่มขืนและการฆาตกรรมด้วย¹¹ นอกจากนี้ยังพบว่าผู้กระทำความผิดทางเพศบางส่วนจะได้ รับการกระตุ้นให้เกิดความต้องการทางเพศจากการอ่านหนังสือลามก และจากการศึกษายังพบว่า จำนวนมากกว่าครึ่งของผู้ที่กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรายอมรับว่าได้ใช้สื่อลามก กระตุ้นความต้องการทางเพศในขณะที่กระทำผิด และจำเลยที่กระทำความผิดทางเพศบางคนได้ ยอมรับว่าได้ตกลงใจที่จะกระทำความผิดทางเพศในทันทีทันใดที่ได้รับ การกระตุ้นจากสื่อลามก และพวกกรักร่วมเพศ (Homosexual) ที่กระทำการก่ออาชญากรรมทางเพศต่อเด็กได้ใช้สื่อลามกที่แสดง โดยเด็กเป็นตัวกระตุ้นความต้องการในการก่ออาชญากรรมทางเพศต่อเด็กด้วย และจากรายงานเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศที่บันทึกไว้ในคอมพิวเตอร์ของรัฐมิชิแกน สหรัฐอเมริกา พบว่า ส่วนหนึ่งของคดีข่มขืนทางเพศนั้น สื่อลามกจะมีส่วนเกี่ยวข้องทั้งก่อนที่ผู้กระทำความผิดจะลงมือกระทำและในระหว่างที่ผู้กระทำความผิดลงมือกระทำการข่มขืนเหยื่อด้วย และผู้กระทำความผิดฐานข่มขืนกระทำชำเรา ใตยอมรับว่าระหว่างที่ลงมือกระทำต่อบุคคลที่ตกเป็นเหยื่อจะจินตนาการถึงภาพการมีเพศสัมพันธ์ของเด็กวัยรุ่นในภาพลามกที่เคยเห็น ซึ่งแสดงให้เห็นถึง

¹⁰ Gordon Hawkins and Frankin E.Zimring. (n.d.). Pornography in a Free Society. N.P. : n.p

¹¹ Frankin Mark Osanka and Sara lee Johann. (n.d.). Source Book on Pornography. N.P. :

การเลียนแบบพฤติกรรมทางเพศที่ได้รูปแบบมาจากภาพและสื่อลามกที่ได้พบเห็น จึงมีการนำรูปแบบของสื่อลามกมาเป็นตัวอย่างเพื่อการเลียนแบบในการปฏิบัติทางเพศจริงด้วย

ผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตในประเทศไทย

สังคมไทยในปัจจุบันประสบกับปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต อย่างมากมาย เนื่องจากหน่วยงานของรัฐที่มีหน้าที่เกี่ยวข้องในการจับกุมปราบปรามยังไม่มีควมตื่นตัวในการควบคุมสื่อลามกในสังคมไทยอย่างเคร่งครัดจริงจังมากนัก โดยเฉพาะสื่อลามกบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต มีการปล่อยปละละเลยให้มีภาพและเว็บไซต์ลามกรวมถึงการดำเนินธุรกิจทางเพศเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีการผลิตและเผยแพร่สื่อลามกกันอย่างแพร่หลาย ไม่ว่าจะเป็นรูปภาพ ภาพยนตร์ ข้อความ ฯลฯ ที่มีลักษณะล่อแหลมในทางเพศเป็นอย่างมาก และถือว่าเป็นเรื่องผิดกฎหมาย อันเป็นการก่อให้เกิดภาพลบต่อความสงบเรียบร้อยของสังคม ศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีงาม และเป็นสาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดคดีที่เกี่ยวกับความผิดทางเพศขึ้นในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจากการศึกษาถึงผลกระทบของสื่อลามกที่มีบทบาทในการ เป็นสื่อหรือตัวกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรมทางเพศในสังคมไทยนั้น ศาลฎีกาได้มีความเห็นว่า ภาพหรือสื่อลามกเป็นสิ่งกระตุ้นให้เกิดอาชญากรรมทางเพศ โดยการทำให้แพร่หลายซึ่งสื่อลามก เป็นการผิดศีลธรรมอันอาจเป็นป่อเกิดของการกระทำความผิดทางเพศที่เป็นภัยอันตรายต่อสังคมและความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองได้¹²

จากการรายงานข่าวการเกิดอาชญากรรมทางเพศของประเทศไทย พบว่าผู้ต้องหาที่กระทำความผิดทางเพศจำนวนหลายรายได้ให้การรับสารภาพว่า สื่อลามกเป็นสิ่งที่เป็นมูลเหตุจูงใจกระตุ้นให้เกิดการกระทำความผิดทางเพศจำนวนหลายคดี เช่น ผู้ต้องหาให้การว่า เหตุที่กระทำความผิดเนื่องจากเมื่อได้เห็นภาพโป๊ ทำยั่วยวนใจ จนเกิดอารมณ์ทางเพศขึ้น ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า เหตุที่กระทำความผิดเนื่องจากได้ดูวี ดีโอลามก จึงเกิดอารมณ์ทางเพศ ผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า เหตุที่ได้กระทำการสำเร็จความใคร่ในที่สาธารณะเพื่อให้ผู้หญิงได้เห็นนั้น สาเหตุมาจากการได้ดู ภาพลามกแล้วจึงเกิดอารมณ์ทางเพศ ตัวอย่างเช่น มีผู้ต้องหารายหนึ่งให้การรับสารภาพว่าได้ดูภาพนู้ด แล้วเกิดอารมณ์ ทางเพศ จึงออกไปหาผู้หญิงเพื่อระบายความต้องการ อีกรายหนึ่งผู้ต้องหาเป็น เด็กชายอายุ 13 ปี เจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมตัวในข้อหาข่มขืนกระทำชำเราเด็กหญิงอายุ 5 ปี โดยผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่า ก่อนกระทำความผิดได้ดูวีดีโอลามกแล้วเกิดอารมณ์ทางเพศ จึงบังคับให้ผู้เสียหายกระทำเหมือนในภาพยนตร์ที่ได้ดูมา จากนั้นจึงลงมือข่มขืนจนสำเร็จความใคร่ และในผู้ต้องหาอีกรายเจ้าหน้าที่ตำรวจได้จับกุมเด็กชายอายุ 14 ปี ในข้อหาข่มขืนกระทำชำเราแล้วฆาตกรรม

¹² คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2875/2531

เด็กหญิงอายุ 5 ปี โดยผู้ต้องหาให้การรับสารภาพว่าก่อนกระทำความผิดไป ดักดูวีดีโอลามก เมื่อพบเด็กหญิงผู้เสียหายจึงเกิดอารมณ์ทางเพศขึ้น เป็นต้น¹³

จากข้อเท็จจริงดังกล่าว พบว่าผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับอาชญากรรมทางเพศต่างๆ ที่เกิดขึ้นได้ให้การยอมรับว่ามูลเหตุจูงใจในการกระทำความผิดเหล่านั้น ส่วนหนึ่งได้รับการกระตุ้นมาจากสื่อลามกทำให้เกิดอารมณ์ทางเพศ เมื่อมีโอกาสหรืออยู่ในสภาพการณ์ ทำที่สามารถลงมือกระทำความผิดได้อย่างสะดวก จึงตัดสินใจที่จะกระทำความผิดต่อบุคคลที่เป็นเหยื่อตามจินตนาการที่ได้รับมาจากสื่อลามกที่ได้พบเห็น จึงอาจกล่าวได้ว่า ภาพและสื่อลามกเป็นมูลเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดอาชญากรรมทางเพศขึ้น อีกทั้งจากการศึกษาทางด้านจิตวิทยาพบว่า ผู้ชายที่ได้เห็นภาพเปลือยของผู้หญิงจะเกิดอารมณ์ทางเพศและเมื่อเกิดอารมณ์ทางเพศแล้วไม่อาจที่จะระบายนกับภาพโป๊เหล่านั้นได้ จึงหันไประบายออกกับเด็กหรือคนที่อยู่รอบข้างแทน

นอกจากนี้ยังพบว่า ภาพและสื่อลามกยังส่งผลกระทบต่อเด็กและเยาวชนไทยในสังคมเป็นอย่างมาก เนื่องจากสถิติคดีอาญาที่เด็กและเยาวชนกระทำความผิดในสถานพินิจและคุ้มครองเด็ก นอกจากคดียาเสพติดแล้ว ก็มีการกระทำความผิดในคดีอนาจารและข่มขืนกระทำชำเราเป็นจำนวนมากเช่นกัน นอกจากการกระทำผิดในคดีความผิดเกี่ยวกับเพศโดยตรงแล้ว เด็กและเยาวชนที่ถูกจับกุมทั้งชายและหญิงมักจะมีพฤติกรรมทางเพศก่อนวัยอันสมควร โดยเด็กและเยาวชนที่กระทำความผิดมักจะยอมรับว่าตนเรียนรู้การร่วมเพศจากสื่อลามกต่างๆ ซึ่งแพร่หลายกันอยู่ทั่วไปในสังคมไทยยุคปัจจุบันนี้โดยเฉพาะทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นการเรียนรู้ในทางที่ผิดและอาจยั่วให้เกิดการกระทำความผิดทางเพศหรือเกิดพฤติกรรมเสียหายในทางเพศได้โดยง่าย และจากการศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของภาพและสื่อลามกที่มีต่อบุคคลในสังคมพบว่า มีผู้เห็นว่าสื่อลามกต่างๆ นั้นเป็นสาเหตุที่ก่อให้เกิดภัยจากการข่มขืนกระทำชำเราได้ สื่อลามกมีส่วนทำให้บุคคลที่อ่านหรือดูสื่อลามกแล้ว จะถูกชักจูงให้มีพฤติกรรมที่ต่อต้านสังคมหรือมีพฤติกรรมในการก่ออาชญากรรมทางเพศ หรือมีพฤติกรรมเบี่ยงเบนทางเพศ นอกจากนี้ยังพบว่าคนที่บุคคลได้เห็นสื่อลามกประเภทที่แสดงออกถึง ความรุนแรงในทางเพศอยู่เสมอ อาจจะทำให้บุคคลนั้นมีบุคลิกภาพโน้มเอียงไปเป็นคนที่มีพฤติกรรมก้าวร้าวรุนแรงโดยเฉพาะต่อเพศหญิงและเด็ก ซึ่งในคดีที่ผู้หญิงและเด็กหญิงถูกล่วงละเมิดทางเพศ มักเกิดขึ้นเพราะค่านิยมที่ผิดๆ ที่คิดว่าผู้หญิงเป็นเพียงผู้ตอบสนองความต้องการทางเพศให้กับผู้ชาย ประกอบกับการถูกกระตุ้นจากสื่อลามกต่างๆ ที่แพร่หลายกันอย่างกว้างขวางในสังคมปัจจุบัน โดยเฉพาะทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่แพร่หลายกันอย่างเสรี

¹³ รัชชชัย มีผดุง, “มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการผลิตและการเผยแพร่วัตถุหรือสิ่งของลามก” (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย), หน้า 27-28

ไว้การควบคุมกำกับดูแล ตรวจสอบ จากรัฐและกฎหมายที่ทันสมัยมีประสิทธิภาพ เพียงพอ
ก้าวตามทันกับเทคโนโลยีเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

การแก้ปัญหาด้วยการควบคุมปราบปรามสื่อลามกต่างๆ โดยเฉพาะสื่อลามกทาง
เครือข่าย อินเทอร์เน็ต ก็เป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เนื่องจากการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง
อินเทอร์เน็ตได้มีการพัฒนารูปแบบในการผลิตและการเผยแพร่ที่ยากต่อการเข้าไปควบคุมและ
ปราบปรามได้อย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งประเทศไทยในขณะนี้ยังไม่มีกฎหมายว่าด้วย
อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง
อินเทอร์เน็ต เป็นการเฉพาะ ซึ่งกฎหมายต่างๆ ที่มีใช้บังคับอยู่ทั้งในส่วนของกฎหมายสาร
บัญญัติและกฎหมายวิธีสบัญญัติก็ยังไม่มีความเหมาะสมเพียงพอในการควบคุมและแก้ไขต่อ
ปัญหาเหล่านี้ ประกอบกับการมีลักษณะอันไร้พรมแดนของเครือข่าย อินเทอร์เน็ตทำให้ปัญหา
ดังกล่าวนี้กลายเป็นปัญหาในระดับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกันด้วย ดังนั้นการ
พิจารณาเพื่อหาแนวทางการแก้ไขปัญหาที่มีความเหมาะสมเพียงพอกับปัญหาที่เกิดขึ้น ทั้งใน
ส่วนของการปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย และการนำมาตราการเสริมต่างๆ มาใช้บังคับ จึงมีความ
จำเป็นที่จะต้องทำการพิจารณาถึงสภาพที่เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ มิฉะนั้นแล้วการปรับปรุง
แก้ไขกฎหมายหรือ การสร้างมาตรการทางกฎหมายใดๆ ขึ้นมาก็จะไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่
เกิดขึ้นได้อย่างมีประสิทธิภาพเท่าที่ควร

2.3 ปัญหาและผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่านโปรแกรม แคมฟรอก

2.3.1 ความหมายและลักษณะของโปรแกรมแคมฟรอก

แคมฟรอก (Camfrog)¹⁴ เป็นซอฟต์แวร์ของบริษัทแคมแชร์ (Cam Share) สามารถให้
ผู้ใช้งานสามารถแลกเปลี่ยนภาพจาก เว็บแคม และเสียงผ่านทาง อินเทอร์เน็ต โดยโปรแกรมนี้
สามารถใช้ให้มีการประชุมออนไลน์ได้หลายคนพร้อมกัน แคมฟรอกแตกต่างจากโปรแกรมทั่วไป
กล่าวคือ ผู้ใช้สามารถใช้โปรแกรมบนเซิร์ฟเวอร์ของตัวเองได้ ในปัจจุบัน แคมฟรอกมีการพูดคุย
แลกเปลี่ยนความคิดเห็น และการแสดงวิดีโอ หลากอย่างรวมถึงเรื่อง การท่องเที่ยว กีฬา ภาษา
วัฒนธรรม เล่นเกมตอบปัญหาออนไลน์ แม้แต่เรื่องทางเพศ หรือการร่วมเพศออนไลน์ ในแคม
ฟรอก

แคมฟรอกมีการใช้งานแบ่งออกเป็นห้องโดยแต่ละห้องจะแบ่งออกตามหัวข้อในการ
สนทนา เช่นห้องสำหรับพูดคุยภาษาอังกฤษ ภาษาอิตาลี ภาษาเยอรมัน สำหรับฝึกภาษา ซึ่ง

¹⁴ แคมฟรอก. (ม.ป.ป.). วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี, ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก
<http://th.wikipedia.org/>

รวมไปถึงภาษามือสำหรับ คนพิการที่มีการเปิดไว้ให้คนพิการได้มีโอกาสคุยกันออนไลน์หลายห้อง นอกจากนี้ยังมีห้องสำหรับพูดคุยเรื่องเพลง หรือเล่าเรื่องผี อย่างไรก็ตามการใช้งานส่วนใหญ่ในแคมฟรอกเป็นการใช้งานสำหรับชมและแสดงลามกทาง อินเทอร์เน็ต ในประเทศไทย คนไทยเป็นกลุ่มผู้ใช้บริการโปรแกรมแคมฟรอกมากเป็นอันดับที่ 3 ของโลก¹⁵ โดยส่วนหนึ่งใช้เพื่อรับชมการแสดงลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต หรือไม่ก็แสดงลามกเสียเอง¹⁶

ซอฟต์แวร์ของแคมฟรอกแบ่งออกเป็นสองส่วนหลักคือซอฟต์แวร์ สำหรับการติดตั้งแคมฟรอกลงบน เซิร์ฟเวอร์ ของตนเอง และซอฟต์แวร์ของไคลเอนต์ที่ใช้สำหรับเชื่อมต่อดูภาพผ่านทางเซิร์ฟเวอร์นั้น นอกจากนี้ทางแคมฟรอกยังมีซอฟต์แวร์อื่นได้แก่ แคมฟรอกเว็บและแคมฟรอกทูลบาร์

แคมฟรอกไคลเอนต์ (Camfrog Client)

แคมฟรอกไคลเอนต์เป็นซอฟต์แวร์ที่ให้ผู้ใช้งานทั่วไปเชื่อมต่อเข้ากับผู้ใช้ผ่านทางเซิร์ฟเวอร์ โดยผู้ใช้เมื่อดาวน์โหลดและลงทะเบียนการใช้งานสามารถใช้งานได้ทันที โดยการเลือกเซิร์ฟเวอร์ที่ต้องการเข้าชม โดยสามารถให้ผู้ใช้งานเชื่อมต่อผ่านทางเว็บแคมสำหรับแสดงผลหรือเข้าชมได้ และสามารถทำงานผ่าน ไฟร์วอลล์ หรือเราเตอร์ได้ แคมฟรอกไคลเอนต์แบ่งออกเป็นสองรุ่น โดยรุ่นที่ใช้งานได้ฟรีและรุ่นที่ต้องเสียเงินใช้ ซึ่งมีความสามารถ พิเศษเพิ่มเข้ามา เช่นสามารถดูวิดีโอขนาดใหญ่ หรือดูวิดีโอหลายหน้าจอร่วมกันได้

แคมฟรอกเซิร์ฟเวอร์ (Camfrog Server)

แคมฟรอกเซิร์ฟเวอร์เป็นซอฟต์แวร์ให้ผู้ติดตั้งเซิร์ฟเวอร์ของตนเองให้ผู้ใช้คนอื่นได้เข้ามาใช้งาน โดยผู้ติดตั้งสามารถเป็นผู้ควบคุมระบบของเซิร์ฟเวอร์นั้น เช่น จำกัดผู้ใช้งาน ระบุจำนวนผู้ใช้งานได้ แคมฟรอกเซิร์ฟเวอร์แบ่งออกเป็นสองรุ่นคือ รุ่นฟรีและรุ่นที่ต้องเสียเงิน

แคมฟรอกเว็บ (Camfrog Web)

แคมฟรอกเว็บเป็นโปรแกรมติดตั้งบนเซิร์ฟเวอร์ให้ผู้ใช้สามารถประชุมออนไลน์ผ่านทางเว็บไซต์ได้ โดยผู้ใช้งานสามารถใช้งานผ่านทางเว็บไซต์โดยตรงแตกต่างกับรุ่นแคมฟรอกเซิร์ฟเวอร์ที่ผู้ใช้งานจำเป็นต้องใช้งานผ่านทางซอฟต์แวร์ไคลเอนต์

¹⁵ โปรแกรมโซร์ทิว ไทยสุดฮิต อันดับ 3 ของโลก. (2549, 19 ธันวาคม). [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. *ไทยรัฐ*. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก

<http://www.thairath.co.th/offline.php?section=hotnews&content=30587>.

¹⁶ มอญมูม 'Camfrog' แบบชัดลึก คำเตือน : อายุต่ำกว่า 18 ปี ห้ามเข้า. (2549, 14 พฤศจิกายน). [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. *ผู้จัดการรายวัน*. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก

<http://www.manager.co.th/Daily/ViewNews.aspx?NewsID=9490000140800>

แคมฟรอกทูลบาร์ (Camfrog toolbar)

แคมฟรอกทูลบาร์เป็นโปรแกรมเสริมสำหรับติดตั้งบน เว็บเบราว์เซอร์ สำหรับค้นหา รายชื่อเซิร์ฟเวอร์หรือค้นหาผู้ใช้งานที่ออนไลน์อยู่ สำหรับติดตั้งกับ ไฟร์ฟอกซ์และอินเทอร์เน็ต เอกซ์พลอเรอร์

2.3.2 ความเป็นมาของโปรแกรมแคมฟรอก¹⁷

โปรแกรมแคมฟรอก คือ โปรแกรมแชท (Chat)ชนิดหนึ่งที่มีการเติบโตมาจาก Talk ใน Unix การแชทในยุคแรกมีลักษณะเป็นข้อความ (Text Chat) เพียงอย่างเดียว จากนั้นมาจึงเกิดคำ ย่อและสัญลักษณ์ต่างๆ เกิดขึ้น เช่น LOL = Laugh Out Loud (แปลว่าหัวเราะเสียงดัง) หรือ เครื่องหมาย :) หมายถึงใบหน้าที่กำลังยิ้มแต่ Talk นั้นใช้ในวงจำกัด ต่อมาผู้ให้บริการออนไลน์ (Online Service Provider) รายใหญ่ที่สุดของโลก คือ America Online ได้มีโปรแกรมแชทอีก โปรแกรมให้กับ AOL user ใช้ มีชื่อว่า IM (Instant Messenger) เป็นที่นิยมกันอย่างมาก ถือได้ ว่าเป็นต้นแบบของโปรแกรมอื่นๆ แต่IM(Instant Messenger) ต้องมาพบกับปัญหาที่ว่า ต้อง เข้าสู่อินเทอร์เน็ต ด้วยระบบ AOL เท่านั้น และไม่สามารถเข้าสู่ระบบโดยแยกเป็นโปรแกรมที่ ปฏิบัติการบนเครื่อง (Stand Alone Program) ได้

ในระหว่างนั้น Newsgroup ถือเป็นความนิยมในอีกลักษณะหนึ่ง โดยผู้ที่ เป็น Newsgroup Reader จะต้องมีการอ่าน (Reader) เพื่อรองรับหมวดหมู่ที่ตนเองสนใจ เช่น alt.culture.asia เป็นต้น วิธีการอ่าน Newsgroup จะถูกส่งมาในลักษณะของ E-mail เวลาตอบ กลับ ก็จะส่งไปยังทุกคนที่ลงทะเบียนเป็นสมาชิกไว้ในหมวดหมู่เดียวกัน เมื่อหมวดหมู่มากขึ้น ทำให้ไม่สนุก

โปรแกรมที่ปฏิบัติการบนเครื่อง (Stand Alone Program) สำหรับโปรแกรมแชท ที่ตั้ง ที่สุดในยุคหนึ่งคือ ICQ (I Seek You) โดยเมื่อเราดาวโหลดโปรแกรมมาใช้โปรแกรมจะสร้าง User ให้เรา ที่เรียกว่า UIN เป็นหมายเลขเริ่มต้น โดยเริ่มต้นที่เลข 6 หลัก ถัดจาก ICQ ได้มี โปรแกรมลักษณะข้อความ (Text Chat) อื่น ๆตามมา เช่น Yahoo Messenger Microsoft Messenger (MSN) QQ และอื่นๆ

ในช่วงระหว่างที่โปรแกรมแชท มีการพัฒนาไปนั้น ยังมีโปรแกรม สำหรับใช้สื่อสาร โปรแกรมอื่นๆ ที่มีการพัฒนาไปด้วย ได้แก่ โปรแกรมลักษณะที่เป็น VoIP¹⁸ เช่น Net2Phone (ค่าย Vocal Tec) Microsoft Net Meeting

¹⁷ ภูมิจิต ศิริวงศ์ประเสริฐ. (2549). การนำโปรแกรมและระบบไปใช้อย่างผิดวิธี – ประเด็นร้อนเรื่อง โซเชียลมีเดียออนไลน์. ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2550, จาก <http://gotoknow.org/blog/itgirl/68285>

¹⁸ สมิตธิชัย ไชยวงศ์ และ รังสิมา เกียรติยุทธชาติ.(2550). การสื่อสารด้วยระบบ VoIP. ค้นเมื่อ 18 เมษายน 2550, จาก <http://www.vcharkarn.com/include/article/showarticle.php?Aid=17875>

โปรแกรมกลุ่ม VoIP นั้น เน้นการสื่อสารโดยใช้เสียง และพัฒนาเป็นภาพเคลื่อนไหวเป็นหลัก วัตถุประสงค์หลักมีเพียง ลดค่าใช้จ่ายในการใช้โทรศัพท์ โปรแกรมกลุ่มนี้ ทุกวันนี้มีการพัฒนาจนนำมาใช้จริง ดังเช่น ระบบ 1234 ของทีโอที หรือโทรศัพท์ระหว่างประเทศ ที่กดเริ่มต้นด้วย 008 009

จากนั้นยังมีโปรแกรมอีกกลุ่มหนึ่งคือโปรแกรมกลุ่ม IRC (Internet Relay Chat) เป็นโปรแกรม text chat ที่มี server ใช้ในการสร้างห้องต่างๆ การ chat แบบ IRC เคยเป็นที่นิยมอย่างมาก จนเป็นปัญหาทางสังคมเช่นกัน โปรแกรมที่ใช้ไว้พูดคุยผ่าน IRC ยอดนิยมที่ใช้คือ mIRC ซึ่งต่างประเทศใช้กันเป็นจำนวนมาก ในขณะที่ในประเทศไทยจะนิยม Pircch แทน

ที่กล่าวมาทั้งหมดนั้นเป็นที่มาของโปรแกรมแคมฟรอกที่ รวมเอาจุดเด่นของวิธีใช้งานเทคโนโลยี ความสะดวกในการใช้ การติดตั้ง ของโปรแกรมแชททั้งหลายมารวมไว้ด้วยกัน ทำให้โปรแกรมแคมฟรอกนั้นกลายเป็นที่นิยม โดยเฉพาะในประเทศไทย นั้นแคมฟรอก เป็น video conferencing program ที่ยอดนิยมเป็นอย่างมาก ซึ่งแท้จริงแล้ว โปรแกรมนี้สามารถนำมาใช้เป็นสื่อการสอนได้เป็นอย่างดี สามารถรองรับรู้เข้าชมวิดีโอ พร้อมๆ กันได้หลาย พันคน แต่ผู้ใช้ที่เอาไปประยุกต์ใช้นั้น กลับนำไปใช้ในทางลามกอนาจาร

2.3.3 โครงสร้างของโปรแกรมแคมฟรอก

(1) Camfrog Video Chat

Camfrog คือ โปรแกรม Chat ที่ทุกคนสามารถ พูดคุย พบปะ หรือแลกเปลี่ยนข้อมูล โดยโปรแกรมนี้ไม่ต่างจากโปรแกรม IM อื่น ๆ มากนัก แต่มีห้อง Chat ให้ผู้ใช้โปรแกรมนี้สามารถเข้ามาหาเพื่อน พูดคุยได้

ในห้อง Chat ของ Camfrog นั้นมีค่าเริ่มต้นให้คนที่มิกกล้องเปิดกล้องของตัวเองขึ้นมาเพื่อให้สมาชิกในห้องสามารถเห็นหน้าขอสมาชิกในห้องได้ แต่ผู้ใช้สามารถ Pause กล้องของท่านได้หากไม่ต้องการที่จะแสดงตัวตน

(2) ขั้นตอนการสมัครสมาชิก Camfrog

Step 1: หลังจากติดตั้งโปรแกรมเสร็จเรียบร้อยแล้ว เมื่อเข้าโปรแกรมระบบจะบังคับให้เราสมัครสมาชิก ให้เรากรอกข้อมูลที่ต้องการให้ถูกต้อง ถ้าต้องการเข้าห้อง 18+ ให้กรอกปีเกิดให้มากกว่า 18

Camfrog - Register

Create a Nickname

Required fields are marked with *

Nickname *
1-39 numbers or letters

Password *
Retype password *
4-19 numbers or letters

E-mail *
Please provide a valid email (e.g. mail@domain.com).
If you lose your password, it will be sent to this address.

Birth date *

Step 1 2
^

Step 2: หลังจากผ่าน Step 1 มาแล้วต้องกรอกข้อมูลส่วนตัว แนะนำให้กรอกทุกช่อง แล้วอย่าเลือกเพศผิดเพราะจะไม่สามารถแก้ไขได้

Camfrog - Register

Create a Profile

Required fields are marked with *

Gender * Male Female

Location *

Marital status *

You are seeking *

Hide email address

First name

Last name

Occupation

Homepage URL

Other comments

Step 1 2
^

ถ้าสมัครเรียบร้อยแล้ว จะปรากฏดังภาพด้านล่างนี้

The screenshot shows the 'Camfrog - Register' window with the 'Create a Profile' form. A small dialog box titled 'Camfrog - Register' is overlaid on the form, displaying an information icon and the message 'Registration was successful.' with an 'OK' button. The background form includes fields for Gender (Male selected), Location (Thailand), Marital status, You are seeking, First name, Last name, Occupation, Homepage URL, and Other comments. At the bottom, there are 'Step 1 2' indicators and 'Back', 'Submit', and 'Cancel' buttons.

เมื่อพร้อมใช้งานจะปรากฏตามภาพด้านล่างนี้

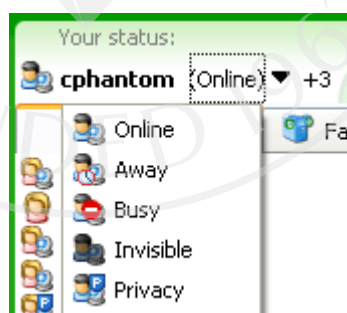
The screenshot shows the 'Camfrog Video Chat' window. The main content area is titled 'Register for Nickname/Password' and features a green checkmark icon. It includes input fields for 'Nickname:' and 'Password:'. Below these are four checkboxes: 'Sign me in automatically' (checked), 'Save my password' (checked), and 'Sign in as invisible' (unchecked). A 'Sign On' button is positioned below the checkboxes. At the bottom of the main area, there is a link that says 'I Forgot My Password'. At the very bottom of the window, there is a link that says 'Invite a Friend to Video Chat'.

(3) อธิบายคำสั่งต่าง ๆ ในหน้าแรกของ Camfrog

เมื่อ Login เข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้วจะมีหน้าจอดังนี้

1. ชื่อ และ สถานะ ของเราในขณะนั้น ซึ่งสามารถปรับได้เองตามรูป

Online : สถานะปกติที่เราเข้ามาในระบบ

Away : ไม่ได้อยู่ที่หน้าจอในขณะนี้

Busy : ไม่ว่าง

Invisible : สถานะนี้จะทำให้ คนอื่น ๆ เห็นว่าเรา Off line อยู่

Privacy : อนุญาตให้คนที่เรา Add Contact ไว้เท่านั้นที่ IM มาหา

2. รายชื่อ Contact ที่เราทำการ Add ไว้

3. รายชื่อห้อง Chat ที่เราทำการ Add ไว้

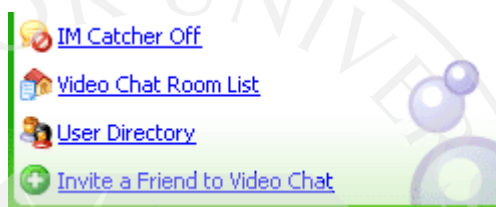

IM: สำหรับติดต่อเพื่อนคนอื่นโดยสามารถพิมพ์ชื่อเพื่อนที่ต้องการติดต่อลงไปได้เลย

Join Chat: สำหรับพิมพ์ชื่อห้องที่ต้องการเข้าไปโดยไม่ต้องเลือกจาก Directory ห้อง

Add: เพิ่มชื่อเพื่อนเข้ามาอยู่ใน List ของเรา

Setting: ตั้งค่าการใช้งานต่างๆ เช่น กำหนดกล้อง กำหนดเสียง เป็นต้น

IM Catcher Off/On: สำหรับบันทึกข้อความสนทนา ถ้าเปิดการใช้งาน

Video Chat Room List: รายชื่อห้องสนทนาทั้งหมดได้แก่ Camfrog General และ 18+

User Directory: สามารถอ่านดูข้อมูลส่วนตัวของคนที่จะคุยด้วย

Invite a Friend to Video Chat: ชวนเพื่อนเข้ามาเล่น Camfrog

(4) การเลือกห้องสนทนาที่ต้องการ

สามารถเลือกห้องได้โดยการกดที่ Video Chat Room List เพื่อเลือกห้องสนทนาที่ต้องการ

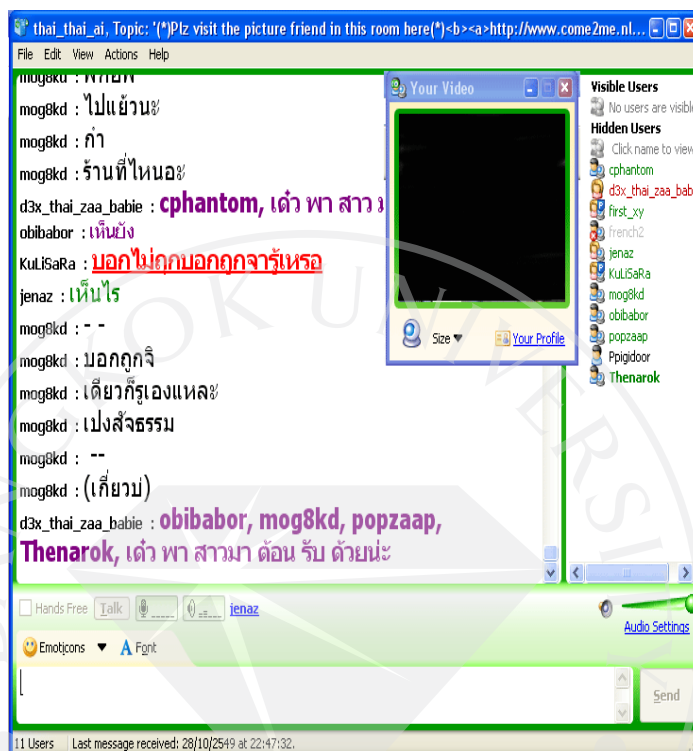

ห้องสนทนาจะแบ่งออกเป็น 3 หมวด คือ

- (1) Camfrog = เป็นห้องที่ทางเจ้าหน้าที่ Camfrog เป็นผู้ดูแลเอง
- (2) General = เป็นห้องที่สมาชิกทั่วไปเป็นคนเปิดขึ้นมา เปิดได้ทุกคนที่ถ้ามีเครื่องโดยใช้โปรแกรมที่เรียกว่า Camfrog Server โหลดได้ที่ <http://www.camfrog.com/>
- (3) 18+ Only = เหมือนกับห้อง General แต่จะเข้าได้เฉพาะคนที่อายุมากกว่า 18 ปี

(5) เมื่อเข้าสู่ห้องสนทนา

เมื่อเข้าสู่ห้องสนทนาแล้ว สมาชิกจะสามารถคุยกับทุก ๆ คนในห้องได้

การใช้งานในส่วนของห้อง Chat นั้นมีดังนี้

Hand Free: เวลาเราจะพูดไมค์ให้เรากดตรงนี้

Talk: ถ้าไม่กดที่ Hand Free กดเม้าส์ตรงนี้ได้เช่นกัน พอพูดเสร็จก็ปล่อยเม้าส์

ปุ่มไมค์: แสดงเสียงที่เราพูดว่ามีระดับกี่ขีด

ปุ่มลำโพง: แสดงเสียงที่เราได้ยินว่าระดับกี่ขีด

Emotion: ส่งรูป Icon แสดงความรู้สึก

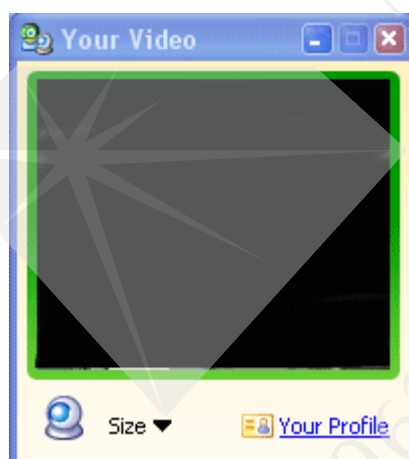
Font: ปรับตัวอักษร

Jenaz: คือชื่อของคนที่เกิดไมค์ อยู่ในขณะนั้น

รูปลำโพง: กดเพื่อ เปิด / ปิด เสียงในห้องสนทนา

แถบสไลด์: ปรับระดับเสียงในห้องสนทนา

Audio Settings: ปรับแต่งเสียงลำโพง และ ไมค์

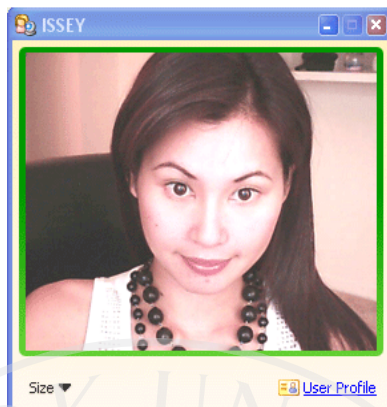
กรอบ Video ของตัวเรา (ไม่สามารถปิดหน้าต่างนี้ได้ เพราะจะทำให้ออกจากห้องสนทนาทันที)

รูปกล้อง - กดเพื่อ เปิด / ปิด กล้อง

Size - สามารถเลือกขนาดของหน้าต่างตามที่ต้องการ

Your Profile - กดเพื่อดูประวัติของตัวเอง

เราสามารถกดที่ชื่อของคนในห้องสนทนา เพื่อเปิดดูกล้อง

ISSEY - ชื่อของคนที่เราเปิดกล้อง

Size - สามารถเลือกขนาดของหน้าต่างได้

User Profile – กดเพื่อดูประวัติของคนที่เราเปิดกล้อง

(6) สัญลักษณ์และสีต่าง ๆ ในห้องสนทนา

สัญลักษณ์ที่อยู่หน้าชื่อ

 ผู้ชาย ไม่มีกล้อง	 ผู้หญิง ไม่มีกล้อง
 ผู้ชาย มีกล้อง	 ผู้หญิง มีกล้อง
 คนนี้มองเราอยู่	 คนนี้มองเราอยู่
 คนนี้ถูก Block ไม่ค์อยู่	 คนนี้ถูก Block ไม่ค์อยู่

สีของชื่อนั้นจะบ่งบอกระดับของการใช้งานได้ดังนี้

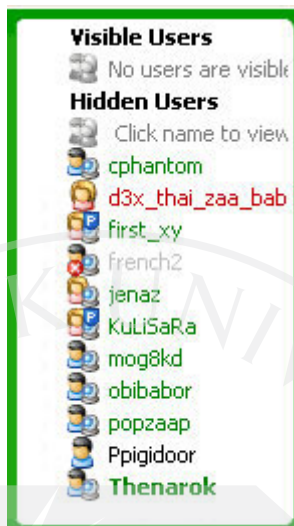
Nickname สีดำ หมายถึง คนนี้เป็น Visitor ของห้องนี้ ถ้ามีการเปิด Mode เป็น Modulator จะไม่สามารถคุยหน้าห้องได้

Nickname สีเทา หมายถึง คนนี้ได้ถูก Block ไม่ค์ จะไม่สามารถกดไมค์พูดหน้าห้องสนทนาได้ จนกว่าจะมีคน Unblock ไม่ค์ให้

Nickname สีน้ำเงิน หมายถึง คนนี้เป็น Friend ของห้องนี้ ถ้ามีการเปิด Mode เป็น Modulator จะสามารถคุยหน้าห้องได้

Nickname สีเขียว หมายถึง คนนี้เป็น Operator ของห้องนี้ สามารถคุยหน้าห้องได้เหมือน Friend และจะมีความสามารถในการ Block Mic , Kick User , Punish User

Nickname สีแดง หมายถึง คนนี้เป็น Owner ของห้องนี้ มีความสามารถมากกว่าสีเขียวหลายอย่างเช่น Ban User , Ban IP , Add สถานะของ User ได้ , เปิด Mode Modulator ได้ เป็นต้น

Nickname สีตัวบาง หมายถึง คนนี้เป็นใช้ Camfrog แบบธรรมดา สามารถดูกล้องของคนในห้องสนทนาได้ที่กล้อง

Nickname สีตัวหนา หมายถึง คนนี้เป็นใช้ Camfrog แบบ Pro คือได้มีการใส่ code ที่ทาง camfrog ออกให้เมื่อเราจ่ายเงินให้กับทาง Camfrog [\$49.95] จะมีความสามารถดังนี้

1. สามารถดูกล้องได้ 100 กล้อง
2. สามารถ Resize หน้าต่าง ที่เราเปิดกล้องได้
3. ตามหา User ได้ว่ากำลังอยู่ในห้องสนทนาไหน (Location User)
4. เพิ่มตัวหนังสือเข้าไปในกล้องของเราได้ (อันนี้ถ้ามี Crack โปรแกรมนี้ก็ทำได้)
5. สามารถส่งไฟล์ต่าง ๆ ผ่านโปรแกรม Camfrog ได้
6. ทำให้หน้าต่าง IM หรือห้องสนทนา โปร่งใสได้ เพื่อช่วยให้มองเห็นได้ง่ายขึ้น
7. Remote เข้ามาที่กล้องของเราได้ ผ่านเครื่องอื่นได้ใช้ Password ได้
8. เก็บ History ในการสนทนาของเราได้ ทั้งแบบ IM และ ห้องสนทนา
9. สามารถลาก Contact ไปไว้บน Desktop เพื่อรู้สถานะของ User ที่ต้องการ เช่นเวลา user นั้นสถานะ Away แล้วเปลี่ยนสถานะเป็น Online เราจะสามารถรู้ได้

2.3.4 ตัวอย่างการกระทำความผิดในโปรแกรมแคมฟรอก

จากสถิติในฐานข้อมูลของศูนย์ข้อมูลคนหายระบุว่า ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา ทางศูนย์ฯ ได้รับแจ้งว่ามีหญิงสาวหายตัวไปเพราะติดแชทและอินเทอร์เน็ตเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ (พ.ศ. 2548 มี 6 ราย และในปี พ.ศ. 2549 เพิ่มขึ้นเป็น 10 ราย โดยในจำนวนนี้มีผู้ที่ยังหาไม่พบ 5 ราย) แม้ส่วนใหญ่จะเป็นเด็กวัยรุ่นที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ แต่ก็เป็นที่สังเกตได้ว่านับตั้งแต่ปี พ.ศ. 2548 เป็นต้นมา กลุ่มผู้หญิงวัยทำงานเริ่มมีการถูกแจ้งหายจำนวนเพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับที่เมื่อก่อนแทบไม่มีเลย กรณีล่าสุดที่ได้รับแจ้งความคือหญิงสาววัย 28 ปี ทำงานอยู่ในบริษัทเอกชนในจังหวัดชลบุรี หายตัวไปนานกว่า 4 เดือน สาเหตุเนื่องจากติดแชททางอินเทอร์เน็ต พ.ต.อ. อุเทน นุ้ยพิน สารวัตรจากกองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิดต่อเด็ก เยาวชน และสตรี(บก.ปตส.) ซึ่งดูแลรับผิดชอบคดีเกี่ยวกับการถูกล่อลวงทางอินเทอร์เน็ตมาหลายคดี ให้ความเห็นเกี่ยวกับเรื่องนี้ว่า

“สมัยนี้ผู้หญิงที่ถูกหลอกมักจะเป็นคนมีการศึกษาและสถานะทางสังคมดี ไม่ว่าจะถูกหลอกไปข่มขืนกระทำชำเรา หรือหลอกให้เสียทรัพย์ เรียกว่าเป็นกลุ่มเป้าหมายของคนร้ายเลยก็ได้ เพราะผู้เสียหายกลุ่มนี้จะไม่กล้าไปแจ้งความเนื่องจากอายและไม่อยากเปิดเผยข้อมูลส่วนตัว เพราะแทบทุกคนมักจะกลัวเสียชื่อเสียง คดีหลอกผู้หญิงวัยทำงานที่มีหน้าที่การงานดี และฐานะดีจึงเริ่มมีมากขึ้นเรื่อยๆ”

“สาเหตุหลักที่ทำให้ผู้หญิงที่สถานะทางสังคมดีเหล่านี้ นั้นถูกหลอก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะขาดประสบการณ์ทางสังคม และมักจะเกิดกับผู้หญิงที่เรียนเก่ง การงานดี แต่ขาดเพื่อน ไม่มีสังคม ไม่รู้ว่าโลกภายนอกเขาไปถึงไหนกันแล้ว พอเล่นอินเทอร์เน็ตและเจอผู้ชายที่เข้ามาพูดคุยดีก็ไวใจและหลงเชื่อ”¹⁹

แคมฟรอก (Camfrog) เป็นโปรแกรมแชทผ่านเว็บแคม (กล้องที่ติดกับคอมพิวเตอร์ที่ทำให้สามารถเห็นหน้าของคู่สนทนาอีกฝ่ายหนึ่ง) ซึ่งผลิออกมาเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถแชร์เว็บแคมผ่านทางอินเทอร์เน็ตได้ง่ายยิ่งขึ้น ซึ่งในโปรแกรมแคมฟรอกที่ว่านี้ ส่วนใหญ่จะมีการพูดคุยและแสดงวิดีโอในหลายต่อหลายเรื่อง ไม่ว่าจะเป็นการท่องเที่ยว กีฬา ภาษา ดนตรี วัฒนธรรม หรือแม้แต่เรื่องที่กำลังน่าสนใจมากที่สุดในขณะนี้คือ เรื่องราวทางเพศ²⁰

รูปแบบของโปรแกรมแคมฟรอกนั้นได้นำเอารูปแบบโปรแกรมสนทนาทางอินเทอร์เน็ตหรือ MSN ห้องแชท (Chat Room) และระบบเรดิโอ (Radio) มารวมกัน ซึ่งภายในโปรแกรมดังกล่าวแบ่งเป็นห้องสนทนาจำนวนมาก ทั้งไทยและต่างประเทศ โดยห้องสนทนาบางห้องก็จะมี

¹⁹ คุณอาจเสียตัวหรือเสียชีวิตได้ เพราะอินเทอร์เน็ต. (2549, 31 พฤศจิกายน). Marie Claire, ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2550, จาก

<http://www.tuinuiclub.com/2007/content/show.php?Category=health&No=78>

²⁰ นาดยา บุปผามาศ. (2549). Camfrog รุนแรง ไร้ใจ แต่อันตราย !!!, ค้นเมื่อ 22 มกราคม 2550, จาก <http://gotoknow.org/blog/mediaforyouth/59843>

การโชว์ลามกอนาจารของผู้ที่เข้ามาใช้บริการผ่านกล้องเว็บแคม ไม่ว่าจะเป็นการเปิดหนังโป๊ให้ดู การโชว์แก้ผ้า เดินท่าทางยั่วยวน แสดงการร่วมเพศของกลุ่มหนุ่มสาว การสำเร็จความใคร่ ด้วยตนเอง รวมไปถึงการร่วมเพศแบบเช็ก หมู่ โดยจะมีดีเจของแต่ละห้องเป็นผู้จัดรายการเพลง พร้อมทั้งพูดคุยชักชวนให้สมาชิกทั้งหลายเปลือยกายโชว์ หรือถ้ามีใครกำลังโชว์ร่วมเพศอยู่ จะประกาศให้ผู้ใช้บริการเข้าไปดู บางครั้งดีเจก็จะส่งเสียงครวญครางแทนคนที่กำลังแสดงการร่วมเพศอยู่ หรือดีเจก็ลุกขึ้นมาถอดเสื้อร่วมโชว์อนาจารด้วย

ตัวโปรแกรมนี้เปรียบเหมือนกับโปรแกรมสนทนาที่เปิดกว้างให้คนเล่นสามารถเข้าไปดูในห้องของใครก็ได้ ในรูปแบบวีดิโอ คอนเฟอเรนซ์ และมีผู้ที่ดูแลห้องเป็นคนคอยตั้งกติกา และตัวเซิร์ฟเวอร์ ในตรงนี้เรียกคนเหล่านี้ ว่าที่ เป็นผู้ควบคุม (Operator) เมื่อมีคนเข้ามาชมก็จะเริ่มเปิดเพลงยั่วยุให้คนในห้องรู้สึกคึกคัก โดยผู้ควบคุม (Operator) จะเห็นทั้งหมดว่าในสมาชิกแต่ละคนใครเปิดเว็บแคมอยู่ ก็จะพยายามพูดจาเชิงยั่วให้สมาชิกโชว์เรือนร่าง หรืออยู่ให้ถอดเสื้อผ้า และพอใครมาถอดก็จะบอกต่อให้เข้าไปดูเหมือนกับเป็นการทำให้คนถอดไปเรื่อยๆ เหมือนกับการเชียร์มวย กลายเป็นการทำหายความกล้าของคนที่เล่นไปโดยปริยาย ซึ่งบรรยากาศต่างๆ เหล่านี้อาจทำให้เด็กที่เข้ามาดู ไม่สามารถระงับอารมณ์ได้ อาจคล้อยตามหรือไประบายออกในทางที่ผิด เช่น ไปจุดผู้หญิงเพื่อทำอนาจาร หรือไปก่อคดีข่มขืน บริการตัวนี้ต่างจากการดูหนังลามก หรือวีดิโอโป๊ เพราะผู้ดูไม่สามารถโต้ตอบฝ่ายตรงข้าม ขณะที่แคมฟรอกมีให้ทั้งภาพและเสียงผ่านทางอินเทอร์เน็ต จึงเร้าใจมากกว่า

จากผู้ชมท่านหนึ่งกล่าวว่า²¹ "เวลาดูแคมฟรอกให้อารมณ์คนละอย่างถ้าเทียบกับหนังโป๊ เพราะหนังก็แสดงไปเรื่อย ๆ แต่แคมฟรอกบางครั้งสามารถสั่งได้ เราได้ตามเสียงเชียร์มากกว่า ซึ่งส่วนมากผู้โชว์ก็จะทำตามเสียงเชียร์ เนื่องจากไม่เห็นหน้ากัน ไม่มีอะไรต้องอาย แต่ก็มีผู้หญิงบางคนกล้าที่จะโชว์หน้าตาเช่นกัน แต่ในห้องจะมีกฎอีกอย่างว่าโชว์หน้าห้ามโชว์ เรือนร่าง ถ้าจะโชว์เรือนร่าง ก็อย่าให้เห็นหน้าว่าเป็นใคร"

ปัจจุบันมีคนเข้ามาโชว์กันเยอะขึ้นทุกวันเนื่องจากคนที่ติดกล้องเพื่อโชว์หรือคนที่ได้เคยโชว์ไปแล้วก็จะเหมือนมีตัวตนขึ้นมาในทันทีภายในห้องนั้น เนื่องจากทุกคนที่เล่นในขณะนั้นจะให้ความสนใจเป็นอย่างมาก ทำให้เป็นที่รู้จัก อย่างผู้หญิงหรือผู้ชายที่เคยโชว์ ไม่ว่าจะโชว์เดี่ยวหรือโชว์คู่ จะได้รับการนับถือ จะมีคนเรียกร้องและถามถึงอยู่เสมอๆ

โดยเฉพาะผู้หญิงที่ติดกล้องมักถูกจับตามองจากหลายคน พวกที่ชอบเข้ามาดูนั้น จะคิดว่าใคร ที่กล้าโชว์แสดงว่าหน้าตาดี หุ่นดี ผิวสวย มีคน เข้าไปคุยด้วยเยอะ จากนั้นก็จะกลายเป็น Popular คนก็อยากคุยด้วย จนกระทั่งกลายเป็นคนดังภายในห้องไป

²¹ นาดยา บุปผามาศ . (2549). Camfrog รุนแรง เร้าใจ แต่อันตราย !!! ค้นเมื่อ 22 มกราคม 2550, จาก <http://gotoknow.org/blog/mediaforyouth/59843>

นอกเหนือไปจากนักแสดงสดผ่านทางเว็บแคมแล้ว ในแคมฟรอกยังรวบรวม ดิเจเสียงใสๆ ที่มักเป็นผู้สร้างสรรค์เสียงเพลงที่กระตุ้นต่อมอารมณ์ ความครื้นเครง ของคนในห้องแชทรวมเอาไว้ด้วย โดยเนื้อเพลงที่มักใช้เปิดภายในห้องที่มีการโชว์เซ็กนั้น ส่วนใหญ่จะเป็นเพลงใต้ดินที่มีเนื้อหาหยาบคาย ลามก และเรื่องใต้สะดือ หรือการชักชวนให้ร่วมเพศสัมพันธ์เป็นส่วนมาก

2.3.5 ผลกระทบของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่านโปรแกรม

แคมฟรอก

อินเทอร์เน็ตเปิดโอกาสให้เราสามารถพูดคุยกับผู้คนจากทั่วโลกได้ในพริบตา แต่ในขณะที่เดียวกันก็อาจชักนำผู้ประสงค์ร้ายให้เข้ามาอย่างไม่รู้ตัวได้เช่นกัน โปรแกรมแชท หรือโปรแกรมการสนทนาตอบโต้ทางอินเทอร์เน็ต กำลังได้รับความนิยมอย่างสูงในหมู่นักเล่นอินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะโปรแกรมแคมฟรอก ผู้เล่นเสียเวลาดิตตั้งโปรแกรมเพียงไม่กี่นาที ก็สามารถออนไลน์ติดต่อกับผู้คนมากหน้าหลายตาได้ทั่วโลก

ในขณะที่เดียวกันภัยแฝงที่มากับการ แชทก็เริ่มน่ากลัวขึ้นทุกขณะ ดังข่าวที่ปรากฏในรอบหลายเดือนมานี้ ไม่ว่าจะเป็นข่าวเณรเล่นแชททางอินเทอร์เน็ต หลอกนักศึกษาเข้ามาข่มขืนในกุฏิ ข่าวแซตมหาภัยลวงเด็กหญิงขี้กามนาน 4 วันในจังหวัดเชียงใหม่ หรือข่าวชุมชนออนไลน์ล่าเหยื่อเด็กสาวทางอินเทอร์เน็ต แต่แม้ว่าจะเป็นข่าวที่สะเทือนใจและสร้างความตระหนกให้สังคมไทยโดยเฉพาะในหมู่หญิงสาว แต่ส่วนใหญ่ก็คิดว่าเป็นเรื่องไกลตัว เนื่องจากเหยื่อที่ถูกล่อลวงมักเป็นเด็กสาววัยรุ่นที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ หรือบางคนอาจโยนให้เป็นเรื่องของนักศึกษาสาวใจแตกที่ชอบแชททางอินเทอร์เน็ตเพื่อรู้จักกับหนุ่มๆ แปลกหน้า

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้โปรแกรมแคมฟรอกยังไม่เสื่อมเหมือนที่เห็นกันอยู่ในปัจจุบัน เพราะยังไม่ค่อยมีคนไทย รู้จักและสนใจเล่นกันมากนัก และช่วงนั้นก็ยังไม่มีคนไทยที่ได้เป็นเจ้าของห้องในแคมฟรอก แต่ทุกวันนี้กลับมีคนไทยสามารถเป็นเจ้าของห้องกัน มากขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่เปิดเป็นห้องโชว์เซ็กกระตุ้นอารมณ์ คนที่ไม่สามารถแยกแยะความถูกต้องได้นั้น อาจเสียที่จะโดนชวนไปทำอะไรที่ไม่ดีได้ เช่นชวนเล่น เซ็กกันผ่านทางกล้องและไมโครโฟน ซึ่งฮิตมากในแคมฟรอก ซึ่งคนจำนวนมากที่เข้ามาเล่น แคมฟรอกมักจะมาหาเพื่อนเล่นเซ็ก แคม หรือเรียกในภาษาคนในเว็บ “วิว” กันเป็นส่วนใหญ่²²

แต่ถ้าวัดกันตามคุณภาพแล้ว โปรแกรมแชทอย่างแคมฟรอกหา ก็มีการพัฒนาให้ได้ดียิ่งขึ้นกว่านี้ หรือมีการควบคุมและจัดระบบให้ได้นั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการประชุมผ่านอินเทอร์เน็ตได้ง่ายๆ และยังมีบางห้องที่จัดไว้สำหรับผู้พิการทางด้านร่างกายแต่ได้

²² กระทรวงไอซีทีที่เชือด “แคมฟร็อก” ปิดเกตเวย์เน็ตสกดด้วยโจโจวออฟ. (ม.ป.ป.). ผู้จัดการออนไลน์, ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก

แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยการคุยผ่านเว็บแคมโดยใช้ภาษามือ และนอกจากนั้นการทำควมรู้จักกับแคมฟรอกอย่างถ่องแท้ นั้นจะทำให้ได้พบเพื่อนใหม่ จากสังคมใหม่ของทั่วโลก ทำให้ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้ฝึกภาษาทั้ง ภาษาอังกฤษ ภาษาตุรกี ภาษาสเปน ภาษาเยอรมัน ภาษาโปรตุเกส ฝรั่งเศส ฯลฯ

แต่ต้องยอมรับเป็นเสียงเดียวกันว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ถือกำเนิดเกิดขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว เพื่อใช้ในการตอบสนองความต้องการและให้ทันสถานการณ์ของวัยรุ่นและวัยทำงานในยุคนี้ บ้างให้ประโยชน์นานัปการ บ้างกลับถูกนำมาใช้ประโยชน์กันแบบผิดๆ อย่างเช่นโปรแกรมแคมฟรอกที่ต้องกลับกลายมาเป็นสื่อลามกอนาจาร เป็นต้นเหตุของการเกิดอาชญากรรมที่รุนแรง ส่งผลเสียหายต่อเศรษฐกิจและสังคมส่วนรวม

ในโลกอินเทอร์เน็ตที่มีเครือข่ายโยงใยกันทั่วทั้งโลก ย่อมเป็นสิ่งที่ควบคุมกันยากลำบากในด้านดีทำให้เราเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากและง่ายยิ่งขึ้น แต่ในทางกลับกัน ความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับความเสื่อนั้นอาจไม่ใช่เรื่องเล่นๆ อีกต่อไป

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม พ.ศ. 2549 เวลา 17.30 น. เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับแจ้งเหตุพบชิ้นส่วนมนุษย์ถูกหั่นแยกส่วนในกระเป๋าดูแลเดินทางที่อยู่แถวถนนรามคำแหง ซ.24 ภายหลังจากเจ้าหน้าที่ทำการสืบสวนเพียงไม่นานก็พบว่าผู้ตายคือนางสาวดิสนีย์ ทองนาคแท้ วัย 28 ปี ครูสอนภาษาอังกฤษของโรงเรียนระดับมัธยมต้นแห่งหนึ่งในจังหวัดอุบลราชธานี ซึ่งถูกชาวต่างชาติที่รู้จักผ่านการเล่นแชท ทางอินเทอร์เน็ตหลอกกว่าเป็นลูกครึ่งสเปนและชักชวนให้เธอมาพบที่กรุงเทพฯ แต่เมื่อครูสาวรู้ตัวว่าถูกหลอกก็เกิดการทะเลาะอย่างรุนแรงจนกระทั่งเธอถูกฆาตกรรมอย่างโหดที่สุด²³

ซึ่งความเสี่ยงที่ว่านี้ไม่ได้จำกัดหรือเจาะจงอยู่เฉพาะโปรแกรมแคมฟรอกเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงการแชทผ่านเว็บแคมในโปรแกรมอื่นๆ ที่ถือเป็นการครอบงำเยาวชนและ คนที่รู้เท่าไม่ถึงการณ์ ทำลายสังคมที่ดีงาม ทำลายอารยธรรมของชาติ แม้ใครหลายคนยังมองว่าเป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลก็ตาม

²³ คุณอาจเสียตัวหรือเสียชีวิตได้ เพราะอินเทอร์เน็ต. (2549, 31 พฤศจิกายน). Marie Claire, ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2550, จาก

<http://www.tuinuiclub.com/2007/content/show.php?Category=health&No=78>

บทที่ 3

มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก

ปัจจุบันภาพและสื่อลามกต่าง ๆ ได้มีการแพร่หลายไปสู่สังคมของทุกประเทศทั่วโลก โดยการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกได้มีการพัฒนา รูปแบบให้มีความหลากหลายมากขึ้น เช่นการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารผ่านโปรแกรมแคมฟรอก ก็เป็นอีกรูปแบบหนึ่งที่พัฒนามาจากระบบวีดีโอคอนเฟอร์เรนซ์ เมื่อเทคโนโลยีสารสนเทศผ่านทางระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ได้พัฒนาก้าวหน้าเพิ่มมากขึ้น ก็ยังทำให้ภาพและสื่อลามกต่าง ๆ สามารถแพร่หลายไปสู่สังคมของประเทศต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็วจนยากที่จะป้องกัน แม้เกือบทุกประเทศจะได้มีการบัญญัติกฎหมายขึ้นมาเพื่อควบคุมการผลิตและการเผยแพร่สื่อลามกอยู่แล้วก็ตาม แต่ก็ยังไม่สามารถที่จะนำมาตราทางกฎหมายที่กำหนดขึ้นมาแก้ไขปัญหาการแพร่หลายของสื่อลามกได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะกับการเผยแพร่ทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ซึ่งนับว่าเป็นปัญหาสำคัญในการที่จะควบคุม มิให้มีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามก ออกมาในทางนี้ มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก มีดังนี้

1) กฎหมาย (Legal Sanction)

การบังคับใช้กฎหมายเพื่อกำกับดูแลอาจจะอาศัยกฎหมายที่มีอยู่แล้วและมีความเกี่ยวข้องซึ่งสามารถนำมาปรับใช้กันได้ เช่น กฎหมายว่าด้วยการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารหรืออาจอาศัยการร่างและออกกฎหมายฉบับใหม่ขึ้นโดยตรง เช่น การออกกฎหมาย Communication Decency Act หรือกฎหมายว่าด้วยการสื่อสารที่เหมาะสมในสหรัฐอเมริกาในปี ค.ศ. 1996 เพื่อปกป้องเด็กและเยาวชนจากเนื้อหาออนไลน์ที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ²⁴ หรือการนำประมวลกฎหมายอาญาเรื่องการเผยแพร่สื่อลามกอนาจารมาปรับใช้ หรือการออกพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ซึ่งมีสาระเกี่ยวกับเนื้อหา ลามกอนาจาร ที่เผยแพร่ผ่านเครือข่ายคอมพิวเตอร์ด้วย

²⁴ กฎหมายดังกล่าว ปัจจุบันล้มเลิกไปแล้วเนื่องจากทางสหภาพเสรีภาพพลเมืองแห่งอเมริกา (American Civil Liberty Union) ได้ประท้วงไปยังศาลฎีกาสหรัฐฯ ว่าเนื้อหาของกฎหมายดังกล่าวขัดแย้งกับบทแก้ไขรัฐธรรมนูญสหรัฐอเมริกาครั้งที่ 1 (The First Amendment)

2) การปิดกั้นและกลั่นกรองเนื้อหา (Blocking and Filtering System)

ก. การปิดกั้นโดยภาครัฐ

การปิดกั้นเนื้อหาในลักษณะนี้เป็นวิธีที่ใช้กันมากในประเทศที่มีลักษณะการปกครองแบบอำนาจนิยม และมีการควบคุมสื่อสารมวลชนอย่างเข้มข้น การปิดกั้นมักจะทำในระดับเครือข่ายใหญ่ เช่น ระดับ gateway หรือ node ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตในประเทศ ซึ่งในลักษณะดังกล่าวมักจะเป็นผลจากนโยบาย บายหรือมาตรการของภาครัฐ เช่น ในประเทศจีน เครือข่าย อินเทอร์เน็ต จะถูกออกแบบให้มีลักษณะรวมศูนย์โดยจะวางเครือข่ายโยงใยผ่าน Gateway ในเมืองใหญ่ๆ เพียงไม่กี่แห่ง ทำให้สะดวกต่อการปิดกั้นเนื้อหาจากภายนอก ทั้งนี้รัฐบาลจีนจะใช้เกณฑ์กว้างๆ ในการเลือกปิดกั้นเนื้อหาโดยพิจารณาจากเนื้อหาที่เข้าข่าย "ขัดต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดี" ในทำนองเดียวกัน ประเทศสิงคโปร์ควบคุมเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ตโดยใช้เกณฑ์และหน่วยงานในการกำกับดูแลเดียวกับหน่วยงานที่ดูแลเนื้อหาในวิทยุและโทรทัศน์คือ Singapore Broadcasting Authority (SBA) และมีการดำเนินงานอย่างเข้มงวดโดยผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนต้องใช้งานผ่านเครื่องแม่ข่ายของรัฐบาล ซึ่งในเครื่องแม่ข่ายนั้นมีคนคอยตรวจสอบดูแลเอาารูปไปออกทั้งหมด ซึ่งประเทศไทยเองก็เคยนำเอาวิธีการดังกล่าวมาใช้ โดยกระทรวง ICT ได้ทำการปิดโปรแกรมแคมฟรอก ทำให้คนไทยไม่สามารถ เข้าไปใช้โปรแกรมดังกล่าวได้ แต่อย่างไรก็ตาม วิธีการดังกล่าวไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศเสรีประชาธิปไตย มิใช่อำนาจนิยมอย่างสิงคโปร์ ดังนั้น การปิดกั้นดังกล่าวจึงถูกวิพากษ์วิจารณ์ และเรียกร้องให้เปิดใช้งานได้ปกติ กระทรวง ICT จึงจำเป็นต้องเปิด เพราะทนเสี่ยงเรียกร้องจากผู้ที่ใช้ประโยชน์จากโปรแกรมดังกล่าวไม่ไหว

ข. การปิดกั้นแบบแจ้งให้ทราบแล้วเอาออก (Notice and Take-down)

นอกจากลักษณะการปิดกั้นที่เป็นมาตรการของภาครัฐโดยตรงแล้ว การปิดกั้นอาจจะเกิดขึ้นโดยการแจ้งเหตุ (Notice) จากผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต ที่ประสบพบเห็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม โดยแจ้งเข้าไปที่ผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต (ISP) หรือที่หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของรัฐ เช่น ตำรวจหรือ กระทรวงการสื่อสาร เป็นต้น ทั้งนี้เมื่อทาง ISP ได้รับการแจ้งเหตุแล้วก็ควรที่จะตรวจสอบดูว่าเนื้อหานั้นไม่เหมาะสมจริงหรือไม่ ในระดับใด หากเข้าข่ายที่ผิดกฎหมาย ทาง ISP ก็ควรที่จะทำการปิดกั้น (Take-down) เพื่อเป็นการแสดงความรับผิดชอบต่อผู้ที่เป็นสมาชิกของ ISP โดยเฉพาะเด็กและเยาวชน อย่างไรก็ตามในกรณีที่เป็นเนื้อหาที่ไม่ผิดกฎหมายแต่อาจมีอันตรายจากความไม่เหมาะสมต่างๆ ISP อาจไม่ทำการปิดกั้นด้วยตนเอง แต่มอบให้อยู่ในวิจาร์ณญาณของสมาชิกผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต ที่จะพิจารณาเองว่าควรกลั่นกรองหรือไม่ โดยทั่วไปการปิดกั้นแบบ Notice and Take-down จะทำร่วมกับการกลั่นกรองโดยผู้ใช้และกลไกอื่นๆเช่น จรรยาบรรณ กฎ กติกา มารยาท และสายด่วน

ค. การกลั่นกรองในระดับผู้ใช้ (User-Oriented Filter System)

การกลั่นกรองในระดับผู้ใช้จำเป็นต้องอาศัยการแบ่งประเภทเนื้อหา (Content classification) หรือการจัดอันดับ (Rating) ประสิทธิภาพการกลั่นกรองจะสูงเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับประสิทธิภาพของระบบการแบ่งประเภทเนื้อหาซึ่งลักษณะทางเทคนิคที่มีความสำคัญมากก็คือ ศัพท์ที่ใช้และความเที่ยงตรงรัดกุมทางภาษาในการอธิบายเนื้อหา เกณฑ์และระดับชั้นทางเทคนิคในการกลั่นกรอง ระบบการกลั่นกรองที่ดีควรคำนึงถึงประโยชน์และควรมีส่วนร่วมจากสามฝ่ายคือ ผู้ใช้ ISPs และผู้ให้บริการเนื้อหาเว็บไซต์ โดย ISPs และผู้ให้บริการเนื้อหาควรมีแรงจูงใจในการจัดอันดับและอธิบายเนื้อหาของตน ไม่ว่าจะเป็นเนื้อหาประเภทใดและผู้ใช้ควรจะ สามารถเข้าถึงและมีความเชื่อถือเชื่อมั่นในระบบการกลั่นกรองนั้นๆ ด้วย

ทั้งนี้อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อระดับโลก ผู้เกี่ยวข้องจึงควรที่จะพยายามหาศัพท์ในการกลั่นกรอง ทั้งที่ใช้ในระบบการจัดอันดับและโปรแกรมกลั่นกรอง ที่เป็นที่ยอมรับและเข้าใจได้ในระดับสากล เพื่อที่ว่าระบบการกลั่นกรองที่ต่างกัน จะสามารถทำงานร่วมกันและสื่อสารกันได้ต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ระบบการกลั่นกรองจะต้องคำนึงถึง เสรีภาพและความหลากหลายทางความคิดที่จะแตกต่างกันไปตามบริบทของแต่ละประเทศ ค่านิยมต่าง ๆ ซึ่งจะเป็นตัวชี้วัดว่าเนื้อหาใดเหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ไม่เพียงที่จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ แต่ยังคงแตกต่างกันในแต่ละกลุ่มชาติพันธุ์ เพศสภาพ และอายุในแต่ละสังคมอีกด้วย

จากการศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของคนใน 3 ประเทศคือ เยอรมัน สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย พบว่า มีทัศนคติที่แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัดเกี่ยวกับประเด็น “เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมและควรจะถูกปิดกั้นกลั่นกรอง ” โดยกลุ่มตัวอย่างคนเยอรมันจะเห็นว่า ข้อความที่เป็นการดูถูกเหยียดหยามเผ่าพันธุ์ควรจะถูกปิดกั้นกลั่นกรองมากที่สุด (79 %) แต่ไม่เห็นภาพโป๊เปลือยควรจะถูกปิดกั้นเท่าใด (13%) ขณะที่กลุ่มตัวอย่างคนอเมริกันจะมีความอ่อนไหวมากกว่าเกี่ยวกับภาพโป๊เปลือย (43%) และกลุ่มตัวอย่างของออสเตรเลียประมาณ 53% เห็นว่าควรมีการปิดกั้นการทำถึงเนื้อหาลามกอนาจารและมีนัยยะทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง

ด้วยเหตุนี้การออกแบบโปรแกรมกลั่นกรอง จึงควรที่จะเปิดกว้างให้ผู้ใช้สามารถเลือกได้ด้วยตนเองว่าจะปิดกั้นหรือเปิดรับเนื้อหาประเภทใด โดยมีการแบ่งประเภทเนื้อหาที่รัดกุม โปร่งใสเป็นแนวทางพื้นฐานสำหรับการตัดสินใจ

ง. ระบบการกลั่นกรองของ ICRA

ระบบการกลั่นกรองเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างขวางที่สุด ในปัจจุบันคือระบบที่พัฒนาขึ้นโดย ICRA หรือ Internet Content Rating Association ซึ่งเป็นองค์กรอิสระเอกชนที่มีสำนักงานใหญ่อยู่ในสหรัฐอเมริกาและมีความเชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องของการแบ่งประเภทและจัดอันดับ เนื้อหาทาง อินเทอร์เน็ต ระบบของ ICRA ประกอบด้วยขั้นตอนการกลั่นกรองเป็นลำดับขั้นดังต่อไปนี้

(1) Self-Classification and Labeling

ระบบของ ICRA มีรากฐานอยู่บนการจัดแบ่งประเภทด้วยตนเองของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตโดยใช้คำศัพท์ vocabulary ของ ICRA ซึ่งจะพยายามอธิบายเนื้อหาอย่างไร้อคติวิสัย (Objectivity) ทั้งนี้ทาง ICRA จะออกแบบสอบถามให้ผู้ให้บริการเนื้อหาออกและประเมินจากค่าคะแนนที่ได้ในแบบสอบถามว่า เนื้อหาในเว็บไซต์นั้นๆ ควรจะถูกอธิบายหรือติดป้าย(Label) ว่าอย่างไร เช่น เนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศ (Sexual Material) ความรุนแรง (Violence) การคุย (Chat) การติดป้ายบอกเนื้อหาของผู้ให้บริการเนื้อหาสามารถเปรียบได้กับการที่ผู้ผลิตอาหารติดป้ายบอกส่วนผสมของอาหารบนบรรจุภัณฑ์ของอาหารนั้นๆ ทั้งนี้ ป้ายอิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Label) ของ ICRA สามารถจะอ่านได้โดยโปรแกรม Browser ใดๆ ก็ตามเวลาผู้ใช้ท่องอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันมีเว็บไซต์มากกว่า 90,000 เว็บไซต์ทั่วโลกที่ลงทะเบียนใช้ระบบการจัดประเภทและติดป้ายเนื้อหาของ ICRA

(2) Filter Templates

ผู้ใช้ระดับปัจเจกหรือกลุ่มผู้ใช้ระดับองค์กรสามารถปรับเปลี่ยนและออกแบบ Template สำหรับกลั่นกรองเนื้อหา ซึ่งพัฒนาโดย ICRA Filter เป็นโปรแกรม Open Source ซึ่งสามารถใช้ได้กับเครื่อง PCs และ Server ทั่วไป การจัดหรือตั้งค่า (Presets) บน Template ทำให้ผู้ใช้สามารถเลือกได้ว่าจะปิดกั้นเนื้อหาประเภทใดบ้าง ซึ่งสามารถตั้งได้ตามอายุของผู้รับด้วย เช่น เนื้อหาประเภทที่ติดป้ายไว้ว่า Sexual Material สามารถถูกปิดกั้นสำหรับเด็กอายุต่ำกว่า 18 ปี เป็นต้น ทุกครั้งที่มีการท่องอินเทอร์เน็ต filter Template จะอ่านป้ายเนื้อหาที่เป็นผลมาจากข้อ (1) แล้วเฉพาะเนื้อหาที่ได้มีการตั้งค่าไว้ตาม Template ให้ผ่านเข้าสู่ระบบได้ก็จะปรากฏทางจอคอมพิวเตอร์ขณะที่เนื้อหาที่ถูกกำหนดไว้ตาม Template ให้ถูกปิดกั้นก็จะไม่ปรากฏ

(3) Negative and Positive Lists

นอกเหนือจากการตั้งค่าและกำหนดการปิดกั้นกลั่นกรองตาม Keyword ในป้ายเนื้อหาแล้ว ผู้ใช้ระบบของ ICRA Filter ยังสามารถเพิ่มเติมรายชื่อของเว็บไซต์ที่พึงประสงค์และไม่พึงประสงค์เข้าไปได้อีกด้วย เช่น หากผู้ใช้รู้จักชื่อหรือ URL Address ของเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่น่าส่งเสริม เช่น เว็บแคมฟรอก เว็บโป๊เปลือย หรือเว็บที่มีเนื้อหาที่น่าส่งเสริมการเปิดรับ เช่น เว็บไซต์ขอนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์ที่มีคุณภาพ ก็สามารถเพิ่มเติมเข้าไปในการปิดกั้นต่างหากโดยจะไม่เกี่ยวกับการปิดกั้นกลั่นกรองในข้อ (2)

3) กฎ กติกา มารยาท (Codes of Conduct)

พื้นที่ที่ผู้คนเข้ามาแลกเปลี่ยน สื่อสารและทำกิจกรรมร่วมกันบน อินเทอร์เน็ต (Cyber Space) นั้น ประกอบขึ้นด้วยพื้นที่หรือชุมชนย่อย ๆ อีกมากมายซึ่งจะแตกต่างกันไปตามวัตถุประสงค์ร่วมของการสื่อสารและกิจกรรมนั้น ๆ เช่น เพื่อการพาณิชย์หรือเพื่อสนองความพึง

พอใจและความสนใจของผู้ใช้ตามหัวข้อการสื่อสารต่าง ๆ ในพื้นที่หรือชุมชนเหล่านี้ทั้งในระดับย่อยและระดับเครือข่ายใหญ่จะมีค่านิยมร่วมกันที่จะเป็นตัวกำหนดลักษณะกา ารประพฤติปฏิบัติต่อกันในพื้นที่นั้น ๆ ว่าสิ่งใดควร สิ่งใดไม่ควร “กฎ กติกา มารยาท” (Codes of Conduct) ซึ่งจะเป็นกลไกการกำกับดูแลพฤติกรรมและปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต นี้จะมีทั้งที่เป็นธรรมเนียมปฏิบัติกันทั่วไป (Customary) หรือที่เป็นกฎอย่างเป็นทางการ (Formal) กฎกติกามารยาทซึ่งเป็นที่รู้จักกันดีสำหรับชาวผู้ใช้ อินเทอร์เน็ตทั่วไปจะรู้จักกันในนามของ จรรยาบรรณสำหรับผู้ใช้อินเทอร์เน็ต (Netiquette) จุดมุ่งหมายของ Netiquette คือเพื่อปลูกฝังวิธีการใช้ อินเทอร์เน็ตและเพื่อตอกย้ำให้มีการทำตามกฎระเบียบอื่น ๆ ที่ได้มีการบัญญัติไว้ในพื้นที่ต่าง ๆ ทางสังคม

ในหลาย ๆ ประเทศ โดยเฉพาะในประเทศอุตสาหกรรมก้าวหน้าในอเมริกาเหนือและยุโรปได้มีการบรรจุ Netiquette เข้าไว้ในบทเรียนในโรงเรียน ทั้งนี้ทางสถาบันการศึกษามีความตั้งใจที่จะให้เด็กนำเอา Netiquette ไปปรับใช้กับสถานการณ์นอกบริบท โรงเรียนด้วย บรรทัดฐานของ Netiquette จึงพัฒนาอยู่บนความสมัครใจหรือการกำกับดูแลตนเองภายในชุมชนหรือพื้นที่ทางอินเทอร์เน็ตหนึ่ง ๆ หรือกลุ่มทางสังคมหนึ่ง ๆ

ในบริบทของชุมชนหรือกลุ่มทางสังคมที่แยกย่อยออกไป Netiquette จะถูกปรับให้มีบรรทัดฐานอยู่บนแนวทางที่พัฒนาร่วมกันของชุมชนหรือกลุ่มทางสังคมนั้นๆ ตัวอย่างเช่น Netiquette ในโรงเรียนจะเป็นการวางกฎ กติกา มารยาทเกี่ยวกับการเข้าถึง อินเทอร์เน็ต ลักษณะเนื้อหาที่สามารถเข้าถึงได้โดยกลุ่มนักเรียนที่จะแตกต่างกันไปตามวัย การผนวกผู้ปกครองเข้ามาเป็นผู้ช่วยกำกับดูแลการใช้ อินเทอร์เน็ตของเด็ก ตลอดจนการปกป้องสิทธิส่วนบุคคล การป้องกันการละเมิดลิขสิทธิ์ การดาวน์โหลดเนื้อหาต่างๆ อย่างมีความรับผิดชอบเพื่อไม่ให้เกิดการ overload เครือข่ายของโรงเรียน ตลอดจนวิธีการป้องกันตัวเอง (เด็ก) จากภัยและความเสี่ยงต่างๆบนอินเทอร์เน็ต อาทิเช่น การดูแลไม่ให้เด็กนักเรียนเข้าถึงโปรแกรมแคมฟรอกได้ง่ายจนเกินไป

4) สายด่วน (Hotlines)

คือกลไกในการสื่อสารระหว่างผู้ใช้อินเทอร์เน็ตอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ISP หน่วยงานของรัฐที่สอดส่องดูแลเรื่อง การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต และตำรวจ เป็นต้น จุดประสงค์หลักของการมี Hotlines ก็คือ เพื่อให้เกิดความแน่ใจว่าจะมีการพยายามเยียวยาแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้องกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตอย่างมีประสิทธิภาพ จากประสบการณ์ที่เวดล้อมการแพร่กระจายอย่างรวดเร็วของ อินเทอร์เน็ตในประเทศต่างๆทั่วโลก Hotlines ยังได้ขยายบทบาทครอบคลุมไปถึงการเป็นตัวกลางทางข้อมูลข่าวสารระหว่างผู้ใช้ ผู้ให้บริการเนื้อหา กลุ่มที่กำกับดูแลตนเอง องค์กรที่ให้บริการด้านการจัดอันดับและกลั่นกรองเนื้อหาและหน่วยงานบังคับใช้กฎหมายอีกด้วย

ทั้งนี้ Hotlines สามารถจะดำเนินการโดยภาคอุตสาหกรรมเอกชน ภาครัฐ หรือ ภาคประชาสังคมก็ได้ แต่ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดก็ตาม Hotline จะต้องมียู่ (Available) และประชาชนควรจะต้องทราบถึงการมีอยู่ของ Hotline ผ่านช่องทางการสื่อสารทั้ง อินเทอร์เน็ต เองและสื่อสารมวลชนดั้งเดิม ที่สำคัญ Hotline จะต้องเปิดให้เข้าถึงได้ตลอด 24 ชั่วโมง เช่น 1387 โครงการสายเด็ก (Child Line) รับปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเด็กในทุกๆเรื่องราว รวมถึงเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็ก

5) การรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

ในการส่งเสริมให้เกิดการกำกับดูแลตนเอง (Self-Regulation) ทางด้านการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก โดยเฉพาะในหมู่ผู้ใช้ มีความจำเป็นต้องสร้างความสามารถหรืออำนาจในการเลือกและตัดสินใจให้แก่ผู้ใช้ (User Empowerment) ซึ่งความสามารถดังกล่าวส่วนหนึ่งก็จะขึ้นอยู่กับความรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ตของผู้ใช้แต่ละคนด้วย ทั้งนี้การรู้เท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต (Internet Literacy) จะมีองค์ประกอบดังต่อไปนี้²⁵

ก. ความสามารถเชิงวิเคราะห์ (Analytical Competence) หมายถึง ความเข้าใจในคุณลักษณะต่างๆ ของอินเทอร์เน็ต (เช่น การแชร์ การดาวโหลดโปรแกรมติดตั้ง การทำงานของโปรแกรม ภาษา สัญลักษณ์ที่เป็นรหัสต่างๆ เป็นต้น) ซึ่งจะนำไปสู่การใช้สื่อใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข. ความรู้เกี่ยวกับบริบทแวดล้อมต่าง ๆ (Contextual Knowledge) หมายถึงความเข้าใจในบริบททางด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองที่แวดล้อมการผลิตและบริโภคสารสนเทศและเนื้อหาต่างๆ ในอินเทอร์เน็ต ความเข้าใจดังกล่าวจะทำให้ผู้ใช้สามารถประเมินอินเทอร์เน็ตได้อย่างมีประสิทธิภาพและรู้เท่าทันข้อดีข้อเสียต่างๆ

ค. กรอบความรู้ความเข้าใจร่วมในหมู่ผู้ใช้เกี่ยวกับเว็บไซต์ที่ถือเป็น “คลาสสิก” ในบรรดาเว็บไซต์ทั้งหลาย (Canonical Knowledge) โดยเฉพาะความเข้าใจว่าทำไมเว็บไซต์ดังกล่าวจึงถือว่าเป็นเว็บไซต์ที่มีความสำคัญ น่าเชื่อถือและมีประโยชน์ ตัวอย่างเช่นเว็บไซต์ www.google.com เป็น Search Engine ที่มีชื่อเสียง หรือเว็บไซต์ www.cnn.com ที่เป็นเว็บไซต์ข่าวสารที่เป็นที่นิยม

ง. ความสามารถในการผลิตเนื้อหา (Production Competence) หมายถึงความสามารถในการผลิตเนื้อหาบน อินเทอร์เน็ต ตลอดจนความสามารถในการตีความบริโภคและผลิตเพลนกับ อินเทอร์เน็ต (รวมถึงกลุ่มสนทนา หรือการแชท) ซึ่งมีผลโดยตรงต่อการแสดงออกถึงอัตลักษณ์ของผู้ใช้แต่ละคนผ่านการผลิตและการสื่อสารเนื้อหา

²⁵Sonia Livingstone, User empowerment and media competence: combining protection and education <http://www.lse.ac.uk/depts/media/people/slivingstone/index.html>

การสร้าง การรู้เท่าทัน อินเทอร์เน็ต สามารถทำได้ผ่านกระบวนการทางการศึกษาที่เป็นทางการในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนกระบวนการทางนโยบายเพื่อส่งเสริมให้เกิด “วัฒนธรรมในการใช้อินเทอร์เน็ต” ที่แพร่กระจายกว้างขวางที่สุด

ทั้งนี้ การเสริมสร้างการรู้เท่าทันสื่อโดยเฉพาะในเด็กและเยาวชนจำเป็นต้องเพิ่มแง่มุมเกี่ยวกับความปลอดภัยออนไลน์ (Online Safety) เข้าไปด้วย เพื่อให้เด็กรู้เท่าทันภัยอันตรายและความเสี่ยงที่จะมาจาก อินเทอร์เน็ต เช่น ภัยอันตรายจากการแ ช้ท โดยผ่านโปรแกรมแคม - ฟรอก เป็นต้น หน้าที่ดังกล่าวควรจะเป็น พันธกิจร่วมระหว่างหลายๆ ฝ่าย นับแต่ครอบครัว ผู้ปกครอง ภาคการศึกษา ภาคนโยบาย และภาคอุตสาหกรรม ตลอดจนภาคสื่อสารมวลชน โดยผ่านทางเครือข่ายที่พัฒนาร่วมกันและมีการสื่อสารถึงกันอย่างสม่ำเสมอควบคู่กับการรณรงค์ให้ ข้อมูลความรู้แก่สาธารณชน

3.1 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและ สื่อบริการผ่านโปรแกรม แคมฟรอกของต่างประเทศ

ปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อบริการผ่านโปรแกรมแคมฟรอกนับเป็นปัญหา ในทางปฏิบัติที่หลาย ๆ ประเทศกำลังประสบ ดังนั้นแต่ละประเทศจึงพยายามที่จะหามาตรการ ในการควบคุม ซึ่งอาจมีวิธีการที่แตกต่างกัน ผู้เขียนจึงขอยกตัวอย่างประเทศที่มีความแตกต่าง กันทางด้านขนบธรรมเนียมประเพณี เชื้อชาติ ภาษา และรูปแบบการปกครอง อย่างประเทศ สิงคโปร์ สหรัฐอเมริกา และสหภาพยุโรป ว่ามีมาตรการในการควบคุมแตกต่างกันอย่างไร

3.1.1 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อบริการผ่าน โปรแกรมแคมฟรอกของประเทศสิงคโปร์

ถึงแม้สิงคโปร์จะมีแนวทางและพัฒนาการทางเทคโนโลยีที่ชัดเจนในการพัฒนาสู่การ เป็นสังคมสารสนเทศ แต่นโยบายในการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตกลับไม่เปิดกว้างเท่าใดนัก ทั้งนี้เป็นเพราะธรรมเนียมการควบคุมสื่อที่ได้ทำสืบทอดกันมายาวนานตั้งแต่ในอดีต รัฐบาล สิงคโปร์มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักกันดีในฐานะของรัฐบาลเผด็จการที่ควบคุมการแสดงออกทาง การเมืองใดๆ ที่เป็นปรปักษ์กับรัฐบาล นักข่าว นักเขียน และสมาชิก NGOs มักเป็นกลุ่มที่ได้รับ การเพ่งเล็งเป็นพิเศษ เนื้อหาประเภทอื่นๆ ที่นำเสนอผ่านสื่อที่นอกเหนือไปจากข่าวสารก็ ยัง ได้รับการกำกับดูแลอย่างเข้มงวด ให้นำเสนอแต่สิ่งที่เหมาะสมและไม่ขัดต่อค่านิยมอันดีของ สังคมสิงคโปร์ ไม่ว่าจะเป็นภาพยนตร์ สารคดี หรือละครก็ตาม ดังนั้น มาตรการในการควบคุม การเผยแพร่ภาพและสื่อบริการผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของ ประเทศสิงคโปร์ ย่อม เข้มงวดอย่างแน่นนอน นับแต่ปี ค.ศ.1996 รัฐบาลสิงคโปร์ได้เริ่มผนวกการกำกับดูแล อินเทอร์เน็ต เข้าไว้ใต้การวิเทศน์แห่งสิงคโปร์ (Singapore Broadcasting Authority หรือ SBA) ซึ่ง

ตั้งขึ้นเมื่อปี ค.ศ. 1994 เพื่อกำกับดูแลกิจการการกระจายเสียงและแพร่ภาพทางวิทยุและโทรทัศน์ บทบาทของ SBA คือกำกับดูแล ISPs และ ICPs โดยอาศัยอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสองฉบับ คือ Internet Class License Scheme²⁶ และ Internet Code of Practice

กฎหมายในการกำกับดูแลเนื้อหา อินเทอร์เน็ต ที่เกี่ยวข้องกับ การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก

กฎหมายฉบับแรก หรือ Internet Class License Scheme จะกำกับดูแลในเรื่องของการออกใบอนุญาตแก่ ISPs และ ICPs โดย ISPs และ ICPs ที่ให้บริการเนื้อหาเกี่ยวข้องกับการเมืองหรือศาสนา จำเป็นต้องขอใบอนุญาตโดยลงทะเบียนกับ SBA เงื่อนไขของการรักษาไว้หรือต่อใบอนุญาตคือ ทาง ICPs จะต้องไม่นำเสนอ “เนื้อหาหรือการแลกเปลี่ยนโต้เถียงใดๆ ที่มีความอ่อนไหวทางการเมือง หรือเป็นการวิพากษ์วิจารณ์รัฐบาลและศาสนารวมถึงภาพโป๊เปลือยด้วย” ทั้งนี้ทาง SBA จะมีเจ้าหน้าที่ประจำที่ทำหน้าที่ตรวจสอบดูแลเนื้อหาบน อินเทอร์เน็ต และจะอาศัยอำนาจตามกฎหมายฉบับที่สอง คือ กฎหมาย Internet Code of Practice ในการปิดกั้นเนื้อหาที่เข้าข่ายต้องห้ามดังกล่าว

ตามกฎหมาย Internet Code of Practice นี้ SBA จะพิจารณาอินเทอร์เน็ตว่าเป็นเสมือนสื่อวิทยุและโทรทัศน์ เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรนำเสนอเนื้อหาใดๆ ที่ต้องห้ามในวิทยุและโทรทัศน์ เช่นเนื้อหาที่ “ขัดต่อสาธารณประโยชน์และความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของชาติ ตลอดจนความเหมาะสมและระสนิยมอันดี”²⁷ ISPs และ ICPs ที่ได้รับใบอนุญาตจาก SBA ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายดังกล่าว มิฉะนั้น SBA จะแทรกแซงหรือลงโทษโดยอาจกำหนดเป็นค่าปรับ

นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว SBA ยังมีมาตรการที่เรียกว่า Industry Guidelines on the Singapore Broadcasting Authority's Internet Policy ที่เป็นแนวทางสำหรับกำกับดูแล ISPs และ ICPs โดยตรง จากการประมวลจากกฎหมายทั้งสองฉบับ และ Industry Guidelines สามารถสรุปสาระสำคัญของการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตได้ดังนี้

ก. การปิดกั้นเว็บไซต์และเนื้อหาบางประเภท

ISPs มีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ที่ SBA ได้แจ้งมาว่ามีเนื้อหาที่ต้องห้าม ทั้งนี้ ISPs ไม่จำเป็นต้องค้นหาเนื้อหาที่ต้องห้ามเอง เพราะ SBA จะเป็นผู้ค้นหาและส่งรายชื่อเว็บไซต์ที่ต้องห้ามมาให้ตามวาระ ขณะเดียวกัน ทาง ICPs มีหน้าที่ตาม

²⁶ รายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมาย “Internet Class License Scheme” สามารถหาอ่านได้ที่ อินเทอร์เน็ต.<http://www.sba.gov.sg/netreg/govgaz/clnotif.htm>

²⁷ เนื้อหาโดยละเอียดของกฎหมาย “Internet Code of Practice” สามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ อินเทอร์เน็ต.<http://www.sba.gov.sg/netreg/govgaz/code.htm>)

กฎหมายที่จะเลือกให้บริการประเภทห้องสนทนาเฉพาะในหัวข้อที่ไม่ได้ห้ามตามกฎหมาย อย่างไรก็ตาม กฎหมายไม่ได้กำหนดให้ ICPs คอยสอดส่องหรือเซ็นเซอร์การสนทนาแลกเปลี่ยนกัน แต่กฎหมายก็ส่งเสริมให้มีการใช้มาตรการที่เหมาะสมสำหรับผู้ที่ทำการละเมิดช่องทางการสื่อสาร นอกจากนี้ กฎหมายยังกำหนดให้ ICPs นำเสนอเฉพาะเนื้อหาที่ไม่ขัดต่อกฎหมายอีกด้วย ในกรณีของ mirror sites²⁸ ในต่างประเทศ หรือเว็บไซต์ต่างชาติที่มีการ link ต่อเนื่องไปจากเว็บไซต์ที่มี domain name ในสิงคโปร์ ISPs และ ICPs มีหน้าที่ต้องตรวจสอบดูก่อนว่ามีเนื้อหาที่ต้องห้ามหรือไม่ หากมีเนื้อหาดังกล่าวปะปนอยู่ ISPs และ ICPs ก็มีหน้าที่ต้องปิดกั้นการเข้าถึงเนื้อหาดังกล่าวในทันที

ข. เนื้อหาต้องห้าม (Prohibited Material)

ตามวรรคที่ 4 ใน Industry Guidelines กำหนดไว้ว่าเนื้อหาต้องห้าม หมายถึงเนื้อหาที่ไม่พึงประสงค์ในแง่ของสาธารณประโยชน์ ศิลธรรม ความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัย และความมั่นคงแห่งชาติ ตลอดจนความสมานฉันท์ในประเทศ หรือเนื้อหาตามที่ห้ามไว้ในกฎหมายที่เกี่ยวข้องอื่นๆ

แนวทางในการพิจารณาเนื้อหาที่มีลักษณะต้องห้ามตาม Industry Code คือดูว่ามีลักษณะตามข้อต่อไปนี้หรือไม่

- (1) แสดงร่างกายที่โป้เปลือยหรือเห็นอวัยวะเพศ หรือในลักษณะที่ชี้ชวนไปในทิศทางนั้น
- (2) ส่งเสริมความรุนแรงทางเพศ หรือกิจกรรมทางเพศที่แสดงถึงการบีบบังคับหรือความไม่สมัครใจในทุกรูปแบบ
- (3) แสดงให้เห็นถึงการร่วมเพศหรือกิจกรรมทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง
- (4) แสดงให้เห็นบุคคลที่อายุต่ำกว่า 16 ปี ในกิจกรรมทางเพศหรือในลักษณะการแสดงออกทางเพศอย่างโจ่งแจ้ง
- (5) แสดงให้เห็นหรือส่งเสริมการร่วมเพศ (ทั้งชายกับชายและหญิงกับหญิง) การมีเพศสัมพันธ์ในครอบครัว การมีเซ็กกับเด็ก
- (6) แสดงให้เห็นถึงกิจกรรมที่มีลักษณะรุนแรงหรือโหดเหี้ยมอย่างมาก
- (7) แสดงและบูชา ยั่วยุ ตลอดจนสนับสนุนความเกลียดชัง ความไม่อดทนต่อความแตกต่างในชาติพันธุ์ เชื้อชาติ และศาสนา

เป็นที่ชัดเจนว่า โปรแกรมแคมฟรอกนั้นเข้าข่ายลักษณะต้องห้ามตาม Industry Code เนื่องจากในห้องสนทนาต่าง ๆ นั้น จะมีการแสดงร่างกายที่โป้เปลือยหรือเห็นอวัยวะเพศ แสดงการร่วมเพศ ร่วมเพศ ฯลฯ อย่างไรก็ตาม ในการตัดสินว่าเนื้อหาใดเป็นเนื้อหาต้องห้าม

²⁸ เว็บไซต์ที่มีการคัดลอกไฟล์ข้อมูลจากเว็บไซต์ตัวแม่มาเหมือนเดิมทุกประการ เพื่อประโยชน์ในการให้บริการแก่ผู้ใช้

สมควรแก่การปิดกั้นผู้ทำการพิจารณาจำเป็นต้องพิจารณาถึงคุณค่าทางการแพทย์ วิทยาศาสตร์ ศิลปะและการศึกษาของเนื้อหาต่างๆ ประกอบด้วย

3.1.2 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของประเทศสหรัฐอเมริกา

ประเทศสหรัฐอเมริกา เป็นประเทศแรกที่ได้ดำเนินการบัญญัติกฎหมายออกมาเพื่อควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกในระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ต คือ กฎหมาย The Communication Decency Act (CDA) เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2539 ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของกฎหมาย The Communication Decency Act 1996 โดยได้กำหนดการควบคุมการสื่อสารและเรื่องราวเนื้อหาบน อินเทอร์เน็ต เพื่อลงโทษแก่บุคคลที่ทำการเผยแพร่ภาพหรือ สื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต โดยบัญญัติความผิดของบุคคลใดก็ตามที่ทำ สร้าง ชักชวน หรือริเริ่มให้มีการส่งผ่านไปซึ่งความเห็น ความต้องการ ข้อเสนอ ภาพ หรือวิธีการสื่อสารอื่นๆ อันเป็นการลามก โดยรู้ว่าผู้รับการสื่อสารนั้นคือบุคคลที่อายุต่ำกว่า 18 ปี บุคคลใดกระทำการดังกล่าวมีความผิดต้องรับโทษ นอกจากนั้นกฎหมายฉบับนี้ยังห้ามการส่ง หรือ แสดงโดยใช้บริการสื่อสารทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ด้วยข้อความเห็น ความต้องการ ภาพ หรือข้อมูลประการอื่นในลักษณะของเนื้อหาที่แสดงถึงเรื่องกิจกรรมทางเพศ หรืออวัยวะเพศ แก่บุคคลอายุไม่เกิน 18 ปี และบุคคลที่กระทำความผิดนั้นต้องรับโทษ ซึ่งการที่กฎหมาย CDA กำหนดควบคุมเนื้อหาที่มีลักษณะลามกที่ปรากฏอยู่ในระบบสื่อสารทางเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ก็เพื่อคุ้มครองเด็ก หรือบุคคลที่มีอายุไม่เกิน 18 ปี และกฎหมายนี้ยังครอบคลุมไปถึงสิ่งที่ไม่เหมาะสมซึ่งอาจเป็นอันตรายสำหรับเด็กด้วย นอกจากนี้สหรัฐอเมริกายังได้มีการจัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นมาเพื่อทำหน้าที่ในการควบคุมและเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะ ซึ่งหน่วยงานนี้จะมีหน้าที่ในการตรวจสอบผู้ที่กระทำความผิดรวมการลบข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสื่อลามกต่างๆ ออกจากระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่ส่งผ่านเข้ามาในสหรัฐอเมริกา

ในกรณีของนโยบาย การควบคุมและเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตของสหรัฐฯ จะใช้แนวทางเดียวกับการจัดการโครงสร้าง อินเทอร์เน็ต โดยมีหลักการสำคัญสองประการคือ ก) ใช้แนวนโยบายที่เปิดกว้าง (Open Policy) ที่เน้นให้ภาคเอกชนเป็นผู้นำในการวางกรอบนโยบาย และ ข) ให้ตลาดเป็นตัวหลักต้นรูปแบบการกำกับดูแลที่เหมาะสมของสื่อใหม่ (Market-Driven Medium) ทั้งนี้มีสาเหตุสำคัญหลายประการที่ทำให้สหรัฐอเมริกาใช้แนวทางดังกล่าว

1) อินเทอร์เน็ตเป็นพลังผลักดันสำคัญสำหรับเศรษฐกิจสหรัฐฯ จากข้อมูลของการประชุมสุดยอดว่าด้วยเนื้อหาอินเทอร์เน็ต (Internet Content Summit) ในปี ค.ศ.1999 มีการระบุว่า การเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่องของเศรษฐกิจสหรัฐฯในช่วง 7-8 ปีก่อนหน้านั้นเป็นผล

โดยตรงจากการสร้างและแพร่กระจายของ อินเทอร์เน็ต โดย 40% ของตัวเลขการเจริญเติบโต (50% ถ้าบวก E-Commerce เข้าไปด้วย) เป็นผลสืบเนื่องจาก อินเทอร์เน็ต²⁹ เนื่องจากภาคเอกชนเป็นหัวหอกในการพัฒนาธุรกิจขึ้นมาโดยปราศจากข้อกำหนดใดๆของรัฐจึงควรสานต่อในแง่ของการกำกับดูแลโดยตนเอง เพื่อจะได้ไม่ทำให้เศรษฐกิจที่อยู่บนรากฐานของอินเทอร์เน็ตต้องหยุดชะงักหรือดำเนินไปอย่างไม่ราบรื่น

2) ลักษณะโครงสร้างของรัฐบาลในสหรัฐอเมริกามีหลายระดับและซับซ้อน การจะออกกฎหมายหรือมาตรการใดๆย่อมใช้เวลานานและหากรัฐบาลทุกระดับออกกฎหมายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต ย่อมทำให้เกิดความซับซ้อนและอาจเกิดความขัดแย้งทางพื้นที่อาณาเขตตามกฎหมาย (Jurisdictional Conflict) ทำให้ไม่ยืดหยุ่นและเสียเวลา

3) การเปิดกว้างในการกำกับดูแลสื่อในสหรัฐอเมริกามีเป็นธรรมเนียมที่สืบทอดกันมาจากบทบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา 1 แห่งรัฐธรรมนูญแห่งสหรัฐอเมริกา (The First Amendment) ซึ่งเป็นบทกฎหมายที่ได้รับการอ้างถึงเสมอในเรื่องสิทธิเสรีภาพของสื่อมวลชน ในส่วนนี้ทำให้ลักษณะของการกำกับดูแลตนเองใน อินเทอร์เน็ต ซึ่งเป็นสื่อประเภทหนึ่งแทบจะไม่แตกต่างจากหลักการที่ใช้กับสื่อสารมวลชนอย่างหนังสือพิมพ์ โดยจะเน้นสิทธิเสรีภาพในการแสดงออกของผู้ผลิตเนื้อหาและการกำจัดบทบาทตลอดจนอำนาจหน้าที่ของรัฐในการควบคุมเนื้อหาให้มากที่สุด

สืบเนื่องจากสาเหตุต่างๆดังกล่าวไปแล้ว ประกอบลักษณะอันแพร่กระจายไม่รวมศูนย์ (Decentralized) ของเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและภูมิหลังในการเป็นเครือข่าย ยที่ไม่หวังกำไร (Non-Profit) ทำให้รูปแบบการกำกับดูแลที่ใช้ในสหรัฐ เป็นไปในลักษณะของการรวมกลุ่มกันของภาคเอกชน ที่มีส่วนได้ส่วนเสีย (Private Stakeholders) ในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้องกับ อินเทอร์เน็ต เพื่อมากำหนดแนวทางและวิธีในการปกครองและดูแลประเด็นต่างๆร่วมกัน

ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหา สหรัฐมีการรวมตัวกันของภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อหาแนวทางในการจัดการกับเนื้อหาใน อินเทอร์เน็ต ดังปรากฏในรูปแบบขององค์กรดังต่อไปนี้

1) Recreational Software Advisory Counsel (RSAC) ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของบริษัทเอกชนที่ผลิตวีดีโอเกมส์เพื่อมาจัดอันดับ (Rating) ของวีดีโอเกมส์ตามเนื้อหาเด่นๆที่ปรากฏเช่น ความรุนแรง ภาษา เช็ก และโป๊เปลือย เริ่มตั้งแต่ในปี ค.ศ.1996 RSAC ได้เริ่มพิจารณาเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตก่อให้เกิดRSACi (i=Internet) ขึ้นมา โดยระบบ Rating ของ

²⁹ (12 Ira Magaziner,2000,"The Role Governments Should Play in Internet Policy" in Jens Watermann ,Marcel Machill (eds.)Protecting Our Children on the Internet. Gütersloh: Bertelsmann Foundation Publishers.)

RSACi จะเป็นความพยายามในการ ปรับใช้ระบบการจัดอันดับ วีดีโอเกมส์สำหรับเนื้อหาใน อินเทอร์เน็ต ปัจจุบัน RSACi ได้ถูกรวมเข้ากับ ICRA (Internet Content Rating Association) (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับ ICRA ในตอนต้นของบทนี้)

2) World Wild Web Consortium (W3C) ซึ่งเป็นองค์กรที่สร้างขึ้นโดย Tim Burners-Lee ผู้คิดค้น World Wide Web ขึ้นมา โดย W3C ได้พัฒนาระบบซอฟต์แวร์สำหรับ จัดการเนื้อหาชื่อว่า Platform for Internet Content Selection หรือ PICS ทั้งนี้ PICS เป็น รูปแบบของซอฟต์แวร์ที่ทำให้สามารถสร้างป้าย (Labels) บอกลักษณะเนื้อหาซึ่งจะเชื่อมโยงกับ ที่อยู่ของเว็บไซต์บนอินเทอร์เน็ต (URLs) และ IP address (ตัวเลขที่อยู่ของเครื่องคอมพิวเตอร์ หรือ Server ที่เชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต) RSACi (และ ICRA ภายหลัง) สร้างรายการแบ่ง ประเภทและจัดอันดับเนื้อหาอินเทอร์เน็ตโดยใช้ฐานโปรแกรม (platform) ของ PICS

3) Online Privacy Alliance (OPA) เกิดจากการรวมตัวกันของกลุ่ม อดุสาหกรรมและสมาคมต่าง ๆ จากในสหรัฐอเมริกา และประเทศอื่น ๆ (ในภายหลัง) กว่า 80 แห่ง ด้วยจุดมุ่งหมายร่วมกันในการดูแลความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต โดยการกำหนด นโยบายด้านข้อมูลส่วนบุคคลของการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนให้เกิดความเคารพ สิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้ใช้บริการ สมาชิกของ OPA คือองค์กรหรือเว็บไซต์ที่มีการทำ ธุรกิจแบบออนไลน์หรือมีความเกี่ยวข้องกับการใช้ข้อมูลส่วนบุคคล โดยทั่วไปแล้ว OPA มี นโยบายด้านข้อมูลส่วนบุคคลสำหรับเป็นพื้นฐานให้องค์กรหรือเว็บไซต์สมาชิกนำไปปรับใช้ เพิ่มเติมให้เหมาะสมสำหรับสมาชิกแต่ละราย นโยบายพื้นฐานดังกล่าวนี้มีสาระหลักดังต่อไปนี้

- องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกิจอิเล็กทรอนิกส์จะต้องมีการรับ นโยบายด้านข้อมูลส่วนบุคคลไปปรับใช้ให้เหมาะสม

- นโยบายด้านข้อมูลส่วนบุคคลจะต้องสังเกตได้ง่ายและเปิดเผย ก่อนที่จะทำการร้องขอข้อมูลส่วนบุคคลจากลูกค้าหรือผู้ใช้ โดยนโยบายดังกล่าวต้องระบุถึง จุดประสงค์ในการนำข้อมูลส่วนบุคคลนั้นๆ ไปใช้อย่างชัดเจน

- เมื่อได้ข้อมูลส่วนบุคคลดังกล่าวไปแล้ว มีการจัดเก็บและดูแลอย่างไร ให้ข้อมูลมีความถูกต้อง เจ้าของข้อมูลจะสามารถเข้ามาแก้ไขเพิ่มเติมได้หรือไม่ และต้องแน่ใจว่า ข้อมูลนั้นจะมีความปลอดภัยเพียงพอ ไม่ถูกนำไปใช้ในทางที่ไม่เหมาะสม

นอกจากนี้บริษัทผู้ผลิตซอฟต์แวร์ยักษ์ใหญ่อย่างไมโครซอฟท์ก็ได้สร้างกลไก การกลั่นกรองเนื้อหาไว้ในโปรแกรมเบราเซอร์ (Browser) ของตนคือ Internet Explorer (IE) เพื่อให้ผู้ใช้สามารถตั้งค่าสำหรับกลั่นกรองเนื้อหาที่จะเข้ามาสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ของตนได้โดย ระบบของ IE จะใช้การแบ่งประเภทเนื้อหาที่ควรถูกกลั่นกรองเป็น 4 กลุ่ม ตามระบบของ RSACi (คือ Violence Language Sex และ Nudity) ในแต่ละประเภทของเนื้อหาสามารถตั้งค่าได้ 5 ระดับตามความรุนแรงของเนื้อหาที่ปรากฏ

อย่างไรก็ตาม ผู้ที่นิยมใช้โปรแกรมแคมฟรอกเป็นอันดับ 1 ก็คือประเทศสหรัฐอเมริกา การที่จะออกกฎหมายมาบังคับหรือใช้นโยบายในการควบคุมมิให้มีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกคงเป็นไปได้ยาก เนื่องจากประเทศอเมริกาถือเรื่องสิทธิเสรีภาพในการคิด การพูด การแสดงออกมาก อีกทั้งในเรื่องของเพศท รือเซ็ก ก็ถือเป็นเรื่องส่วนตัว ที่กฎหมายไม่ควรเข้ามาเกี่ยวข้อง ดังนั้นจึงเป็นไปได้ยากที่จะควบคุมมิให้มีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกในประเทศสหรัฐอเมริกา

3.1.3 มาตรการในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคม ฟรอกของสหภาพยุโรป (EU)

รูปแบบการกำกับดูแลที่จะกล่าวถึงต่อไปนี้ได้มาจาก "บันทึกข้อตกลงว่าด้วยการกำกับดูแลเนื้อหาบนอินเทอร์เน็ต" (Memorandum on the Regulation of Internet Content) ที่ประมวลและร่างขึ้นโดย ศูนย์วิจัยสื่อของมูลนิธิเบอร์เทลส์แมน (Bertelsmann Foundation) ในประเทศเยอรมนี เพื่อเป็นแนวทางสำหรับการกำกับดูแลเนื้อหา อินเทอร์เน็ตในเยอรมันและในระดับสากลในเมืองต้นนี้ Memorandum เป็นรูปแบบที่ได้รับการยอมรับให้ใช้ในประเทศสมาชิกของ EU แล้วโดยจะปรากฏสาระสำคัญของ Memorandum อยู่ใน "แผนการสร้างอินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัยยิ่งขึ้นของ EU" (EU Safer Internet Action Plan) การร่าง Memorandum ดังกล่าวเป็นผลจากความร่วมมือกันของผู้เชี่ยวชาญจากนานาชาติในสาขาวิชาและความสนใจด้านต่างๆ อาทิ การเมือง เศรษฐกิจ กฎหมาย และสังคมศาสตร์ จุดมุ่งหมายหลักคือ เพื่อหาทางป้องกันเด็กและผู้เยาว์จากเนื้อหาที่เป็นอันตรายบน อินเทอร์เน็ตให้ดียิ่งขึ้น ทั้งนี้ทั้งนั้น ผู้เชี่ยวชาญมีข้อสรุปเบื้องต้นร่วมกันว่าสำหรับสื่อระดับโลกอย่าง อินเทอร์เน็ต แล้ว เราไม่สามารถจะพึ่งพาเพียงภาครัฐ ภาคเอกชน หรือองค์กรพัฒนาเอกชนฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเพื่อปกป้องผู้เยาว์ได้ ด้วยเหตุนี้แนวทางที่ควรจะเป็นคือ เป็นการประสานความร่วมมือของหลายๆฝ่าย ทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยอยู่บนฐานความรับผิดชอบร่วมกันใน 5 ระดับ ดังต่อไปนี้

1. การกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต
2. การแบ่งประเภทของเนื้อหา (โดยผู้ผลิตเนื้อหาเอง) และการใช้ระบบการกลั่นกรองเนื้อหา (โดยผู้ใช้)
3. การมีสายด่วนให้ผู้ใช้
4. การบังคับใช้และดำเนินการตามกฎหมายเพื่อเสริมการกำกับดูแลตนเอง
5. การส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อ

1) การกำกับดูแลตนเองของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต

ซึ่งทำได้โดยผ่านการพัฒนาและบังคับใช้จรรยาบรรณหรือ กฎ กติกา มารยาท ที่มักเรียกรวมๆ ว่า Code ในการใช้อินเทอร์เน็ต ในยุโรป สมาคมอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต ตลอดจนองค์กรที่เกี่ยวข้องกับ อินเทอร์เน็ตที่ได้ร่วมกันร่าง Code ขึ้นมาและทางรัฐบาลก็มีการสนับสนุน (endorse) code ดังกล่าว ให้มีผลบังคับในการใช้กำกับดูแลเนื้อหา

โดยสาระสำคัญของ Code ของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต ที่มีการพัฒนาและบังคับใช้กันใน EU จะครอบคลุมถึงองค์ประกอบดังต่อไปนี้

- แง่มุมด้านจริยธรรม
- กระบวนการที่ช่วยให้เนื้อหาที่สามารถเข้าถึงได้มีความปลอดภัย
- มาตรการสำหรับการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างเหมาะสม
- วิธีการในการจัดการกับบริการเนื้อหาประเภทต่างๆ เช่น E-mail

Web publishing เป็นต้น

นอกจากนี้ในระยะหลังๆ ได้เกิดความคิดและความพยายามที่จะให้การบังคับใช้ Codes ครอบคลุมไปถึง ผู้ให้บริการกลไกหาข้อมูล (Search Engine) ด้วยเนื่องจากได้มีการศึกษาวิจัยโดยมูลนิธิเบอร์เชลล์แมน ซึ่งนำไปสู่ข้อสรุปที่ว่า Search Engine มีบทบาทสำคัญในการตีกรอบในการรับรู้ของผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต จึงเปรียบเสมือนเป็น “นายประตูข่าวสาร” (Gatekeeper) ของอินเทอร์เน็ต อย่างไรก็ตาม Search Engines ยังดูเหมือนขาดซึ่งความโปร่งใสต่อผู้ใช้ โดยเฉพาะในกระบวนการที่หาหรือจัดอันดับการหาข้อมูล บ่อยครั้งที่มิปรากฏเนื้อหาที่ไม่เกี่ยวข้องกับการค้นหาแถมยังเป็นเนื้อหาที่อาจเป็นอันตราย เพราะฉะนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องสร้างมาตรฐานบางประการแก่ Search Engine เพื่อให้มีความน่าเชื่อถือและเพื่อช่วยให้กระบวนการค้นหาเนื้อหาเที่ยงตรงและถูกต้อง อีกทั้งยังปกป้องผู้ใช้จากเนื้อหาที่ผิดกฎหมายและเป็นอันตราย

2) การแบ่งประเภทและจัดอันดับเนื้อหาและการใช้เทคโนโลยีกลั่นกรอง

ปัจจุบัน EU ยอมรับและส่งเสริมการใช้ระบบการแบ่งประเภทและจัดอันดับ (Rating) เนื้อหาของ ICRA (ดูรายละเอียดเกี่ยวกับระบบของ ICRA ได้ในตอนต้นของรายงานนี้) และมีการแปลแบบสอบถามสำหรับการแบ่งประเภทและติดป้ายเนื้อหา (Labeling) ตลอดจนระบบการกลั่นกรองที่พัฒนามาด้วยกันของ ICRA (ICRA filters) เป็นภาษาต่างๆ ที่ใช้กันในประเทศสมาชิก EU มีการรณรงค์ (โดยพยายามผนวกให้เป็น code ข้อหนึ่ง) ให้ ICPs ทั้งที่เป็นองค์กรและปัจเจกบุคคลมีการติดป้ายและจัดอันดับเนื้อหาของตนเองโดยสมัครใจ อย่างไรก็ตามแนวทางดังกล่าวยังไม่ได้รับการปฏิบัติอย่างแพร่หลายเท่าใดนัก เพราะ ICPs ต่างๆ ยังขาดซึ่งแรงจูงใจในการจัดอันดับ (Rating) เว็บไซต์ของตนเอง

นอกจากนี้ ในหลายๆประเทศสมาชิกEU ที่มีเสรีภาพสูงในการพูด เขียน และ แสดงออกเช่น อังกฤษ ฝรั่งเศส ก็มีผู้ต่อต้านการกลั่นกรองเนื้อหา โดยมองว่าเป็นรูปแบบหนึ่งของการเซ็นเซอร์ จากปัญหาในสวนนี้ จึงมีการพยายามย้ำเน้นในการร่าง Code ต่างๆ ว่า การกลั่นกรองเนื้อหาที่เป็นอันตราย เป็นสิ่งที่สมควรกระทำในระดับผู้ใช้นั้น ISPs และ ICPs จึงควรหลีกเลี่ยงที่จะกลั่นกรองเนื้อหาที่เป็นอันตรายทั้งหมด และมุ่งเน้นมาตรการการปิดกั้นไปเฉพาะเนื้อหาที่ผิดกฎหมายเท่านั้น³⁰

3) การมีสายด่วน (Hotline) ให้กับผู้ใช้

สายด่วนนับเป็นกลไกในการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ตที่ใหม่ที่สุด และสายด่วนสำหรับอินเทอร์เน็ตสายแรก เกิดขึ้นในยุโรปในประเทศเนเธอร์แลนด์ในเดือนมิถุนายน พ.ศ.2539³¹ โดยมีชื่อว่า “สายด่วนอินเทอร์เน็ตเพื่อต่อต้านภาพโป๊เปลือยของเด็ก” (Internet Hotline Against Child Pornography) และในเดือนกันยายน ปีเดียวกัน ได้มีการจัดตั้ง Internet Watch Foundation ขึ้นที่ประเทศอังกฤษ ซึ่งทำหน้าที่เป็นสายด่วนสำหรับแจ้งเหตุทางอินเทอร์เน็ต ในปีต่อๆ มา ก็มีการจัดตั้ง Hotline ขึ้นในประเทศต่างๆเกือบทั่วยุโรป โดยโครงสร้างการดำเนินงานและการสนับสนุนทางการเงินของแต่ละ Hotline จะแตกต่างกันไป และจะมีกระบวนการในการรับเรื่องร้องเรียนตลอดจนสืบสวนเรื่องที่ถูกร้องเรียนซึ่งผิดแผกกันบ้างแล้วแต่กฎหมายในแต่ละประเทศ

ในปี พ.ศ.2542 ผู้ให้บริการสายด่วนจำนวนหนึ่งในยุโรปได้รวมตัวกันจัดตั้งเป็นสมาคมผู้ให้บริการสายด่วนในยุโรป (Associate of Internet Providers in Europe หรือ INHOPE) เพื่อประสานงาน กิจกรรมและเครือข่าย Hotline ทั่วยุโรปโดยมีสมาชิกสมทบจากสหรัฐอเมริกาและออสเตรเลียด้วย ทั้งนี้ INHOPE มีสถานะเป็นองค์กรที่ไม่หวังกำไร โดยมีวัตถุประสงค์หลักในการช่วยอำนวยความสะดวกให้สายด่วนในยุโรป ในการรับเรื่องและดำเนินการกับเนื้อหาหรือพฤติกรรมที่ผิดกฎหมายหรือเป็นอันตรายบน อินเทอร์เน็ต แต่ตัว INHOPE เองจะไม่ทำหน้าที่เป็น Hotline เอง ทั้งนี้การจัดตั้ง INHOPE ขึ้นมาเป็นส่วนหนึ่งของ EU Safer Internet Action Planด้วย เนื่องจากได้มีการพิจารณาในการประชุมอื่นๆของ EU แล้วว่า ปัญหาเกี่ยวกับเนื้อหาหรือกิจกรรมที่ผิดกฎหมายหรือเป็นอันตรายบน อินเทอร์เน็ต

³⁰ ประมวลจากการแลกเปลี่ยนโต้เถียง (discussion) กับของผู้เชี่ยวชาญ ผู้ปฏิบัติและผู้วางนโยบายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตที่การประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “Rethinking Media Policy in the Internet Age” ซึ่งจัดโดย Asia-Europe Foundation ที่ประเทศสิงคโปร์ระหว่างวันที่ 10-11 มีนาคม พ.ศ.2546 ผู้วิจัยได้มีโอกาสไปเข้าร่วมการประชุมนี้ด้วย)

³¹ ในสหรัฐอเมริกามี สายด่วน ของ National Centre for Missing and Exploited Children (NCMEC) สำหรับแจ้งเด็กหายหรือถูกล่วงละเมิด ซึ่งในภายหลังได้รวมถึงการรับแจ้งเนื้อหาหรือการละเมิดเด็กทางอินเทอร์เน็ตเข้าไปด้วย อย่างไรก็ตามสายด่วนของ NCMEC ไม่ได้ดูแลรับเรื่องราวเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่ต้นจึงไม่นับเป็น Internet Hotline

รวมถึงการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารเป็นเรื่องระดับโลกหรือระดับสากล การมีเพียงสายด่วนในระดับชาติจึงไม่สามารถสร้างประสิทธิภาพได้เท่ากับกลุ่มเครือข่ายของสายด่วน ที่มีวัตถุประสงค์สอดคล้องกัน ในการนี้ INHOPE จึงทำหน้าที่เป็นกลไกกลางให้สายด่วนระดับชาติสามารถทำงานร่วมกัน ตลอดจนสื่อสารแลกเปลี่ยนกันเพื่อให้เกิดความเข้าใจในบรรยากาศทางการกำกับดูแลและทางวัฒนธรรมที่แตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

4) การบังคับใช้และดำเนินการตามกฎหมาย

ถึงแม้การกำกับดูแลตนเองโดยวิธีการต่างๆ จะมีข้อดีมากมาย แต่ก็จำเป็นที่จะต้องมีการกำกับดูแลโดยใช้กฎหมายควบคุมไปด้วยเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุดและเนื่องจากเหตุผลดังต่อไปนี้

(4.1) การกำกับดูแลทางกฎหมาย เป็นสิ่งที่พลเมืองทุกคนต้องปฏิบัติตาม (Binding for all Citizens) ขณะที่การกำกับดูแลตนเองจะไม่ผูกมัดหรือครอบคลุมทุกฝ่ายให้ปฏิบัติตาม

(4.2) การกำกับดูแลทางกฎหมายมีผลในการบังคับใช้อย่างชัดเจนจากอำนาจที่ได้รับการมอบหมายจากประชาชนของรัฐ ขณะที่การกำกับดูแลตนเองขึ้นอยู่กับอำนาจหรือความพึงพอใจส่วนตัวของแต่ละบุคคล

(4.3) เนื่องจากการกำกับดูแลทางกฎหมายต้องผ่านกระบวนการทางนิติบัญญัติ ในระบอบประชาธิปไตยจึงจะมีน้ำหนักทางศีลธรรม (Moral Authority) สูงกว่าการกำกับดูแลตนเอง ซึ่งมักจะอาศัยหลักการที่สะท้อนผลประโยชน์ในแต่ละภาคสังคมเท่านั้นในกรณีการกำกับดูแลเนื้อหาด้วยกฎหมายใน EU มีการกำหนดกรอบชัดเจนในแง่มุมทางเทคโนโลยี และความรับผิดชอบตามกฎหมายของผู้ที่ให้บริการในแต่ละระดับเครือข่ายของอินเทอร์เน็ต ซึ่งสามารถแบ่งได้เป็น

- ผู้ให้บริการเครือข่าย (Network Providers) เช่น บริษัทโทรศัพท์ หรือองค์กรที่บริหารจัดการโครงสร้างพื้นฐานทางสารสนเทศต่างๆ
- ผู้ให้บริการการเข้าถึงเครือข่าย (Providers of Access to the Network) เช่น ISPs ต่างๆ
- ผู้ให้บริการเครื่องคอมพิวเตอร์ host หรือ server ที่ไม่เพียงแต่มีการส่งข้อมูล แต่ยังมีเก็บข้อมูลเอาไว้ด้วย (Providers of Computer Systems (Servers) through which the Data is not Only transmitted but also stored)

จากการศึกษาของคณะผู้เชี่ยวชาญที่ถูกมอบหมายโดยคณะกรรมการของสหภาพยุโรปได้ข้อสรุปว่า แนวทางที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่สุดทางกฎหมายในการจัดการกับเนื้อหาที่ผิดกฎหมายบนเครือข่ายระดับโลกอย่าง อินเทอร์เน็ต ควรจะมุ่งเน้นไปที่ผู้ให้บริการในระดับ Server ที่ได้มีการเก็บกักเนื้อหาที่ผิดกฎหมายมาอยู่เป็นระยะเวลาหนึ่ง จากการวิเคราะห์ทางเทคนิคพบว่า ผู้ให้บริการระดับ Server ไม่สามารถควบคุมข้อมูลได้อย่างมี

ประสิทธิภาพเพราะมีข้อมูลอยู่ใน server มากมาย อย่างไรก็ตาม หากผู้ให้บริการ server ทราบว่ามีเนื้อหาที่ผิดกฎหมายก็จะสามารถควบคุมและปิดกั้นข้อมูลเหล่านั้นได้โดยง่าย ในทางกฎหมาย แนวทางที่เรียกว่า “แจ้งให้ทราบแล้วเอาออก” (Notice and Take-down) นี้เป็นกระบวนการที่สามารถทำได้และบังคับใช้ตามกฎหมายได้ในระดับ Server (ในกรณีของเนื้อหาผิดกฎหมาย) กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ผู้ให้บริการระดับ Server มีข้อมูลผิดตามกฎหมายที่จะเอาเนื้อหาผิดกฎหมายออก (ไม่ว่าจะโดยการลบทิ้งหรือปิดกั้น) เมื่อมีการแจ้งเข้ามาโดยผู้ใช้สมาคม หรือกลุ่มต่อสู้ทางสังคมต่างๆ การกำหนดตามกฎหมายให้ผู้ให้บริการระดับ Server มีความรับผิดชอบต่อเนื้อหาใน Server ของตน เป็นสิ่งที่ง่ายกว่าในทางปฏิบัติที่จะไปบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวกับผู้ให้บริการเครือข่าย ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็นผู้ให้บริการช่องสัญญาณ หรือคลื่นความถี่ที่ไม่เกี่ยวกับเนื้อหา หรือกับผู้ให้บริการการเข้าถึงเครือข่ายหรือ ISPs ที่ส่วนใหญ่เนื้อหาที่ผ่าน ISPs เข้ามาจะเป็นอยู่ในรูปกระแสข้อมูล (Data Flow) ที่ไหลผ่านไปมามากกว่าจะเป็นข้อมูลที่มีการเก็บไว้อย่างเป็นทางการ³²

นอกเหนือจากนั้น หน่วยงานบังคับใช้กฎหมายของแต่ละประเทศใน EU ก็ได้รับการให้ความสำคัญในแง่ของการพัฒนาทักษะทางด้านเทคโนโลยี เครือข่ายอย่างอินเทอร์เน็ต ตลอดจนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับประเด็นปัญหาต่างๆของเนื้อหาในสื่อใหม่นี้

5) การสร้างความรู้เท่าทันสื่อ (Media Literacy)

ในสหภาพยุโรป การสร้างความรู้เท่าทันสื่อมีการส่งเสริมและปฏิบัติกันอยู่ในหลายบริบทด้วยกัน เช่น ในโรงเรียน สถานที่ทำงาน และในมณฑลทางการเมือง โดยในทุกๆบริบทนั้นมีการส่งเสริมการพัฒนาทักษะทั้งในเชิงเทคนิค (ความสามารถในการใช้และนิเทศตนเองกับเทคโนโลยี) รวมไปถึงความรู้ความสามารถที่จะกลั่นกรอง ประเมินและสร้างความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารที่ได้จากสื่อใหม่นี้ ตัวอย่างเช่น เว็บท่า (Portal) ในประเทศเยอรมนีชื่อ “Internet-ABC” ซึ่งเป็นเว็บท่าที่พัฒนามาเพื่อรองรับเด็กและผู้ปกครองที่ต้องการการแนะนำและอบรมเบื้องต้นเกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ต หลายๆ โรงเรียนในเยอรมนีใช้เว็บท่านี้เป็นโฮมเพจสำหรับเข้าถึงอินเทอร์เน็ต

ในทำนองเดียวกัน ในอังกฤษได้มีการพัฒนาเครือข่ายเพื่อส่งเสริมความรู้และการใช้อินเทอร์เน็ตผ่านโครงการที่ชื่อว่า “National Grid for Learning (NGfL)” ซึ่งมีเป้าหมายในการเป็นเครือข่ายแห่งข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพสำหรับการเรียนการสอนของนักเรียน ครู และครูใหญ่ในโรงเรียน NGfL มีเว็บท่าที่ผู้สนใจสามารถจะเข้าถึงได้ และเนื้อหาบนเว็บ NGfL ตลอดจน links ต่างๆที่เชื่อมโยงกัน ได้มีการกลั่นกรองมาอย่างดีว่าจะไม่มีเนื้อหาที่ผิดกฎหมายและเป็นพิษเป็นภัยกับเด็กปะปนอยู่

³² Ulrich Sieber,(2000), “Legal Regulation, Law Enforcement and Self-Regulation : A New Alliance for Preventing Illegal Content on the Internet” in Jens Waltermann)

นอกจากจะส่งเสริมความรู้เท่าทันสื่อผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเพื่อการศึกษาแล้ว ยังสามารถสร้างความสามารถในลักษณะดังกล่าวผ่านทางระบบการศึกษาโดยตรง โดยผนวกเข้าไว้เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรและวิธีการสอน ซึ่งนอกจากที่แต่ละโรงเรียนจะต้องมีอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และโทรทัศน์ที่มีคุณภาพรองรับอย่างเพียงพอแล้ว ยังต้องมีครูที่มีความรู้และทักษะอย่างเพียงพอที่จะนำเด็กเข้าสู่ “วัฒนธรรมแห่งการใช้อินเทอร์เน็ตอย่างมีความรับผิดชอบ” ตั้งแต่วัยเยาว์อีกด้วย ในส่วนนี้ การฝึกหัดครู (Teacher Training) จึงควรที่จะได้รวมความรู้เกี่ยวกับสื่อไว้อย่างเข้มข้นด้วย ในเมือง Gutersloh ของเยอรมนี มีโครงการชื่อ ESG ซึ่งเป็นการพยายามสร้างความร่วมมือระหว่างผู้ผลิตสื่อ (รวมถึงผู้ผลิตเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตด้วย) กับโรงเรียน ในการฝึกให้ครูมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตสื่อประเภทต่างๆ ตลอดจน โครงสร้างในการผลิตสื่อแต่ละประเภท โครงการดังกล่าวได้กลายมาเป็นรูปแบบตัวอย่าง (model) ของการส่งเสริมการรู้เท่าทันสื่อในโรงเรียนในระดับสากล³³

ขณะเดียวกัน ในบริบทของที่ทำงาน แม้แต่ในภาคที่ไม่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยี นายจ้างสามารถส่งเสริมความรู้และทักษะเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ตเพิ่มเติมให้ลูกจ้างหรือพนักงานได้โดยผ่านการอบรมภายใน (In-Service Training) มูลนิธิเบอร์เชิลส์แมนของเยอรมันและมูลนิธิโทม-วอร์เนอร์ของสหรัฐฯ ได้ร่วมกันพัฒนารูปแบบของการอบรมพนักงานเกี่ยวกับทักษะที่เกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต ในลักษณะที่สามารถจะต่อยอดเป็นการเรียนรู้ ตลอดชีวิต (lifelong learning) โดยเนื้อหาในการอบรมจะครอบคลุมถึงความเชี่ยวชาญด้านเทคนิคในการใช้สื่อใหม่ และความเข้าใจอย่างรู้เท่าทันประโยชน์และโทษของมันด้วย

เห็นได้ว่าสหภาพยุโรป (EU) ได้ให้ความสำคัญกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งรวมถึงการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคม - ฟรอกด้วย แต่อย่างไรก็ตาม คนที่เข้าไปใช้บริการในโปรแกรมแคมฟรอกของ EU ยังจัดว่าเป็นกลุ่มน้อย มีเพียงไม่กี่เปอร์เซ็นต์ เมื่อเทียบกับอเมริกา จีน และไทย ดังนั้น การแก้ปัญหาในเรื่องการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตของกลุ่ม EU จึงเป็นการแก้ปัญหาโดยรวม ไม่ได้มุ่งเน้นไปที่เรื่อง การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกเพียงอย่างเดียว

3.2 ปัญหาในการควบคุมการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของประเทศไทย

ปัญหาเรื่องการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกกลายเป็นที่โจษจันกันไปทั่วบ้านทั่วเมืองเสียแล้ว กับโปรแกรมวีดีโอ คอนเฟอร์เรนซ์สุดอื้อฉาว “แคมฟรอก”

³³ Ulrich Engelen. (2003). Panel discussion on “Expanding Horizon in Germany, Europe and Asia” at the Workshop on Rethinking Media Policy in the Internet Age.)

(Camfrog) หรือโปรแกรมแชทผ่านเว็บแคม (กล้องติดกับคอมพิวเตอร์ที่ทำให้สามารถเห็นหน้าของคู่สนทนาอีกฝ่ายหนึ่ง)³⁴

โปรแกรมแคมฟรอก ที่เป็นข่าวดังอยู่ช่วงหนึ่ง ไม่ว่าจะหนังสือพิมพ์ หรือ ทีวีในหลาย ๆ ช่องได้นำเสนอข่าวไปแล้ว ว่ามีการกระทำพฤติกรรมไม่เหมาะสมขึ้นในการใช้งานโปรแกรมนี้ และที่เป็นปัญหาก็คือ พบว่าวัยรุ่นไทยได้ใช้งานโปรแกรมดังกล่าวเป็นอันดับ 3 ของโลก³⁵

สาเหตุที่ทำให้ผู้อ่านก็คือโปรแกรมตัวนี้ มีเรื่องเพศ เซ็ก ภาพเซ็กซี ปรากฏอยู่ในอันดับต้น ๆ ของห้องที่มีผู้เข้าชมจำนวนมาก อีกทั้งเป็นห้องสนทนา ที่เป็นของคนไทยสร้างกันเอง อาทิ xxxThai Teenxxx, หลุดโลกคลับ ไทย 24 ชั่วโมง ออนไลน์ และอีกหลายห้องที่แค่เห็นชื่อเป็นที่รู้จักดีว่า คือ ห้องที่มีการแสดงตามที่กล่าวมาข้างต้นนั่นเอง ตัวอย่าง คำพูดในห้องสนทนาแคมฟรอก

“ถอดได้ไหม เอาตัวนอกออกเถอะครับ”

“สวยจัง เนียนมาก ะ”

“ปรับกล้องต่ำลงนิดครับ”

“ใครอยากให้น้อง hot girl ปลดกระดุมช่วย กด 1 ด้วยครับ”

ตั้งแต่มีการเสนอข่าวออกไปผู้ใหญ่ในกระทรวงวัฒนธรรมหลายท่าน ให้ความ กังวลและเป็นห่วงกับปัญหาดังกล่าว โดยทางกระทรวงวัฒนธรรม ได้ทำหนังสือแจ้งไปยังกระทรวงไอซีที และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อกำหนดมาตรการดำเนินการบล็อกเว็บดังกล่าว และตรวจสอบหาผู้กระทำความผิดโดยเร่งด่วน สะท้อนให้เห็นความวิตกกังวลของสังคมเกี่ยวกับการที่สื่อใหม่สามารถนำพาเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มผู้ใช้หลักกลุ่มหนึ่ง ไปสู่เนื้อหาที่ผิดกฎหมายและเป็นอันตราย

ปัญหาด้าน การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของประเทศไทยเป็นปัญหาสำคัญระดับประเทศ รัฐเป็นกลไกแรกที่ถูกผลักดันให้เข้าไปวางมาตรการต่าง ๆ ซึ่งจะมีทั้งที่เป็นการป้องกัน และเป็นการรับมือกับสถานการณ์หรือปัญหาเฉพาะหน้า นอกจากมาตรการต่าง ๆ ของภาครัฐแล้ว กลุ่มทางสังคมที่มีความเกี่ยวข้องกับกิจกรรมภายในโลกอินเทอร์เน็ต ก็เริ่มหันมาออกมาตรการและแนวทางต่าง ๆ เพื่อช่วยบรรเทาปัญหาดังกล่าว ตามบทบาทและขอบเขตที่ตนสามารถกระทำได้ทั้งนี้บทบาทของภาครัฐ ภาคอุตสาหกรรม ภาคประชาสังคม และภาคอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องสามารถประมวลได้ในรายละเอียดดังต่อไปนี้

³⁴ ปิต “แคมฟรอก” ทำยากสอนเด็กใช้เน็ตอย่างรู้เท่าทันง่ายกว่า. (2549). ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2550, จาก <http://www.thaigaming.com/hardware-technology-news/thread-9710.html>

³⁵ โปรแกรมโซว์หวิว ไทยสุดฮิต อันดับ 3 ของโลก. (2549, 19 ธันวาคม). [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ไทยรัฐ. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก

<http://www.thairath.co.th/offline.php?section=hotnews&content=30587>

3.2.1 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตของภาครัฐ

เมื่อกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารหรือกระทรวงไอซีทีจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2545 นโยบาย ภารกิจ ตลอดจน หน่วยงาน และบุคลากรบางส่วนที่เกี่ยวข้องกับงาน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารได้รับการโอนย้ายเข้าสู่กระทรวงฯ ศูนย์เทคโนโลยี อิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ หรือเนคเทคซึ่งเป็นหน่วยงานกลางดำเนินงาน เกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศมาก่อนหน้าได้ รับการปรับเปลี่ยนบทบาทกลับไปดำรงสถานะ ผู้ผลิตงานวิจัยที่เกี่ยวข้องสถานะของผู้กำกับดูแลเนื้อหาในสื่อ อินเทอร์เน็ตในยุคปัจจุบันจึงได้รับการโอนให้เป็นหน้าที่ของ กระทรวงไอซีที ในขณะที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีบทบาทหลัก เป็นผู้บังคับใช้กฎหมายกรณีการละเมิดต่าง ๆ ด้านเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตมาตั้งแต่สมัยเริ่มต้น การใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยก็ยังคงรักษาบทบาทเดิม ผ่านทางหน่วยงานชื่อ ศูนย์ข้อมูล ข้อสนเทศต่อไป

3.2.1.1 กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

ในการจัดการกับเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต กระทรวงไอซีทีมี บทบาทหลักเป็นผู้ริเริ่มและประสานงานส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องในสังคม นับว่าเป็นเจ้าภาพในการจัดให้มีกลไกการกำกับดูแลขึ้นอย่างแท้จริง โดยจะอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทั้งภาค ประชาสังคม และหน่วยงานราชการที่มีอำนาจหน้าที่เช่น สำนักงานตำรวจแห่งชาติเป็นต้น อย่างไรก็ตามในระยะเริ่มต้นที่ยังไม่มีผู้มีอำนาจรับผิดชอบชัดเจนในการ จัดการดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต แต่ปัญหาพิษภัยจากอินเทอร์เน็ตได้เกิดขึ้นแล้วและทวีความ รุนแรงขึ้นเรื่อย ๆ ทางกระทรวงจึงต้องเข้าไปจัดการดูแลแม้ว่าในปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายใด ๆ มารองรับก็ตาม กลไกที่กระทรวงไอซีทีนำมาใช้ขณะนี้จึงเป็นลักษณะการกำหนดมาตรการ ต่าง ๆ เช่น การแต่งตั้งคณะกรรมการสืบสวน ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมคอมพิวเตอร์ (Cyber Inspector) ซึ่งถือเป็นกลไกและมาตรการหลักของกระทรวงไอซีทีในการกำกับดูแล เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมใน อินเทอร์เน็ต รวมถึงปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่าน โปรแกรมแคมฟรอกในประเทศไทยที่กำลังทวีความรุนแรงขึ้นด้วย

3.2.1.2 ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

ในฐานะผู้บังคับใช้กฎหมาย (Law Enforcement) ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจในการจัดการกับอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในอินเทอร์เน็ต โดยหน่วยงานเฉพาะของ สำนักงานตำรวจแห่งชาติที่เข้ามากำกับดูแลเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต ได้แก่ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ ซึ่ง ทางศูนย์ได้มีการจัดทำเว็บไซต์ www.police.go.th เพื่อใช้เป็นสื่อกลางการสื่อสารระหว่างตำรวจ กับประชาชนและรับแจ้งเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม

บทบาทในการใช้กลไกและมาตรการต่าง ๆ ของศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศสำนักงาน ตำรวจแห่งชาติ ในการกำกับดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมมีดังต่อไปนี้

ก. การจัดการกับผู้ผลิตเนื้อหาที่ผิดกฎหมาย

กระบวนการการดำเนินการกับผู้กระทำผิดเริ่มจาก เมื่อทางศูนย์ฯ ได้รับแจ้งเบาะแสหรือ ตรวจสอบพบเว็บไซต์ที่มีภาพโป๊เปลือยหรือข้อความนัยยะทางเพศอย่างชัดเจน ทางทีมงานจะเริ่มจากการสืบสวนเลขไอพีที่อยู่ในกระทู้ก่อน ซึ่งเลขไอพีตัวนี้จะเป็นตัวบอกให้รู้ว่า กระทู้หรือเว็บไซต์นั้นถูกส่งผ่านผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตรายใด เมื่อทราบเลขไอพีเรียบร้อยแล้ว เจ้าหน้าที่จะประสานงานไปยังผู้ให้บริการรายนั้น ในการสืบหาเลขหมายโทรศัพท์ที่เลขไอพีใช้ในการติดต่อเข้ามาที่ผู้ให้บริการ เพราะว่าทุกครั้งที่มีการเชื่อมต่อ อินเทอร์เน็ต ผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต จะเก็บหมายเลขโทรศัพท์ที่โทรเข้ามาหรือที่เรียกว่า คอลเลอร์ ไอดี (Caller ID) ทุกครั้ง เมื่อได้หมายเลขโทรศัพท์เรียบร้อยแล้ว ก็จะทำให้รู้ว่าผู้ต้องสงสัยอยู่ที่ใด ในท้ายที่สุดเจ้าหน้าที่ศูนย์ข้อมูลสนเทศจะประสานไปยังตำรวจท้องที่ ในการนำกำลังเข้าจับกุมผู้ต้องสงสัย และหลังจากที่ได้มีการจับกุมแล้วจะมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ ตำรวจในท้องที่ที่วางแผนและส่งฟ้องศาลต่อไปการพิจารณาความผิดของเจ้าของเว็บไซต์นั้นจำเป็นต้องพิจารณาก่อนว่า เว็บไซต์นั้นเป็นเว็บประเภทใด หากเป็นเว็บไซต์เกี่ยวกับเรื่องลามก หรือภาพอนาจารอยู่แล้ว ก็มีแนวโน้มว่าเจ้าของเว็บไซต์จะมีส่วนรู้เห็นในการกระทำความผิดด้วย แต่ถ้าเป็นเว็บไซต์ทั่วไปที่มีการให้ตั้งกระทู้ได้โดยไม่จำกัดหัวข้อความสนใจ ก็ต้องดูเจตนาของเจ้าของเว็บไซต์ก่อนว่ามีส่วนรู้เห็นต่อการตั้งกระทู้ที่มีเนื้อหาอ่อนนัยยะทางเพศนั้นหรือไม่

จากหนังสือพิมพ์ไทยรัฐ วันที่ 29 ธันวาคม 2549 เจ้าของห้องสนทนาในโปรแกรม แคมพรอก โปรแกรมวิดีโอคอนเฟอเรนซ์ชื่อดัง เข้ามอบตัวกับตำรวจกองปราบปราม หลังจากตกเป็นผู้ต้องหาคดีเผยแพร่ภาพลามกอนาจารตามกฎหมายอาญามาตรา 287

การเข้ามอบตัวของผู้ต้องหาครั้งนี้ สืบเนื่องเจ้าหน้าที่ตำรวจของกองปราบปราม สืบสวนหาตัวผู้ให้บริการหรือผู้ดูแลห้องสนทนาต่างๆ ในโปรแกรมหดงกล่าว จนได้หลักฐานไปขอหมายค้นศาลเข้าขอตรวจค้นเซิร์ฟเวอร์ ที่ใช้ในการกระทำความผิด 3 ห้องสนทนาได้แก่ “ฮาเร็ม” “ไทยเกย์แคม” และ “ไทยเกิร์ลมูฟ เอ็กซ์ เอ็กซ์ เอ็กซ์ ” ที่ตั้งอยู่กับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) รายต่างๆ กับ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ต่อมาได้มีการขยายผลจากเซิร์ฟเวอร์ จนทราบชื่อเจ้าของห้องผู้ให้บริการที่มีการเปิดบริการโซเชียลลามกอนาจาร ก่อนเข้าทำการตรวจค้นพร้อมกับยึดของกลางเป็นเครื่องคอมพิวเตอร์มาได้

ข. การปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม

ศูนย์ข้อมูลสนเทศ สำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ทำการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม รวมถึงเว็บไซต์ที่ทำการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร โดยศูนย์ข้อมูลสนเทศจะทำการจัดส่งรายชื่อเว็บไซต์ดังกล่าวไปยังผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต (ISPs) เพื่อทำการปิดกั้นเว็บไซต์เหล่านั้น

ส่วนการปิดกั้นเนื้อหาของโปรแกรมแคมฟรอกนั้น เนื่องจากตัวโปรแกรมแคมฟรอกจำเป็นต้องมีเซิร์ฟเวอร์ เพื่อเป็นโฮสต์ในการให้บริการ ดังนั้นเจ้าของห้องจะต้องเช่าเซิร์ฟเวอร์จากผู้ให้บริการเว็บโฮสติ้ง หรือผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) โดยสิ่งที่ทำได้ คือ ภาครัฐต้องบอกให้ ผู้ประกอบการเหล่านี้ ตรวจสอบลูกค้าว่า มีการใช้เพื่อเล่นแคมฟรอกหรือไม่ หากมีก็ขอให้ปิดบริการหรือยกเลิก ส่วนโฮสต์ที่อยู่ต่างประเทศอาจต้องขอร้องให้ ISP ปลดล็อกกราฟฟิกแทน

และตั้งแต่วันที่ 29 ม.ค.เป็นต้นไป บริษัท กสท โทรคมนาคม ซึ่งเป็นผู้ให้บริการวงจรเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตต่างประเทศ หรือ International Internet Gateway (IIG) ปิดการเชื่อมต่อสำหรับเว็บไซต์แคมฟรอก (www.camfrog.com) หรือ บริการแคมฟรอก (Camfrog) ซึ่งจะส่งผลให้ ผู้ใช้ไม่สามารถ เข้าไปยังเว็บไซต์ดาวน์โหลด เพื่อใช้บริการ หรือ ใช้บริการผ่านซอฟต์แวร์โปรแกรมสนทนาได้อีก หลังจากผลสำรวจพบว่า เยาวชนของประเทหมกมุ่นกับการเล่นโปรแกรมดังกล่าว

ทั้งนี้ การบล็อกดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ ในวงกว้างมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มคนหูหนวกที่ใช้โปรแกรมดังกล่าวเพื่อการสื่อสารผ่านภาษามือ ซึ่งก่อนหน้านี้ได้ดำเนินการ ปิดเฉพาะเลขหมายที่ระบุการใช้งาน (IP Address) และบางห้องในโปรแกรมที่ส่อไปในทางลามกอนาจารเท่านั้นแต่เมื่อไม่ได้ผล เพราะผู้ใช้กลุ่มนี้สามารถหาช่องทางอื่นเพื่อจะใช้โปรแกรมดังกล่าวได้อีกไอ ซีทีจึงต้องเข้มมาตรการขั้นเด็ดขาดและทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากขึ้น

ค. การรณรงค์ให้ความรู้แก่ประชาชน

ศูนย์ข้อมูลข้อสนเทศ ได้จัดทำเนื้อหาเกี่ยวกับภัยอันตรายต่างๆ ที่เกิดขึ้นในโลก อินเทอร์เน็ต และนำเสนอทางเลือกเนื้อหาที่เหมาะสมสำหรับเด็กผ่านทางเว็บไซต์ police.go.th

3.2.1.3 ศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ

(National Electronics and Computer Technology Center: NECTEC)

เนคเทคก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2529 ในระยะเริ่มต้นมีสถานะเป็นโครงการภายใต้ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยี สำนักงานปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและการพลังงานต่อมาเนคเทคได้เปลี่ยนแปลงสถานะเป็นศูนย์แห่งชาติเฉพาะทางและ เปลี่ยนการจัดรูปแบบองค์กรใหม่ตามพระราชบัญญัติพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี พ.ศ. 2534 โดยรวมกับอีก 3 องค์กรในขณะนั้น ได้แก่ คณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (Science and Technology Development Board : STDB หรือ กพวท.) ศูนย์พันธุวิศวกรรมและเทคโนโลยีชีวภาพแห่งชาติศูนย์เทคโนโลยีโลหะและวัสดุแห่งชาติ เป็นสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (National Science and Technology Development

Agency : NSTDA หรือ สวทช. อยู่ภายใต้กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม โดย สวทช. เป็นหน่วยงานของรัฐที่มีใช้ส่วน ราชการ ระบบการบริหารและการกำหนดนโยบายได้รับการกำหนดโดยคณะกรรมการพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ (กวทช.)

วัตถุประสงค์การดำเนินการหลักของสำนักเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติจึงเป็นหน่วยงานที่นำเสนอมาตรการนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีสารสนเทศ จากภารกิจดังกล่าวนำไปสู่การจัดตั้งเป็นโครงการ 6 โครงการ และ 1 กลุ่มงาน ได้แก่

1) กลุ่มโครงการศึกษาวิจัยนโยบายเทคโนโลยีสารสนเทศ
2) กลุ่มโครงการส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในหน่วยงาน
ของรัฐ

3) กลุ่มโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ
4) กลุ่มโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประชาชน
5) กลุ่มโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการศึกษา
6) กลุ่มโครงการเทคโนโลยีสารสนเทศตามพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

7) งานความร่วมมือระหว่างประเทศด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
ในส่วนของกลุ่มโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ สำนักเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ ได้ดำเนินโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศซึ่งประกอบด้วยกฎหมาย 6 ฉบับ ได้แก่ กฎหมายเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายเกี่ยวกับลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์ กฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสารสนเทศให้ทั่วถึงและเท่าเทียมกัน กฎหมายเกี่ยวกับการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล กฎหมายเกี่ยวกับอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ และกฎหมายเกี่ยวกับการโอนเงินทางอิเล็กทรอนิกส์และเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงานของโครงการพัฒนากฎหมายเทคโนโลยีสารสนเทศ

แนวทางนโยบายต่าง ๆ ที่ เนคเทคใช้ในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตในช่วงเริ่มต้นมีดังต่อไปนี้

ก. การวิจัยเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูล

ในส่วนของการวิจัยและผู้มีความเชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ทางเนคเทคได้จัดทำฐานข้อมูลรวบรวมเว็บไซต์หรือพฤติกรรมในทางที่ไม่เหมาะสม เพื่อใช้เป็นข้อมูลสนับสนุนในการทำงานของหน่วยงานรัฐอื่น ๆ ในการปราบปราม

ข. เครือข่ายทางการศึกษา

กิจกรรมอีกส่วนหนึ่งของเนคเทคที่เข้าไปมีส่วนในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตของโรงเรียน ได้แก่ โครงการเครือข่ายคอมพิวเตอร์เพื่อโรงเรียนไทย School Net เนื่องจากเป็นอินเทอร์เน็ตที่ใช้กันภายในโรงเรียน ผู้ดูแลโครงการจึงได้ทำการปิดกั้น (proxy server) ในลักษณะการพิจารณาจากคำสำคัญ (Keyword) เช่น sex อีกทั้งยังมีการจัดทำและการส่งเสริมการเปิดรับเนื้อหาที่เหมาะสม โดยการพัฒนาต้นแบบห้องสมุดดิจิทัล (Digital Library) ที่มีเนื้อหาสาระประกอบด้วยเอกสารข้อมูลที่เป็นความรู้ ภาพ เสียง สไลด์ สื่อช่วยสอน วีดีโอ ครอบคลุมใน 7 หมวดวิชาหลักสายวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้แก่ คอมพิวเตอร์ คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยาฟิสิกส์ สิ่งแวดล้อมและพื้นฐานทางวิศวกรรม และในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาใน 10 หมวดวิชา ได้แก่ ความรู้ทั่วไป ศาสนา ภาษาศาสตร์ เทคโนโลยี วรรณคดี ปรัชญา สังคมศาสตร์วิทยาศาสตร์ และประวัติศาสตร์

ค. การนำเสนอนโยบายและกฎหมายการกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ต

ในสถานะสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการเทคโนโลยีสารสนเทศแห่งชาติ เนคเทคได้เข้าไปมีบทบาทในการร่างกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลเนื้อหาทางสื่ออินเทอร์เน็ต 2 ฉบับ ได้แก่ กฎหมายอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) และกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection)

ง. การรณรงค์สร้างความเท่าทันสื่ออินเทอร์เน็ต

เนคเทคเองมีความตระหนักว่าวิธีการที่ดีที่สุดในการแก้ไขปัญหาเนื้อหาสื่อทาง อินเทอร์เน็ต คือการให้ความรู้แก่ผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต ของทั้งเด็ก เยาวชนและผู้ปกครอง³⁶ ดังนั้นทางเนคเทคจึงจัดทำโครงการร่วมกับส่วนงานอื่น ๆ เช่น ร่วมกับเว็บไซต์ Thaiparents.net จัดทำโครงการ พ่อแม่หนูรู้อินเทอร์เน็ต เพื่อให้ความรู้แก่ผู้ปกครองและเด็กในการใช้อินเทอร์เน็ต ร่วมกับบริษัท เทลคอมเอเชีย คอร์ปอเรชั่น จำกัด (มหาชน) จัดทำโครงการครอบครัวท่องอินเทอร์เน็ต เพื่อให้เยาวชนสามารถนำ อินเทอร์เน็ตมาใช้ประโยชน์อย่างถูกต้อง โดยมีผู้ปกครองให้การดูแลและเป็นที่ปรึกษาอย่างใกล้ชิด เป็นต้น นอกจากนั้นทางเนคเทคยังได้ให้ทุนสนับสนุน Thaiparents.net ในการจัดทำเว็บไซต์ให้ความรู้แก่ผู้ปกครองเพื่อดูแลบุตรหลานของตนในการใช้อินเทอร์เน็ตไปในทางที่เหมาะสมอีกด้วย

³⁶ ดร.ชฎามาศ ชูเศรษฐกุล (รองผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติ) (การสื่อสารส่วนบุคคล, 7 พฤศจิกายน 2546)

การเปลี่ยนแปลงบทบาทการกำกับดูแลของเนคเทคหลังการก่อตั้ง กระทรวงไอซีที

แนวทางนโยบายและมาตรการต่าง ๆ เหล่านี้ยังกระทำต่อเนื่องมาตลอด หากแต่เมื่อกระทรวงไอซีทีถือกำเนิดขึ้นในปี พ.ศ.2545 ทำให้เกิดการปรับตัวขนานใหญ่ของ เนคเทค ภารกิจของเนคเทคบางส่วนได้รับการโอนถ่ายไปสู่กระทรวงไอซีที เนคเทคจึงปรับ สถานะของตนไปสู่ภารกิจการวิจัยอันเป็นความตั้งใจในยุคเริ่มต้น อย่างไรก็ตาม แม้จะมีการโอน งานเข้าสู่กระทรวงไอซีทีแต่ในแง่ความพร้อมด้านบุคลากรของกระทรวงไอซีทียังไม่มีเพียงพอ กระทรวงไอซีทีจึงจำเป็นต้องใช้บุคลากรของเนคเทคที่มีความรู้ความเข้าใจไปปฏิบัติงานใน กระทรวงไอซีที ทางเนคเทคจึงยังคงต้องทำหน้าที่ในฐานะเป็นผู้ช่วยในฐานะพี่เลี้ยงและสานต่อ งานที่เคยทำครั้งเก่าภายใต้อำนาจของกระทรวงไอซีที

ในส่วนของกฎหมายที่ทางเนคเทคพัฒนามาและมีส่วนเกี่ยวข้องกับเนื้อหาทาง อินเทอร์เน็ตได้แก่ กฎหมายอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ (Computer Crime) และกฎหมายคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Data Protection) ได้รับการส่งผ่านเข้าสู่กระทรวงไอซีทีเช่นกัน หน้าที่ในการกำกับดูแลเนื้อหาของเนคเทคในส่วนนี้ปัจจุบันจึงยุติลง จะมีเพียงหน้าที่ในส่วนเข้าไปให้ความรู้และชี้แจงข้อกฎหมายในฐานะเป็นผู้พัฒนากฎหมายต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นมา เช่นเดียวกับโครงการเครือข่ายทางการศึกษาในสถานะผู้วิจัยและพัฒนา เมื่อการทดลองพัฒนา เครือข่ายสิ้นสุดลง ทางเนคเทคได้ส่งมอบโครงการดังกล่าวแก่กระทรวงศึกษาธิการเพื่อนำไป ขยายโครงข่ายให้กว้างขวางครอบคลุมทุกโรงเรียนทั่วประเทศต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อเนคเทคได้กลายสถานะกลับไปสู่บทบาทดั้งเดิม กล่าวคือเป็น หน่วยงานวิจัยและให้ทุนเพื่อการวิจัยเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศ โครงการด้านเนื้อหาที่ เนคเทคยังคงดูแลอยู่จึงค่อนข้างสอดคล้องกับบทบาทนั้น เช่น โครงการให้ความรู้ทาง อินเทอร์เน็ต และการจัดกิจกรรมค่าย อินเทอร์เน็ต สำหรับผู้ปกครองหรือการสนับสนุนเว็บไซต์ Thaiparents.net ที่ยังคงดำเนินการต่อไป

กล่าวโดยสรุปแล้ว แนวโน้มของมาตรการของเนคเทคจึงมุ่งไปสู่แนวทางการ ให้ความรู้เพื่อสร้างความเท่าทันต่อสื่อ อินเทอร์เน็ต และการทำการวิจัยเพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลใน การกำกับดูแลเนื้อหาของรัฐให้เป็นไปในทิศทางที่เหมาะสม

3.2.1.4 กฎหมายในการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต

กฎหมายที่ให้อำนาจตำรวจในการดำเนินคดีกับผู้ละเมิดเกี่ยวกับเนื้อหา อินเทอร์เน็ตนั้นปัจจุบันยังไม่มี จึงจำเป็นต้องทำการอ้างอิงจากกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับสื่อต่าง ๆ ที่มีอยู่เดิม เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่ปรากฏอยู่ในระบบเครือข่าย อินเทอร์เน็ตมักจะเป็นในส่วนของ สื่อลามกอนาจารเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งการพิจารณาในทางกฎหมายต้องทำความเข้าใจก่อนว่าสื่อ ลามกอนาจารคืออะไร

เนื้อหาลามกอนาจาร – นิยามตามกฎหมาย

จากประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 และการตีความตามแนวคำพิพากษาศาลฎีกาได้ให้ความหมายของคำว่า “ลามก” หมายถึงสิ่งที่ผู้พบเห็นมีความรู้สึกซึ่งน่าอึดใจบาดสีหน้าอับอายซึ่งส่วนใหญ่จะแสดงออกในรูปของภาพเปลือยมนุษย์ ภาพอวัยวะเพศทั้งหญิงและชาย หรือภาพการร่วมเพศ ที่มีจุดประสงค์ในเรื่องของความใคร่ทางกามารมณ์ ส่วนคำว่า “อนาจาร” หมายถึงการประพฤตินอกแบบในลักษณะที่ไม่สมควรทางเพศ การฝ่าฝืนต่อศีลธรรมอันดี การกระทำอันควรขายหน้าต่อธารกำนัล รวมความของคำว่า “สื่อลามกอนาจาร” จึงหมายถึงความถึงสื่อในทุกรูปแบบที่ปรากฏให้เข้าใจในทางยั่วยุกกามารมณ์ ทำให้ค่าของศีลธรรมอันดีลดลง ทั้งยังละเมิดศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ในรูปแบบต่างๆ ด้วย

ในคดีเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอกของประเทศไทย ในเบื้องต้นสามารถจัดการผู้กระทำความผิดตามกฎหมายอาญา มาตรา 287 ด้วยการเจตนาเผยแพร่และแสดงการกระทำที่ลามกอนาจารต่อสาธารณชน มีโทษจำคุก 3 ปี ปรับไม่เกิน 6,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ³⁷ โดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการเปิดบริการโปรแกรมแคมฟรอก ถือว่ามีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 (2) ด้วย

ดังนั้น เมื่อไม่มีกฎหมายเฉพาะที่จะมากำกับดูแลเรื่องการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก จึงต้องนำกฎหมายที่มีอยู่มา ปรับใช้ไปก่อน เพื่อพิจารณาความรับผิดชอบของบุคคลไปก่อน

3.2.2. การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตของภาคอุตสาหกรรมอินเทอร์เน็ต

3.2.2.1 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตโดยชมรมและสมาคมผู้ดูแลเว็บไซต์ (Webmaster)

ผู้ดูแลเว็บไซต์จัดเป็นกลุ่มคนที่มีผลอย่างยิ่งในการกำกับดูแลเนื้อหาในอินเทอร์เน็ต เนื่องจากเป็นผู้ผลิตเนื้อหาโดยตรง รวมทั้งมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับผู้ใช้บริการมากที่สุด การรวมตัวของกลุ่มผู้ดูแลเว็บไซต์ที่เป็นรูปเป็นร่างในปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 2 องค์กรคือ

ก. สมาคมผู้ดูแลเว็บไทย (Thai Webmaster Association):

กระบวนการที่เข้มแข็งและเป็นรูปธรรม

ชมรมผู้ดูแลเว็บไทยก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2542 และได้ทำการพัฒนาจดทะเบียนเป็นสมาคมในปี 2545 โดยการรวมตัวเป็นชมรมในครั้งแรกเริ่มมาจากโอกาสในการสื่อสารกันของกลุ่มผู้ดูแลเว็บไซต์ผ่านกิจกรรมสังสรรค์ต่าง ๆ และเครื่องมือออนไลน์อย่างเช่น การใช้การสนทนาออนไลน์ (chat) เป็นต้น

³⁷ เจ้าของห้องแคมฟรอก (Camfrog) มอบตัว อ้างไม่มีเจตนาเปิดโชว์ลามก. (2549, 29 ธันวาคม). ไทยรัฐ, ปีที่ 57 ฉบับที่ 17874.

สมาคมผู้ดูแลเว็บไทยเป็นการรวมตัวกันในลักษณะสมาคมวิชาชีพ วัตถุประสงค์จึงเป็นไปเพื่อการยกระดับมาตรฐานทางด้านวิชาชีพของผู้ที่อยู่ในวิชาชีพมากกว่าที่จะเน้นในแง่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ซึ่งจะสังเกตเห็นได้จากวัตถุประสงค์ของสมาคม 6 ข้อ ดังต่อไปนี้

- (1) เป็นศูนย์กลางแลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ ความคิดเห็น ระหว่างสมาชิก และส่งเสริมการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการศึกษาและ วัฒนธรรม
- (2) ปกป้องและคุ้มครองสมาชิกของสมาคมผู้ซึ่งปฏิบัติหน้าที่โดยชอบ
- (3) ส่งเสริมวิชาชีพผู้ดูแลและพัฒนาเว็บและยกระดับสมาชิกของ สมาคมให้สูงขึ้น ทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ และจริยธรรม
- (4) เป็นคนกลางเพื่อประสานงานให้เกิดผลที่นำไปสู่การแก้ไขปัญหา ของสังคมสารสนเทศรวมทั้งคุ้มครองผู้บริโภคด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (5) ผดุงไว้ซึ่งมาตรฐานอันดีงามและบำเพ็ญตนของสมาชิกให้เป็นไป ตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
- (6) ส่งเสริมความสามัคคี ภราดรภาพ และกิจกรรมสาธารณกุศลใน หมู่สมาชิก

ข. ชมรมเว็บมาสเตอร์ภูเก็ต-อันดามัน: กระบวนการกำกับดูแล ในระดับท้องถิ่น

ชมรมเว็บมาสเตอร์ภูเก็ต-อันดามันถือกำเนิดขึ้นเมื่อวันที่ 2 มิถุนายน 2544 จากแนวคิดของกลุ่มเว็บมาสเตอร์ซึ่งส่วนหนึ่งเป็นสมาชิกของชมรมผู้ดูแลเว็บไทยแต่มี ปัญหาเรื่องระยะทางทำให้ไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรมของทางชมรมผู้ดูแลเว็บไทยได้ จึงได้คิดที่จะรวมตัวกันเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้ประสบการณ์และข้อมูลข่าวสารทางด้าน อินเทอร์เน็ตภายใน จังหวัดภูเก็ตและจังหวัดใกล้เคียง ได้แก่ จังหวัดตรัง กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา ด้วยกันเอง โดยอาศัยที่ทางสมาชิกมีรายการวิทยุเกี่ยวกับเทคโนโลยีสารสนเทศอยู่ 2 สถานี การติดต่อ ประชาสัมพันธ์ชมรมฯ จึงทำได้โดยง่าย

ชมรมเว็บมาสเตอร์ภูเก็ต-อันดามัน มีวัตถุประสงค์บางประการในการ จัดตั้งชมรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมของเหล่าสมาชิก ดังต่อไปนี้

- (1) การส่งเสริมวิชาชีพผู้ดูแลและพัฒนาเว็บและยกระดับสมาชิกของ ชมรมให้สูงขึ้นทั้งด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านวิชาการ และ จริยธรรม
- (2) ผดุงไว้ซึ่งมาตรฐานอันดีงามและการบำเพ็ญตนของสมาชิกให้ เป็นไปตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ
- (3) เป็นศูนย์กลางเพื่อประสานงานให้เกิดผลที่นำไปสู่การแก้ไข

ปัญหาของสังคมสารสนเทศรวมทั้งคุ้มครองผู้บริโภคด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ส่งเสริมความสามัคคีและกิจกรรมสาธารณกุศลในหมู่สมาชิก

3.2.2.2 การสร้างกลไกการกำกับดูแลเนื้อหาผ่าน เว็บไซต์

นอกจากการควบคุมเนื้อหาต่าง ๆ ของเว็บไซต์ผ่านกระบวนการของชมรมเว็บมาสเตอร์ไทยแล้ว ภายในตัวของเว็บไซต์ต่าง ๆ ยังได้สร้างกลไกในการตรวจสอบเนื้อหาขึ้นในเว็บไซต์ของตนเอง ซึ่งกลไกเหล่านี้จะเป็นกลไกที่สร้างขึ้นจากเจ้าของเว็บไซต์ที่มีความเข้าใจลักษณะการใช้ประโยชน์ของผู้ใช้บริการมากที่สุด

ก. SiamGuru.com : กลไกของการจัดการเนื้อหา เว็บไซต์สืบค้น (Search Engine) ชื่อดังของไทย

เนื้อหาภายในเว็บไซต์ Siamguru.com มีทีมเว็บมาสเตอร์ดูแลและคัดสรรอยู่แล้ว ดังนั้นจึงไม่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมขึ้นหน้าเว็บแต่อย่างใด แต่ในส่วนของ Search engine ที่แบ่งได้เป็น 2 ส่วนนั้นส่วนแรกคือส่วนของ Directory ที่มีการจัดแบ่งหมวดหมู่เว็บไซต์ต่าง ๆ ไว้เรียบร้อยแล้ว ซึ่งในส่วนนี้ก็จะไม่ปรากฏรายการของเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมอยู่ เมื่อผู้ใช้งานค้น (Browse) ก็จะไม่เจอเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสม เช่น เว็บไซต์ที่มีเนื้อหาลามก อนาจาร เป็นต้น แต่ในส่วนที่สอง ที่เป็นการ Search ด้วย Robot นั้น จะยังคงสามารถ Search พบเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมเหล่านั้นได้อยู่ไม่ได้มีการปิดกั้นแต่อย่างใด

ในปัจจุบัน เมื่อรัฐเข้ามามีบทบาทในการวางมาตรฐานเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมจึงมีการพูดคุยและขอความร่วมมือมากับทาง Siamguru.com ให้ช่วยดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมด้วยเนื่องจากทางรัฐมองว่าผู้ใช้งาน อินเทอร์เน็ต ส่วนใหญ่มักจะใช้เว็บไซต์ Search Engine เป็นตัวผ่านอันดับแรกในการค้นหาข้อมูล

ข. Pantip.com : กลไกการจัดการเนื้อหาประเภทกระดานแสดงความคิดเห็น

เนื่องจาก Pantip.com เป็นเว็บไซต์กระดานข่าวจึงไม่มีเนื้อหา (Content) เป็นของตนเองเท่าใดนัก การดูแลหลักจึงตกอยู่ที่กระดานข่าวซึ่งทางทีมงานเว็บไซต์ pantip.com มีกลไกการดูแลเนื้อหาต่าง ๆ ดังนี้

- (1) การใช้โปรแกรมกลั่นกรอง
- (2) การตรวจสอบเนื้อหาภายในกระทู้โดยอาสาสมัครและ
ผู้ให้บริการ
- (3) การติดตามตัวตนของผู้ให้บริการ

3.2.2.3 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตโดยชมรมและสมาคม

ผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่

อินเทอร์เน็ตคาเฟ่เป็นทางผ่านเข้าสู่โลกอินเทอร์เน็ตที่สำคัญอีกแห่งหนึ่ง นอกจากบ้านสถานการศึกษา และที่ทำงาน เด็กๆ จำนวนมากใช้อินเทอร์เน็ตคาเฟ่เป็นประตูสู่อินเทอร์เน็ตเพราะไม่มีการควบคุมและตรวจสอบเหมือนกับที่บ้านหรือโรงเรียน อินเทอร์เน็ตคาเฟ่จึงกลายเป็นที่จับตามองในฐานะเป็นแหล่งมั่วสุมและเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสม แนวทางการกำกับดูแลเนื้อหาของร้าน อินเทอร์เน็ต คาเฟ่จึงมุ่งประเด็นไปในเรื่องของเด็กและเยาวชน ตลอดจนการจัดการดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมที่ร้านให้บริการ

หลังจากที่โปรแกรมแคมพรอกเริ่มเป็นที่นิยมในประเทศไทย พบว่าร้านอินเทอร์เน็ตหลายร้าน เตรียมให้บริการโปรแกรมดังกล่าว เพื่อที่จะดึงลูกค้าเข้าร้าน ดัง นั้นจึงต้องมีการกำกับดูแลให้ดี

จากการสอบถามผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ได้กล่าวว่าร้านอินเทอร์เน็ต คาเฟ่แต่ละร้านก็ได้มีการดูแลเกี่ยวกับเนื้อหาและผู้ใช้บริการภายในร้านอยู่แล้ว ระดับหนึ่ง ก่อนหน้าที่จะมีการกำหนดคุณสมบัติร้านที่ดีหรือโครงการ Good Net อินเทอร์เน็ตคาเฟ่บางร้านได้มีมาตรการในการจัดการดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมด้วยโปรแกรมกั้นกรอง เช่น การตั้งค่า Internet Explorer ใน Microsoft ให้ทำการตรวจจับหาคำที่ผิดปกติ เช่น คำว่า “Sex girl friend” เมื่อผู้ใช้บริการ อินเทอร์เน็ต เข้าเว็บไซต์ที่มีการพาดพิงถึงคำพ วกนี้ก็จะขึ้นหน้าจอถามรหัสผ่าน (Password) ของผู้ใช้ ซึ่งจะเป็นการกั้นกรองเว็บไซต์ต่าง ๆ ที่ไม่เหมาะสมได้ในระดับหนึ่ง และในบรรดาร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่มีจรรยาบรรณอันเป็นพื้นฐานของผู้ประกอบการร้านอินเทอร์เน็ต คาเฟ่รู้จักกันโดยทั่วไปอยู่แล้ว โดยเมื่อสังเกตเห็นลูกค้า ใช้บริการเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมภายในร้านก็จะขอร้องให้งดใช้บริการ

3.2.2.4 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตโดยผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต

(Internet Service Provider)

ลักษณะการให้บริการของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในเชิงพาณิชย์ มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งรองรับกับความต้องการของผู้ใช้ที่แตกต่างกัน มีทั้งรูปแบบส่วนบุคคล ซึ่งจะให้บริการกับประชาชนทั่วไปที่ต้องการใช้งานอินเทอร์เน็ต และบริการในรูปแบบขององค์กร หรือบริษัท ซึ่งให้บริการกับบริษัทห้างร้าน หรือองค์กรต่าง ๆ ที่ต้องการให้พนักงานในองค์กรได้ใช้งานเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทุกรายจะต้องได้รับสิทธิการให้บริการจาก กสท. ซึ่งเป็นหน่วยงานรัฐที่ทำการผู้ขาดการให้บริการวางจอร์เน็ตต่างประเทศ และทุกรายต่างมี กสท. เข้าไปถือหุ้นด้วยอย่างน้อยร้อยละ 35 ซึ่งทำให้ กสท. มีอำนาจในการเข้าไปกำกับดูแลผู้ให้

บริการ อินเทอร์เน็ตได้โดยง่ายและต่อกรณการวางมาตรการในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตก็เช่นเดียวกัน

แนวทางหลักในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันคือการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมตามรายชื่อเว็บไซต์ของคณะ Cyber Inspector สังกัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งการปิดกั้นดังกล่าวผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทุกรายจะต้องปฏิบัติตามมิฉะนั้นทาง กสท. จะดำเนินการเพิกถอนสัมปทานผู้ให้บริการที่ไม่ปฏิบัติตาม และส่วนใหญ่สำหรับกรณีบุคคลทั่วไปทางผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตจะไม่ มีการปิดกั้นเพิ่มเติมจากรายชื่อของคณะ Cyber Inspector นอกจากกรณีลูกค้าประเภทองค์กรที่แสดงความ จำงงขอจัดทำตัวปิดกั้นเป็นพิเศษ ทั้งนี้เนื่องจากอาจทำให้ผู้ให้บริการเปลี่ยนไปใช้บริการของเจ้าอื่นที่ไม่ได้มีการปิดกั้นแทน³⁸ และทั้ง ๆ ที่แนวทางการปิดกั้นดังกล่าวมีผลบังคับใช้สำหรับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISPs) ทุกรายและเจ้าหน้าที่บริการอินเทอร์เน็ตทุกรายต่างระบุว่ามีการปิดกั้นเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมตามรายชื่อจากกระทรวงไอซีที หากแต่ยังมีการกล่าวขานกันว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตบางรายยังเปิดให้เข้าใช้บริการเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมได้เป็นปกติ³⁹ รวมทั้งผู้ให้บริการยังสามารถหลบการปิดกั้น Proxy Server ของทาง ISP ได้โดยการตั้งค่า Proxy ที่ไม่มีการ ปิดกั้น (Block) เว็บไซต์ได้ นอกจากการปิดกั้นเว็บไซต์แล้ว ก่อนหน้านั้นทาง กสท.ยังกำหนดให้เดิมข้อความลงในสัญญาระหว่างผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตกับลูกค้าทั้งที่เป็นองค์กรและบุคคลเพื่อระบุหน้าที่รับผิดชอบของลูกค้าในเรื่องของการใช้อินเทอร์เน็ตไปในทางที่ไม่เหมาะสมในแนวทางเดียวกับข้อความที่ปรากฏอยู่ในสัญญาระหว่างการสื่อสารแห่งประเทศไทยกับผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต และสำหรับการเฝ้าระวัง ทางการสื่อสารแห่งประเทศไทยกำหนดให้ทุกผู้ให้บริการ (ISP) ต้องตั้งเวลาให้ตรงกันเพื่อจะได้ทำการบันทึกข้อมูลการเข้าใช้อินเทอร์เน็ตของลูกค้าเพื่อการสืบจับผู้กระทำผิดจะสามารถทำได้โดยง่ายอีกด้วย ซึ่งจากการสำรวจส่วนใหญ่จะเน้นการทำสัญญากับลูกค้าที่เป็นเอกชนมากกว่าลูกค้าบุคคล

นอกจากแนวทางที่รัฐกำหนดแล้ว ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต คือบริษัท กสท. โทรคมนาคมมีการให้บริการพิเศษชุดเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ต (Internet kit) clean net สำหรับเด็กและเยาวชน โดยผู้ใช้จะสามารถเข้าได้เฉพาะเว็บไซต์ในประเทศไทยที่คัดเลือกมาแล้วว่า มีเนื้อหาเหมาะสมเท่านั้นและกรณีการร้องเรียนเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมทางผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่ไม่ได้มีศูนย์เฉพาะโดยตรงแต่จะเป็นการรับแจ้งผ่านฝ่ายที่คอยตอบคำถาม

³⁸ ตฤณ ตัณฑเศรษฐี (กรรมการผู้จัดการบริษัทอินเทอร์เน็ตประเทศไทยจำกัด) (การสื่อสารส่วนบุคคล, 13พฤศจิกายน 2546)

³⁹ ความคิดเห็นจากการสรุปการเสวนาเรื่องธุรกิจนอกระบบอินเทอร์เน็ต : ศึกษากรณีประกอบธุรกิจสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต ของศูนย์วิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ทางเว็บเพจ

ผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตของบริษัท ซึ่งส่วนใหญ่ได้แก่ฝ่ายบริการลูกค้าทั่วไป (Customer Service) และฝ่ายดูแลลูกค้าเชิงเทคนิค (Technical Support)

อย่างไรก็ดี สำหรับจุดยืนของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตนั้น จากการสัมภาษณ์ผู้ให้บริการรายหนึ่งมองว่าผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นแค่ทางผ่านในการเชื่อมต่อเข้าสู่อินเทอร์เน็ตไม่ใช่ผู้สร้างเนื้อหาแต่อย่างใดดังนั้นผู้ให้บริการไม่มีอำนาจตัดสินว่าเว็บไซต์ใดเหมาะสมหรือทำการปิดกั้นเว็บไซต์ใด ๆ

3.2.2.5 การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตโดยผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ต (Network Provider)

บทบาทในด้านมาตรการในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตของผู้ให้บริการเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เห็นได้ชัดเจนคือ บทบาทของหน่วยงานกสท. โทรคมนาคม และบริษัทเทเลคอม เอเชีย จำกัด (มหาชน) โดยบทบาทของกสท. ในฐานะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงไอซีทีจึงต้องทำการตอบสนองต่อมาตรการต่าง ๆ ของกระทรวงไอซีที เช่น กรณีความร่วมมือในการปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมผ่านทาง ISPs การให้ความช่วยเหลือด้านเทคนิคแก่คณะทำงาน Cyber Inspector การออกชุดอินเทอร์เน็ต Clean Net เป็นต้น

ในส่วนของบริษัทที่เอเน้นพบว่า บริษัทได้มีแนวทางในการสนับสนุนด้านการรณรงค์ต่าง ๆ เกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต เช่น การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่โครงการพ่อแม่รู้อินเทอร์เน็ตของเนคเทค เป็นต้น

3.2.3. การกำกับดูแลเนื้อหาสื่ออินเทอร์เน็ตโดยภาคประชาสังคม

3.2.3.1 End Child Prostitution and Trafficking of Children for Sexual Purposes (ECPAT): องค์กรพัฒนาเอกชนต่าง ประเทศที่มีบทบาทในการกำกับดูแลเนื้อหาในสื่ออินเทอร์เน็ต

งานของ ECPAT เน้นภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็กจากสื่อทางอินเทอร์เน็ต ใน 4 ประเภทดังต่อไปนี้

- (1) เนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต เช่น เนื้อหาที่มีความรุนแรง เนื้อหาลามกอนาจาร
- (2) การพบปะกับคนที่ไม่เหมาะสมในห้องสนทนาอันจะนำไปสู่การถูกล่อลวงไปในทางที่มีชอบ
- (3) การเผยแพร่ภาพลามกอนาจารของเด็กทางอินเทอร์เน็ต
- (4) การค้าประเวณีเด็กโดยอาศัยอินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการค้า

ในต่างประเทศ ECPAT มีบทบาทในการกำกับดูแลเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตอยู่ 4 แนวทางได้แก่

- (1) การปรับปรุงแก้ไขกฎหมาย ทาง ECPAT จะเข้าไปมีส่วนในการ Lobby กฎหมายเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ตให้ขยายความคุ้มครองเด็กให้มากขึ้น
- (2) รมรณรงค์ให้มีการจัดตั้งระบบของกรมตำรวจที่มีหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญด้าน อินเทอร์เน็ต โดยเฉพาะและสามารถที่จะคอยติดตามคดีที่เกิดขึ้น บนบนอินเทอร์เน็ตได้
- (3) รมรณรงค์ให้ ISP มีการร่างจรรยาบรรณ (Code of Conduct) เพื่อแสดงความรับผิดชอบต่อสังคม
- (4) รมรณรงค์ ให้ความรู้ ให้การศึกษา แก่เด็ก และผู้ปกครอง สำหรับกิจกรรมของ ECPAT ในประเทศไทยจะอยู่ในขอบเขตที่แคบกว่า แนวทางที่กล่าวไปข้างต้น ด้วยข้อจำกัดทางกำลังคนและทรัพยากรอุดหนุนอื่น ๆ จึงได้มุ่งเป้าหมายไปในแนวทางการรณรงค์ให้ความรู้ ให้การศึกษาแก่เด็กและผู้ปกครอง โดยกิจกรรมที่ทาง ECPAT ทำจะเน้นไปทางด้านการผลิตสื่อต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์ หนังสือคู่มือสำหรับครูในการจัดกิจกรรมฉายซีดีให้เด็กเล็ก คู่มือปกป้อง น้องน้อยออนไลน์ที่มีการแปลจากต้นฉบับภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทยและพิมพ์เผยแพร่ในช่วงเดือน ก.พ. 2545 วิซีดี E-baby ที่นำเสนอวิธีการป้องกันอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับเด็กเวลาที่เล่น อินเทอร์เน็ต คู่มือสถานศึกษาเพื่อการพัฒนา เพื่อให้โรงเรียนทำหลักสูตรการสอนเกี่ยวกับ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น ซึ่งทาง ECPAT จะยังคงยึดแนวทางและมาตรการในการรณรงค์ให้ความรู้ แต่จะมีการขยายกิจกรรมให้กว้างขวางมากขึ้น เช่น การทำประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กับผู้ปกครอง การรณรงค์ให้โรงเรียนมีระบบอินเทอร์เน็ตที่ปลอดภัย เป็นต้น

3.2.3.2 เครือข่ายความร่วมมือระหว่างองค์กรพัฒนาเอกชนและกลุ่ม

นักวิชาการไทย

องค์กรพัฒนาเอกชนที่เข้ามามีบทบาทต่อมาตรการด้านเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ต ปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนที่มีความเชี่ยวชาญหรือเกี่ยวข้องเป็นพิเศษกับการใช้งานอินเทอร์เน็ต องค์กรพัฒนาเอกชนองค์กรแรกที่มีบทบาทอย่างมากต่อมาตรการเนื้อหาทางอินเทอร์เน็ตองค์กรแรก คือ กลุ่มศิลปินวัฒนธรรมกระจกเงา โดยมีคุณสมบัติ บุญงามอนงค์ เป็นผู้อำนวยการกลุ่ม คุณสมบัติมีบทบาทอย่างต่อเนื่องในการวิพากษ์ลักษณะบางอย่างที่ไม่เหมาะสมที่เกิดขึ้นใน อินเทอร์เน็ต เช่นกรณีการรณรงค์ไม่ใช้ อินเทอร์เน็ตของผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต บริษัทสามารถอินโฟเน็ต จำกัด เนื่องจากผู้ให้บริการ อินเทอร์เน็ต (ISP) ดังกล่าว มีเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับเรื่องเพศอยู่ เป็นต้น

นอกจากนั้น คุณสมบัติ บุญงามอนงค์ ในนามกลุ่มศิลปินวัฒนธรรมกระเจงา ได้เข้าไปมีส่วนร่วมจัดทำประชุมเชิงปฏิบัติการ (workshop) กำหนดการจัดอันดับ (Rating) ของเนื้อหาสื่อทางเพศบนอินเทอร์เน็ต ร่วมกับกองทุนศาสตราจารย์คณิง ภาไชย คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ เพื่อทำเป็นข้อเสนอแก่กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ซึ่งเกณฑ์ในการจัดแบ่งประเภทเนื้อหาสื่อทางเพศในการวิจัยดังกล่าวได้รับการพัฒนามาจาก งานวิทยานิพนธ์เรื่องความรับผิดชอบของผู้ประกอบสื่อทางเพศบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ต ของอิทธิพล ปรีดีประสงค์ นักวิจัยในโครงการศึกษาปัญหาเรื่องพฤติกรรมนอกระบบของมนุษย์ ในสังคมไทยบน อินเทอร์เน็ต ⁴⁰ และงานวิจัยสัมมนาที่ทำร่วมกับศูนย์วิจัยคณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยในโครงการวิจัยเรื่องธุรกิจนอกระบบบน อินเทอร์เน็ต : ศึกษาเฉพาะ กรณีการประกอบธุรกิจสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต

3.2.4. การกำกับดูแลเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทาง อินเทอร์เน็ต สำหรับเด็กและเยาวชน

ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยมีหลายกลุ่มอายุ แต่กลุ่มที่สังคมเป็นห่วงที่สุดก็คือกลุ่มเด็กและเยาวชนซึ่งเป็นกลุ่มที่ยังไม่ควรเข้าถึงเนื้อหาบางประเภทที่ไม่เหมาะสม หรืออาจถูกละเมิดผ่านทางอินเทอร์เน็ตด้วยวัยที่ยังรู้เท่าไม่ถึงการณ์

จากการออกแบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของ ECPAT ในหัวข้อการสำรวจเด็กไทยกับภัยออนไลน์ ⁴¹ พบว่าเด็กและเยาวชนมีการเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมใน อินเทอร์เน็ต ดังตารางข้างล่างนี้

⁴⁰ โครงการดังกล่าวจัดทำขึ้นเพื่อศึกษาสถานการณ์การประกอบธุรกิจผิดกฎหมายบนอินเทอร์เน็ตในสังคมไทย

⁴¹ เอกแพท อินเทอร์เน็ตเซชั่นแนล. (2546). ผลการสำรวจเด็กไทยกับภัยออนไลน์กรณีศึกษาประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง

ตารางที่ 4 การเข้าถึงเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ตของเด็กและเยาวชน

บริการเว็บไซต์			
1.การเข้าถึงเว็บไซต์ลามก	เด็กอายุ7-11 ปี	เด็กอายุ 12-18 ปี	เด็กอายุ 19-25 ปี
-เข้าอย่างน้อย 1 ครั้ง	ไม่มีข้อมูล	58%	71%
-บางครั้งหรือบ่อยครั้ง	ไม่มีข้อมูล	38%	45%
2. การเข้าถึงเว็บไซต์ที่ทำให้ ตื่นเต้นตกใจ	เด็กอายุ7-11 ปี	เด็กอายุ 12-18 ปี	เด็กอายุ 19-25 ปี
-เคยเจอ	43%	64%	63%
-ภาพโป๊เปลือย	21%	28%	20%
-เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ	14%	17%	15%
-เนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง	7%	6%	10%
-ถูกชักจูงให้มีเพศสัมพันธ์	7%	8%	8%
-ใช้ภาษาที่หยาบคาย	14%	6%	13%
-มีภาพน่าเกลียด	37%	34%	34%
บริการสายแช็ต			
1. เรื่องเพศในสายแช็ต			
-เคยถูกชวนให้พูดคุยเรื่องนี้	36%	59%	55%
2. สายแช็ตที่ทำให้ตกใจ			
-เคยประสบ	9%	39%	36%

ที่มา : ผลการสำรวจเด็กไทยออนไลน์ของ ECPAT International

จากการพิจารณาตามตารางที่ 4 พบว่าในการใช้บริการ อินเทอร์เน็ต เด็กส่วนใหญ่มี
โอกาสในการรับรู้เนื้อหาทางเพศ ไม่ว่าจะเป็นจากบริการเว็บไซต์ และบริการสายแช็ต สำหรับ
กรณีเว็บไซต์ การสอบถามพบว่าเด็กอายุ 12-18 ปี จำนวน ร้อยละ 58 มีโอกาสเข้าถึงเว็บไซต์
ลามกอย่างน้อย 1 ครั้งและในกลุ่มอายุเดียวกันมีเด็กจำนวนหนึ่งที่ตัดสินใจเข้าเว็บลามกในครั้ง
ต่อ ๆ ไปจำนวน ร้อยละ 38 นอกจากนี้จากสอบถามเกี่ยวกับเว็บที่ทำให้เด็กตกใจยังพบ
เพิ่มเติมอีกว่าเด็กมีโอกาสในการเข้าถึงเว็บไซต์ที่มีเนื้อหา ภาพโป๊เปลือย เนื้อหาเกี่ยวกับเพศ
เนื้อหาเกี่ยวกับความรุนแรง ถูกชักจูงให้มีเพศสัมพันธ์ ใช้ภาษาที่หยาบคาย มีภาพน่าเกลียด

สำหรับกรณีสายแช่ท ในกลุ่มเด็กอายุ 7-11 ปี จำนวน ร้อยละ 36 และเด็กอายุ 12-18 ปี จำนวน ร้อยละ 59 ตอบแบบสอบถามว่าตนเคยถูกชวนให้พูดคุยในเรื่องนี้

เมื่อเด็กและเยาวชนได้เข้าสู่เนื้อหาที่ไม่เหมาะสม ตามที่กล่าวมาแล้ว พวกเขาบางส่วน เลือกที่จะเข้าสู่เนื้อหาอีกครั้ง นอกจากนั้นจากการทำวิจัยของเอแบคโพลล์เรื่องวันรุ่นไทยกับการใช้หือสนทนาบนอินเทอร์เน็ตเมื่อปี พ.ศ. 2542 พบว่า เด็กจำนวน ร้อยละ 48 เคยไปพบกับ คู่สนทนาที่คุยกันทาง อินเทอร์เน็ตมาแล้ว⁴² และจากการสำรวจของ ECPAT ในปี พ.ศ.2545 พบว่าเด็กอายุ 7-11 ปี จำนวน ร้อยละ 24 เคยพบเพื่อนทางอินเทอร์เน็ตอย่างน้อย 1 ครั้ง และเด็กอายุ 12-18 ปี จำนวน ร้อยละ 29 เคยพบ อีกทั้งยังระบุอีกว่าไม่เคยแต่อยากพบ ในกลุ่มอายุ 7-11 ปี จำนวน ร้อยละ 42 และเด็กอายุ 12-18 ปี จำนวน ร้อยละ 16⁴³

จากการสำรวจพบว่าเด็กไทยอายุไม่ถึง 18 ปี เข้าไปใช้บริการโปรแกรมแคมฟรอกเป็นจำนวนมาก ฉะนั้นเด็กและเยาวชนไทยมีแนวโน้มที่จะเข้าถึงโปรแกรมดังกล่าวมากขึ้นอีก

⁴² เอกแพท อินเทอร์เน็ตเซชั่นแนล. (2543). คู่มือปกป้องน้องน้อยจากภัยออนไลน์. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง

⁴³ เอกแพท อินเทอร์เน็ตเซชั่นแนล. (2546). ผลการสำรวจเด็กไทยกับภัยออนไลน์กรณีศึกษาประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง

บทที่ 4

วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมป้องกันและปราบปรามการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารที่ผ่านโปรแกรมแคมฟรอก โดยเปรียบเทียบกฎหมายต่างประเทศกับกฎหมายไทย

ปัญหาที่เกิดขึ้นสืบเนื่องมาจากการพัฒนาเทคโนโลยีสารสนเทศหรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ทำให้การบัญญัติกฎหมายในฐานะที่เป็นกระบวนการแก้ปัญหาของสังคม ซึ่งการบัญญัติกฎหมายเพื่อแก้ปัญหา มักเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นภายหลังการก่อตัวขึ้นของปัญหาโดยเฉพาะอย่างยิ่งปัญหาทางด้านเทคโนโลยีซึ่งเป็นปัญหาที่ซับซ้อนและส่วนใหญ่เป็นปัญหาทางเทคนิค ซึ่งในปัจจุบันพบว่าปัญหาของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกต่างๆ ผ่านทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตนั้นนับวันยิ่งทวีความรุนแรงมากขึ้น ในขณะที่กฎหมายที่เกี่ยวข้องและมีผลใช้บังคับ กับปัญหาดังกล่าว นั้นยังไม่มี มีแต่กฎหมายดั้งเดิมที่อาจ นำมาปรับใช้ได้ ในบางกรณีเท่านั้น เช่นประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287 ที่นำมาปรับใช้กับการกระทำความผิดฐานเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต แต่ปัญหาที่ตามมาก็คือกฎหมายที่มีอยู่นั้นมีสภาพบังคับหรือมีประสิทธิภาพเพียงพอหรือไม่ เพราะกฎหมายเหล่านั้นเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นในสมัยที่เทคโนโลยียังไม่มีความเจริญก้าวหน้าเทียบเท่ากับปัจจุบันนี้ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ต้องศึกษาว่าปัญหาการกระทำความผิด ทางคอมพิวเตอร์ โดยเฉพาะการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นนั้น กฎหมายที่มีอยู่ในปัจจุบันนี้เพียงพอที่จะใช้รองรับกับปัญหาต่างๆ เหล่านี้ได้หรือไม่

4.1 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของต่างประเทศ

ปัญหาการกำหนดความหมายของภาพหรือสื่อลามกของต่างประเทศ

คำว่า “สื่อลามก” มีการใช้คำอยู่สองคำ คือ คำว่า “Pornography” กับ “Obscenity” ซึ่งมีความหมายใกล้เคียงกัน โดย Pornography หมายความว่า การบรรยายถึงพฤติกรรมทางเพศ เช่น ภาพหรืองานเขียนที่โน้มนำไปสู่ความตื่นเต้นทางเพศ หรือ เป็นการบรรยายถึงการกระทำในอาการตื่นเต้นเพื่อทำให้เกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์ที่รุนแรงและรวดเร็ว ส่วน Obscenity หรือ Obscene หมายความว่า ความรู้สึกอันน่ารังเกียจ หรือสิ่งน่ารังเกียจในทางศีลธรรมหรือคุณงามความดี ซึ่งในการใช้คำทั้งสองมีความแตกต่างกัน โดยคำว่า “Pornography” จะใช้สำหรับการบรรยายวัตถุทั้งหมดที่เป็น เรื่องทางเพศโดยแท้ และมุ่งหมายต่อการปลุกอารมณ์ทางเพศ ส่วน “Obscenity” จะใช้เกี่ยวกับทางด้านความรู้สึก หรือ

แสดงลักษณะของวัตถุ สิ่งของ หรือการแสดงที่เรียกว่าลามก และใช้ในส่วนของคุณลักษณะ ความผิด

ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่ประสบกับปัญหาการแพร่หลายของสื่อลามกที่รุนแรงมากประเทศหนึ่ง ซึ่งคำว่าสื่อลามกในสหรัฐอเมริกานั้น มีการใช้คำศัพท์ที่อยู่สองคำคือ Pornography และ Obscenity ซึ่งมีความหมายที่ใกล้เคียงกันแต่มีความหมายที่นำไปใช้แตกต่างกัน กล่าวคือ Pornography นั้นเป็นคำศัพท์ที่มีความหมายไม่ชัดเจน เพราะเป็นคำที่ให้ขอบเขตของความหมายทั้งการอธิบายถึงลักษณะของวัตถุและการประเมินค่าของวัตถุ ส่วนคำว่า Obscenity นั้น หมายถึง สิ่งที่น่ารังเกียจในทางศีลธรรม ความรู้สึกที่น่ารังเกียจ สิ่งที่กระตุ้นเร้าให้เกิดความต้องการทางเพศ หรือมีพฤติกรรมที่เสื่อมทราม

ในสหรัฐอเมริกาประเด็นที่ว่าสื่อลามกนั้นสามารถที่จะกำหนดความหมายของสื่อลามกให้ชัดเจน โดยการบัญญัติความหมายของคำว่าสื่อลามกไว้ในกฎหมายได้หรือไม่ ซึ่งความเห็นเกี่ยวกับการกำหนดคำนิยามความหมายของสื่อลามกไว้ในกฎหมายนี้ มีความเห็นเป็นสองแนวคือ แนวแรก เห็นว่าสื่อลามกเป็นสิ่งที่ไม่สามารถกำหนดความหมายให้ครอบคลุมได้อย่างชัดเจน ส่วนแนวที่สอง มีความเห็นว่าสื่อลามกนั้นสามารถที่จะกำหนดความหมายให้ชัดเจนได้ โดยวิธีการศึกษาจากแนวคำวินิจฉัยของศาลและความเห็นต่างๆ ของบุคคลในสังคมว่า สิ่งใดที่สังคมเห็นว่าเป็นสื่อลามกและควรที่จะควบคุม จากนั้นจึงนำบัญญัติกำหนดให้เป็นความหมายของคำว่า สื่อลามกไว้ในกฎหมาย

ก. การให้คำนิยามศัพท์ของคำว่าสื่อหรือสื่อลามกของศาลสูง

สหรัฐอเมริกา

ได้วินิจฉัยจากหลักเกณฑ์กำหนดคำอธิบายเกี่ยวกับสื่อหรือสื่อลามกโดยกำหนดมาตรฐานการพิจารณาที่ เรียกว่า มาตรฐาน Roth ไว้ว่า สื่อลามกนั้นเป็นสิ่งที่มีเนื้อหาทั้งหมดโน้มนำไปในทางกิเลสตัณหาและการที่จะวินิจฉัยว่าเป็นสื่อลามกนั้น ต้องเกิดจากการวินิจฉัยของบุคคลโดยทั่วไปในสังคม และเป็นการวินิจฉัยที่มาจากมาตรฐานกลางของสังคมในขณะนั้น นอกจากนี้สื่อลามก ต้องเป็นวัตถุที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติทางเพศที่มีวัตถุประสงค์ในทางก่อให้เกิดกิเลสตัณหา ซึ่งต่อมาศาลสูงของสหรัฐอเมริกาในคดี Miller V. California⁴⁴ ได้ตัดสินวางแนวทางกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการพิจารณาสิ่งใดเป็นสื่อลามกขึ้นใหม่ดังนี้คือ สิ่งที่ถูกนำมาวินิจฉัยนั้น ได้รับการวินิจฉัยจากบุคคลทั่วไป การวินิจฉัยนั้นเป็นการวินิจฉัยมีมาจากมาตรฐานกลางของสังคมในขณะนั้น งานที่ปรากฏทั้งหมดนั้นเป็นงานที่ชักจูงโน้มน้าวให้เกิดกิเลสตัณหา งานที่ปรากฏหรือแสดงออกนั้น เป็นการฝ่าฝืนกฎหมายเกี่ยวกับการ

⁴⁴ ความเป็นมาเกี่ยวกับเรื่องโป๊-เปลือย-ลามก-อนาจาร. (2544). (สมเกียรติ ตั้งนโม, แปลและเรียบเรียง), ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://www.midnightuniv.org/finearts2544/newpage2.html>

กระทำทางเพศที่ บัญญัติไว้โดยเฉพาะในกฎหมายของรัฐนั้นและงานที่ปรากฏทั้งหมดนั้น
ปราศจากคุณค่าทางวรรณกรรม ศิลปะกรรม การปกครองหรือทางวิทยาศาสตร์

สำหรับขอบเขตว่าสิ่งใดเป็นสิ่งลามกนั้น ผู้พิพากษาศาลสูงของสหรัฐอเมริกา
พอตเตอร์ สจวร์ต (Potter Stewart) ได้กล่าวเอาไว้ว่า ไม่อาจให้คำจำกัดความของสิ่งลามกได้
แต่จะรู้ได้ต่อเมื่อได้เห็น

ข. Council of Europe ได้ให้ความหมายของสิ่งลามกอนาจารไว้ว่า เป็น
วัตถุที่แสดงออกเกี่ยวกับภาพและเสียงอันมีการใช้ไปในวัตถุประสงค์ทางเพศ

ค. องค์การตำรวจสากล (The International Criminal Police

Organization: INTERPOL) ได้ให้ความหมายไว้ว่าเป็นการพรรณนาให้เห็นถึงการแสวงหา
ประโยชน์ทางเพศ โดยสนใจไปที่พฤติกรรมทางเพศและการแสดงอวัยวะเพศ

ดังนั้นอาจกล่าวได้ว่า สิ่งลามกหรือภาพลามก หมายถึง วัตถุที่ทำให้ปรากฏ
ออกมาเป็นภาพและเสียง ด้วยวิธีการต่างๆ โดยมุ่งไปที่ พฤติกรรมหรือกิจกรรมทางเพศอันมี
ลักษณะเป็นการลามก และการพิจารณาว่าสิ่งใดเป็นสิ่งลามกนั้นต้องพิจารณาในเรื่องของความ
น่าอูจาด บัดสี การนำผู้ใหญ่หรือเด็กมาใช้เป็นผู้แสดงในภาพเปลือย ภาพโป๊ จะต้องมี
ลักษณะของความอูจาด บัดสี กล่าวคือ โดยถือมาตรฐานของวิญญูชนในสังคม

กล่าวโดยสรุปสำหรับปัญหาของการกำหนดความหมายหรือการให้คำนิยาม
ของคำว่า ภาพหรือสื่อลามกในเครือข่ายอินเทอร์เน็ตและโดยทั่วไปนั้น ไม่มีคำนิยามหรือคำ
จำกัดความที่มีลักษณะเป็นสากล เนื่องจากขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม ศิลธรรม
และกฎหมายของประเทศต่างๆ นั้นมีความแตกต่างกันทั่วโลก ทำให้เป็นเรื่องยากในการที่จะ
ให้คำนิยามหรือคำจำกัดความในลักษณะที่เป็นสากลหรือเป็นบรรทัดฐานเดียวกันทั่วโลกได้
ซึ่งแม้แต่ร่างกฎหมายว่าด้วยอาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์ของคณะกรรมการว่าด้วยปัญหา
อาชญากรรมของยุโรป (Council of Europe) หรือ (The European Committee on Crime
Problems: CDPC) ในการประชุมเมื่อวันที่ 18-22 มิถุนายน 2544 ก็ได้กำหนดในมาตรา 9
วรรค 2 ว่า คำว่า “สิ่งลามก (Pornographic)” ให้อยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติกฎหมายตาม
หลักเกณฑ์ของแต่ละประเทศอันเกี่ยวกับสิ่งของลามกที่ขัดต่อวั ฒนธรรม ศิลธรรมหรือ
ขนบธรรมเนียมประเพณี

4.1.1 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย มาตรการทางกฎหมายของประเทศสิงคโปร์

นับแต่ปี ค.ศ.1996 รัฐบาลสิงคโปร์ได้เริ่มผนวกการกำกับดูแลอินเทอร์เน็ตเข้าไว้ใต้การ
วิญญูแลโทรทัศน์แห่งสิงคโปร์ (Singapore Broadcasting Authorityหรือ SBA) ซึ่งตั้งขึ้นเมื่อปี
ค.ศ. 1994 เพื่อกำกับดูแลกิจการการกระจายเสียงและแพร่ภาพทางวิทยุและโทรทัศน์ บทบาท

ของ SBA คือกำกับดูแล ISPs และ ICPs โดยอาศัยอำนาจตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายสองฉบับ คือ Internet Class License Scheme⁴⁵ และ Internet Code of Practice

ตามกฎหมาย Internet Code of Practice นี้ SBA จะพิจารณาอินเทอร์เน็ตว่าเป็นเสมือนสื่อวิทยุและโทรทัศน์ เพราะฉะนั้นจึงไม่ควรนำเสนอเนื้อหาใดๆ ที่ต้องห้ามในวิทยุและโทรทัศน์ เช่นเนื้อหาที่ “ขัดต่อสาธารณประโยชน์และความสงบเรียบร้อย ความมั่นคงของชาติ ตลอดจนความเหมาะสมและรสนิยมอันดี”⁴⁶ ISPs และ ICPs ที่ได้รับใบอนุญาตจาก SBA ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในกฎหมายดังกล่าว มิฉะนั้น SBA จะแทรกแซงหรือลงโทษโดยอาจกำหนดเป็นค่าปรับ

นอกจากกฎหมายทั้งสองฉบับดังกล่าวแล้ว SBA ยังมีมาตรการที่เรียกว่า Industry Guidelines on the Singapore Broadcasting Authority's Internet Policy ที่เป็นแนวทางสำหรับกำกับดูแล ISPs และ ICPs โดยตรง

อย่างไรก็ตาม ถึงแม้สิงคโปร์จะมีศักยภาพทางเทคโนโลยีสูงมาก แต่ SBA ก็ไม่ค่อยประสบผลเท่าใดนักในการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต ISPs รายหลักๆ สามรายที่เป็นพันธมิตรกับรัฐบาลทำหน้าที่กั้นกรองและ ปิดกั้นการเข้าถึงเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาต้องห้ามตามรายชื่อที่ SBA แจกจ่าย โดยใช้เทคโนโลยี Proxy Server แต่ก็ยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ในปี พ.ศ. 2541 SBA ได้ประกาศว่าจะปิดกั้นเว็บไซต์ประเภทโป๊เปลือยอย่างรุนแรงประมาณ 100 เว็บไซต์ แต่ในขณะนั้นมีเว็บไซต์ประเภท Cyber Porn นี้อยู่ประมาณ 28,000 เว็บไซต์แล้ว สำหรับสถานการณ์ในปัจจุบันที่ธุรกิจ Cyber Porn เติบโตอย่างเต็มที่ การจะปิดกั้นเว็บไซต์ประเภทนี้ คงยิ่งทำได้ยากยิ่งขึ้นอีก⁴⁷

อีกทั้งทางรัฐบาลได้ดำเนินการอย่างเข้มงวดกวาดขันว่าผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนจะต้องใช้ผ่านเครื่องแม่ข่ายของรัฐบาล ซึ่งในเครื่องแม่ข่ายนั้นมีคนคอยตรวจสอบดูแลเอารูปไปออกทั้งหมด ดังนั้นคนสิงคโปร์จึงเลี่ยงการต่อผ่านแม่ข่ายของรัฐบาลโดยใช้โทรศัพท์ทางไกลต่ออินเทอร์เน็ตมาที่เมืองไทย หรือที่อเมริกาหรือประเทศอื่น ๆ ซึ่งสามารถต่อออกไปได้หมด ในที่สุดสิงคโปร์ต้องเลิกกฎหมายดังกล่าว เนื่องจากไม่อาจบังคับใช้ได้จริง เพราะประชาชนสามารถเลี่ยงกฎหมายได้

⁴⁵ รายละเอียดเกี่ยวกับกฎหมาย Internet Class License Scheme สามารถหาอ่านได้ที่ <http://www.sba.gov.sg/netreg/govgaz/clnotif.htm>

⁴⁶ เนื้อหาโดยละเอียดของกฎหมาย Internet Code of Practice สามารถดูเพิ่มเติมได้ที่ <http://www.sba.gov.sg/netreg/govgaz/code.htm>

⁴⁷ พิรงรอง รามสูต ธาระนันท์และนิธิ คณานธิพันธ์. (2547). เรื่องการกำกับดูแลเนื้อหาอินเทอร์เน็ต (รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). ม.ป.ท. : ม.ป.พ.

สิงคโปร์ก็เป็นอีกประเทศหนึ่งที่ประสบกับปัญหา การที่ไม่สามารถนำ เอกกฎหมายมา บังคับใช้ได้ เช่นเดียวกับประเทศอื่นๆ ดังนั้น การบัญญัติกฎหมายในลักษณะดังกล่าว ไม่ใช่ แนวทางที่ถูกต้อง อาจต้องมีการนำมาตรการอื่นมาควบคุมแทน

4.1.2 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย มาตรการทางกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา

ในประเทศสหรัฐอเมริกานั้น มีกฎหมายหลายตัวที่พยายามจะคุ้มครองผู้ใช้บริการ ออนไลน์ โดยเฉพาะเด็ก และเยาวชน กฎหมายฉบับหนึ่ง ที่สำคัญได้แก่ กฎหมายควบคุมสื่อ ลามก และข้อความรุนแรงบนอินเทอร์เน็ต ชื่อ Communication Decency Act หรือที่เรียกสั้นๆ ว่า CDA ออกมาในปี 1996⁴⁸ ซึ่งมีสาระสำคัญคือการเผยแพร่ข้อมูลหรือภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง เพศ เรื่องหยาบโลน หรือแม้แต่ถ้อยคำที่ไม่สุภาพแก่บุคคลที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีนั้นถือเป็น ความผิด

CDA เป็นกฎหมายฉบับแรกที่พูดถึงเรื่องการเซ็นเซอร์อินเทอร์เน็ต ที่ใช้คำว่าเซ็นเซอร์ เนื่องจากการชี้ว่าข้อความหรือรูปภาพใดบนอินเทอร์เน็ต เข้าข่ายลามกหรือรุนแรง ไม่เหมาะสม นั้น จะต้องมีคนหรือองค์กรเข้าไปตรวจสอบ และมีเกณฑ์ตัดสินว่าผ่านหรือไม่ผ่านอย่างไร

ตลอดระยะเวลาหนึ่งปีของการร่างกฎหมาย CDA ก็ได้มีผู้ประท้วง และคัดค้านมา โดย ตลอด เพราะประเทศสหรัฐอเมริกา เขาถือเรื่องสิทธิเสรีภาพในการคิด การพูด การแสดงออก (First Amendment) เป็นเรื่องใหญ่มาก หากต้องมีคนมาตรวจสอบอะไรบนอินเทอร์เน็ตว่าถูกผิด เหมาะสมหรือไม่เหมาะสม ก็แปลว่า ต่อไปนี้ สิ่งที่พูดหรือแสดงความคิดเห็น หรือรูปที่ส่งเข้าไป ในอีเมลล์ กลุ่มข่าว เว็บ หรือเว็บไซต์ จะต้องโดนตรวจสอบหมด จะเป็นการละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เกินไปหรือไม่ คนในประเทศสหรัฐอเมริกา เห็นว่าอินเทอร์เน็ตก็ เหมือนสังคมปกติ คือมีการนัด พบกับเพื่อนได้คุยกันได้ หากจะมีการคุยเรื่อง เซ็ก การทำแท้ง หรือคุยพิสดารอะไรมันก็เรื่อง ส่วนตัวที่สามารถทำได้

ดังนั้น กฎหมายฉบับดังกล่าว ได้ถูกต่อต้านจากหลายฝ่าย โดยเฉพาะตัวตั้งตัวตีคือ American Civil Liberties Union (ACLU) ซึ่งเห็นว่ากฎหมายดังกล่าวขัดต่อบทบัญญัติเกี่ยวกับ เสรีภาพในการพูด เขียน พิมพ์ หรือโฆษณาตามรัฐธรรมนูญ อีกประการหนึ่งก็คือกฎหมายฉบับ นี้มีเนื้อหาวางขวางมาก และครอบคลุมไปถึงการสื่อ สารโทรคมนาคมทุกประเภท จนบางคน พูดว่า “ถ้าถือตามสาระของกฎหมายนี้แล้ว ใครที่เขียนอีเมลล์ด้วยถ้อยคำหยาบๆ รวมไปถึงเว็บ

⁴⁸ กฎหมายควบคุมสื่อลามกและข้อความรุนแรงบนอินเทอร์เน็ต (Communication Decency Act). (2544). ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2550, จาก <http://www.thaiparents.net/articles/title.php?t=22>

ไซท์ที่เผยแพร่รายงานของนายเคนเน็ธ สตาร์ร เกี่ยวกับเรื่องเซ็กซ์บนสื่อโลกของประธานาธิบดี คลินตันก็ต้องปิดด้วย และบทลงโทษก็รุนแรงทีเดียว”⁴⁹

แม้ว่าจะมีผู้ใช้แชนก่อกวนบนอินเทอร์เน็ตร่วมลงนามประท้วง และต่อต้าน CDA และมีเว็บไซต์อีกมากมาย ที่ติดสัญลักษณ์รณรงค์คัดค้านการผ่าน กฎหมาย แต่ CDA ก็ผ่านสภาในวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 1996 และในวันแรกที่กฎหมายมีผลบังคับใช้เมื่อ 8 กุมภาพันธ์ ปีเดียวกัน สมาคมสิทธิทางแพ่งอเมริกัน (ACLU: American Civil Liberties Union) และสมาคมห้องสมุดอเมริกัน ได้ทำการยื่นฟ้องต่อศาลและให้เหตุผลว่า กฎหมายฉบับนี้ ไม่สามารถที่จะนำมาบังคับใช้ได้ทางปฏิบัติและขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญว่าด้วยการคุ้มครองเสรีภาพในการแสดงออก และสิทธิความเป็นส่วนตัว โดยมีการต่อสู้คดีในศาลว่า หากหลักการคือผู้ใดนำรูปโป๊ใส่ในอินเทอร์เน็ตมีความผิดแล้ว ผู้ทำหรือดูรูปโป๊ย่อมต้องมีความผิด หากนำหลักการนี้มาใช้ทุกครั้งที่ตนอาน้ำย้อมเป็นการทำรูปโป๊ ทุกครั้งที่ดูตนเองอาน้ำย้อม จะเป็นการเพลิดเพลิดกับรูปโป๊ใช่หรือไม่ หากใช้ทุกครั้งที่อาน้ำย้อมมีความผิดต้องจำคุก 2 ปีและปรับ 5 ล้านดอลลาร์ และยังมิมีข้อโต้แย้งอื่นอีก

ท้ายที่สุดศาลเห็นว่าเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นตาม First Amendment ของรัฐธรรมนูญอเมริกาเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในเดือนมิถุนายน 1997 ศาลสูงของสหรัฐอเมริกาได้มีคำพิพากษาว่า กฎหมายที่ควบคุมการเผยแพร่สื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นโมฆะ เนื่องจากเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติขัดต่อรัฐธรรมนูญ ของสหรัฐอเมริกาที่ห้ามมิให้รัฐออกกฎหมายที่เป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพและการแสดงออกของประชาชน⁵⁰

หลังจากเป็นฝ่ายพ่ายแพ้ ทางรัฐสภาสหรัฐก็ไม่สิ้นความพยายาม โดยได้ทำการผลักดันกฎหมายใหม่ออกมาอีก 2 ฉบับคือ Child Online Protection Act (COPA) และ Internet School Filtering Act⁵¹ ซึ่งทั้งคู่มีเนื้อหาที่เฉพาะเจาะจงยิ่งขึ้นกว่า CDA ที่โมฆะไปแล้ว คือในฉบับแรกเป็นการห้ามเว็บไซต์เรื่องเพศที่ทำกิจกรรมในเชิงการค้า ไม่ให้อนุญาตเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 17 ปีเข้าไปใช้บริการ ส่วนฉบับหลังเป็นการบังคับให้โรงเรียนหรือห้องสมุดที่รัฐบาลสนับสนุนเงินทุน จะต้องมีการใช้ซอฟต์แวร์เพื่อกลั่นกรองเว็บไซต์ที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมด้วยอย่างไรก็ดี แม้ว่าใน COPA นี้ผู้ร่างจะได้พยายามขจัดประเด็นปัญหาต่างๆ ที่เป็นที่ถกเถียงกันใน CDA ออกไป แต่ก็ยังคงได้รับการต่อต้านอยู่ดี โดย ACLU กับพันธมิตรเจ้าเดิมๆ ได้ยื่นฟ้องต่อศาล ถึงอย่างไรเสียกฎหมายฉบับนี้ก็คงไม่ผ่านเหมือนเช่นเดิมอีก

⁴⁹ วงศ์ประชา จันท์สมวงศ์. (2545). มุมมืดบนอินเทอร์เน็ต. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2550, จาก <http://course.yonok.ac.th/elearning/showarticle.asp?aid=1504&fsubj=arynbcom12>

⁵⁰ ข้อมูลดังกล่าวแปลมาจาก “IN THE UNITED STATES DISTRICT COURT FOR THE EASTERN DISTRICT OF PENNSYLVANIA”

⁵¹ วงศ์ประชา จันท์สมวงศ์. (2545). มุมมืดบนอินเทอร์เน็ต. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2550, จาก <http://course.yonok.ac.th/elearning/showarticle.asp?aid=1504&fsubj=arynbcom12>

นอกจากนี้ก็ยังมีส่วนแนะนำให้ใช้วิธีการอื่นในการแก้ปัญหาแทนการออกกฎหมายมาจำกัดเสรีภาพประชาชนด้วย เช่น การให้การศึกษแก่ผู้ปกครองและเด็กถึงอันตรายของอินเทอร์เน็ตและวิธีใช้ที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับกลั่นกรองเนื้อหาของเว็บไซต์มากขึ้น บางรายเสนอว่าควรตั้งโดเมนใหม่ขึ้นมา สมมติว่าเป็น .xxx แล้วให้เว็บไซต์ต่างๆที่มีเนื้อหาเรื่องเพศมาอยู่ภายใต้โดเมนนี้ทั้งหมด ซึ่งจะช่วยให้ง่ายต่อการป้องกันไม่ให้เยาวชนเข้าไปดู ในขณะที่เดียวกันผู้ใหญ่ที่สนใจเรื่องพวกนี้จริงๆก็สามารถค้นหาหรือจดจำได้ง่ายด้วย

ในเดือนกรกฎาคม 1996 คณะลูกขุนใหญ่แห่งรัฐในซานโฮเซ แคลิฟอร์เนีย ฟ้องจำเลย 16 คนที่อยู่ในสหรัฐอเมริกาและต่างประเทศ ในข้อหามีส่วนในกลุ่มเผยแพร่ภาพลามกเด็กชื่อ Orchid Club ซึ่งสมาชิกในกลุ่มทำการแลกเปลี่ยนภาพทางเพศ กระทำผิดต่อเด็กและเผยแพร่การกระทำดังกล่าวผ่านอินเทอร์เน็ตสดๆ รวมทั้งจัด chat room กับเด็ก การแลกเปลี่ยนภาพดังกล่าวกระทำโดยสมาชิกคนหนึ่งถ่ายภาพเด็กหญิงในท่าทางต่างๆ ด้วยกล้องดิจิทัล และส่งภาพนั้นผ่านอินเทอร์เน็ตไปยังสมาชิกคนอื่นๆ ซึ่งจะดูภาพได้โดยการสนทนาทาง chat room ซึ่งมีรหัสผ่านในการเข้าใช้

ในเดือนตุลาคม 1997 ศาลพิพากษาจำคุกจำเลยดังกล่าวรวม 3 คน เป็นระยะเวลา 30 ปี 19 ปี 7 เดือน และ 11 ปี ตามลำดับ⁵²

ในสหรัฐอเมริกามีเด็กผู้หญิงอายุ 13 ปีคนหนึ่งหายไปจากบ้าน พ่อแม่แจ้งตำรวจ ตำรวจไปที่บ้านเด็กและค้นห้องนอน เมื่อดูคอมพิวเตอร์พบว่าเด็กคุยกับเด็กผู้ชายอายุ 18 ปี ตำรวจไปที่บ้านเด็กชายและพบว่าเด็กผู้ชายนำเด็กหญิงมาอยู่ด้วยเดือนหนึ่งแล้ว และมีการหลับนอนกัน และในสหรัฐอเมริกาอีกเช่นเดียวกันมีเด็กผู้หญิงอายุ 8 ขวบเข้าไปในเว็บไซต์ของวงดนตรีเด็กและขอพบกับเด็กผู้ชายอายุ 14 ปีซึ่งเป็นดาราดัง แต่มีคนอื่นแอบเข้ามาแล้วอ้างตัวว่าเป็นเด็กอายุ 14 ปีคนนั้น แล้วชวนให้มาฟังคอนเสิร์ต โดยมีบัตรเหลืออยู่ใบเดียว ถ้าต้องการขอให้มาคนเดียวอย่าพาเพื่อนมาด้วย อยาบอกพ่อแม่ เด็กหญิงบอกพ่อว่าจะไปและเด็กชายบอกให้ไปคนเดียว พ่อแม่แจ้งตำรวจๆ จึงจับกุมพบว่าเป็นผู้ใหญ่ซึ่งมีประวัติการทำอนาจาร⁵³

เรื่องของการพยายามออกกฎหมายที่จะมาควบคุมเรื่องการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ตในสหรัฐอเมริกา นี้ จะเห็นว่าทำได้ไม่ง่าย อาจต้องออกกฎหมายมุ่งเน้นไปที่การคุ้มครองสิทธิเด็กหรือการ แพร่ภาพและสื่อลามกเด็กมากกว่า ปัญหาดังกล่าวในอเมริกาเชื่อว่าถ้าสังคมช่วยกันดูแล ย่อมดีกว่าใช้กฎหมายมากำกับดูแล

⁵² สถาบันกฎหมายอาญา. (2541). รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่อง สื่อลามกและการค้าประเวณีทางอินเทอร์เน็ต: มะเร็งร้ายที่ทำลายเยาวชนไทย. ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://www.institute.ago.go.th/text/seminar16.doc>

⁵³ สถาบันกฎหมายอาญา. (2541). รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่อง สื่อลามกและการค้าประเวณีทางอินเทอร์เน็ต: มะเร็งร้ายที่ทำลายเยาวชนไทย. ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://www.institute.ago.go.th/text/seminar16.doc>

4.2 วิเคราะห์ข้อดี ข้อเสีย มาตรการทางกฎหมายของประเทศไทย

บทบัญญัติกฎหมายของประเทศไทยที่ใช้ในการควบคุมภาพหรือสื่อลามกโดยตรงคือ ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 และพระราชบัญญัติปรามการทำให้แพร่หลายและการค้า วัตถุอันลามก พ.ศ. 2471 ต่างๆ ก็เป็นกฎหมายที่ยังไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอในการควบคุม สื่อลามก โดยเฉพาะการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต สาเหตุสำคัญ ประการหนึ่งเนื่องจากกฎหมายไม่ได้บัญญัติ ให้คำนิยามศัพท์ของคำว่า สื่อลามกว่ามีขอบเขต แค้ไหนเพียงใด ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อควบคุมสื่อลามกเป็นอย่างยิ่ง นอกจากนี้เดิมกฎหมายลักษณะอาญาให้คำว่าลามกอาณาจารย์เป็นคำๆ เดียวกัน

ได้มีผู้ให้ความเห็นเกี่ยวกับ คำว่า “สื่อหรือลามก” ไว้ว่าได้แก่ ภาพ หนังสือ หรือวัตถุ อันมีลักษณะที่ทำให้ผู้พบเห็นมีความรู้สึกทางกามารมณ์และมีความกำหนัด หรือภาพ หนังสือ หรือวัตถุนั้นได้จัดทำขึ้นให้มีลักษณะลามก โดยมีได้แฝงความเป็นศิลปะไว้แต่ประการใด ซึ่ง วัตถุหรือภาพศิลปะย่อมไม่อยู่ในข่ายที่เป็นลามกได้

ตามที่กล่าว มาจะเห็นได้ว่า สิ่งใดจะเป็นลามกหรือไม่พิจารณาถึงจุดประสงค์ของผู้ ประดิษฐ์สิ่งนั้นขึ้นนั้นมาว่า มีจุดประสงค์ไปในทางใด ถ้าเป็นภาพหรือวัตถุก็ต้องพิจารณาถึง ส่วนที่เป็นลามกกว่า เจตนาจะให้ เป็นศิลปะหรือจะให้ยั่วยุกามารมณ์

สำหรับประเทศไทยค่อนข้างมีปัญหาในเรื่อง การให้คำจำกัดความของคำว่า “สิ่งลามก” เช่นเดียวกับหลาย ๆ ประเทศว่ามีขอบเขตแค้ไหนเพียงใด เนื่องจากกฎหมายในเรื่องดังกล่าว ไม่ได้ให้คำนิยามเอาไว้ จึงก่อให้เกิดความไม่แน่นอนก่อให้เกิดปัญหาต่อการปฏิบัติการให้ เป็นไปตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่

4.2.1 กฎหมายสารบัญญัติกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต

ในปัจจุบันนี้ปัญหาว่าการกระทำหรือการดำเนินการต่างๆ ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลและสังคม ที่เกิดขึ้นบนเครือข่ายคอมพิวเตอร์อินเทอร์เน็ตนั้นเป็นความผิดหรือไม่ และ ปัญหาที่เกิดขึ้นตามมาก็คือรูปแบบของการกระทำต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนั้นกฎหมายอาญาที่ใช้บังคับ ในปัจจุบันจะมีผลครอบคลุมไปถึงหรือไม่ เช่น การเผยแพร่ภาพลามกอนาจารในโปรแกรม แคมฟรอก ถือว่ามีความผิดฐานเผยแพร่ภาพและสิ่งลามกตามมาตรา 287 หรือไม่ ซึ่งปัญหาต่างๆ เป็นสิ่งที่จะต้องนำมาพิจารณากล่าวคือ เมื่อเป็นกรณีที่ไม่มีการบัญญัติเป็นความผิดไว้ โดยเฉพาะแล้วและจะอาศัยการตีความกฎหมายอย่างกว้างขวางหรือโดยการเทียบเคียงเพื่อให้ บทบัญญัติของกฎหมายอาญาที่มีอยู่ครอบคลุมถึงการกระทำต่างๆ เหล่านั้นได้หรือไม่ เพราะ

อาจจะเป็นการขัดกับหลักการตีความของกฎหมายอาญาอันเป็นหลักสากล ดังนี้ สิ่งที่ เป็น ปัญหาที่ควรนำมาพิจารณาก็คือ⁵⁴

(1) ในการบัญญัติหรือสร้างกฎหมายขึ้นมาเพื่อรองรับกับปัญหาการก่อ อาชญากรรมทางคอมพิวเตอร์โดยเฉพาะในส่วนของ การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ตนั้น ควรจะแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา หรือ ร่างเป็นกฎหมายฉบับใหม่ ขึ้นมา เพราะว่าการแก้ไขกฎหมายเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญาซึ่งเป็นกฎหมายแม่บทนั้น เป็นเรื่องยาก ซึ่งต้องอาศัยระยะเวลาและยุ่งยากจึงไม่ทันกับความต้องการของสังคม ซึ่ง จำเป็นต้องมีกฎหมายฉบับใหม่เป็นการเฉพาะออกมาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวให้ทันต่อ เหตุการณ์ให้เร็วที่สุด ซึ่งวิธีการในการร่างหรือบัญญัติกฎหมายอาจแบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ แบบที่พัฒนามาจากกฎหมายอาญาเดิมแล้วให้ครอบคลุมถึง การกระทำความผิด ทาง คอมพิวเตอร์ หรือเครือข่ายอินเทอร์เน็ต และแบบที่ สร้างหรือบัญญัติฐานความผิดของการ กระทำความผิด ทางคอมพิวเตอร์หรือเครื่อข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นลักษณะเฉพาะขึ้นมา เช่น ความผิดฐานผลิต เผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เป็นต้น

(2) ในการบัญญัติฐานความผิดเพื่อใช้กับ การกระทำความผิด คอมพิวเตอร์ใน ส่วนของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตนั้น เพื่อเป็นการบัญญัติในลักษณะเสริม ประมวลกฎหมายอาญาที่มีอยู่แล้วนั้น ควรเพิ่มเป็นเหตุเพิ่มโทษในการกระทำความผิดอาญานั้น หรือแก้ไขเพิ่มเติมระวางโทษให้สูงขึ้น ถ้ากระทำความผิดโดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ถือเป็น “เหตุ ฉกรรจ์” ซึ่งเป็นผลให้ต้องเพิ่มอัตราโทษขึ้นหรือริบทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง ด้วย หากกระทำความผิด โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์ เช่น การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกโดยใช้อินเทอร์เน็ต ให้ระวาง โทษหนักขึ้นและริบทรัพย์สินที่ได้มาหรือที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดทั้งหมด เป็นต้น เนื่องจากโทษตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 นั้น มีระวางจำคุกไม่เกินสามปีหรือ ปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น และยังเป็นความผิดอันยอมความกันได้ อีก ด้วย จึงไม่สามารถที่จะทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวต่อกฎหมาย เพราะมีโทษ เบา และศาลมักจะรอการลงโทษอยู่เสมอ อีกทั้งไม่สามารถที่จะลงโทษริบทรัพย์สินอื่น ๆ ของ ผู้กระทำความผิดที่อาจได้มาจากการกระทำความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ต

(3) จำเป็นหรือไม่ที่ต้องบัญญัติกฎหมายเป็นพิเศษขึ้นมาสำหรับควบคุมกำกับ ดูแลการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต ในขณะที่อินเทอร์เน็ตนั้น โดยตัวมันเองไม่ใช่ เป็นสิ่งที่มียันตรายหรือมีไว้เป็นความผิด แต่ขึ้นอยู่กับเจตนาการนำไปใช้ของผู้ใช้ ดังนั้นจึงอาจ

⁵⁴ ฐนวรรษ นิธิรรวมวิศรุต. (2544). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพ และสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่มีคนไทยเป็นผู้เสียหาย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย.

มีความจำเป็นที่จะต้องมีการออกกฎหมายในลักษณะของการควบคุมตรวจสอบเว็บไซต์ หรือ โปรแกรมต่าง ๆ ที่จะนำไปเผยแพร่ทางอินเทอร์เน็ต โดยอาจต้องไปขออนุญาตจดทะเบียน หรือผ่านการตรวจสอบจากหน่วยงานหรือองค์กรของรัฐก่อน

(4) หากจำเป็นต้องมีการตราพระราชบัญญัติขึ้นมาเป็นการเฉพาะ ควรมีทั้ง กฎหมายที่บัญญัติฐานความผิดและกำหนดวิธีพิจารณาความรวมกันในฉบับเดียวเพื่อให้ง่ายต่อการบังคับใช้กฎหมายของบุคคลในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็นตำรวจ อัยการ และศาล

ในปี 2550 นี้มีการออกกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ หรือที่ เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. 2550” เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2550 และให้มีผลบังคับใช้ หลังจากประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว 30 วัน พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 แบ่งออกเป็น 2 หมวด โดยหมวดแรกนั้น จะกำหนดเกี่ยวกับฐานความผิดและบทลงโทษเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ มีทั้งสิ้น 13 มาตรา กล่าวคือตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 17 ทั้งนี้ โดยตั้งแต่มาตรา 5 ถึงมาตรา 12 นั้น จะเป็นบทบัญญัติที่กำหนดลักษณะการกระทำความผิดซึ่งกระทบโดยตรงต่อการรักษา ความลับ(Confidentiality) , ความครบถ้วน (Integrity) , และสภาพพร้อมใช้งาน (Availability) ของระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลคอมพิวเตอร์ สำหรับการกระทำความผิดที่กระทบต่อการรักษา ความลับ เช่น การเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นซึ่งมีมาตรการป้องกันการเข้าถึงเอาไว้ (มาตรา 5) , การล่วงรู้มาตรการการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ (ตัวอย่างคือ การล่วงรู้ รหัสผ่าน (Password) หรือรหัสลับ (secret code) เป็นต้น) (มาตรา 6) , การเข้าถึง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่น (มาตรา 7) , หรือการดักข้อมูลคอมพิวเตอร์ (มาตรา 8)

ส่วนการกระทำความผิดที่กระทบต่อความครบถ้วนของระบบคอมพิวเตอร์หรือ ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้น ความครบถ้วนในที่นี้ หากกล่าวให้เข้าใจโดยง่ายหมายความว่า ในกรณีที่มีการป้อนหรือพิมพ์ข้อมูลคอมพิวเตอร์ไว้เช่นใด โดยทั่วไปหากจะเรียกข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมา อ่าน เรียกดู หรือใช้ข้อมูลดังกล่าวอีกครั้ง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อยู่หรือเก็บไว้ในคอมพิวเตอร์นั้น ก็ควรจะแสดงบนจอคอมพิวเตอร์ด้วยข้อมูลหรือข้อความที่ครบถ้วนเหมือนที่พิมพ์หรือป้อนไว้แต่ เดิม ตัวอย่างการกระทำความผิดในลักษณะนี้ เช่น การรบกวนการทำงานของ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ด้วยการทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติม ข้อมูลคอมพิวเตอร์ (มาตรา9) เป็นต้น

ส่วนการกระทำความผิดที่กระทบต่อสภาพพร้อมใช้งานตามปกติของระบบคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ เช่น การกระทำความผิดด้วยการป้อนชุดคำสั่งหรือโปรแกรม คอมพิวเตอร์ที่ไม่พึงประสงค์ อาทิ “ไวรัส” ในคอมพิวเตอร์ เพื่อให้ระบบคอมพิวเตอร์ทำงาน

ผิดเพี้ยนไปจากเดิมหรือไม่สามารถทำงานได้ตามปกติ (มาตรา 10) รวมถึงการส่งจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (Spam mail) ที่เป็นการรบกวนการใช้งานของบุคคลทั่วไป (มาตรา 11)

อย่างไรก็ตามในการกระทำความผิดอันเป็นการรบกวนระบบคอมพิวเตอร์หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์ให้ทำงานหรือแสดงผลต่างไปจากเดิมหรือไม่เป็นไปตามปกตินั้น พระราชบัญญัติก็ได้มีการกำหนดโทษหนักขึ้นในกรณีที่มีเหตุฉกรรจ์ไว้ด้วย กล่าวคือ หากกระทำความผิดก่อให้เกิดผลอันเป็นความเสียหาย แก่ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือกระทบต่อการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงทางเศรษฐกิจ การบริการสาธารณะ หรือการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ หรือการกระทำดังกล่าวก่อให้เกิดอันตรายแก่ร่างกายหรือชีวิตของประชาชน ผู้กระทำความผิดดังกล่าวก็ต้องรับโทษหนักขึ้น (มาตรา 12)

นอกจากนั้น ยังได้มีการกำหนดฐานความผิดสำหรับการจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดที่กล่าวมาข้างต้น เช่น การจงใจหรือเจตนาเผยแพร่ไวรัสที่ใช้ในการก่อให้เกิดความเสียหายหรือทำลายข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือชุดคำสั่งที่เรียกว่า Spy ware เพื่อไว้ใช้โจรกรรมความลับทางการค้า เป็นต้น (มาตรา 13)

ส่วนพระราชบัญญัติตั้งแต่มาตรา 14 ถึงมาตรา 17 นั้น จะเป็นลักษณะการกระทำความผิดที่เกี่ยวข้องกับการใช้คอมพิวเตอร์ในทางมิชอบ เพื่อกระทำความผิดในลักษณะต่างๆ เช่นการปลอมแปลงข้อมูลคอมพิวเตอร์, การเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จซึ่งก่อให้เกิดความตื่นตระหนกกับประชาชน, การเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันมีลักษณะลามก , การกระทำความผิดของผู้ให้บริการที่มีได้ลบข้อมูลคอมพิวเตอร์อันไม่เหมาะสม, และการตัดต่อภาพอันทำให้บุคคลอื่นเสียหาย เป็นต้น

ส่วนหมวดที่สองนั้น จะกำหนดเกี่ยวกับพนักงานเจ้าหน้าที่ พระราชบัญญัติในส่วนนี้มี 13 มาตรา ตั้งแต่มาตรา 18 ถึงมาตรา 30 โดยได้มีการกำหนดอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งมีสาระสำคัญ ดังนี้

คุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่

พระราชบัญญัติก็ได้กำหนดไว้ว่าพนักงานเจ้าหน้าที่เหล่านั้นต้องมีคุณสมบัติพิเศษ กล่าวคือ มีความรู้ความชำนาญด้านคอมพิวเตอร์และผ่านหลักสูตรอบรมที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารกำหนด (มาตรา 28) เพื่อให้มีอำนาจตามที่ร่างกฎหมายกำหนด

อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่

ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัย พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่จำเป็น , ทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์จากระบบคอมพิวเตอร์ ที่ต้องสงสัย , ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ , ถอดรหัสข้อมูลคอมพิวเตอร์ , เรียกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ และยึดถือหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์ (มาตรา 18)

อย่างไรก็ตามการใช้อำนาจข้างต้น จะต้องกระทำเท่าที่จำเป็นเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดตามร่างพระราชบัญญัติเท่านั้น (มาตรา 19) เช่นการทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ (มาตรา 18 (4)) นั้น ก็ทำได้เฉพาะที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดโดยกระทำความผิดโดยการรบกวนรูปแบบหนึ่งรูปแบบใดกับข้อมูลคอมพิวเตอร์ (มาตรา 9) ก็ต้องไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจการของเจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์เกินความจำเป็น (มาตรา 19 วรรคสอง)

การตรวจสอบการใช้อำนาจ

ในการยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์ที่ต้องสงสัยต้องมีหนังสือยึดหรืออายัดซึ่งทำตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวงไปแสดง และจะยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์ได้ไม่เกิน 30 วัน หากเกินระยะเวลาที่กำหนดไว้ต้องไปยื่นคำร้องขอต่อศาลอาญาเพื่อขอขยายเวลาดังกล่าวโดยศาลจะอนุญาตได้ไม่เกิน 60 วัน

อย่างไรก็ตาม ในการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์อันเป็นหลักฐานหรืออาจใช้เป็นหลักฐานในการกระทำความผิด หรือเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด (มาตรา 18(6)) และการเรียกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์อันเป็นบันทึกการเข้าออกจากระบบของผู้ใช้บริการที่ผู้ให้บริการเก็บรักษาไว้อันเป็นหลักฐานสำคัญในการหาตัวผู้กระทำความผิด ซึ่งไม่ให้รวมถึงเนื้อหาของข้อมูลที่บุคคลติดต่อกัน (มาตรา 18 (2)) พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องบันทึกรายละเอียดการดำเนินการและเหตุผลในการดำเนินการ รายงานต่อศาลจังหวัดที่มีเขตอำนาจหรือศาลอาญาภายใน 48 ชั่วโมงนับแต่เวลาลงมือดำเนินการ ทั้งนี้ โดยศาลมีอำนาจใช้ดุลพินิจที่จะสั่งระงับการดำเนินการดังกล่าวได้ หากเห็นว่าเกินความจำเป็น (มาตรา 19 วรรคสาม)

อำนาจสั่งการเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (โปรแกรมชั่วร้าย)

เนื่องจากในปัจจุบันได้มีการพัฒนาชุดคำสั่งหรือโปรแกรมไม่พึงประสงค์มากมาย เช่น ไวรัส (virus) , เวิร์ม (worm), สพายแวร์ (spyware) , และมัลแวร์ (malware) อื่นๆ เป็นต้น ซึ่งชุดคำสั่งดังกล่าวจะมีการพัฒนาการที่มีการใช้งานซับซ้อนมากขึ้นตามพัฒนาการทางเทคโนโลยี ในขณะที่เดียวกันก็อาจนำไปใช้ทั้งในทางที่เป็นคุณและโทษอันดีด้วยเช่นกัน ซึ่งหากมีการนำไปใช้ในทางมิชอบอันก่อให้เกิดโทษ การจัดการกับปัญหาดังกล่าว ก็จะยากมากยิ่งขึ้นด้วยเช่นเดียวกัน ด้วยเหตุนี้ พระราชบัญญัติจึงได้ให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งห้ามจำหน่ายหรือเผยแพร่ รวมทั้งสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์รวมอยู่ด้วยนั้นได้ หรืออาจกำหนดเงื่อนไขการใช้ มีไว้ครอบครอง หรือเผยแพร่ชุดคำสั่งดังกล่าวด้วยก็ได้

อย่างไรก็ตาม ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์นั้น ได้มีการพัฒนาให้สามารถนำไปใช้งานให้มีประสิทธิผล (พิษสง) ร้ายแรงขึ้น และบ่อยครั้งก็อาจเป็นการยากต่อการพัฒนาชุดคำสั่งที่มีวัตถุประสงค์ในการพัฒนาขึ้นมาเพื่อใช้งานในเชิงสร้างสรรค์ เพื่อต่อต้านหรือใช้ในการแก้ไขปัญหานั้น ดังนั้น ร่างพระราชบัญญัติจึงได้เปิดกว้างให้มีการกำหนดว่าชุดคำสั่งใดบ้างที่มีลักษณะที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งการให้ดำเนินการใดๆ ตามที่กล่าวไว้ข้างต้นได้ แต่ในขณะเดียวกัน เนื่องจากชุดคำสั่งเหล่านั้น ก็อาจมีการนำไปใช้ในลักษณะที่เป็นคุณได้เช่นกัน ดังนั้น จึงได้มีการกำหนดข้อยกเว้นเอาไว้ด้วยเช่นกันว่า การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการสั่งการกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์หรือชั่วร้ายนั้นมีให้รวมถึงชุดคำสั่งที่พัฒนาขึ้นมาเพื่อมุ่งประสงค์ให้นำไปใช้ในการป้องกันหรือแก้ไข ชุดคำสั่งชั่วร้ายดังกล่าว โดยให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารมีอำนาจในการประกาศว่า ชุดคำสั่งใดบ้างเป็นชุดคำสั่งที่ชั่วร้ายไว้ในกฎกระทรวง (มาตรา 21)

การควบคุมการใช้อำนาจและข้อห้ามมิให้เปิดเผยพยานหลักฐานที่ได้ อำนาจสั่งการเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (โปรแกรมชั่วร้าย)

พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายฉบับนี้ จะมีคุณสมบัติพิเศษและมีความสามารถที่มากกว่าพนักงานทั่วๆ ไป ในการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลคอมพิวเตอร์ ในการเข้าถึงกลไกและรูปแบบการกระทำความผิด และพระราชบัญญัติก็ได้ให้อำนาจสำคัญกับ พนักงานเจ้าหน้าที่ในการรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อหาตัวผู้กระทำความผิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ (มาตรา 18(6)) อันอาจกระทบต่อความเป็นส่วนตัว ความลับในการติดต่อสื่อสาร หรือความลับทางการค้า อันเป็นสิทธิพึงมีของประชาชนได้โดยง่าย จึงจำเป็นต้องตรวจสอบการใช้อำนาจดังที่ได้กล่าวมา

ข้างต้น และในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องควบคุมการใช้อำนาจด้วย เพราะการมีอำนาจกระทำ การใดๆ ก็ตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัติอาจเป็นที่มาของการอาศัยฝีมือของพนักงาน เจ้าหน้าทีตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ ในการสืบสวนหรือรวบรวมพยานหลักฐานสำหรับ การกระทำความผิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการกระทำความผิดอื่นๆ นอกเหนือจากการ กระทำความผิดที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ และเพื่อป้องกันมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่ใช้อำนาจ ในทางมิชอบในประการอื่น

ดังนั้น พระราชบัญญัติจึงได้กำหนดห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยหรือส่งมอบ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ให้บริการที่ได้มาให้กับบุคคลใด (มาตรา 22 วรรคหนึ่ง) เว้นแต่เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีตามพระราชบัญญัติ, การใช้อำนาจ ในทางมิชอบของพนักงานเจ้าหน้าที่, และการกระทำตามคำสั่งศาลในการพิจารณาคดี (มาตรา 22 วรรคสอง)

อย่างไรก็ตาม แม้มีกฎหมายอื่นให้อำนาจในการเรียกพยานหลักฐานหรือข้อมูลใดๆ ซึ่ง มิใช่ข้อยกเว้นที่กล่าวไว้ใน มาตรา 22 วรรคสอง พระราชบัญญัตินี้ก็ห้ามมิให้นำกฎหมายนั้นมา ใช้บังคับ ด้วยพระราชบัญญัติฉบับนี้ หากมีการใช้บังคับก็ถือเป็นกฎหมายพิเศษยิ่งกว่ากฎหมาย อื่นใด (มาตรา 22 วรรคสาม) ทั้งนี้ โดยได้กำหนดโทษในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ฝ่าฝืน บทบัญญัติข้างต้นเอาไว้ด้วย รวมถึงกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ก ระทำการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติ ของกฎหมายโดยประมาท (มาตรา 23) นอกจากนี้ ก็ได้กำหนดระวางโทษสำหรับบุคคลซึ่ง ล่วงรู้ข้อมูลหรือพยานหลักฐานที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาและเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อบุคคลที่ สามเอาไว้ด้วย (ร่างมาตรา 24) และได้บัญญัติให้รับกันโดยกำหนดให้พยานหลักฐานที่ได้มา โดยฝ่าฝืนต่อหลักการควบคุมการใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งกล่าวไว้ข้างต้น โดยมีให้ รับฟังพยานหลักฐานเหล่านั้น ในการดำเนินการใดๆ อันเป็นโทษแก่เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ข้อมูล (มาตรา 25)

หน้าที่ของผู้ให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์

เนื่องจากข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์เป็นพยานหลักฐานสำคัญในการหาตัวผู้กระทำ ความผิด พระราชบัญญัติจึงได้กำหนดให้ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลดังกล่าวไว้ไม่น้อยกว่า 90 วัน และในกรณีที่จำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ก็อาจสั่งให้ผู้ให้บริการเก็บข้อมูลดังกล่าวไว้เกิน 90 วัน แต่ไม่เกิน 1 ปี ก็ได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้กฎหมายที่จะใช้บังคับมีความยืดหยุ่น ทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น พระราชบัญญัติจึงได้กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร กำหนดว่าผู้ให้บริการที่มีหน้าที่ซึ่งกฎหมาย กำหนดไว้ข้างต้น ได้แก่ผู้ให้บริการประเภทใดและจะกำหนดให้ ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูล

จรรยาทางคอมพิวเตอร์ไว้เมื่อใด ให้เป็นไปตามที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา 26 วรรคสาม) ทั้งนี้ พระราชบัญญัติก็ได้กำหนดว่า หากผู้ให้บริการใดไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ซึ่งกำหนดไว้ ก็ต้องระวางโทษที่กำหนดไว้ (มาตรา 26 วรรคสี่) อีกทั้งยังได้กำหนดว่า หากผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ อันรวมถึงอำนาจสั่งการเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ (โปรแกรมชั่วร้าย) (มาตรา 18 และมาตรา 21 ตามลำดับ) ก็ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งปรับทางปกครอง (มาตรา 27)

การทำงานร่วมกันระหว่างพนักงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานสอบสวน

ในพระราชบัญญัติได้กำหนดให้นายกรัฐมนตรีร่วมกับรัฐมนตรีรักษาการ ร่วมกันกำหนดระเบียบเกี่ยวกับแนวทางและวิธีการดำเนินการในการจับ ควบคุม ค้น และสอบสวน (มาตรา 29 วรรคสาม)

ทั้งนี้ก่อนบทบัญญัติทั้งสองหมวดนั้น จะเป็นบทบัญญัติที่กำหนดเกี่ยวกับชื่อร่างพระราชบัญญัติ, วันประกาศใช้บังคับ, คำนิยาม และรัฐมนตรีรักษาการ

ตัวอย่างการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารโดยผ่านโปรแกรมแคมฟรอก

ตาม พระราชบัญญัติ การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ผู้ใช้ ลามกอนาจารในโปรแกรมแคมฟรอก จะมีความผิดตาม “มาตรา 14 ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(4) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดๆ ที่มีลักษณะอันลามกและข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้”

กรณีดังกล่าว ผู้ใช้ถือเป็นผู้นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ ที่มีลักษณะอันลามกซึ่งเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ ดังนั้นผู้ใช้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งถ้าเปรียบเทียบกับประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ผู้กระทำความผิด มีระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับเท่านั้น ทำให้ผู้กระทำความผิดไม่มีความเกรงกลัว แต่ถ้าใช้ บังคับตามพ.ร.บ.ดังกล่าว จะทำให้มีการลงโทษที่เหมาะสมขึ้นและทำให้ผู้ที่กระทำความผิดหรือคิดที่จะกระทำความผิด มีความเกรงกลัวในกฎหมายมากขึ้นด้วย

อีกทั้งเมื่อมีการนำ พ.ร.บ.ฉบับดังกล่าวมาใช้ ทำให้ประเด็นถกเถียงในเรื่องของการนำประมวลกฎหมายอาญามาตรา 287 มาปรับใช้กับกรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ต นั้นหมดไป เพราะพ.ร.บ.ดังกล่าวเป็นกฎหมายเฉพาะที่จะนำมาใช้กับกรณีการ

เผยแพร่ภาพและสื่อลามกที่ผ่านทางอินเทอร์เน็ตโดยตรง และทำให้เจ้าหน้าที่สามารถจับกุมตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้สะดวกขึ้น

4.2.2 ขอบเขตและการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต

ในเรื่องของเขตอำนาจในการดำเนินการตามกฎหมายของประเทศต่างๆ นั้น โดยทั่วไปจะเป็นการใช้หลักเขตอำนาจเหนือของรัฐ (Jurisdiction of State) ทั้งในการพิจารณาคดีและในการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยที่การกระทำความผิดทางอาญาบนเครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้นเป็นลักษณะที่มีความไร้เขตแดนทางภูมิศาสตร์ (Cyberspace) หรือเรียกว่า “Cyber Crime” และความสามารถในการก่ออาชญากรรมแบบนี้เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็วมากซึ่งในเวลา 1 วินาที สามารถกระทำความผิดได้จำนวนมากมาย ซึ่งหากพิจารณาตามประมวลกฎหมายอาญาของประเทศไทยแล้วจะพบว่า กฎหมายบัญญัติให้ศาลไทยมีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีดังนี้⁵⁵

- (1) โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักดินแดนตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 4 มาตรา 5 และมาตรา 6 แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- (2) โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักบุคคลตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 8 มาตรา 9 แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- (3) โดยอาศัยหลักเขตอำนาจตามหลักป้องกันตามที่ บัญญัติไว้ในมาตรา 7(1) และ (2) แห่งประมวลกฎหมายอาญา
- (4) โดยอาศัยหลักเขตอำนาจเหนือตามหลักสากลที่บัญญัติไว้ในมาตรา 7(3) แห่งประมวลกฎหมายอาญา ซึ่งจะพบว่ากรณีที่ศาลไทยมีเขตอำนาจเหนือในทางคดีอาญาเมื่อมีข้อเท็จจริงใดข้อเท็จจริงหนึ่งที่เข้าเงื่อนไขหรือ องค์ประกอบทางกฎหมายดังกล่าว โดยเฉพาะกรณีเมื่อมีการกระทำความผิด ซึ่งมีการกระทำนอกราชอาณาจักรไทย แต่ผลเกิดขึ้นในราชอาณาจักรไทยไม่ว่าจะโดยประสงค์ต่อผลหรือเล็งเห็นผลก็ตาม ให้ถือว่าความผิดนั้นเป็นความผิดที่ได้กระทำในราชอาณาจักรไทย ศาลไทยมีเขตอำนาจเหนือในการ พิจารณาคดีอาญานั้นโดยผลของมาตรา 5 แห่งประมวลกฎหมายอาญา

ก. สำหรับกรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต

ซึ่งหากเป็นการเผยแพร่ภาพลามกทางอินเทอร์เน็ตที่ ทำในต่างประเทศและภาพดังกล่าวเป็นภาพที่มีลักษณะเป็นภาพลามกซึ่งผิดต่อกฎหมายไทย เช่นการเผยแพร่ภาพ ลามกผ่านโปรแกรม

⁵⁵ ฐนวรรษ นิตธิธรรมวิศรุต. (2544). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่มีคนไทยเป็นผู้เสียหาย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

แคมพรอก มีปัญหาว่า ศาลไทยจะมีอำนาจในการดำเนินคดี กับผู้ที่กระทำความผิดได้ หรือไม่ และจะอยู่ในขอบเขตของหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 5 และมาตรา 8 หรือไม่ กรณีดังกล่าวยังคงเป็นปัญหาเขตอำนาจ เนื่องจากในประมวลกฎหมายอาญามีได้กำหนดให้ความผิดฐานเผยแพร่ภาพลามก เป็นความผิดที่สามารถนำตัวของ ผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรมาลงโทษในราชอาณาจักรได้

อย่างไรก็ตามมีผู้ให้ความเห็นว่า⁵⁶ การเผยแพร่ภาพลามกเป็นความผิด ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 โดยที่มาตราดังกล่าวครอบคลุมสื่อในรูปแบบดั้งเดิม เช่นภาพถ่าย หนังสือ วีดีโอ แต่ไม่ครอบคลุมสื่อสมัยใหม่ เช่นอินเทอร์เน็ต หรือการกระทำ โดยใช้คอมพิวเตอร์ หากเห็นว่าการเผยแพร่ภาพลามกผ่านอินเทอร์เน็ตมีความผิด ตามมาตรา ดังกล่าว การที่เผยแพร่ภาพลามกอยู่ในต่างประเทศ แต่สามารถดูได้ทั่วโลกรวมทั้งประเทศไทย ย่อมเป็นการกระทำความผิดนอกประเทศไทย แต่ผลแห่งการกระทำเกิดในประเทศไทย เช่นนี้ อาจลงโทษผู้เผยแพร่ได้ในไทย โดยการร้องขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

ข. สำหรับกรณีที่ผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตเข้าไปในเว็บไซต์เอง เพื่อดูภาพลามกที่จัดโดยเซิร์ฟเวอร์ของต่างประเทศ เมื่อเซิร์ฟเวอร์อยู่ในต่างประเทศจึง ต้องมีการนำเข้ามาในประเทศไทยโดยผ่านทาง ISP (Internet Service Provider) และทาง องค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ดังนั้นจึงมีกรณีที่ต้องมาพิจารณาถึงความรับผิดชอบของ ISP และองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยในฐานะผู้นำเข้าสิ่งลามกอนาจารซึ่งเป็นความผิดตาม ประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่ เนื่องจากเป็นการยากที่องค์กรโทรศัพท์หรือ ISP จะทราบว่า มีผู้ใดเข้าไปใช้บริการในเว็บไซต์ลามกบ้าง

ดังนั้นจึงอาจกล่าวได้ว่ามีกฎหมายที่ใช้บังคับแก่กรณีเรื่องเขตอำนาจ ศาลโดยอาศัยอำนาจแห่งบทบัญญัติประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 4 5 6 7 8 และ 9 ซึ่ง อาจจะทำให้ศาลไทยมีเขตอำนาจเหนือในการพิจารณาคดีอาญา ถึงแม้ผู้กระทำความผิดซึ่งเป็น เจ้าของเซิร์ฟเวอร์นั้นจะอยู่ในต่างประเทศก็ตาม และเมื่อเป็นความผิดที่สามารถลงโทษใน ประเทศไทยได้แล้ว ปัญหาประการต่อมาคือ กรณีที่ต้องพิจารณาคดีในประเทศไทยจะใช้ กฎหมายจะใช้กฎหมายของประเทศใดในการพิจารณาคดีนั้น เมื่อพิจารณาจากกฎหมาย ระหว่างประเทศแผนกคดีบุคคลแล้วจะพบว่า กฎหมายอาญาเป็นกฎหมายมหาชนซึ่งรัฐ เจ้าของดินแดนประสงค์จะลงโทษผู้กระทำความผิดซึ่งอยู่ในราชอาณาจักรหรือลงโทษคนชาติ ซึ่ง กระทำความผิดในต่างประเทศ ดังนั้นจึงต้องใช้ประมวลกฎหมายอาญาของไทย

⁵⁶ สถาบันกฎหมายอาญา. (2541). รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่อง สื่อลามกและการค้าประเวณี ทางอินเทอร์เน็ต: มะเร็งร้ายที่กำลังทำลายเยาวชนไทย. ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://www.institute.ago.go.th/text/seminar16.doc>

4.2.3 ผู้กระทำความผิดกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ต

ในฐานะความผิดแต่ละฐานตามประมวลกฎหมายอาญานั้นจะต้องมีผู้กระทำความผิดซึ่งในประมวลกฎหมายอาญาจะระบุว่า “ผู้ใด” และในความผิดฐานเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามก นอกจากผู้กระทำความผิดโดยตรงซึ่งต้องมีความรับผิดชอบตามกฎหมายแล้ว บุคคลต่างๆ เหล่านี้อาจต้องมีความรับผิดชอบด้วย ตามพระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550

มาตรา 3 “ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ซึ่งให้บริการแก่บุคคลทั่วไปในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อ ถึงกัน โดยประการอื่น ทั้งนี้โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการ ในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ ของบุคคลอื่น

(๒) ผู้ซึ่งให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลตาม (๑)

ในที่นี้ ผู้ให้บริการมีหน้าที่และสิ่งที่ต้องทำมากกว่าบุคคลทั่วไป สิ่งที่ต้องเข้าใจ คือ ผู้ให้บริการ⁵⁷ นอกจากจะหมายถึง Internet Service Provider (ISP) ทั่วไปแล้ว ยังหมายถึง ผู้ดูแลเว็บและครอบคลุมถึงหน่วยงานที่มีการจัดบริการออนไลน์ บริการใช้อินเทอร์เน็ตและเครือข่ายทั่วไปในหน่วยงานของตนเองอีกด้วย เจ้าของร้านอินเทอร์เน็ต เจ้าของเว็บไซต์ รวมทั้งเจ้าของเว็บบอร์ด ล้วนแล้วเข้าข่ายที่จะเป็นผู้ให้บริการทั้งสิ้นหากท่านเปิดบริการให้สาธารณชนเข้ามาใช้บริการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต หรือสามารถแพร่ข้อความ ภาพ และเสียง ผ่านเว็บที่ท่านเป็นเจ้าของ

ก. สำหรับเจ้าของเว็บไซต์ นั้น มีการให้ความเห็นว่า ควรให้มีความรับผิดชอบในฐานะเสมือนกับเจ้าของสำนักพิมพ์ในสื่อแบบดั้งเดิม⁵⁸

⁵⁷ เชกูวารา.(ม.ป.ป.). กฎหมาย ที่ร่างกันแบบไม่เร่ง แต่ผ่านกันแบบรีบ ๆ. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://biolawcom.de/?/blog/427>

⁵⁸ พระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ.2484 เป็นกฎหมายที่ใช้ควบคุมหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์ เป็นกฎหมายที่ให้อำนาจรัฐในการควบคุมการเผยแพร่สิ่งพิมพ์ไปสู่สาธารณชน บทบัญญัติของกฎหมายฉบับนี้ไม่ได้เป็นการควบคุมภาพหรือสื่อลามกโดยตรง แต่ก็มีบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามพิมพ์สิ่งพิมพ์ที่อาจจะขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชน ซึ่งการผลิตและการเผยแพร่ภาพหรือสื่อลามกโดยการพิมพ์ สิ่งพิมพ์หรือหนังสือพิมพ์ ก็ถือได้ว่าเป็นสิ่งที่ขัดต่อศีลธรรมอันดีของประชาชนด้วย จึงได้มีบทบัญญัติควบคุมบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสิ่งพิมพ์ หรือหนังสือพิมพ์ ได้แก่ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการ เจ้าของหนังสือพิมพ์ ให้มีความรับผิดชอบในการผลิตสิ่งพิมพ์ไม่ให้ขัดต่อศีลธรรม วัฒนธรรมอันดีของสังคม ซึ่งบทบัญญัติตามพระราชบัญญัติฉบับนี้จะใช้บังคับกับหนังสือพิมพ์โดยเฉพาะและกฎหมายกำหนดโทษผู้กระทำความผิดไว้ดังนี้คือ ผู้ใดที่ทำการในหน้าที่ผู้พิมพ์ ผู้โฆษณา บรรณาธิการหรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ มีการฝ่าฝืนคำสั่งระหว่างใบอนุญาตได้ถูกพักใช้ หรือถูกถอน หรือระหว่างถูกงดเป็นผู้โฆษณา บรรณาธิการ หรือเจ้าของหนังสือพิมพ์ มีความผิดต้องระวางโทษเพียงโทษปรับเท่านั้น ไม่มีโทษจำคุกแต่อย่างใด

ข้อนำพิจารณาคือบางเว็บไซต์อย่างแคมฟรอกมีการป้องกันตนไว้ เช่นกำหนดไว้ว่าผู้เข้าดูต้องมีอายุเกิน 18 ปี การเข้าดูต้องไม่ขัดต่อกฎหมายในประเทศผู้ดู หากขัดไม่อาจเข้าดูได้ ถ้าดูถือว่า ผู้ดูเป็นผู้กระทำผิดเอง จะยอมรับเงื่อนไขดังกล่าวหรือไม่ หากไม่ยอมรับให้คลิกที่ No และออกจากเว็บไซต์นั้น หากยอมรับให้คลิก Yes แล้วจึงเข้าไปใช้บริการได้ กรณีเช่นนี้เป็นการยกเว้นความรับผิดชอบของเจ้าของเว็บไซต์หรือไม่

ข. สำหรับกรณีของเว็บมาสเตอร์ มีการให้ความเห็นว่าควรมีความรับผิดชอบเหมือนกับบรรณาธิการ แต่การที่จะให้เว็บมาสเตอร์มีความรับผิดชอบเหมือนกับบรรณาธิการหนังสือ นั้น ซึ่งดูจะไม่สอดคล้องกับความเป็นจริงและการปฏิบัติของนานาชาติ โดยเฉพาะในยุคของการสื่อสารไร้พรมแดน (Cyberspace) เพราะเหตุที่ว่าการติดต่อ สื่อสารเป็นไปอย่างรวดเร็วมากและมีการกระจายแพร่หลายไปทั่วโลก จึงไม่มีผู้ใดจะสามารถเข้าไปควบคุมได้ทั้งหมด แต่เพื่อที่จะเป็นการแก้ปัญหาในเบื้องต้นจึงต้องมีมาตรการบางอย่างกล่าวคือ เมื่อผู้ใช้อินเทอร์เน็ตพบว่า มีการแพร่ภาพและสื่อลามกต่าง ๆ เกิดขึ้นบนเครือข่าย อินเทอร์เน็ตแล้ว ได้มีการแจ้งไปยังเว็บมาสเตอร์ให้มีการลบเว็บไซต์นั้นออกไป ถ้าหากเว็บมาสเตอร์นั้นยังไม่มีการดำเนินการใดๆ เว็บมาสเตอร์นั้นก็ควรมีความรับผิดชอบตามกฎหมายด้วย

ถ้าเปรียบเทียบกับกรณีของการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจารบนโปรแกรมแคมฟรอกแล้ว เว็บมาสเตอร์ ก็เปรียบเสมือนผู้ดูแลห้อง ที่มีหน้าที่ดูแลและควบคุมสมาชิกในห้อง มิให้มีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกอนาจาร หากสมาชิกท่านใดพบเห็นต้องแจ้งไปยังผู้ดูแลห้อง ผู้ดูแลห้องจะต้องกันผู้เล่นคนนั้นออกไปจากห้อง หากผู้ดูแลห้องไม่จัดการควรมีความผิดตามกฎหมายเช่นกัน

ค. สำหรับกรณีของ ISP ซึ่งเป็นองค์กรธุรกิจผู้ให้บริการเชื่อมต่อสู่เครือข่ายอินเทอร์เน็ตและองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นผู้ให้เช่าช่องสัญญาณนั้นมีผู้ให้ความเห็นว่า ในฐานะที่เป็นผู้ให้บริการสื่ออินเทอร์เน็ตก็ควรจะมีควมรับผิดชอบในฐานะผู้นำเข้าสู่ผิดกฎหมาย ซึ่งเป็นความตามบทกฎหมายทั่วไป คือประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 และกฎหมายเฉพาะ เช่น พระราชบัญญัติปราบปรามการทำให้แพร่หลายและการค้าวัตถุลามก พ.ศ. 2471 อย่างไรก็ตามก็มีปัญหาว่า ISP หรือองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยจะต้องรับผิดชอบหรือไม่ เพราะเมื่อเปรียบเทียบกับการให้เช่าโทรศัพท์โดย ISP หรือองค์กรโทรศัพท์แห่งประเทศไทยเป็นผู้ให้เช่าและผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตเป็นผู้เช่าโทรศัพท์นั้น ผู้ให้เช่าไม่ต้องรับผิดชอบในการกระทำของผู้เช่าหรือผู้ใช้โทรศัพท์ ซึ่งในเรื่องนี้เคยมีกรณีตัวอย่างที่เกิดขึ้นคือ ในเจนีวาเคยมีข่าวว่าผู้ว่าการองค์กรโทรศัพท์ถูกศาลพิพากษาจำคุกเพราะต้องรับผิดชอบที่บริษัทหนึ่งได้มีคนที่ใช้บริการเสียงที่ลามกในทางเพศมากกว่า 3 ปี โดยศาลให้เหตุผลว่าผู้ว่าการ

องค์กรโทรศัพท์จะอ้างว่าไม่รู้เรื่องไม่ได้ในฐานะที่เป็นผู้บริหาร และการบริการก็เกิดขึ้นใน
ความรับผิดชอบของตน⁵⁹

ความรับผิดชอบของผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตต่างจากบริการไปรษณีย์และโทรศัพท์
กล่าวคือโทรศัพท์เมื่อสนทนาแล้วข้อความจะหายไปไม่เหลือร่องรอยใต้อีกเลย ส่วนไปรษณีย์
นั้นจะไม่มีผู้ใดเปิดดู เว้นแต่เจ้าของ แต่อินเทอร์เน็ตจะปรากฏอยู่ตลอด หากมีการก๊อปปี้ และ
เผยแพร่ต่อ ภาพเด็กก็จะยังคงอยู่ ใครๆ ก็สามารถเข้าไปดูได้ เพียงแต่ข้อมูลในอินเทอร์เน็ตมี
มากซึ่งผู้ให้บริการไม่อาจตรวจสอบได้หมด ดังนั้นจึงไม่บังคับให้ผู้ให้บริการต้องตรวจสอบ

ผู้ให้บริการคงไม่ผิดกฎหมายฐานเป็นผู้สนับสนุน หากไม่ทราบเรื่องการ
เผยแพร่ ในเยอรมันมีกฎหมายว่าถ้าผู้ให้บริการประมาทละเลย หรือรู้แล้วไม่แจ้งให้เจ้าหน้าที่
ตำรวจดำเนินคดี จะมีความผิด ซึ่งมีคดีซึ่งผู้ให้บริการทราบแล้วแต่ไม่แจ้ง ศาลเยอรมันจึง
พิพากษาลงโทษ จำคุก 3 เดือน กล่าวคือลงโทษฐานละเลยมิใช่ฐานเป็นผู้สนับสนุน

4.2.4 ปัญหาเรื่องการแจ้งความร้องทุกข์

เมื่อมีการกระทำความผิดเกิดขึ้นกระบวนการแรกของการดำเนินคดีก็คือ การแจ้ง
ความร้องทุกข์ ซึ่งปัญหาที่อาจเกิดขึ้นก็คือ ผู้เสียหายต้องไปร้องทุกข์ ณ ท้องที่ใด เนื่องจาก
การเผยแพร่ภาพลามกทางอินเทอร์เน็ตสามารถเผยแพร่ได้ทั่วประเทศและทั่วโลก ไม่ว่าจะอยู่ที่
ใดก็สามารถเปิดเข้าไปดูเว็บไซต์หรือภาพตัดต่อลามกต่างๆ เหล่านั้นได้ ซึ่งในกรณีของการ
แจ้งความร้องทุกข์ดังกล่าวนี้ ผู้เสียหายอาจร้องทุกข์ต่อเจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่ที่พบเห็น
ความผิดนั้นได้ กล่าวคือ หากพบเห็นการโชว์ลามกอนาจารบนโปรแกรมแคมฟรอกในท้องที่ใด
เจ้าหน้าที่ตำรวจในท้องที่นั้นก็สามารัรับคำร้องทุกข์ได้ หรืออาจจะไปแจ้งความร้องทุกข์ที่กอง
ปราบปรามซึ่งมีอำนาจสืบสวนทั่วราชอาณาจักร ปัญหาที่อาจจะตามมาก็คือ เจ้าหน้าที่ตำรวจ
อาจไม่ยอมรับคำร้องทุกข์ เนื่องจากไม่มีพยานหลักฐานที่จะนำมาแสดง ให้เห็นถึงการกระทำ
ความผิดดังกล่าว ประกอบกับเจ้าหน้าที่ตำรวจอาจขาดความรู้หรือความเข้าใจเกี่ยวกับ
เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต

4.2.5 ปัญหาเรื่องการสืบสวนสอบสวนหาตัวผู้กระทำความผิด

การหาตัวผู้กระทำความผิดในระบบอินเทอร์เน็ตเป็นระบบ Cyberspace นั้น เป็น
ระบบที่เป็นการเชื่อมโยงเครือข่ายคอมพิวเตอร์หลายๆ เครือข่ายทั่วโลก ซึ่งเชื่อมโยงถึงกัน
และกันแบบไร้พรมแดน ดังนั้นการติดต่อสื่อสารจึงไม่จำเป็นต้องเห็นหน้ากัน และด้วยเหตุนี้

⁵⁹ ฐนวรรษ นิตธิธรรมวิศรุต. (2544). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพ
และสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่มีคนไทยเป็นผู้เสียหาย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.

เองจึงไม่สามารถที่จะระบุได้อย่างชัดเจนว่าผู้กระทำความผิดนั้นเป็นใครและอยู่ที่ไหน เพราะผู้กระทำความผิดสามารถกระทำความผิดได้อย่างรวดเร็วโดยอาศัยเครือข่ายคอมพิวเตอร์และสามารถกระทำได้ในทุกสถานที่ไม่ว่าที่ใดก็ตาม นอกจากนั้นแล้วจากการที่ระบบนี้เป็นระบบที่เชื่อมโยงเครือข่ายไปทั่วโลก จึงเป็นการยากที่จะสืบเสาะหาตัวผู้กระทำความผิดว่า อยู่ที่ไหน นอกจากว่าจะเป็นเว็บไซต์ที่เป็นการขายภาพลามกหรือเว็บไซต์ที่เป็นการกระทำความผิดนั้นมีการระบุชื่อเว็บไซต์เฉพาะเจาะจง โดยเฉพาะอย่างยิ่งเว็บไซต์ที่มี Code ชนิดพิเศษ ซึ่งจะทำให้การติดตามตัวผู้กระทำความผิดสามารถทำได้โดยไม่ลำบากนัก แต่ในกรณีของ แคมฟรอกผู้กระทำความผิดมิได้กระทำความผิดผ่านเว็บไซต์ เพราะลักษณะของโปรแกรมแคมฟรอกนั้นผู้เล่นจะต้องดาวน์โหลดโปรแกรมมาไว้ที่เครื่องของผู้เล่นก่อน ดังนั้นการสืบเสาะหาตัวผู้กระทำความผิดจึงยากขึ้นไปอีก นอกจากนี้ในปัจจุบันพบว่ามีการใช้กล้องถ่ายภาพที่ติดเชื่อมต่อกับอินเทอร์เน็ต ซึ่งจะทำให้เป็นภาพที่เป็น Real-time ซึ่งจะจับตัวไม่ได้ ถ้าหากผู้กระทำความผิดดำเนินการผ่านร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ ก็จะไม่ทิ้งหลักฐานใดๆ ไว้ให้ค้นหาหรือสืบหาตัวได้ เพราะร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่นั้นจะไม่บันทึกอะไรไว้เป็นหลักฐานเลย ดังนั้น การสืบสวนสอบสวนของเจ้าหน้าที่ตำรวจจำเป็นต้องอาศัยการติดตามอย่างละเอียดและต่อเนื่อง ซึ่งก็จะทำให้สามารถทราบข้อมูลแต่เพียงว่าสถานที่รับและส่งข้อมูลอยู่ที่ใด ส่วนการพิสูจน์ทราบตัวบุคคลผู้ส่งและผู้รับข้อมูลที่แน่นอนเป็นเรื่องยาก ซึ่งโอกาสจับกุมมีน้อยมากเพราะการกระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวมักจะกระทำในสถานที่ปกปิดมิดชิด เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงจำเป็นต้องมีหมายค้นเข้าไปตรวจสอบการกระทำผิด ซึ่งกระบวนการในการขอหมายค้นจากศาลก็ต้องอาศัยระยะเวลาพอสมควร ซึ่งเป็นเวลาที่มากพอที่ผู้กระทำความผิดจะลบข้อมูลในคอมพิวเตอร์ซึ่งเป็นพยานหลักฐานในการพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำได้ ซึ่งการแก้ปัญหาาก็ต้องอาศัยผู้ที่มีความรู้ทางด้านเทคนิค เพราะในการใช้อินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่จะมีการทิ้งร่องรอยไว้ แต่ก็มิใช่ในบางกรณีที่ผู้กระทำความผิดที่มีความเชี่ยวชาญและชำนาญจะไม่มีทิ้งร่องรอยใดๆ ไว้เลย โดยที่อาศัยระบบการส่งข่าวสารต่อแบบไม่จำเป็นต้องทิ้งชื่อไว้ (Anonymous Retailers) รวมทั้งการอาศัยประโยชน์จากโปรแกรมตัวอย่างให้เปล่าเพื่อการเข้าสู่เครือข่าย Internet ของบริษัทผู้ให้บริการในการเข้าสู่ระบบ Internet ซึ่งยังไม่จำเป็นต้องแจ้งชื่อจริงเมื่อแรกเริ่มลองใช้โปรแกรมดังกล่าว ดังนั้นการจัดรูปแบบการใช้อินเทอร์เน็ตเสมือนการใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ ที่เมื่อมีการใช้โทรเข้าในเครื่องแล้วจะมีการทิ้งร่องรอยเบอร์โทรศัพท์ที่โทรเข้ามาไว้ในตัวเครื่อง ซึ่งจะนำไปใช้ในกรณีการเข้าไปในเว็บไซต์ต่างๆ ที่ต้องมี การทิ้งร่องรอยไว้ในระบบหนึ่ง นอกจากนั้นต้องอาศัยความร่วมมือของเจ้าของร้านอินเทอร์เน็ตคาเฟ่ ซึ่งเมื่อมีผู้เข้ามาใช้บริการเช่าเครื่องก็น่าจะต้องมีการบันทึก ID Card ของผู้มาใช้เครื่องเอาไว้

ซึ่งในหลายๆ ประเทศในยุโรปได้มีการพยายามหามาตรการต่างๆ ในการแก้ไขปัญหาล่าช้า ซึ่งได้แก่⁶⁰

(1). มีแนวความคิดในการจัดตั้ง Virtual Court คือศาลที่จะใช้พิจารณาคดีบนอินเทอร์เน็ต โดยกระบวนการพิจารณาคดีทั้งหมดอยู่ในระบบอินเทอร์เน็ตทั้งสิ้น แต่ยังไม่ประสบความสำเร็จ

(2). ในบางประเทศมีการตั้ง NGO (Non-Government Organization) บนอินเทอร์เน็ต เช่น Solo Net หรือ Robin hoot Net ที่มีการตรวจสอบติดตามและแนะนำตัวผู้กระทำผิดในการล่อลวงเด็กหญิงไปข่มขืนโดยใช้อินเทอร์เน็ตเป็นเครื่องมือในการล่อลวง ออกมาลงโทษได้เป็นผลสำเร็จ

(3). อาศัยความร่วมมือของบรรดาเว็บมาสเตอร์ของแต่ละเว็บไซต์ กล่าวคือ เมื่อมีการส่งข้อความหรือเผยแพร่ภาพลามกแล้วเกิดการฟ้องร้องดำเนินคดีขึ้นมา เว็บมาสเตอร์สามารถติดตั้งหรือวางระบบโปรแกรมให้ทำการเก็บอีเมล์แอดเดรส รวมถึงวันที่ เวลา ที่คนนั้นๆ Access หรือติดต่อเข้ามาได้ทุกรายการ สามารถเก็บและนำมาเรียกดูได้ ซึ่งเว็บมาสเตอร์สามารถรู้ว่าใครเป็นข้อความหรือภาพลามกนั้นๆ เข้ามา และทาง ISP ก็สามารถตรวจสอบข้อมูลได้ว่าอีเมล์แอดเดรสที่ให้ไปนั้นส่งมาจากหมายเลขโทรศัพท์ใด ก็สามารถที่จะค้นหาตัวผู้กระทำความผิดได้ในระดับหนึ่ง

(4). อาศัยความร่วมมือระหว่างประเทศ ในการค้นหาตัวผู้กระทำผิดซึ่งส่วนใหญ่แล้วผู้กระทำความผิดมักเป็นผู้อาศัยอยู่ในต่างประเทศ จึงจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือในทางระหว่างประเทศโดยอาศัยพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ซึ่งการให้ความช่วยเหลือแก่ต่างประเทศต้องอยู่ในหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้คือ ประเทศไทยอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศผู้ร้องขอได้แม้ว่าไม่มีสนธิสัญญาว่าด้วยความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาระหว่างกัน แต่ประเทศผู้ร้องขอต้องแสดงว่าจะให้ความช่วยเหลือในทำนองเดียวกันเมื่อประเทศไทยร้องขอ และการกระทำซึ่งเป็นมูลกรณีของความช่วยเหลือนั้นเป็นความผิดที่มีโทษฐานใดฐานหนึ่งตามกฎหมายไทย เว้นแต่เป็นกรณีที่ประเทศไทยกับประเทศผู้ร้องขอมีสนธิสัญญาว่าด้วยความช่วยเหลือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญาต่อกันและข้อความในสนธิสัญญาระบุไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ความช่วยเหลือดังกล่าวต้องเป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติความร่วมมือระหว่างประเทศในเรื่องทางอาญา พ.ศ. 2535 ด้วย

⁶⁰ ฐนวรรษ นิตธิธรรมวิศรุต. (2544). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่มีคนไทยเป็นผู้เสียหาย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

4.2.6 ปัญหาการรวบรวมพยานหลักฐาน

ระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตเป็นระบบติดต่อสื่อสารแบบไร้พรมแดน ซึ่งการติดต่อสื่อสารเป็นไปได้อย่างรวดเร็วและทั่วโลก ดังนั้น การกระทำผิดที่เกิดขึ้นจึงสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสถานที่และทุกเวลา นอกจากนี้ยังเป็นเทคโนโลยีที่มีความสะดวกรวดเร็วมาก อาจเกิดการกระทำความผิดได้มากมายทั่วโลก และตามหลักกฎหมายของพยานหลักฐานในอันที่จะนำมาใช้ในการพิจารณาคดีก็คือ จะต้องแสดงหลักฐานอันนำไปสู่ร่องรอยของการกระทำความผิดจึงจะนำมาเป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีได้ แต่เนื่องจากเทคโนโลยีทางด้านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตประกอบกับความรู้ความสามารถของผู้กระทำความผิดซึ่งมักจะกระทำความผิดโดยไม่ทิ้งร่องรอยให้ปรากฏต่อสายตาคนทั่วไป แต่ไม่ว่าจะมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีอย่างไรก็ตาม การกระทำต่างๆ ก็มักจะมีการทิ้งร่องรอยไว้เช่นเดียวกันซึ่งต้องอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์เองเป็นตัวตรวจจับและเป็นแหล่งของพยานหลักฐานชั้นต้น จึงต้องอาศัยความร่วมมือของนักเทคนิคคอมพิวเตอร์

ในส่วนพยานหลักฐานนั้น หากเป็นข้อมูลที่อยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ ตามพระราชบัญญัติ ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544⁶¹ ใน การที่จะเอาผิดผู้กระทำความผิดในโปรแกรมแคมฟรอก พยานหลักฐานต่างๆจะอยู่ในรูปของข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ เช่น ถ้อยคำในการสนทนา ถ้อยคำยั่วต่างๆ รวมถึงภาพที่เผยแพร่ ในโปรแกรมแคมฟรอก ดังนั้นการที่ตำรวจ บันทึกข้อความดังกล่าวในแผ่นดิสก์ หรือ CD ย่อมสามารถนำมาใช้เป็นพยานหลักฐานในการพิจารณาคดีของศาลได้

4.3 ศึกษาเปรียบเทียบข้อดี ข้อเสียมาตรการทางกฎหมายของกฎหมายต่างประเทศกับกฎหมายไทย

ทุกคนทราบว่าอินเทอร์เน็ตมีทั้งคุณและโทษ ทำอย่างไรจึงจะให้เกิดความสมดุลระหว่างคุณและโทษนั้นได้ เชื่อว่าข้อมูลข่าวสารที่ผ่านอินเทอร์เน็ตน่าจะเป็นคุณมากกว่าโทษ จะทำอย่างไรให้ใช้ประโยชน์จากข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในอินเทอร์เน็ตได้เต็มที่ โดยไม่ปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลข่าวสารของคนอื่น เราเห็นตัวอย่างจาก การออกกฎหมาย ควบคุมการเผยแพร่ภาพ และสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ตของสหรัฐอเมริกา และสิงคโปร์ ไปแล้วซึ่งไม่ประสบความสำเร็จ

⁶¹ พระราชบัญญัติ ว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. 2544 มาตรา 11 ห้ามมิให้ปฏิเสธการรับฟังข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์เป็นพยานหลักฐาน ในกระบวนการพิจารณาตามกฎหมายเพียงเพราะ เหตุว่าเป็นข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ในการชั่งน้ำหนักพยานหลักฐานว่าข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์จะเชื่อถือได้หรือไม่เพียงใดนั้น ให้พิเคราะห์ถึงความน่าเชื่อถือของลักษณะหรือ วิธีการที่ใช้สร้าง เก็บรักษา หรือสื่อสารข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ลักษณะ หรือวิธีการรักษา ความครบถ้วน และไม่มีการเปลี่ยนแปลงของข้อความ ลักษณะหรือวิธีการ ที่ใช้ในการระบุหรือแสดงตัวผู้ส่งข้อมูล รวมทั้งพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งปวง

เท่าไรนัก ดังนั้นในเรื่องของการออกกฎหมายที่จะมาควบคุมปัญหาเรื่องการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตโดยผ่านโปรแกรมแคม ฟรอก และโปรแกรมอื่นๆในประเทศไทย เราต้องทำการศึกษาว่าจะทำอย่างไรให้ กฎหมายนั้นมีความ สอดคล้อง และเหมาะสมกับสภาพของสังคมไทยซึ่งต่างจากต่างประเทศ โดยดูจากประเทศเหล่านั้นเป็นตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ปัญหาได้ดังนี้

4.3.1 ความล้าสมัยของกฎหมาย

ประมวลกฎหมายอาญาที่ใช้อยู่ในปัจจุบันได้ถูกบัญญัติมานานแล้วในยุคเทคโนโลยีสมัยเก่า ซึ่งอาจไม่สามารถเอาผิดต่อการกระทำความผิดโดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ อีกทั้งไม่มีบรรทัดฐานของศาลฎีกาที่วินิจฉัยไว้ เช่น กรณีการเผยแพร่ภาพลามกบนโปรแกรมแคมฟรอก เป็นต้น จึงอาจทำให้ขาดกฎหมายที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพอย่างเพียงพอในการบังคับใช้กับปัญหาการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกบนโปรแกรมดังกล่าว นอกจากนั้นแล้วบทลงโทษตามกฎหมายอาญาที่มีอยู่ก็ไม่รุนแรงหรือมีโทษหนักเพียงพอกับความเสียหายที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและแพร่หลายไปทั่วโลก ซึ่งตามประมวลกฎหมายอาญา เรื่องการเผยแพร่ภาพลามกและสื่อลามกมาตรา 287 ได้มีการบัญญัติความผิดมีโทษจำคุกไม่เกินสามปี ปรับไม่เกินหกพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ ซึ่งไม่เข้มงวดเท่าไรนัก

ฉะนั้นเรื่องกฎหมาย จำเป็นจะต้องมีกฎหมายเฉพาะเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต และเมื่อเดือนมิถุนายน 2550 ประเทศไทยได้ ออกกฎหมายที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ วเตอร์ ออกมา คือ “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550” ปรากฏว่ามีบางกลุ่มโจมตีไม่เห็นด้วยกับ กฎหมายฉบับดังกล่าว⁶² เนื่องจากเหตุผลหลายประการเช่น การออกกฎหมายนั้นไม่ทันกับเทคโนโลยีที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ถึงออกมากฎหมายก็จะเก่าใช้บังคับไม่ได้เนื่องจากเทคโนโลยีไปเร็วมาก และประเทศไทยยังไม่มีหน่วยงานที่จะมารองรับและแก้ปัญหาเรื่องนี้อย่างจริงจัง อีกทั้งยังกระทบต่อเรื่องสิทธิเสรีภาพในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร เป็นต้น และแนวโน้มของโลกเป็นเช่นเดียวกัน น เช่นอเมริกาเคยออกกฎหมาย Communication Decency Act (CDA) ระบุว่าใครใส่รูปโป๊เข้าไปในอินเทอร์เน็ตจะถูกจำคุก 2 ปี ปรับ 5 ล้านบาท วันที่ท่านคลิกลงนามในกฎหมายนี้ American Civil Liberty Union ฟ้องศาลทันที ในที่สุดศาลตัดสินว่ากฎหมายขัดรัฐธรรมนูญ จึงต้องยกเลิกกฎหมาย ต่อมาอเมริกาเปลี่ยนเป็นกฎหมายใหม่เกี่ยวกับ การกระทำทารุณต่อเด็ก (Child Abuse) เพราะฉะนั้นกฎหมายคงต้องเน้นเกี่ยวกับด้าน การกระทำทารุณต่อเด็ก (Child Abuse) เป็นหลัก เพราะถ้า

⁶² สถาบันกฎหมายอาญา. (2541). รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่อง สื่อลามกและการค้าประเวณีทางอินเทอร์เน็ต: มะเร็งร้ายที่ทำลายเยาวชนไทย. ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://www.institute.ago.go.th/text/seminar16.doc>

เป็นผู้ใหญ่ ในอเมริกาเห็นว่าผู้หญิงกับผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่ จะทำอะไรเป็นเรื่องส่วนตัว กฎหมายไม่เข้าไปเกี่ยวข้อง แต่หากเป็นเด็กแม้จะยินยอมก็ผิดกฎหมาย หากผู้ชายที่เป็นผู้ใหญ่ไปเกี่ยวข้องทางเพศกับเด็กผู้หญิงจะผิดกฎหมาย เพราะฉะนั้นคงจะต้องออกกฎหมาย เกี่ยวกับการกระทำทารุณต่อเด็ก (Child Abuse) แทน

สิงคโปร์เคยออกกฎหมายทำนองนี้เช่นเดียวกัน และดำเนินการอย่างเข้มงวดกวัดขันว่า ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตทุกคนจะต้องใช้ผ่านเครื่องแม่ข่ายของรัฐบาล ซึ่งในเครื่องแม่ข่ายนั้นมีคนคอย ตรวจสอบดูแลเอารูปไปออกทั้งหมด แต่คนสิงคโปร์เสี่ยงโดยใช้โทรศัพท์ทางไกลต่ออินเทอร์เน็ต มาที่เมืองไทย อเมริกาหรือที่อื่น ซึ่งสามารถต่อออกไปได้หมด ในที่สุดสิงคโปร์ต้องเลิก กฎหมายดังกล่าว

ตัวอย่างกรณีในประเทศไทย การที่ประเทศไทยจะมาจำกัดเสรีภาพการใช้หรือให้บริการ อินเทอร์เน็ตอย่างประเทศสิงคโปร์เคยทำนั้นไม่เหมาะสมกับประเทศไทย เช่น กระทรวง เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ไอซีที) ได้สั่งให้ บริษัท กสท โทรคมนาคม ซึ่งเป็นผู้ ให้บริการวงจรเชื่อมต่ออินเทอร์เน็ตต่างประเทศ หรือ International Internet Gateway (IIG) ปิดการ เชื่อมต่อสำหรับเว็บไซต์แคมฟรอก (www.camfrog.com) หรือ บริการแคมฟรอก (Camfrog) ตั้งแต่วันที่ 29 ม.ค. 2550 เป็นต้นไป ซึ่งจะส่งผลให้ ผู้ใช้ไม่สามารถ เข้าไปยังเว็บไซต์ดาวน โหลด เพื่อใช้บริการ หรือ ใช้บริการผ่านซอฟต์แวร์โปรแกรมสนทนานี้ได้อีก หลังจากผลสำรวจ พบว่า เยาวชนของประเทศ หมกมุ่นกับการเล่นโปรแกรมดังกล่าว เมื่อไอซีทีสั่งเปิดได้เพียงไม่กี่ วันก็เกิดกระแสต่อต้านทันทีเนื่องจาก การบล็อกดังกล่าวส่งผลกระทบต่อผู้ใช้ ในวงกว้าง โดยเฉพาะในกลุ่มคนหนุ่มสาวที่ใช้โปรแกรมดังกล่าวเพื่อการสื่อสารผ่านภาษามือกลับกลายเป็น ทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อนมากขึ้น⁶³

ดังนั้น การนำพ.ร.บ.ว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ใช้กับ ปัญหาการกระทำ ผิดทางคอมพิวเตอร์ในส่วนของเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทาง อินเทอร์เน็ตนั้น จึงต้องระวังอย่าให้เกิดผลกระทบในทางไม่ดี เช่นเดียวกับที่หลาย ๆ ประเทศ ประสบ

4.3.2 การตีความโดยเคร่งครัดของกฎหมายอาญา

การตีความกฎหมายอาญานั้นมีหลักเกณฑ์พิเศษ ต่างจากการตีความกฎหมายทั่ว ๆ ไป ดังนี้ คือ จะตีความโดยขยายความออกไปให้ได้เป็นผลร้ายแก่ผู้กระทำความผิดไม่ได้ แต่ศาล

⁶³ กระทรวงไอซีทีที่ชื่อ “แคมฟรอก” ปิดเกตเวย์เน็ตสกดด้วยใจโซวออฟ. (ม.ป.ป.). ผู้จัดการออนไลน์, ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก

อาจตีความโดยขยายความให้เป็นผลดีแก่ผู้กระทำความผิดได้ นอกจากนี้ยังมีหลักการตีความอีกข้อหนึ่งว่า ถ้ากรณีเป็นที่สงสัย ศาลจะต้องตีความให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องหา

เดิมที่มีปัญหาว่า กรณีการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ต นั้นจะอยู่ในขอบเขตของการบังคับตามประมวลกฎหมายอาญาหรือไม่ เนื่องจากไม่มีคดีที่เกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพลามกผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตขึ้นสู่การพิจารณาของศาลสูงหรือศาลฎีกา เพราะคดีเหล่านี้ส่วนใหญ่แล้ว จำเลยมักจะให้การรับสารภาพในศาลชั้นต้นและศาลชั้นต้นนั้นก็มักจะรอการลงโทษอยู่เสมอ และในขณะนั้นยังไม่มีพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ออกมา

กรณีดังกล่าวมีความคิดเห็นของนักกฎหมายแบบออกเป็น 2 กลุ่ม

กลุ่มแรกเห็นว่า กฎหมายไทยมีเพียงพอในการเอาผิด กล่าวคือ อประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 ว่าการเผยแพร่ภาพ และสื่อลามกเป็นความผิด รวมถึงการเผยแพร่ทาง อินเทอร์เน็ต ด้วยไม่ว่า การเผยแพร่ จะส่งมาจากที่ใด เมื่อมาเกิดขึ้นในไทยย่อมเป็นความผิดเกิดในไทย ดำรวจจึงดำเนินการได้ แต่เมื่อคำนึงถึงขนาดของอินเทอร์เน็ต เทคโนโลยีที่ต้องใช้ความเข้าไปจำกัดความรู้พรมแดนของอินเทอร์เน็ต รวมทั้งความสะดวกที่จะเข้าไปใช้อินเทอร์เน็ต ทำให้แม้จะมีกฎหมาย แต่กระบวนการต่างๆ ที่จะเข้าไปดำเนินการทำได้ไม่ง่าย และอาจส่งผลกระทบต่อเกินกว่าที่คาด กล่าวคือคาดว่าจะส่งผลดี แต่ถ้าเข้าไปบังคับใช้ โดยไม่รู้ระบบ ไม่รู้ขอบเขต อาจจะทำให้เลวร้ายยิ่งขึ้นได้

ส่วนนักกฎหมายอีกกลุ่มหนึ่ง เห็นว่ากฎหมาย ที่จะเข้ามาควบคุมในเรื่องดังกล่าว ยังไม่เพียงพอ เนื่องจากกฎหมายอาญาต้องตีความโดยเคร่งครัด จะตีความโดยขยายความออกไปให้ ได้เป็นผลร้ายแก่ผู้กระทำความผิดไม่ได้ แต่ศาลอาจตีความโดย ขยายความให้เป็นผลดีแก่ผู้กระทำความผิดได้ นอกจากนี้ยังมีหลักการตีความอีกข้อหนึ่งว่า ถ้ากรณีเป็นที่สงสัย ศาล จะต้องตีความให้เป็นประโยชน์แก่ผู้ต้องหา กรณีดังกล่าว จึงเป็นที่มาของการออกกฎหมายที่มีชื่อว่า “พระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550” กฎหมายฉบับดังกล่าว ออกมาควบคุมเรื่องการเผยแพร่ภาพลามกอนาจารทางอินเทอร์เน็ตโดยเฉพาะ และทำให้ ประเด็นเรื่องการตีความประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 287 เพื่อมาปรับใช้กับกรณีที่มีการกระทำ ความผิด เกิดขึ้นทางอินเทอร์เน็ตเป็นที่ยุติ เนื่องจาก มีกฎหมายเฉพาะ ออกมาบังคับใช้เป็นที่ เรียบร้อยแล้ว

4.3.3 ปัญหาเขตอำนาจศาล

ปัจจัยที่ทำให้สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตเติบโตรวดเร็วมาก เนื่องจากปัจจัยธรรมชาติของเทคโนโลยีด้านอินเทอร์เน็ตเองที่ส่งเสริมให้สื่อลามกแพร่กระจายไปอย่างรวดเร็ว กล่าวคือ อินเทอร์เน็ตเป็นสื่อที่ไม่เคารพพรมแดนระหว่างประเทศ คืออินเทอร์เน็ตสามารถที่จะไปได้ทั่วโลกได้อย่างรวดเร็ว ต่างจากสื่ออื่นๆ เช่นวีดีโอเทป หรือโทรทัศน์ หรือหนังสือนิตยสารซึ่งมี

ขอบเขตในการจำหน่ายแจกหรือแพร่กระจายได้อย่างจำกัด ปัจจัยที่สองคือสื่ออินเทอร์เน็ต ทำให้ผู้ส่งสารสามารถที่จะเป็นผู้รับสาร และผู้รับสารสามารถที่จะเป็นผู้ส่งสารได้ในขณะเดียวกัน เช่น ในโปรแกรมแคมฟรอกสมาชิกคนหนึ่งอาจเป็นทั้งผู้ชมและผู้โชว์ได้ในขณะเดียวกัน โดยมีผู้ชมพร้อมกันที่หลายพันคนในเวลาเดียวกัน และทำได้ในราคาที่ถูกมาก โดนที่ไม่ต้องลงทุนใดๆทั้งสิ้น นอกจากนี้สื่ออินเทอร์เน็ตยังให้โอกาสในการส่งสารโดยไม่ปรากฏชื่อจริงตัวจริงบนอินเทอร์เน็ตได้ ทำให้สามารถรักษาความลับข้อมูลของผู้ส่งสารได้อย่างดีเยี่ยม นอกจากนี้เมื่อเทียบกับสื่ออื่น ๆ เช่นวีดีโอ หรือภาพถ่าย คุณภาพของภาพในอินเทอร์เน็ตจะไม่ลดลงไม่ว่าจะมีผู้เข้าชมพร้อมกันกี่คนก็ตามโดยที่ ยังคงมองเห็นได้ชัดเหมือนเดิม แต่หากเป็นวีดีโอหรือหนังสือพิมพ์ หรือภาพถ่ายที่ถ่ายจากฟิล์มคุณภาพจะแยลง นอกจากนี้เทคโนโลยีทางคอมพิวเตอร์ยังสามารถก๊อปปี้ภาพลามกดังกล่าวลงบนแผ่นหรือโปรแกรมตัดต่อเป็นหนังสือได้ ปัจจัยสำคัญต่อมาที่ทำให้สื่อลามกบนอินเทอร์เน็ตเติบโตได้อย่างรวดเร็วคือปัญหาทางด้านกฎหมายซึ่งในหลายประเทศยังไม่มีกฎหมายที่ทันสมัยพอจะรองรับอินเทอร์เน็ตซึ่งเป็นสื่อใหม่ที่เกิดขึ้นมาอย่างรวดเร็วมาก

การกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ในส่วนที่เกี่ยวกับ การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตส่วนใหญ่แล้วจะมีลักษณะ ะไรพรหมแดนเกี่ยวพันกันได้หลายประเทศ ผู้กระทำความผิด ผู้เสียหาย สถานที่เกิดการกระทำความผิด และสถานที่เกิดผลแห่งการกระทำ ไม่จำเป็นต้องอยู่ในประเทศเดียวกัน ทำให้เกิดปัญหาว่าความผิดเกิดขึ้นในประเทศใด ศาลของประเทศใดควรมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี

ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดนอกประเทศไทย การใช้กฎหมายลงโทษกับผู้กระทำความผิดนั้นอาจเป็นปัญหา ซึ่งการโชว์ลามกอนาจารในโปรแกรมแคมฟรอกส่วนใหญ่มีอยู่ในเครื่องเซิร์ฟเวอร์ที่ต่างประเทศ ซึ่งในบางประเทศการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแพร่ภาพลามกทางอินเทอร์เน็ตไม่ถือเป็นความผิดตามกฎหมายของประเทศนั้นด้วย ในกรณีเช่นนี้จึงมีปัญหาคือจะต้องพิจารณาว่าประเทศไทยจะสามารถดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดในลักษณะดังกล่าวได้หรือไม่ ซึ่งประมวลกฎหมายอาญาได้กำหนดหลักเกณฑ์การลงโทษผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรไว้ในมาตรา 5 และมาตรา 8 แต่เมื่อพิจารณาถึงหลักกฎหมายดังกล่าวแล้ว ปรากฏว่าการกระทำความผิดเกี่ยวกับการแพร่ภาพลามกทางอินเทอร์เน็ตไม่เข้าหลักเกณฑ์ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา 5 และมาตรา 8 นอกจากนี้ประมวลกฎหมายอาญาก็มิได้กำหนดให้มีความผิดมาตรา 287 และเป็นความผิดที่สามารถนำตัวผู้กระทำความผิดนอกราชอาณาจักรมาลงโทษในราชอาณาจักรได้ ไม่ว่าจะผู้เสียหายจะร้องขอให้ลงโทษหรือไม่ก็ตาม ดังนั้นกรณีของการเผยแพร่ภาพลามกที่เกิดขึ้นในต่างประเทศกฎหมายไทยไม่สามารถเอาผิดได้ จึงเป็นช่องว่างของกฎหมายไทย ซึ่งไม่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และการกระทำความผิดโดยอาศัยเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ในพระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และเครือข่ายอินเทอร์เน็ต ดังนั้น ในพระราชบัญญัติการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์

พ.ศ.2550 จึงมีการออกกฎหมายเพื่อคุ้มครองกรณี ที่ผู้กระทำความผิดอยู่นอกราชอาณาจักร และผู้กระทำความผิดไม่ว่าจะเป็นคนไทยหรือคนต่างด้าว หากรัฐ บาลไทยหรือรัฐบาลแห่งประเทศที่ ความผิดได้เกิดหรือผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ ก็สามารถที่จะนำตัวผู้กระทำความผิดมา ลงโทษในราชอาณาจักรได้ (มาตรา 17)

4.3.4 ปัญหาความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินคดี

อันสืบเนื่องมาจากปัญหาเขตอำนาจศาล หากต้องสืบสวน สอบสวน แ ละดำเนินคดีใน ประเทศนั้นๆ จะขอความร่วมมือในทางคดีกับประเทศที่เกี่ยวข้องได้หรือไม่ และในขอบเขตมาก น้อยเพียงใด

ในปัจจุบันแม้ว่าจะมีพระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ พ .ศ.2550 ออกมา แต่ผู้ปฏิบัติงานในกระบวนการยุติธรรมไทยยังขาดความรู้ในการติดตามการกระทำผิดทาง อินเทอร์เน็ตทั้งในด้านกฎหมายและการปฏิบัติ ในหลายประเทศมีหน่วยพิเศษที่มีทั้งผู้เชี่ยวชาญ ด้านอินเทอร์เน็ตและตำรวจที่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านนี้และปฏิบัติงานมานาน รวมทั้งมีอัยการ ซึ่งเป็นผู้รู้กฎหมายและได้รับการฝึกด้านอินเทอร์เน็ตแล้ว ทำงานเป็นที่มั่งคั่งแต่ต้นจนจบ แต่ใน ประเทศไทยให้ตำรวจดำเนินการโดยขาดความชำนาญทั้งทางด้านกฎหมายและอินเทอร์เน็ต

ปัญหาทางด้านกฎหมาย แม้ว่าจะหมดไป เพราะมี กฎหมายเฉพาะออกมาช่วยเหลือให้ เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้สะดวกมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามถึงแม้ว่าจะมีกฎหมายออกมา แต่ปัญหา ก็ยังคงมีอยู่เช่น การพิสูจน์ตัวผู้กระทำความผิด ประเด็นดังกล่าว ต้องได้รับความร่วมมืออย่างดี จากผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต (ISP) หรือผู้ให้บริการต้องเก็บหลักฐานว่าผู้เข้าใช้เป็นผู้ใด ต้องจด ทะเบียนผู้เข้าใช้โดยมีหลักฐาน เช่นบัตรประจำตัวประชาชน ทะเบียนบ้าน เมื่อประกอบกับ หลักฐานการเรียกเข้ามาจากโทรศัพท์หรือ Caller ID ย่อมสามารถสืบหาตัวผู้กระทำ ได้ ตามที่ พระราชบัญญัติการกระทำผิดทางคอมพิวเตอร์ พ .ศ.2550 กำหนดไว้ หลักฐานดังกล่าวจะทำให้ ทราบว่าภาพลามกอนาจารเข้ามาในเวลาใด จากหมายเลขโทรศัพท์ใด เมื่อทราบหมายเลข โทรศัพท์ย่อมทราบเลขที่บ้าน และ สืบได้ว่าในเวลาดังกล่าวผู้ใดใช้โทรศัพท์ ซึ่งเป็นหลักฐาน พิสูจน์ตัวผู้กระทำ ซึ่งการทราบ Caller ID ว่าโทรศัพท์มาจากที่ใดเป็นสิ่งสำคัญมาก ดังนั้นเป็น หน้าที่ของผู้ให้บริการที่จะต้องรายงาน เมื่อพบการกระทำผิด กล่าวคือมีได้บังคับให้ต้อง ตรวจสอบ แต่หากเมื่อใดที่ ทราบการกระทำผิด จะต้องแจ้งเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือหน่วยพิเศษ เพื่อให้ตรวจสอบ เพื่อสืบหาตัวผู้กระทำต่อไป

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

บทสรุป

จากการที่ได้ศึกษาถึงความเป็นมา โครงสร้าง และลักษณะของโปรแกรมแคมฟรอก ทำให้ทราบถึงประโยชน์ และโทษของโปรแกรมดังกล่าว ว่าที่มีทั้งข้อดี ข้อเสีย เนื่องจากโปรแกรมดังกล่าวมีทั้งคุณประโยชน์และโทษภัยต่อสังคม โดยเฉพาะการนำโปรแกรมดังกล่าวมาใช้เพื่อการโฆษณาชวนเชื่อทำให้เกิดความเสื่อมเสียในสังคม มีหนังสือพิมพ์หลายฉบับ และทีวีหลายช่องได้ นำเสนอข่าวเกี่ยวกับพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของ วัยรุ่นเกี่ยวกับการใช้งานโปรแกรมนี้ โดยจัดอันดับได้ว่าวัยรุ่นไทยได้ใช้งานโปรแกรมดังกล่าวเป็นอันดับ 3 ของโลก และกำลังจะขึ้นเป็นอันดับ 1 ของโลกในไม่ช้าหากยังไม่มีการเฝ้าระวัง

โปรแกรมแชทอย่างแคมฟรอกหากมีการพัฒนาให้ได้ดียิ่งขึ้นกว่านี้ หรือมีการควบคุมและจัดระบบให้ได้นั้นสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดการประชุมผ่านอินเทอร์เน็ตได้อย่างง่ายดาย และยังมีบางห้องที่จัดไว้ สำหรับผู้พิการทางด้านร่างกาย ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น โดยการคุยผ่านเว็บแคมโดยใช้ภาษามือ นอกจากนี้การทำความรู้จักกับแคมฟรอกอย่างถ่องแท้ นั้นจะทำให้ได้พบเพื่อนใหม่ จากสังคมใหม่ทั่วโลก ทำให้ได้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ ได้ฝึกภาษาทั้ง ภาษาอังกฤษ ภาษาตุรกี ภาษาสเปน ภาษาเยอรมัน ภาษาโปรตุเกส ฝรั่งเศส ฯลฯ

แต่ต้องยอมรับว่า ปัจจุบันเทคโนโลยีและโปรแกรมคอมพิวเตอร์ถือกำเนิดเกิดขึ้นใหม่อย่างรวดเร็ว เพื่อใช้ในการตอบสนองความต้องการและให้ทันสถานการณ์ของวัยรุ่นและวัยทำงานในยุคนี้ บ้างให้ประโยชน์นานัปการ บ้างกลับถูกนำมาใช้ประโยชน์กันแบบผิดๆ อย่างเช่น โปรแกรมแคมฟรอกที่ต้องกลับกลายมาเป็นสื่อลามกอนาจาร อย่างเช่นทุกวันนี้ เด็กและเยาวชนที่ชอบแสดงโชว์เปลื้องผ้า มีโอกาสสูงที่จะถูกล่อลวงไปในทางที่ไม่ดี หรืออาจถูกบันทึกภาพการโชว์ลามกของตัวเอง จากผู้ใช้อินเทอร์เน็ตปลายทางไว้เพื่อขาย หรือเผยแพร่ต่อไปไม่สิ้นสุด

ในโลกอินเทอร์เน็ตที่มีเครือข่ายโยงใยกันทั่วทั้งโลก เช่นนี้ ย่อมเป็นสิ่งที่ควบคุมกันยากลำบาก ในด้านดีทำให้เราเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้มากและง่าย ขึ้น แต่ในทางกลับกันนั่นคือเมื่อสังคมได้เปลี่ยนแปลงไป มนุษย์สามารถสื่อสารกันได้อย่างเสรี ดังนั้นความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นมาพร้อมๆ กับการเสริมนี้ย่อมมีได้เสมอ

ซึ่งความเสี่ยงที่ว่านี้ไม่ได้จำกัดหรือเจาะจงอยู่เฉพาะโปรแกรมแคมฟรอกเท่านั้น แต่ยังคงครอบคลุมไปถึงการแชท ผ่านเว็บแคมในโปรแกรมอื่นๆ ที่ถือเป็นการครอบงำเยาวชนและทำลายอารยธรรมของชาติ แม้ใครหลายคนยังมองว่าเป็นเรื่องสิทธิส่วนบุคคลก็ตาม

จากงานวิจัยฉบับนี้มีมาตรการในการแก้ไขปัญหาดังกล่าว ดังนี้

มาตรการทางกฎหมาย

(1) ประเทศไทย ได้ออก พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ที่ครอบคลุมการกระทำอันเป็นความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ทุกประเภท รวมถึงการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกต่างๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ตด้วย เพระ ะกฎหมายที่มีอยู่ก่อนหน้านั้นส่วนใหญ่มุ่งควบคุมแต่สื่อสิ่งพิมพ์ สื่อภาพยนตร์ และวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นสื่อในรูปแบบดั้งเดิมเท่านั้น ไม่มีบทบัญญัติที่ครอบคลุมถึงสื่อทางคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตที่ชัดเจน จึงได้มีการตราพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวขึ้นมา เพื่อรองรับวิวัฒนาการและการเปลี่ยนแปลงของสื่อทางคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ตที่เกิดขึ้นใหม่ด้วย เนื่องจากก่อนหน้านั้นเครือข่ายอินเทอร์เน็ตปลอดจากการควบคุมของรัฐและองค์กรต่างๆ ผู้ใช้บริการสามารถส่งผ่านข้อมูลต่างๆ ได้โดยเสรีไร้ขอบเขตจำกัด ทำให้บริการข้อมูลข่าวสารที่เป็นภาพและสื่อลามกต่างๆ เติบโตขยายตัวอย่างรวดเร็ว อันอาจส่ง ผลกระทบต่อความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของสังคมไทยได้

(2) พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ .ศ.2550 มาตรา 14(4) เป็นมาตราที่ควบคุมกำกับดูแลเกี่ยวกับ การเผยแพร่ภาพและสื่อลามกทางอินเทอร์เน็ตที่ชัดเจน ซึ่งรวมถึงการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทางโปรแกรมแคมฟรอกด้วย

(3) ในหมวดที่สองของ พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 จะกำหนดเกี่ยวกับ คุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่ อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ การตรวจสอบการใช้อำนาจ อำนาจสั่งการเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ การควบคุมการใช้ อำนาจและข้อห้ามมิให้เปิดเผยยานหลักฐานที่ได้ อำนาจสั่งการเกี่ยวกับชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ หน้าที่ของผู้ให้บริการในการเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ การทำงานร่วมกันระหว่าง พนักงานเจ้าหน้าที่ และพนักงานสอบสวน เพื่อประโยชน์ในการรวบรวม พยานหลักฐาน และ ดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด

(4) ในพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ .ศ.2550 ส่วนที่ เกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และ เครือข่ายอินเทอร์เน็ตนั้น ได้มีการ กำหนดรูปแบบ วิธีการ ขั้นตอน ลักษณะและรายละเอียดของการปฏิบัติงานทางด้าน การสืบสวน สอบสวน การแสวงหาพยานหลักฐานต่างๆ รวมทั้งการพิจารณาคดีที่สามารถนำมาใช้ ประกอบการดำเนินคดีได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้เพื่อความสะดวกในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ในกระบวนการยุติธรรม ไม่ว่าจะเป็น ตำรวจ อัยการ ศาล และเพื่อประสิทธิภาพในการ บังคับใช้กฎหมายดังกล่าวด้วย

(5) มีการวางแผนทางและระบบกฎเกณฑ์ในการรวบรวมพยานหลักฐานและดำเนินคดีเกี่ยวกับการกระทำความผิดทางคอมพิวเตอร์และอินเทอร์เน็ต เพื่อให้พนักงานสืบสวนและพนักงานอัยการทราบพยานหลักฐานเช่นไรควรนำเข้าสู่การพิจารณาของศาล เพื่อให้สามารถลงโทษและพิสูจน์ความผิดของผู้กระทำความผิดได้ รวมทั้ง วางหลักกฎหมายที่เกี่ยวกับพยานหลักฐานที่ชัดเจน กล่าวคือ มีการ กำหนดหลักเกณฑ์ว่า พยานหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ที่เกิดจากการประมวลผลคอมพิวเตอร์สามารถรับฟังได้ในฐานะอะไร นำเสนออย่างไร เป็นต้น

(6) มีการพิจารณาศึกษาเกี่ยวกับการกำหนดความหมายหรือนิยามของคำว่าลามกทางเครือข่ายคอมพิวเตอร์หรืออินเทอร์เน็ต ให้มีความยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของวัฒนธรรม ประเพณีของสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัยที่เหมาะสมกับสภาพของสังคมไทย อันอาจสามารถนำมาใช้เป็นมาตรฐานกลางในการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรมได้

(7) มีการกำหนดโทษในอัตราที่สูงขึ้นสำหรับความผิดเกี่ยวกับการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกต่าง ๆ ผ่านทางเครือข่ายอินเทอร์เน็ต

มาตรการอื่น ๆ

(1) การจัดอันดับเนื้อหาด้วยตนเองและการกลั่นกรอง ปัจจุบันทางกระทรวงไอซีทีได้เข้ามารับบทบาทหลักในการปิดกั้นเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมต่าง ๆ พร้อม ๆ กับนั้นได้เกิดเครือข่าย NGOs และนักวิชาการเข้ามามีบทบาทในการจัดตั้งเกณฑ์และระบบการกลั่นกรองเนื้อหาที่รัฐจะทำในอนาคต

อย่างไรก็ตาม จากการสัมภาษณ์บุคคลผู้เกี่ยวข้องจากหลากหลายองค์กรมีทัศนะตรงกันว่ารัฐควรมีบทบาทหลักในการกำกับดูแลเนื้อหา ที่เป็นปัญหาในสังคม จึงไม่น่าแปลกใจที่แม้ว่าการปิดกั้นเว็บไซต์จะถือเป็นการละเมิดสิทธิขั้นพื้นฐานในการเข้าถึงข่าวสารแต่คนหลาย ๆ กลุ่มในสังคมก็ยังยอมรับได้ ดังนั้น หากพิจารณาว่าเป็นเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมสำหรับสังคมแล้ว การปิดกั้นสามารถทำได้โดยง่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากเป็นการปิดกั้นโดยรัฐซึ่งถือว่ามีสิทธิอันชอบธรรมในการกำหนดแนวทางต่าง ๆ สำหรับสังคมไทย ข้อควรคำนึงถึงจึงกลายเป็นเรื่องความโปร่งใสในการปิดกั้นหรือการทำหน้าที่รัฐที่ดีมากกว่าการนำเสนอกลไกการกำกับดูแลตนเองแต่เพียงอย่างเดียว

(2) ผู้บังคับใช้กฎหมาย สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ถือเป็นผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายในการบังคับใช้กฎหมาย ซึ่งต่อกรณีเนื้อหาที่ไม่เหมาะสมทางอินเทอร์เน็ต ตำรวจมีหน้าที่จับกุมผู้กระทำความผิดด้านเนื้อหาในอินเทอร์เน็ต นอกจากนี้ยังให้ความร่วมมือเป็นเครือข่ายการแจ้งเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมแก่กระทรวงไอซีทีและสนับสนุนความพยายามในการกำกับดูแลตนเองของภาคเอกชนโดยเข้าไปมีบทบาทเป็นประธานสมาคมผู้ดูแลเว็บไทย

(3) สายด่วน สำหรับกรณีประเทศไทยสายด่วนส่วนใหญ่เป็นการจัดตั้งขึ้นโดยรัฐไม่ว่าจะเป็นสายด่วน 1315 ของกระทรวงไอซีที⁶⁴ โดยสายด่วนต่าง ๆ มีหน้าที่หลักในการรับแจ้งเว็บไซต์ที่ไม่เหมาะสมเป็นหลักไม่ได้มีการแนะนำเพิ่มเติมเพื่อแก้ไขปัญหาดังเช่นสายด่วนที่มีในต่างประเทศนอกจากนั้นยังมีความร่วมมือระหว่างกระทรวงต่าง ๆ โดยมีกระทรวงสาธารณสุขเป็นตัวกลางในการบริการสายด่วน Child Line 1387 ที่จัดทำขึ้นเพื่อรับปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับเด็กในทุก ๆ เรื่องรวมถึงเนื้อหาในอินเทอร์เน็ตที่อาจส่งผลกระทบต่อเด็ก

(4) การสร้างความรู้เท่าทันสื่อ ด้วยสื่ออินเทอร์เน็ตเป็นสื่อใหม่ ผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทยจำนวนมากยังขาดความเข้าใจถึงภัยของอินเทอร์เน็ต ดังนั้นผู้ที่มีบทบาทในการกำกับดูแลอินเทอร์เน็ตในหลาย ๆ ส่วนจึงพยายามที่จะสร้างความรู้ความเข้าใจเพื่อเป็นเกราะป้องกันตัวให้แก่ผู้ใช้อินเทอร์เน็ต ผู้ที่มีบทบาทสำคัญต่อการให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้อินเทอร์เน็ตในเชิงสร้างสรรค์ ได้แก่ เนคเทค สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สมาคมผู้ดูแลเว็บไทยซึ่งได้จัดทำเว็บไซต์สีขาวเพื่อเยาวชนเพื่อดูแลเรื่องนี้ เป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ก็ยังมี NGO ต่างประเทศอย่าง ECPAT และเครือข่ายนักวิชาการและ NGO ในไทยที่มีความพยายามในการสร้างความรู้เท่าทันสื่อให้แก่ประชาชนเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทางด้านกฎหมาย

จากปัญหาเรื่องการเผยแพร่ภาพและสื่อลามกผ่านทาง โปรแกรมแคมฟรอก ได้มีการพยายามบล็อกเว็บไซต์ แต่การไปบล็อกเว็บไซต์นั้นไม่ใช่เรื่องดี การบล็อกแม้จะปิดเว็บไซต์ได้ แต่ก็แค่ช่วงเวลาหนึ่งเท่านั้น เมื่อเจ้าของห้องย้ายที่อยู่โฮสต์ใหม่ก็ยังสามารถเปิดดูได้ หรือ ตัวผู้เข้าชมอาจใช้วิธีเปลี่ยนเลขไอพี แก็งค่าพร็อกซี ก็ออกไป ดูได้เหมือนเดิม และยังไปปิดกันมากสุดท้ายอาจมีการเปิดเซิร์ฟเวอร์เถื่อน ใช้คอมพิวเตอร์ที่บ้านทำเป็นเซิร์ฟเวอร์เล่นเอง อาจทำให้ปัญหาดังกล่าวบานปลายมากขึ้น ดังนั้นจึงมีความหวังว่าพระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำ

⁶⁴ ปัจจุบันยกเลิกบริการไปแล้ว และจะใช้สายด่วน 1111 แทน (และในอดีตบริษัท กสท. โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดกระทรวงไอซีทีได้เปิดศูนย์รับแจ้งเหตุ การเผยแพร่สื่อลามกอนาจารและข้อมูลที่ไม่เหมาะสมผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ต เพื่อป้องกันผู้ไม่หวังดีใช้อินเทอร์เน็ตในลักษณะที่ไม่พึงประสงค์โดยการแจ้งเรื่องร้องเรียนทำได้ด้วยวิธีต่าง ๆ ได้แก่ การแจ้งผ่านเว็บไซต์ของ บริษัท กสท โทรคมนาคม จำกัด (มหาชน) คือ <http://www.cattelercom.co.th> หรือ <http://www.cat.net.th/watch-dog> อีเมลล์ watch-dog@cat.net.th หรือแจ้งผ่านทางโทรศัพท์ที่ดัดตลอด 24 ชั่วโมง โดย เวลา 08.30 - 16.30 น. แจ้งได้ที่ โทร. 0-26142514-5 โทรสาร 0-26142746 และเวลา 16.30 - 8.30 น.แจ้งได้ที่ โทร. 0-22374301 โทรสาร 0-26142270)

ความผิดทางคอมพิวเตอร์ พ.ศ.2550 ที่ออกมาจะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ เนื่องจากเป็นกฎหมายเฉพาะและมีโทษรุนแรงขึ้น

แต่อย่างไรก็ตามในอนาคตอาจต้องมีการออกกฎหมายสังคมอิเล็กทรอนิกส์ (E-Society) ที่มีลักษณะเป็นลายลักษณ์อักษร โดยออกเป็นพระราชบัญญัติ หรือ ประมวลกฎหมายว่าด้วย E-Society เพื่อจัดระเบียบสังคมอิเล็กทรอนิกส์ ให้ประชาชนเข้าใจการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างมีคุณค่า มีชี้นำเทคโนโลยีมาใช้ในทางที่ไม่เหมาะสมไม่ควร อย่างเช่น กรณีของโปรแกรมแคมฟรอก เป็นต้น โดยการให้หน่วยงานของรัฐ สถาบันศึกษา องค์กรพัฒนาเอกชน ให้ความรู้แก่ผู้ใช้ อินเทอร์เน็ต มีการพัฒนาบุคลากร ชุมชน และสังคมให้ มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยี สารสนเทศ มีการจัดตั้งศูนย์เรียนรู้ดิจิทัล มีการประชาสัมพันธ์ และสร้างความตื่นตัวให้สังคม มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของประชาชน และชุมชนผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ โดยการช่วยกัน เป็นหูเป็นตา ทั้งนี้ การออกกฎหมาย สังคมอิเล็กทรอนิกส์ (E-Society) เพื่อช่วยให้มีกฎหมาย ลายลักษณ์อักษรที่เอื้อต่อการพัฒนาสังคมไทยบนอินเทอร์เน็ต และรักษาความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีใน E-Society

ข้อเสนอแนะทางด้านอื่น ๆ

นอกจากมาตรการทางกฎหมายมีผู้เสนอให้ใช้วิธีการอื่นในการแก้ปัญหาแทนการ มา จำกััดเสรีภาพประชาชนด้ วยกฎหมาย เช่น การให้การศึกษาแก่ผู้ปกครองและเด็กถึงอันตราย ของอินเทอร์เน็ตและวิธีใช้ที่เหมาะสม รวมทั้งสนับสนุนให้มีการใช้ซอฟต์แวร์สำหรับกั้นกรอง เนื้อหาของเว็บไซต์มากขึ้น บางรายก็เสนอว่าควรตั้งโดเมนใหม่ขึ้นมา สมมติว่าเป็น .xxx แล้วก็ ให้เว็บไซต์ต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาเรื่องเพศมาอยู่ภายใต้โดเมนนี้ให้หมด ซึ่งจะทำให้ง่ายต่อการป้องกัน ไม่ให้เยาวชนเข้าไปดู ในขณะที่เดียวกันผู้ใหญ่ที่สนใจเรื่องพวกนี้จริงๆก็สามารถค้นหาหรือจดจำ ได้ง่ายด้วย ทั้งหมดพอสรุปแนวคิดได้ดังนี้

- (1) ในทางสังคมนั้น ครอบครัว โรงเรียนต้องเข้าดูแลและแนะนำการใช้ อินเทอร์เน็ตแก่เด็กโดยสร้างความรู้เรื่องพิษภัยของอินเทอร์เน็ตให้กับเด็ก ผู้ปกครองและครู
- (2) ควรส่งเสริมการใช้ระบบควบคุมตนเอง เช่นติดตั้งโปรแกรมป้องกันการ เข้าดูเว็ บไซต์ลามก หรือติดตั้งโปรแกรม ป้องกันการเข้าโปรแกรมประเภทแชท เช่น MSN Yahoo Messenger Camfrog เป็นต้นในคอมพิวเตอร์ที่บ้าน หรือในสำนักงาน
- (3) หน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมต้องประสานการทำงาน เพื่อนำตัวผู้ เผยแพร่ภาพลามก รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องมาลงโทษ

(4) ส่งเสริมความร่วมมือกับต่างประเทศในการปราบปรามการเผยแพร่ภาพลามกทางอินเทอร์เน็ต และโปรแกรมแคมฟรอก

(5) ควรจัดตั้งหน่วยงานพิเศษขึ้นโดยเฉพาะในกรมตำรวจ ประกอบด้วย ตำรวจ และผู้เชี่ยวชาญด้านอินเทอร์เน็ตเพื่อสืบสวนสอบสวนคดีเกี่ยวกับอินเทอร์เน็ต และประสานงานใกล้ชิดกับอัยการ และบริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ต ตั้งแต่เริ่มต้นคดี การจัดตั้งหน่วยงานดังกล่าวจะทำให้เกิดความสะดวกในการประสานงานกับหน่วยงานทำนองเดียวกันในต่างประเทศ เพื่อให้การปราบปรามการกระทำผิดสัมฤทธิ์ผล

(6) องค์การโทรศัพท์ควรเปิดเผย หมายเลขเรียกเข้า (Caller ID) ซึ่งเป็นหลักฐานว่าการต่อเชื่อมอินเทอร์เน็ตกระทำผ่านหมายเลขโทรศัพท์ใด ให้บริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตทราบ เพื่อสามารถร่วมมือกับตำรวจในการติดตามตัวผู้เผยแพร่ภาพลามกได้

(7) บริษัทผู้ให้บริการอินเทอร์เน็ตควรแจ้งตำรวจเมื่อพบเว็บไซต์ที่ไม่สมควรหรือพบการกระทำผิดในอินเทอร์เน็ต

(8) จัดให้มีสายด่วนรับแจ้งเหตุ การกระทำผิดในอินเทอร์เน็ต

(9) พัฒนาโปรแกรมคอมพิวเตอร์ให้ตรวจจับภาพลามกได้

(10) ร่วมมือกับหน่วยงานต่างประเทศเช่น Interpol ในการควบคุมภาพลามกบนอินเทอร์เน็ต

(11) เข้าร่วมการประชุมนานาชาติ เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและประสบการณ์

บรรณานุกรม

หนังสือภาษาไทย

- นันทชัย เพียรสนอง. (2539). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศกับผลกระทบทางกฎหมาย (งานวิจัยในการอบรมหลักสูตรผู้บริหารกระบวนการยุติธรรมระดับสูง (บ.ย.ส.)). ม.ป.ท. :
วิทยาลัยการยุติธรรม กระทรวงยุติธรรม
- พีรพันธ์ เปรมภูติ. (ม.ป.ป.). เทคโนโลยีการป้องกันอาชญากรรมทางธุรกิจสมัยใหม่. ม.ป.ท. :
ม.ป.พ.
- เอกแพท อินเทอร์เน็ตเซชั่นแนล. (2543). คู่มือปกป้องน้องน้อยจากภัยออนไลน์. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง
- เอกแพท อินเทอร์เน็ตเซชั่นแนล. (2546). ผลการสำรวจเด็กไทยกับภัยออนไลน์กรณีศึกษาประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ผู้แต่ง

บทความภาษาไทย

- ความคิดเห็นจากการสรุปการเสวนาเรื่องธุรกิจนอกระบบอินเทอร์เน็ต : ศึกษากรณีประกอบ
ธุรกิจสื่อลามกบนอินเทอร์เน็ต ของศูนย์วิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย ทางเว็บเพจ
- พิรงรอง รามสูต รัตนันท์และนิธิ คณานิธินันท์. (2547). เรื่องการกำกับดูแลเนื้อหา
อินเทอร์เน็ต (รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์). ม.ป.ท. : ม.ป.พ.
- เจ้าของห้องแคมฟรอก (Camfrog) มอบตัว อ้างไม่มีเจตนาเปิดโชว์ลามก. (2549, 29 ธันวาคม).
ไทยรัฐ, ปีที่ 57 ฉบับที่ 17874.

วิทยานิพนธ์

- ฐนวรรษ นิตินทรวิศรุต. (2544). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : ศึกษาเฉพาะกรณีการเผยแพร่
ภาพและสื่อลามกผ่านทางอินเทอร์เน็ตที่มีคนไทยเป็นผู้เสียหาย. วิทยานิพนธ์นิติศาสตร์
มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชนะชัย มีผดุง. (ม.ป.ป.). มาตรการทางกฎหมายในการควบคุมการผลิตและการเผยแพร่วัตถุ
หรือสิ่งของลามก. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อินเทอร์เน็ต

กฎหมายควบคุมสื่อลามกและข้อความรุนแรงบนอินเทอร์เน็ต (Communication Decency Act).(2544). ค้นเมื่อ 20 มกราคม 2550,

จาก <http://www.thaiparents.net/articles/title.php?t=22>

กระทรวงไอซีทีเชือด “แคมฟร็อก” ปิดเกตเวย์เน็ตสก๊ตวัยโจ๋โซเชียล. (ม.ป.ป.). ผู้จัดการออนไลน์, ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550,

จาก <http://www.manager.co.th/Cyberbiz/ViewNews.aspx?NewsID=9500000011531>

ความเป็นมาเกี่ยวกับเรื่องโป๊-เปลือย-ลามก-อนาจาร. (2544). (สมเกียรติ ตั้งนโม, แปลและเรียบเรียง), ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2550,

จาก <http://www.midnightuniv.org/finearts2544/newpage2.html>

คุณอาจเสียตัวหรือเสียชีวิตได้ เพราะอินเทอร์เน็ต. (2549, 31 พฤศจิกายน). Marie Claire, ค้นเมื่อ 4 กุมภาพันธ์ 2550,

จาก <http://www.tuinuiclub.com/2007/content/show.php?Category=health&No=78>

แคมฟรอก. (ม.ป.ป.). วิกีพีเดีย สารานุกรมเสรี, ค้นเมื่อ 10 มกราคม 2550, จาก

<http://th.wikipedia.org>

เชกวาราร.(ม.ป.ป.). กฎหมาย ที่ร่างกันแบบไม่เร่ง แต่ผ่านกันแบบรีบ ๆ. ค้นเมื่อ 18 กุมภาพันธ์ 2550, จาก <http://biolawcom.de/?/blog/427>

นาดยา บุษผามาศ . (2549). Camfrog รุนแรง ไร้ใจ แต่อันตราย !!! ค้นเมื่อ 22 มกราคม 2550, จาก <http://gotoknow.org/blog/mediaforyouth/59843>

ปิด “แคมฟรอก” ทำยากสอนเด็กใช้เน็ตอย่างรู้เท่าทันง่ายกว่า. (2549). ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2550, จาก <http://www.thaigaming.com/hardware-technology-news/thread-9710.html>

โปรแกรมโชว์หวิว ไทยสุดฮิต อันดับ 3 ของโลก. (2549, 19 ธันวาคม). [ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. *ไทยรัฐ*. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550,

จาก <http://www.thairath.co.th/offline.php?section=hotnews&content=30587>

ฝันร้ายโลกไซเบอร์ 'แคมฟร็อก' บาดความรู้สึกสังคมไทย. (2549,24-27 ธันวาคม).[ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. *ฐานเศรษฐกิจ*. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก

<http://www.thanews.th.com/detialnews.php?id=M3221771&issue=2177>

เพ็ญ อินเทอร์เน็ต โซลูชั่น. (ม.ป.ป.). อภิธานศัพท์. *วารสารสารสนเทศ*, 1. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550,

จาก http://www.internetsolutions.purethailand.com/knowledge/glossary_i.htm

- ภูมิจิต ศิระวงศ์ประเสริฐ. (2549). การนำโปรแกรมและระบบไปใช้อย่างผิดวิธี – ประเด็นร้อน เรื่องโซว์ลามกออนไลน์.. ค้นเมื่อ 7 มกราคม 2550,
จาก <http://gotoknow.org/blog/itgirl/68285>
- มโนช ตันตระเชียร. (2541). อาชญากรรมคอมพิวเตอร์ : กระบวนการยุติธรรมไทยพร้อมหรือ
ยัง?. ค้นเมื่อ 18 มกราคม 2550,
จาก http://www.special2.thaigov.net/article24.html#_ftnref
- มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต. (ม.ป.ป.). วิชาเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อชีวิต. ค้นเมื่อ 14
มกราคม 2550, จาก <http://dusithost.dusit.ac.th/~librarian/it107/C6.htm>
- มูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก(มพด.). (ลิขสิทธิ์ 2550). สื่อลามก ภัยคุกคามเด็ก. ค้นเมื่อ 7 มกราคม
2550, จาก <http://www.iamchild.org/factsheet/fact01-1.html>
- มองมูม 'Camfrog' แบบชัดลึก คำเตือน : อายุต่ำกว่า 18 ปี ห้ามเข้า. (2549, 14 พฤศจิกายน). [
ฉบับอิเล็กทรอนิกส์]. ผู้จัดการรายวัน. ค้นเมื่อ 16 มกราคม 2550, จาก
วงศ์ประชา จันท์สมวงศ์. (2545). มูมมีตบนอินเทอร์เน็ต. ค้นเมื่อ 13 มกราคม 2550,
จาก <http://course.yonok.ac.th/elearning/showarticle.asp?aid=1504&fsubj=arynbcom12>
- สถาบันกฎหมายอาญา. (2541). รายงานการเสวนาทางวิชาการเรื่อง สื่อลามกและการค้า
ประเวณีทางอินเทอร์เน็ต: มะเร็งร้ายที่ทำลายเยาวชนไทย. ค้นเมื่อ 17 กุมภาพันธ์
2550, จาก <http://www.institute.ago.go.th/text/seminar16.doc>
- สมิทธิชัย ไชยวงศ์ และ รังสิมา เกียรติยุทธชาติ.(2550). การสื่อสารด้วยระบบ VoIP. ค้นเมื่อ 18
เมษายน 2550,
จาก <http://www.vcharkarn.com/include/article/showarticle.php?Aid=17875>

หนังสือภาษาอังกฤษ

- Frankin Mark Osanka and Sara lee Johann. (n.d.). Source Book on Pornography. N.P. :
n.p
- Gordon Hawkins and Frankin E.Zimring. (n.d.). Pornography in a Free Society. N.P. :
n.p.
- Ulrich Engelen. (2003). Panel discussion on “Expanding Horizon in Germany, Europe
and Asia” at the Workshop on Rethinking Media Policy in the Internet Age. N.P.
: n.p.
- Ulrich Sieber. (2000). “Legal Regulation, Law Enforcement and Self-Regulation : A New
Alliance for Preventing Illegal Content on the Internet” in Jens Waltermann. N.P.
: n.p.

ภาคผนวก

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

พ.ศ. ๒๕๕๐

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร.

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๕๐

เป็นปีที่ ๖๒ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ พ.ศ. ๒๕๕๐”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ระบบคอมพิวเตอร์” หมายความว่า อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ของคอมพิวเตอร์ที่เชื่อมการทำงานเข้าด้วยกัน โดยได้มีการกำหนดคำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด และแนวทางปฏิบัติงานให้อุปกรณ์หรือชุดอุปกรณ์ทำหน้าที่ประมวลผลข้อมูลโดยอัตโนมัติ

“ข้อมูลคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูล ข้อความ คำสั่ง ชุดคำสั่ง หรือสิ่งอื่นใด บรรดาที่อยู่ในระบบคอมพิวเตอร์ในสภาพที่ระบบคอมพิวเตอร์อาจประมวลผลได้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ด้วย

“ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์” หมายความว่า ข้อมูลเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารของ

ระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งแสดงถึงแหล่งกำเนิด ต้นทาง ปลายทาง เส้นทาง เวลา วันที่ ปริมาณ ระยะเวลาชนิดของบริการ หรืออื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับ การติดต่อสื่อสารของระบบคอมพิวเตอร์นั้น

“ผู้ให้บริการ” หมายความว่า

(๑) ผู้ให้บริการแก่บุคคลอื่นในการเข้าสู่อินเทอร์เน็ต หรือให้สามารถติดต่อถึงกันโดยประการอื่น โดยผ่านทางระบบคอมพิวเตอร์ ทั้งนี้ ไม่ว่าจะเป็นการให้บริการในนามของตนเอง หรือในนามหรือเพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

(๒) ผู้ให้บริการเก็บรักษาข้อมูลคอมพิวเตอร์เพื่อประโยชน์ของบุคคลอื่น

“ผู้ใช้บริการ” หมายความว่า ผู้ใช้บริการของผู้ให้บริการไม่ว่าต้องเสียค่าใช้จ่ายหรือไม่ก็ตาม

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้
มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑

ความผิดเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์

มาตรา ๕ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งระบบคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖ ผู้ใดล่วงรู้มาตรการป้องกันการเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ที่ผู้อื่นจัดทำขึ้นเป็นการเฉพาะ ถ้านำมาตรการดังกล่าวไปเปิดเผยโดยมิชอบในประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗ ผู้ใดเข้าถึงโดยมิชอบซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่มีมาตรการป้องกันการเข้าถึง โดยเฉพาะและมาตรการนั้นมีได้มีไว้สำหรับตน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปีหรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘ ผู้ใดกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อดักจับไว้ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นที่อยู่ระหว่างการส่งในระบบคอมพิวเตอร์ และข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นมีได้มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อให้บุคคลทั่วไปใช้ประโยชน์ได้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือเพิ่มเติมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นโดยมิชอบ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐ ผู้ใดกระทำความผิดด้วยประการใดโดยมิชอบ เพื่อให้การทำงานของระบบคอมพิวเตอร์ของผู้อื่นถูกระงับ ชะลอ ชัดขวาง หรือรบกวนจนไม่สามารถทำงานตามปกติได้ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๑ ผู้ใดส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือจดหมายอิเล็กทรอนิกส์แก่บุคคลอื่นโดยปกปิดหรือปลอมแปลงแหล่งที่มาของการส่งข้อมูลดังกล่าว อันเป็นการรบกวนการใช้ระบบคอมพิวเตอร์ของบุคคลอื่นโดยปกติสุข ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๒ ถ้าการกระทำความผิดตามมาตรา ๙ หรือมาตรา ๑๐

(๑) ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ประชาชน ไม่ว่าจะความเสียหายนั้นจะเกิดขึ้นในทันทีหรือในภายหลังและไม่ว่าจะเกิดขึ้นพร้อมกันหรือไม่ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี และปรับไม่เกินสองแสนบาท

(๒) เป็นการกระทำโดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่เกี่ยวข้องกับการรักษาความมั่นคงปลอดภัยของประเทศ ความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือการบริการสาธารณะ หรือเป็นการกระทำต่อข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์ที่มีไว้เพื่อประโยชน์สาธารณะ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี และปรับตั้งแต่หกหมื่นบาทถึงสามแสนบาท

ถ้าการกระทำความผิดตาม (๒) เป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีถึงยี่สิบปี

มาตรา ๑๓ ผู้ใดจำหน่ายหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งที่จัดทำขึ้นโดยเฉพาะเพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือในการกระทำความผิดตามมาตรา ๕ มาตรา ๖ มาตรา ๗ มาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๔ ผู้ใดกระทำความผิดที่ระบุไว้ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ปลอมไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน หรือข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายแก่ผู้อื่นหรือประชาชน

(๒) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จ โดยประการที่น่าจะเกิดความเสียหายต่อความมั่นคงของประเทศหรือก่อให้เกิดความตื่นตระหนกแก่ประชาชน

(๓) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ อันเป็นความผิดเกี่ยวกับความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรหรือความผิดเกี่ยวกับการก่อการร้ายตามประมวลกฎหมายอาญา

(๔) นำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ใด ๆ ที่มีลักษณะอันลามกและ

ข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้

(๕) เผยแพร่หรือส่งต่อซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยรู้อยู่แล้วว่าเป็นข้อมูลคอมพิวเตอร์ตาม (๑)(๒) (๓) หรือ (๔)

มาตรา ๑๕ ผู้ให้บริการผู้ใดจงใจสนับสนุนหรือยินยอมให้มีการกระทำความผิดตาม มาตรา ๑๔ ในระบบคอมพิวเตอร์ที่อยู่ในความควบคุมของตน ต้องระวางโทษเช่นเดียวกับ ผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๑๔

มาตรา ๑๖ ผู้ใดนำเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ที่ประชาชนทั่วไปอาจเข้าถึงได้ซึ่ง ข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่ปรากฏเป็นภาพของผู้อื่น และภาพนั้นเป็นภาพที่เกิดจากการสร้างขึ้น ตัด ต่อ เติม หรือดัดแปลงด้วยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ โดยประการที่น่าจะ ทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น ถูกเกลียดชัง หรือได้รับความอับอาย ต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำตามวรรคหนึ่ง เป็นการนำเข้าสู่ข้อมูลคอมพิวเตอร์โดยสุจริต ผู้กระทำไม่มีความผิด

ความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นความผิดอันยอมความได้

ถ้าผู้เสียหายในความผิดตามวรรคหนึ่งตายเสียก่อนร้องทุกข์ ให้บิดา มารดา คู่สมรส หรือ บุตรของผู้เสียหายร้องทุกข์ได้ และให้ถือว่าเป็นผู้เสียหาย

มาตรา ๑๗ ผู้ใดกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้นอกราชอาณาจักรและ

(๑) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนไทย และรัฐบาลแห่งประเทศที่ความผิดได้เกิดขึ้นหรือ ผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษ หรือ

(๒) ผู้กระทำความผิดนั้นเป็นคนต่างด้าว และรัฐบาลไทยหรือคนไทยเป็นผู้เสียหายและ ผู้เสียหายได้ร้องขอให้ลงโทษจะต้องรับโทษภายในราชอาณาจักร

หมวด ๒

พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๑๘ ภายใต้บังคับมาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการสืบสวนและสอบสวนในกรณีที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจ อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ เฉพาะที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการ กระทำความผิดและหาตัวผู้กระทำความผิด

(๑) มีหนังสือสอบถามหรือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตาม พระราชบัญญัตินี้มาเพื่อให้ถ้อยคำ ส่งคำชี้แจงเป็นหนังสือ หรือส่งเอกสาร ข้อมูล หรือหลักฐาน

อื่นใดที่อยู่ในรูปแบบที่สามารถเข้าใจได้

(๒) เรียกข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์จากผู้ให้บริการเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสารผ่านระบบคอมพิวเตอร์หรือจากบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๓) สั่งให้ผู้ให้บริการส่งมอบข้อมูลเกี่ยวกับผู้ใช้บริการที่ต้องเก็บตามมาตรา ๒๖ หรือที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมของผู้ให้บริการให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๔) ทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ จากระบบคอมพิวเตอร์ที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ระบบคอมพิวเตอร์นั้นยังมีได้อยู่ในความครอบครองของพนักงานเจ้าหน้าที่

(๕) สั่งให้บุคคลซึ่งครอบครองหรือควบคุมข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ ส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรืออุปกรณ์ดังกล่าวให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่

(๖) ตรวจสอบหรือเข้าถึงระบบคอมพิวเตอร์ ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์หรืออุปกรณ์ที่ใช้เก็บข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด อันเป็นหลักฐานหรืออาจใช้เป็นหลักฐานเกี่ยวกับการกระทำความผิด หรือเพื่อสืบสวนหาตัวผู้กระทำความผิดและสั่งให้บุคคลนั้นส่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ ที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็นให้ด้วยก็ได้

(๗) ถอดรหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ของบุคคลใด หรือสั่งให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับการเข้ารหัสลับของข้อมูลคอมพิวเตอร์ ทำการถอดรหัสลับ หรือให้ความร่วมมือกับพนักงานเจ้าหน้าที่ในการถอดรหัสลับดังกล่าว

(๘) ยึดหรืออายัดระบบคอมพิวเตอร์เท่าที่จำเป็นเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการทราบรายละเอียดแห่งความผิดและผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๙ การใช้อำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อมีคำสั่งอนุญาตให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการตามคำร้อง ทั้งนี้ คำร้องต้องระบุเหตุอันควรเชื่อได้ว่าบุคคลใดกระทำหรือกำลังจะกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดอันเป็นความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เหตุที่ต้องใช้อำนาจลักษณะของการกระทำความผิด รายละเอียดเกี่ยวกับอุปกรณ์ที่ใช้ในการกระทำความผิดและผู้กระทำความผิด เท่าที่สามารถจะระบุได้ ประกอบคำร้องด้วยในการพิจารณาคำร้องให้ศาลพิจารณาคำร้องดังกล่าวโดยเร็ว

เมื่อศาลมีคำสั่งอนุญาตแล้ว ก่อนดำเนินการตามคำสั่งของศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งสำเนานัดทักเหตุอันควรเชื่อที่ทำให้ต้องใช้อำนาจตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) มอบให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองระบบคอมพิวเตอร์นั้นไว้เป็นหลักฐาน แต่ถ้าไม่มีเจ้าของหรือผู้ครอบครองเครื่องคอมพิวเตอร์อยู่ ณ ที่นั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ส่งมอบสำเนานัดทักนั้นให้แก่เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองดังกล่าวในทันทีที่กระทำได้

ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้เป็นหัวหน้าในการดำเนินการตามมาตรา ๑๘ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ส่งสำเนาบันทึกรายละเอียดการดำเนินการและเหตุผลแห่งการดำเนินการให้ศาลที่มีเขตอำนาจภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่เวลาลงมือดำเนินการ เพื่อเป็นหลักฐาน

การทำสำเนาข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามมาตรา ๑๘ (๔) ให้กระทำได้เฉพาะเมื่อมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และต้องไม่เป็นอุปสรรคในการดำเนินกิจการของเจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นเกินความจำเป็น

การยึดหรืออายัดตามมาตรา ๑๘ (๘) นอกจากจะต้องส่งมอบสำเนาหนังสือแสดงการยึดหรืออายัดมอบให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองระบบคอมพิวเตอร์นั้นไว้เป็นหลักฐานแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งยึดหรืออายัดไว้เกินสามสิบวันมิได้ ในกรณีจำเป็นที่ต้องยึดหรืออายัดไว้ยาวนานกว่านั้น ให้ยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอขยายเวลายึดหรืออายัดได้ แต่ศาลจะอนุญาตให้ขยายเวลาครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันได้อีกไม่เกินหกสิบวัน เมื่อหมดความจำเป็นที่จะยึดหรืออายัดหรือครบกำหนดเวลาดังกล่าวแล้ว พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องส่งคืนระบบคอมพิวเตอร์ที่ยึดหรือถอนการอายัดโดยพลัน

หนังสือแสดงการยึดหรืออายัดตามวรรคห้าให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ที่อาจกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงแห่งราชอาณาจักรตามที่กำหนดไว้ในภาคสองลักษณะ ๑ หรือลักษณะ ๑/๑ แห่งประมวลกฎหมายอาญา หรือที่มีลักษณะขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน พนักงานเจ้าหน้าที่โดยได้รับความเห็นชอบจากรัฐมนตรีอาจยื่นคำร้อง พร้อมแสดงพยานหลักฐานต่อศาลที่มีเขตอำนาจขอให้มีการสั่งระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งให้ระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์ตามวรรคหนึ่ง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทำการระงับการทำให้แพร่หลายนั้นเอง หรือสั่งให้ผู้ให้บริการระงับการทำให้แพร่หลายซึ่งข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นก็ได้

มาตรา ๒๑ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่พบว่า ข้อมูลคอมพิวเตอร์ใดมีชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์รวมอยู่ด้วย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจเพื่อขอให้มีการสั่งห้ามจำหน่ายหรือเผยแพร่ หรือสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นระงับการใช้ทำลายหรือแก้ไขข้อมูลคอมพิวเตอร์นั้นได้ หรือจะกำหนดเงื่อนไขในการใช้ มีไว้ในครอบครองหรือเผยแพร่ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ดังกล่าวก็ได้

ชุดคำสั่งไม่พึงประสงค์ตามวรรคหนึ่งหมายถึงชุดคำสั่งที่มีผลทำให้ข้อมูลคอมพิวเตอร์หรือระบบคอมพิวเตอร์หรือชุดคำสั่งอื่นเกิดความเสียหาย ถูกทำลาย ถูกแก้ไขเปลี่ยนแปลงหรือเพิ่มเติมขัดข้อง หรือปฏิบัติงานไม่ตรงตามคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือโดยประการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงทั้งนี้ เว้นแต่เป็นชุดคำสั่งที่มุ่งหมายในการป้องกันหรือแก้ไขชุดคำสั่งดังกล่าวข้างต้น ตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้พนักงานเจ้าหน้าที่เปิดเผยหรือส่งมอบข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูล
จราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ ให้แก่บุคคลใด

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการกระทำเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีกับพนักงานเจ้าหน้าที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หรือเป็นการกระทำตามคำสั่งหรือที่ได้รับอนุญาตจากศาล

พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดฝ่าฝืนวรรคหนึ่งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ใดกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๔ ผู้ใดล่วงรู้ข้อมูลคอมพิวเตอร์ ข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลของผู้ใช้บริการ ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามมาตรา ๑๘ และเปิดเผยข้อมูลนั้นต่อผู้หนึ่งผู้ใด ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๒๕ ข้อมูล ข้อมูลคอมพิวเตอร์ หรือข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้มาตามพระราชบัญญัตินี้ ให้อ้างและรับฟังเป็นพยานหลักฐานตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาหรือกฎหมายอื่นอันว่าด้วยการสืบพยานได้ แต่ต้องเป็นชนิดที่มีได้เกิดขึ้นจากการจงใจมีคำมั่นสัญญา ชูเชิญ หลอกลวง หรือโดยมิชอบประการอื่น

มาตรา ๒๖ ผู้ให้บริการต้องเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้ไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับแต่วันที่ข้อมูลนั้นเข้าสู่ระบบคอมพิวเตอร์ แต่ในกรณีจำเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้ให้บริการผู้ใดเก็บรักษาข้อมูลจราจรทางคอมพิวเตอร์ไว้เกินเก้าสิบวันแต่ไม่เกินหนึ่งปีเป็นกรณีพิเศษเฉพาะรายและเฉพาะคราวก็ได้

ผู้ให้บริการจะต้องเก็บรักษาข้อมูลของผู้ใช้บริการเท่าที่จำเป็นเพื่อให้สามารถระบุตัวผู้ให้บริการนับตั้งแต่เริ่มใช้บริการและต้องเก็บรักษาไว้เป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวันนับตั้งแต่การใช้บริการสิ้นสุดลง

ความในวรรคหนึ่งจะใช้กับผู้ให้บริการประเภทใด อย่างไร และเมื่อใด ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้ให้บริการผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรานี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท

มาตรา ๒๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ที่สั่งตามมาตรา ๑๘ หรือมาตรา ๒๐ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของศาลตามมาตรา ๒๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาทและปรับเป็นรายวันอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทจนกว่าจะปฏิบัติตามให้ถูกต้อง

มาตรา ๒๘ การแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้และความชำนาญเกี่ยวกับระบบคอมพิวเตอร์และมีคุณสมบัติตามที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามีอำนาจรับคำร้องทุกข์หรือรับคำกล่าวโทษ และมีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนเฉพาะความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการจับ ควบคุม คั่น การทำสำนวนสอบสวนและดำเนินคดีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ บรรดาที่เป็นอำนาจของพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ หรือพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ประสานงานกับพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ให้นายกรัฐมนตรีในฐานะผู้กำกับดูแลสำนักงานตำรวจแห่งชาติและรัฐมนตรีมีอำนาจร่วมกันกำหนดระเบียบเกี่ยวกับแนวทางและวิธีปฏิบัติในการดำเนินการตามวรรคสอง

มาตรา ๓๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันระบบคอมพิวเตอร์ได้เป็นส่วนสำคัญของการประกอบกิจการและการดำรงชีวิตของมนุษย์ หากมีผู้กระทำความผิดประการใด ๆ ให้ระบบคอมพิวเตอร์ไม่สามารถทำงานตามคำสั่งที่กำหนดไว้หรือทำให้การทำงานผิดพลาดไปจากคำสั่งที่กำหนดไว้ หรือใช้วิธีการใด ๆ เข้าล่วงรู้ข้อมูล แก้ไข หรือทำลายข้อมูลของบุคคลอื่นในระบบคอมพิวเตอร์โดยมิชอบ หรือใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อเผยแพร่ข้อมูลคอมพิวเตอร์อันเป็นเท็จหรือมีลักษณะอันลามกอนาจาร ย่อมก่อให้เกิดความเสียหาย กระทบกระเทือนต่อเศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงของรัฐ รวมทั้งความสงบสุขและศีลธรรมอันดีของประชาชน สมควรกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันและปราบปรามการกระทำดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

ที่มา : ราชกิจจานุเบกษา

เล่มที่ ๑๒๔ ตอนที่ ๒๗ ก หน้า ๔ - ๑๓

ประกาศ ณ วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๐

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล : นางสาวอรพรรณ เตชโชติวุฒิ

วัน เดือน ปี : 24 เมษายน 2526

วุฒิการศึกษา : ปี 2547 ปริญญาตรี มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ประสบการณ์ทำงาน : เป็นนิติกร บริษัท ซี.เค.เอ็นจีเนียร์ริง แอนด์ คอนสตรัคชั่น จำกัด

